སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

མཛད་པ་པོ། རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ། སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄༅། །སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་དཀའ་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་གླུ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།
SJRB-0387

མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་དེབ་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཡིན།སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་ཞུ་སྒྲིག་བྱས།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།༢༠༢༢ ལོའི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པར་གསར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།
www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།
serajeyrigzodchenmo@gmail.com

དཔེ་སྒྲིག་པ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པ།

གཤིབ་བསྡུར་དང་བཟོ་སྒྲིག་པ། དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་ཐར་འདོད།

པར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལ་ཡོད།

i

དཀར་ཆགངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།...vi ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད། ix

སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་དཀའ་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་གླུ་དབྱངས།...............................1 གླེང་གཞི།...7 བསྟན་བཅོས་དངོས་མཚན་དོན་དང་འགྱུར་ཕྱག་སོགས་བཤད་པ།........................12 སྙན་ངག་གི་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོགས་བཤད་པ།..17 ཚིགས་བཅད་ཀྱི་སྐོར་བཤད་པ།...20 ཚིག་ལྷུག་བཤད་པ།..27 སྤེལ་མ་བཤད་པ།...30

ལེའུ་དང་པོ།
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།...33 སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།...34 རབ་དྭངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།..35 མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།...36 སྙན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།..37 ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།..45

དཀར་ཆག

ii

དོན་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།..46 རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།...48 བརྗིད་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།..49 མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།...51 ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།...53 ལེའུ་དང་པོའི་མཇུག་བསྡུ་བ།...55

ལེའུ་གཉིས་པ།
དོན་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།..58 རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།...60 དཔེ་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།..62 མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐོར་བཤད་པ།..78 གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།..86 གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།...96 བསྐོར་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།...102 འགོག་པའི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།...103 དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།...115 ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།..119 སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།...125 བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།...127

དཀར་ཆག

iii

ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།...131 རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།...133 རྒྱུའི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།...137 ཕྲ་མོའི་རྒྱན་བཤད་པ།..145 ཆའི་རྒྱན་བཤད་པ།..147 རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།...149 དགའ་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།..150 ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།...152 གཟི་བརྗིད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།..156 རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།..157 ཀུན་ཕན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།..158 རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།...159 བསྙོན་དོར་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།..160 སྦྱར་བའི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།..162 ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།..168 མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།..170 འགལ་བའི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།...171 སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།...173 ཟོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།...174

དཀར་ཆག

iv

ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།...176 ལྷན་གཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།...177 ཡོངས་རྗེས་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།...179 ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།...179 རབ་སྤེལ་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།..180 དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།..182

ལེའུ་གསུམ་པ།
སྒྲ་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།..184 བྱ་སླ་བ་རྐང་པ་དང་པོ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།...........................186 བྱ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།......................197 མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།...203 ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།..204 འདྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བཤད་པ།..210 ལྡོག་པའི་ཟུང་ལྡན་བཤད་པ།..211 དབྱངས་སོགས་ཡི་གེ་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་སྐོར་བཤད་པ།...........................215 གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་སྐོར་བཤད་པ།..221 སྐྱོན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།...232 མཇུག་གི་དོན།..249 པར་བྱང་སྨོན་ཚིག..265

v

ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།
ྋརྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་སྦྲུལ་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༡༧ ལོར་ལྷོ་ཁ་འཕྱོངས་རྒྱས་འཕྱིང་བར་སྟག་རྩེར་ཡབ་བདུད་འདུལ་རབ་བརྟན་དང༌། ཡུམ་ཀུན་དགའ་ལྷ་མཛེས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་དང༌། འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་མི་སྣ་ཁག་བཅས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེའི་ཕེབས་བསུ་ཞུས་ཏེ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་ྋརྒྱལ་དབང་གོང་མའི་བཞུགས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེར་ཞབས་སོར་འཁོད། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་བཞེས་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་མཚན་གསོལ།
ཕྱི་ལོ་ ༡༦༤༢ ལོར་གཞིས་རྩེའི་ཚོམས་ཆེན་དུ་བོད་ཆོལ་གསུམ་གྱི་བདག་པོར་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། གུ་ཤྲིའི་དཔུང་ཚོགས་དང་བཅས་པ་མངའ་འབངས་སུ་འབུལ་བཞེས་མཛད། བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ལུགས་གཉིས་ཆབ་སྲིད་མངའ་ཐང་དབུ་བརྙེས། ྋགོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང༌། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་བའི་སྡེ་སྲིད་ཞབས་འབྲིང་དང་བཅས་པ་ལྷན་འཛོམས་བཀའ་གྲོས་ཀྱིས་སྔར་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་དམར་པོ་རིར་བརྩིགས་པའི་ཕོ་བྲང་དེའི་ཤུལ་རང་ལ་ད་ལྟའི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་རྒྱ་བསྐྱེད་གནང་བའི་ཐུགས་ཐག་བཅད། ཕྱི་ལོ་ ༡༦༤༥ ལོར་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ལོ་ ༤༣ ནང་ལེགས་པར་གྲུབ།
ཆུ་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༥༢ ལོར་མན་ཇུ་གོང་མ་དང་པོ་ཧྲུན་ཀྲིས་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ལྟར་པེ་ཅིང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང༌། མན་ཇུ་གོང་མས་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་བཀུར་གཟོ་ཞུ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་ནི། བོད་རྒྱ་གཉིས་དབར་གྱི་ས་མཚམས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང༌། ལྷག་པར་བྱང་ཤར་རྒྱ་སོག་ས་མཚམས་སུ་སོག་པོའི་བཙན་འཛུལ་ཡང་ཡང་བྱུང་བས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བཀའ་

vi

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

ལ་སོག་པོས་དང་ལེན་ཞུ་བར་བརྟེན། རྒྱ་བོད་དབར་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་བྱུང་ན། སོག་པོས་རྒྱ་ནག་དང་མན་ཇུའི་ས་ཁོངས་བཅས་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུ་ཤེས་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་དུས་པེ་ཅིང་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བཞུགས་ས་ཕོ་བྲང་སེར་པོ་ཞེས་པ་དེ་གསར་དུ་བསྐྲུན། དེ་གར་ཕེབས་སྐབས་གོང་མ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཕེབས་བསུར་བཅར་བ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཆེ་མཐོང་དང༌། མཚན་བསྟོད་རྒྱ་ཆེ་ཕུལ།ྋརྒྱལ་དབང་མཆོག་གིས་བོད་ས་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་ལ་སྐོར་ཞིབ་པ་གཞུང་ཞབས་ཆེད་བརྫངས་གནང་སྟེ་འབངས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་ལ་གཟིགས་རྟོག་དང༌། ས་མི་ཞིབ་བཤེར། སྒོ་ཁྲ་ཐེམ་བཤེར་གྱི་མིང་གཞུང་གསར་བཟོ། ཁྲལ་བཟོ་ཁུངས་འཇུག ཡུལ་ལུང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན། ས་སྡེ་སྲུང་བའི་ཡུལ་དམག་གི་དམག་ཕོགས་སུ་བཏང་བའི་ལྷག་མ་རྣམས་གཞུང་གི་མཛོད་ཁང་དུ་འབུལ་རྒྱུའི་སྲོལ་གཏོད་མཛད་པ་དང༌། སྔར་བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམ་པའི་སྐུ་དུས་སུ་ཆ་ལུགས་རྒྱན་གོས་རྣམས་ཀྱི་སྲོལ་བཟང་མི་ཉམས་པའི་ཆེད། དགུང་གསར་སོགས་མཛད་ཆེན་ཁག་ལ་གཞུང་ཞབས་ཚོས་རིན་ཆེན་རྒྱན་གོས་སྤྲས་དགོས་པའི་སྲོལ་བཟང་སླར་གསོ་མཛད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་བླ་སྤྲུལ་དང༌། རྒྱལ་ཕྲན། སྡེ་དཔོན། གཞུང་ཞབས་བཅས་ཀྱི་གོ་བབ་ལ་གཞིགས་པའི་གདན་ཐོབ་མཐོ་དམའི་གདན་ཡིག་ཀྱང་གསར་སྒྲིག་མཛད།
ྋརྒྱལ་དབང་མཆོག་རྒྱ་ནག་ཏུ་བཞུགས་སྐབས་བོད་སོག་རྒྱ་གསུམ་གྱི་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་ཀུན་ལ་ཞབས་ཀྱི་བཅགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་མཛད་འཕྲིན་རླབས་པོ་ཆེ་བསྐྱངས་པ་མ་ཟད། སྲིད་ཕྱོགས་ལའང་གུ་ཤྲིར་ཁཱང་གི་སྲས་བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེར་རྒྱལ་པོའི་གོ་མིང་གནང་ཞིང༌། སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གཤེགས་ཚབ་ཏུ་གྲོང་སྨད་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དང༌། མཆོད་དཔོན་བློ་བཟང་མཐུ་སྟོབས་དང༌། རྣམ་གྲྭ་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ། གྲོང་སྨད་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་བཅས་རིམ་པར་སྡེ་སྲིད་དུ་བསྐོ་གནང་མཛད་ཅིང༌། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ནི་མཁྱེན་འཇོན་གཉིས་ཀ་ཆེ་ཞིང༌། ལྷག་པར་སྨན་གྱི་སྐོར་མཁྱེན་རྒྱ་རབ་ཏུ་ཡངས་པས་ཕྱག་རྗེས་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགུང་གྲངས་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་

vii

ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསགཅིག་པའི་ཆུ་ཁྱི་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༨༢ ལོར་ྋརྒྱལ་དབང་མཆོག་གློ་བུར་དུ་ཞབས་ཀྱི་སྙུན་གཞིའི་ཚུལ་བཞེས་ཤིང༌། སྡེ་སྲིད་ལ་རེ་ཞིག་གསང་རྒྱ་བྱས་ཏེ། བྱ་བ་ཆེ་ཕྲ་བློས་མ་ཆོད་པ་མཐའ་དག་ལྷ་མོར་བརྟག་བསྒྲིལ་ཞུ་དགོས་སོགས་ཞལ་ཆེམས་རྒྱ་ཆེ་སྩལ་རྗེས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན། ཁོང་གིས་པོ་ཏ་ལ་ཉམས་གསོའི་ལས་དོན་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བས་འཐུས་ཤོར་དང༌། འགལ་རྐྱེན་མི་ཡོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་ྋརྒྱལ་དབང་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་གཞན་དོན་གཤེགས་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༨༢ ནས་༡༦༩༦ བར་ཕྱི་གྱར་གསང་བ་མཛད་དེ་རྩེ་ཕོ་བྲང་ཉམས་གསོ་རྒྱ་བསྐྱེད་ལེགས་སྒྲུབ་མཛད།ྋརྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནི་ཆོས་སྲིད་གང་ལའང་མཁྱེན་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང༌། མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གསུང་རྩོམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་དང༌། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་དང༌། བོད་འབངས་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་སྨོས་མེད་ཐོག རྒྱ་སོག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདེ་སྡུག་སྐྱབས་འཇུག་ཞུ་ས་དང༌། འཁྲུག་རྩོད་ཀྱི་རྙོག་འཛིང་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་མཁན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། གསུང་རྩོམ་སྐོར་ལ། རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་རང་རྩོམ་དང༌། རྩ་བའི་བླ་མ་ཁག་གི་རྣམ་ཐར། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས། སྙན་ངག མཚན་ཉིད་རིག་པ། ཁྲིམས་ཡིག གནས་དགོན་མང་པོའི་དཀར་ཆག ས་སྐྱའི་ཆོས་སྐོར། རྙིང་མའི་ཆོས་སྐོར། དཔར་བསྐྲུན་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་རྒྱ་མ་བཅས་པོད་གྲངས་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཡོད།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་ ༡༡ པའི་ཚེས་ ༩ ལ་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པས་བཏུས་ཏེ་བསྒྲིགས།

viii

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

རང་རེ་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ། སྔོན་བྱོན་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས། གསུང་རབ་ཀྱི་གླེགས་བམ་རི་བོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་ཡོད་ན་ཡང་། དུས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་མང་པོ་ཞིག་རྩ་བརླག་ཏུ་ཕྱིན་ཟིན་པ་དང་། གང་མང་ཞིག་མེད་བརླག་ཏུ་འགྱུར་ཉེན་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་སྲུང་སྐྱོབ་དང་དར་སྤེལ་བྱེད་རྒྱུ་ནི། མི་རིགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་པའི་འོས་འགན་ཡིན།
དེ་ཡང་། གསུང་རབ་གླེགས་བམ་དེ་དག་ནི། རྒྱུ་ནོར་དང་རྔུལ་ཆུ། ཟུངས་ཁྲག་བཅས་ཀྱི་འགྲོ་སོང་བཏང་ཞིང་། ལྟོ་སྐྱ་གོལ་ཧྲུལ་གྱིས་མི་ཚེ་ཐོས་བསམ་ལ་བསྐྱལ་བའི་མཁས་པ་རིམ་བྱོན་གྱིས་དཔྱད་ཞིབ་མཛད་ཅིང་། དཔྱད་འབྲས་ལག་ལེན་ལ་བཀལ་བའི་ཉམས་མྱོང་དང་གྲུབ་དོན་གྱི་ཟིན་ཐོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན། མི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མའི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་མི་རིགས་འདིའི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་ཡིན་པ་དང་། གསུང་རབ་གླེགས་བམ་དེ་དག་གི་བསྟན་དོན་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་དེང་གི་དུས་རབས་འདི་དང་མ་འོངས་པར་ཤིན་ཏུ་མཁོ་ཆེ་ཞིང་། མིའི་རིགས་སྤྱིའི་ཤེས་རབ་དང་ཀུན་སྤྱོད་ལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཐུབ་པའི་འོད་སྣང་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད།
དེ་བས་ན་ ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཡང་ཡང་བཀའ་གནང་བའི་དགོངས་དོན་བཞིན། གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་དྲ་ཚིགས་དང་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གསར་འཛུགས་བྱས་ཏེ། བཀའ་བསྟན་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པའི་བཀའ་རྩོམ་གླེགས་བམ་དང་། བརྩམས་ཆོས་གསར་རྙིང་གང་མང་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་འགྲེམས་སྤེལ་གྱི་ཞབས་ཞུའི་ལས་གཞི་འདི་གཉེར་བ་ཡིན།
དུས་རབས་འདིར་ཚན་རྩལ་ཤིན་ཏུ་དར་བ་དང་བསྟུན་ནས། ཀློག་བདེ་བ་དང་། སྤྱོད་བདེ་བ། གཞུང་ཚིག་འཚོལ་སླ་བ། འཁྱེར་བདེ་བ་སོགས་སྟབས་བདེའི་དབང་གིས་ཀློག་པ་པོ་རྣམས་འཕྲུལ་

ix

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བདེབ་ལ་དགའ་མོས་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པར་བརྟེན། དུས་རབས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་པའི་ཞུ་སྒྲིག་གི་ལས་གཞི་འདི་ནི། མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རང་རེའི་ཤེས་རིག་འདི་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་ཞི་བདེའི་དཔལ་ཡོན་འདྲེན་པའི་ལས་ཀ་རླབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུང་རབ་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་མ་ཕྱི་ཚད་ལྡན་ཞིག་གཞི་རྩར་བཟུང་ནས་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུར་འབད་བརྩོན་བྱེད་འོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྔོན་གྱི་སྲོལ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་པར་ཤིང་རྐོ་སྐབས་རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་དམ། ཡང་ན་གཞན་གྱིས་ཞུས་དག་ཚད་ལྡན་བཏང་སྟེ་རྐོ་བ་ཡིན་པས་ཤིང་པར་རྣམས་སྤྱིའི་ཆ་ནས་དག་པོར་བརྩི་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་བས་ན་འདི་ག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་མ་དཔེ་ཚད་ལྡན་འཚོལ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ལའང་གང་བྱུང་དུ་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་བཞག་བྱ་རྒྱུ་རྩ་དོན་དུ་བཟུང་ནས་མ་ཕྱི་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་སྒྱུར་བར་འབད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མ་ཕྱི་ཚད་ལྡན་ལག་སོན་མ་བྱུང་ནའང་གང་ཐུབ་ཀྱིས་དག་པོ་ཡོང་བར་བརྩོན་བཞིན་ཡོད། གལ་ཏེ་མ་ཕྱི་རང་ལ་ནོར་བ་མངོན་གསལ་བྱུང་བ་དང་། དོགས་གནས་སུ་གྱུར་པ། ཡི་གེ་ཆད་ལྷག་བྱུང་བ་སོགས་ལ་གཤམ་དུ་གསལ་བཤད་ཀྱི་མཆན་བཀོད་ཡོད།
རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་སྒྲིག་སྦྱོར་བྱས་པའི་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་ཆད་ལྷག་ནོར་བ་སོགས་བྱུང་བ་མཐོང་ན་འཕྲལ་མར་ལེགས་བཅོས་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ།
ང་ཚོའི་ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་ serajeyrigzodchenmo@gmail.com འདིའི་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་གནང་བའི་རེ་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྱོགས་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤུས་ཀ་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས། ཕྱི་ལོ། ༢༠༢༢ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢༦ ལ།

1

༄༅། །སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་དཀའ་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་གླུ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །བླ་ན་མེད་པའི་གསང་གསུམ་རང་བཞིན་གཞོམ་མེད་རྡོ་རྗེའི་ཁམས་ལས་ལེགས་གྲུབ་བགྲང་ཡས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཉིན་མོར་བྱེད། །ཆོས་དབྱིངས་

ཀུན་གསལ་ཀ་ཤི་མཛེས་དགའི་བཞིན་རས་ལ་འཆར་ཡེ་ཤེས་འོད་རྣོན་འཁྱོག་པོར་འཕྲོ་བའི་དཀྱུས་རིང་འདྲེན་བྱེད་ཟུར་མདའ་ཡིས། །ལུས་ཅན་ཆུ་སྐྱེས་ཚོགས་ལ་རྗེས་ཆགས་བརྩེ་བའི་ཞགས་འོད་རིང་པོར་རྐྱོང་བས་སྐྱེ་དགུ་ཡོངས་ལ་ཕན་བདེའི་འདབ་སྟོང་འཛུམ་རླབས་ཅན། །མཚན་གྱི་གཟིས་ཀྱང་མཐའ་བྲལ་འཁོར་བའི་དགྲ་སྡེའི་མུན་ཚོགས་མ་ལུས་འཇོམས་མཛད་སྲིད་གསུམ་འདྲེན་པ་ཤཱཀྱ་སེང་གེར་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཕུལ་བྱུང་མཁྱེན་པའི་མེ་ལོང་གཙང་མར་གྲངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བརྙན་མ་

ལུས་གཅིག་ཅར་འཆར་བའི་རྣམ་དཔྱོད་རྩེ་དགའི་ལྕགས་ཀྱུ་ཡིས། །ཕྲ་ཞིབ་ལང་ཚོ་མངོན་པར་རྒྱས་པའི་ཁེངས་ལྡན་ཤེས་བྱ་རི་དྭགས་མིག་ཅན་དགའ་བས་མགྲིན་

འཁྱུད་ལེགས་བཤད་དགྱེས་དགུར་སྤྱོད་པ་ལས། །ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་བདེ་ཆེན་
གྱིས་མྱོས་མཚམས་སྤྲིན་གཞོན་ནུས་ལན་བརྒྱར་བྱུགས་པའི་མཚན་དཔེའི་རང་
གཟུགས་བཅུ་དྲུག་ཉམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཅན། །འཛུམ་ལྡན་ཚེམས་དཀར་ཆུ་འཛིན་དབུས་ནས་བློ་གྲོས་ཆར་གྱིས་སྐལ་བཟང་མྱུ་གུ་ཅི་ཡང་སྨིན་མཛད་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དེས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །

2

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ཀེ་ལ་ཤ་ཡི་ཁ་དོག་མདངས་འཕྲོག་རབ་དཀར་གཟུགས་སྐུ་མཛེས་སྡུག་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་སྔོན་མེད་ཟླ་བ་གསར་པ་ཅན། །མཚན་བཟང་དང་འདྲེས་སྨིན་འཁྱོག་སྐེད་ཕྲ་ནུ་འབུར་མངོན་མཐོ་འཇོ་སྒེག་ཉམས་ཀྱིས་སྲིད་གསུམ་ཀུནྡའི་
བརྟན་པ་འཕྲོག་པས་འདར་ཉམས་བྱེད། །མཆུ་སྒྲོས་ཨུཏྤལ་དམར་པོ་འཛུམ་དབུས་ཚངས་དབྱངས་རྐང་དྲུག་རྒྱུད་མང་གླུར་ལེན་གཙུག་ལག་བྱེ་བའི་ལི་ཤིའི་དྲི་བསུང་རབ་འཐུལ་བ། །རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱི་གདུབ་སིལ་སྒྲ་འཁྲོལ་སྨིན་ལེགས་འབུམ་གྱི་སྙེམས་པ་ཀུན་འཕྲོག་དབྱངས་ཅན་ལྷ་ཁྱོད་མགྲིན་པར་བཞུགས་ལ་ངག་གི་འདོད་པ་
འཇོ་བར་མཛོད། །
མཁྱེན་ཡངས་ཟླ་བའི་མ་མ་ལས་འོངས་ཉམས་དང་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་མར་ལེགས་བཀུག་འཇིགས་པ་མེད་པར་གདོང་ལྔའི་དབྱངས་སུ་ཉེར་བླངས་པས། །འཕགས་ཡུལ་མཁས་རློམ་དྲེགས་ལྡན་གཉིས་འཐུང་ཁེངས་པའི་སྲོག་བཏང་བློ་གསལ་རི་དྭགས་འདར་ཞིང་འདུད་ཕྱིར་ལག་པད་སྙིང་ཁར་ཟུམ་བྱེད་ཅིང༌། །ཆོས་
ཀྱི་གནས་ལུགས་སྨིན་ལེགས་དགའ་མར་ཚིག་སྦྱོར་ཟ་འོག་རྣམ་བཀྲའི་གོས་བཟང་ལེགས་པར་སྡུད་ལ་མཁས་ཀུན་གཟིགས་མོར་མཚར་བྱེད་པའི། །སྨྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་སྙན་དངགས་མཁན་དབང་དཎྜཱི་ཞེས་གྲགས་སྙན་པའི་གདུགས་དཀར་སྲིད་རྩེར་
འཁོར་དེའི་ལེགས་བཤད་ཟིལ་མངར་སྙིང་གི་དཔྱིད། །
གང་ཞིག་ཐོས་ཉུང་འདོད་པའི་ཟས་ལ་རྣམ་པར་སྲེད་པས་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་རང་འོད་ཉེར་བཅོམ་རྨོངས་རྟུལ་མུན་ཁྲོད་ལ་འཁྱམས་ཚེ། །མེས་པོ་བི་ཤྭ་ཀརྨའི་སོར་རྩེས་རྣམ་པར་འདར་བའི་ཐ་སྙད་གཙུག་ལག་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་ལེགས་བཤད་

3

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

སྣང་བའི་འོད་སྟོང་ཅན། །འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་པའི་བདུད་རྩིས་ལེགས་བྲན་མརྒད་གཞོན་ནུའི་ཁ་དོག་ལ་འཁུ་བློ་གྲོས་དྲི་བཞོན་ཤིང་རྟ་བདུན་གྱིས་ཉེར་དྲངས་ནས། །གངས་ཅན་འཆི་མེད་ལམ་དུ་རྒྱུ་བས་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ཚར་དུ་དངར་བའི་བྱེད་པོར་ཤོང་དཔང་བརྒྱུད་པར་བཅས་པ་ཕྱག་གི་ཡུལ། །
རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་པའི་སྙིང་པོ་ཕུལ་བྱུང་ཟིལ་མངར་མི་ཡི་སྲིད་པའི་ནོར་
བུའི་ཟ་མ་ཏོག་གང་བ། །བློ་ལྡན་སྐལ་བཟང་འཆི་མེད་ཚོགས་ཀྱིས་ལོངས་སུ་སྤྱད་
བྱར་འོག་མིན་ཞིང་ནས་རིན་ཆེན་ཐེམ་སྐས་ལས་འོངས་པ། །མཁས་པའི་ང་རོས་རྒོལ་ངན་ཀླད་འགེམས་བཙུན་པའི་འོད་གཟིས་ཐུབ་བསྟན་རབ་གསལ་བཟང་པོས་ལུས་ཅན་ཐར་པར་འདྲེན། །དཔལ་སྟུག་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་གྲགས་འབར་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་བཙོང་ཁ་པ་ཡི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོར་ཕྱག་བགྱིའོ། །
སྒྲ་ཚད་འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་སྦྱངས་དཔྱད་གསུམ་དག་པའི་ཁམས་ལས་ལེགས་གྲུབ་རྩིབས་སྟོང་ཅན། །གཙུག་ལག་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་སྔོན་འགྲོ་སྡེ་སྣོད་རྒྱ་
མཚོའི་ཡན་ལག་རྣམ་བཞིའི་དཔུང་པ་ཡིས། །རིས་བྲལ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གླིང་བཞི་ཀུན་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་མིག་གཅིག་པུ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་

འཁོར་ལོས་བསྐོར་བའི་ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །རྣམ་དཔྱོད་བརྩོན་པའི་གྲུ་གཟིངས་ལ་བརྟེན་མཐའ་ཀླས་རིག་གནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེར་བགྲོད་པས། །ངོ་མཚར་ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་སྙན་འགྱུར་ཚིག་གི་སྲད་བུར་ལེགས་བརྒྱུས་ཏེ། །ཆད་པ་མེད་པར་འཛིན་ཅིང་སྦྱིན་མཁས་མང་ཐོས་ཚེ་དབང་
དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་དཔལ། །ཕྱོགས་རེས་ཚིམ་མིན་ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག་གྲགས་པ་དོན་

4

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ལྡན་བོད་ཡུལ་པཎྜི་ཏ། །

གང་གི་ཞལ་ལུང་བདུད་རྩིའི་ཐིགས་པ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་ལྟར་དཀར་འཇམ་ཅན། །དབྱངས་ཅན་ཐུགས་རྗེའི་ཟ་མ་ཏོག་དང་ལྷན་ཅིག་སྙིང་ལ་སིམ་པ་ཡིས། །གནས་ལྔ་རིག་པ་ཀུན་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་རྡོ་རྗེའི་སྡེ། །གངས་ཁྲོད་དགེ་དབང་སྨོན་འགྲོ་པ་ཞེས་གྲགས་སྙན་ལྷ་ཡི་རྔ་ཆེན་ལྡིར། །ཨེ་མ་ངོ་མཚར་རྒྱ་མཚོའི་རང་བཞིན་ཀུན་གསལ་སྒེག་མོའི་སྐེ་རགས་ཀྱིས་

ཀྱང་གཞལ་དུ་མེད་པ་བཅུ་ཕྲག་རིག་པའི་གནས་རྣམས་ཀུན། །མ་སྨད་མཁྱེན་དཔྱོད་བརྩོན་པ་མཆོག་གི་ཀ་ཤི་མཛེས་དགའི་འགྲམ་པའི་ཆང་གིས་བ་ཀུ་ལ་ཡི་དོག་པ་ཇི་བཞིན་འབྱེད་མཛད་པས། །སཱ་ལའི་ཡུལ་ལྗོངས་ཐ་སྙད་མནྡྟ་ར་བའི་ཕྲེང་མཛེས་མང་དུ་ཐོས་པའི་དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུའི་འབྲས་བུར་སྤྱོད་པའི་དགའ་སྟོན་ཚོགས། །སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་ཟླ་མེད་དྲིན་གྱི་འཕགས་ཡུལ་པཎ་ཆེན་རྣམ་པར་ཐར་
པ་ས་འདིར་འཕོས་ལ་སྙིང་ནས་དགའ་བས་ཡིད་རབ་ཕྲོགས། །
འོན་ཀྱང་དེང་དུས་བློ་གྲོས་ན་ཚོད་ཆེས་ཆེར་ཡོལ་བས་རྣམ་དཔྱོད་གོམ་ཁྱོར་ནང་དོན་རྫུ་བག་འཁར་བ་ལ་བརྟེན་བླུན་པོས་གང༌། །མཁས་པར་རློམ་ཞིང་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་སྙད་རིག་པའི་བདུད་རྩིའི་བཅུད་ནི་མྱང་བའི་ལྗགས་དེ་གཡོ་བར་མི་མཛད་ཐུང་ངུར་གྱུར། །ཚུལ་དེས་ཤོང་དཔང་བརྒྱུད་པའི་བསྟན་པ་ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་པུས་འཛིན་པར་འོས་ཞེས་དབྱངས་ཅན་མ་དེས་ལེགས་བཤད་ལྡེ་མིག་ཁོ་བོར་གཏད། །དེ་ཕྱིར་མཁས་དབང་དཎྜིའི་བསྟན་བཅོས་འཆད་པའི་ཁ་ནི་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིས་
རྣམ་པར་ཕྱེ་བས་སྤོབས་པའི་མགྲིན་པ་ཅུང་ཟད་བཏེག །

5

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ཕྲ་ཞིབ་རྟོགས་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་ལྕགས་རིས་ཡོངས་བསྐོར་བཟོ་དང་
གསོ་བ་གཞུང་ལུགས་བྱེ་བའི་ས་འཛིན་དབང་པོ་ཡངས་པའི་རྩེར། །ཀ་ཙན་བརྡ་སྤྲོད་རིན་ཆེན་བརྩེགས་པའི་ཁང་བཟང་དབུས་སུ་བཻ་དརྦྷ་དང་གཽ་ཌའི་ལུགས་བཟང་སྙན་དངགས་འཛམ་བུའི་གསེར་གྱི་ཁྲི། །བྲཏྟ་ཛཱ་ཏིའི་སྡེབ་སྦྱོར་འཕྲས་བཀོད་སྟེང་ན་རབ་
འགྱིང་གཽ་ཏཾ་ལ་སོགས་མངོན་བརྗོད་གོས་མཛེས་བྷ་ར་དྷ་སོགས་ཟློས་གར་བརྒྱན། །དབྱངས་འཆར་རྡོ་རྗེ་རྩེ་བརྒྱ་འཛིན་པའི་མཆོད་སྦྱིན་བརྒྱ་པ་ཚངས་སྲས་
བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་གླུ་དབྱངས་ལེན་ནོ་ཀྱེ། །
སྙན་འགྱུར་འབུམ་གྱི་རྒྱུད་མངས་ཁྲོལ་བའི་རྩེར། །ཉམས་ལྡན་སྟོང་གི་གླུ་
དབྱངས་ལེན་པ་ཡི། །སྒྲ་འཛིན་དགའ་བདེར་སྤྱོད་པའི་ཆུ་གཏེར་ཆེར། །གྲངས་མེད་
རྒྱན་གྱི་ཟླ་བའི་སྣང་བསྙན་འཆར། །ཡིད་འོང་རྐང་འཐུང་འཁྲིགས་པའི་དགའ་ཚལ་
ན། །ཙནྡན་ལྗོན་པ་གཡུར་དུ་ཟ་བ་ལ། །ཆེས་ཆེར་བླ་ན་མངར་བའི་དྲི་བསུང་ཅན། །སེར་བུས་ཕྱོགས་བཅུར་བསྐུལ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། །དཔྱིད་ཀྱིས་བསྐྱངས་པའི་
ཆུ་འཛིན་ལང་ལོང་དབུས། །དབྱར་སྐྱེས་རྔ་གསང་དལ་གྱིས་སྒྲོགས་པའི་ཚེ། །རྨ་
བྱའི་སྒྲོ་གཤོག་ཟླུམ་པོར་ལེགས་བྱས་ནས། །ཟློས་གར་བསྒྱུར་བ་རང་གི་ངང་ཚུལ་ཡིན། །བློ་གྲོས་དབང་ཕྱོགས་ལྷ་ཡི་ལམ་ཡངས་ནས། །ལུང་དང་རིགས་པའི་སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་བར། །རྟོགས་པའི་རྟ་ལྗང་རྒྱུ་བའི་ངང་ཚུལ་རྣམས། །རྒྱུ་འབྲས་མི་ཤེས་དམ་པའི་སྐྱེས་བུ་མཚར། །ཁེངས་པའི་གདེངས་ཅན་དྲེགས་པའི་ཕུད་སྒྲ་སྒྲོག །ཉེས་བཤད་དུག་གིས་ཐར་པའི་སྲོག་འཕྲོག་ཀྱང༌། །ཟང་ཟིང་ནོར་གྱིས་གཞན་མགོ་སྐོར་
བྱེད་པའི། །དེང་དུས་བསྟན་འཛིན་ཕལ་ཆེར་ཀླུ་དབང་བཞིན། །རྣམ་ཐར་གཤང་

6

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

གཅིས་ཉེར་གོས་རྗེས་འབྲང་གི །སྤྲེ་ཚོགས་ལྕགས་ཀྱུ་མེད་པའི་གླང་པོ་ལྟར། །དུག་གསུམ་བཏུང་བས་མྱོས་དེ་རྒྱལ་བ་དང༌། །དེ་སྲས་ཡིན་ན་ཟས་གཙང་སྲས་དེ་ནོངས། །མཁའ་དབྱིངས་རྩིག་ངོས་མཛུབ་རྩེའི་ཚོན་པིར་གྱིས། །རི་མོ་འཆར་འདོད་
གྲོང་ཚིག་གླེགས་བམ་གྱི། །ངལ་བ་བསྟེན་རྣམས་ཆུལ་འཆོས་མུན་ཁུང་དུ། །རིགས་
མཐུན་བླུན་པོའི་སྟེགས་ལ་ངལ་སོས་ཤིག །དཔང་སྟོན་ལེགས་བཤད་གུར་ཀུམ་གཞོན་ནུའི་ཚོས། །གྲུབ་རིགས་རྒན་པའི་ངག་ཆལ་སྣག་ཚ་དང༌། །བསྲེས་པའི་གླེགས་བམ་བྱ་རོག་བསད་པའི་ཤ །གནག་རྫིས་བླུན་རྒན་བ་ལང་ཁྲོད་དུ་འགྲིམ། །སྔོན་བྱོན་མཁས་
མང་དྲང་སྲོང་ཨ་གསྟའི། །རྣམ་བཤད་བདུད་རྩིར་གྱུར་པའི་དལ་འགྲོའི་རྒྱུན། །ཅུང་ཟད་འཁྲུལ་པའི་རྙོག་པས་སྦགས་པ་རྣམས། །དཔྱད་གསུམ་དག་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དྲུངས་
པར་བྱ། །དུས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལུས་ཕྲར་ཆགས་པའི་དཔྱིད། །ལེགས་བཤད་མཆུ་ཡི་
དབྱར་སྐྱེས་འདབ་བརྒྱ་པ། །ཀུན་དགའི་མཛའ་བ་སྟེར་ཕྱིར་འཛུམ་པ་ལ། །བླུན་པོ་
དགུན་གྱི་གྲང་རེག་དེས་ཅི་བྱ། །འདི་ན་ཉམས་འགྱུར་ལྡན་པའི་སྙན་ཚིག་རྒྱུད། །དང་པོ་བརྡུངས་ཚེ་གྲོང་ཚིག་སྙན་ངག་ཏུ། །རློམ་པའི་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་སོགས་གླེགས་བམ་
གྱི། །ཕལ་པའི་རྫིངས་དེ་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་འཇིག །
དུངས་དུངས་སྙིང་ནས་ལེགས་བཤད་འཚོལ་འདོད་གསལ་གསལ་བློ་གྲོས་
རྣམ་པར་ཡངས་པའི་སྐལ་བཟང་རྣམས། །ཁྱུག་ཁྱུག་དབང་པོའི་གཞུ་ལྟར་རྣམ་བཀྲ་ལྷང་ལྷང་སྙན་ཚིག་ཡོན་ཏན་བཅུ་ཚང་དཎྜིའི་གཞུང༌། །འགྲིག་འགྲིག་ཚིག་གི་ཕྲེང་བར་སྤེལ་
ནས་ལྷོད་ལྷོད་མགྲིན་པའི་ལམ་ནས་ལེན་པའི་དགའ་སྟོན་ལ། །ཡང་ཡང་བསམ་གྱིན་སྤྲོ་
དགའི་སེམས་ཀྱིས་ལིང་ལིང་དགའ་བའི་ཟློས་གར་བཅས་ཏེ་དང་དུ་ལོང༌། །

7

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

གང་ཞིག་ཁོ་བོའི་རྣམ་དཔྱོད་ལ། །བློ་ལྡན་ཕུར་བུ་ཡིད་ཕྲོགས་ཏེ། །བཅུ་གཉིས་ཁྱིམ་གྱི་ཤུལ་ལམ་དེར། །རྒྱུ་བའི་ཟོལ་གྱིས་འོངས་པ་བཞིན། །དེས་ན་ལེགས་
བྱས་ནོར་བུ་ཡིས། །ལན་བརྒྱར་བཀུག་པའི་སྒྲ་འཛིན་སྣོད། །སྙན་ངག་རོ་བརྒྱའི་དཔལ་འཛིན་པ། །ལྡུགས་སོ་ཤེས་ལྡན་རྣ་བ་ཉོན། །

གླེང་གཞི།

ཞེས་སྙན་འགྱུར་འབུམ་སྡེའི་རྒྱུད་ལས་ཉེ་བར་དྲངས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་གླུ་དབྱངས་ཀྱི་ཕྲེང་བས་སྔུན་བསུས་ཏེ། སྐབས་སུ་གླེང་བར་བྱ་བ། སྐལ་བ་
མཆོག་གི་བདུད་རྩིའི་རོ་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ལེགས་བྱས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ཉེ་བར་
ཐོབ་པའི་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་འདྲེན་དམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཟས་གཙང་སྲས་པོའི་རིང་
ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་རྗེས་སུ་ཉེ་བར་ཞུགས་ཏེ། བླ་ན་མེད་པའི་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་དབྱར་སྐྱེས་དཔག་བསམ་གསར་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་མང་
དུ་ཐོས་ཤིང༌། བརྗོད་བྱའི་དོན་རྣམས་ནན་ཏན་དུ་བསམ་པར་བྱ་བའི་གནས་ནི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས། རིག་པའི་གནས་ལྔ་དག་ལ་མཁས་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། །དེ་བས་གཞན་དག་ཚར་བཅད་རྗེས་སུ་བཟུང་ཕྱིར་དང༌། །རང་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྩོན་བྱེད། །
ཅེས་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ཆེ་བ་ལྔར་བཤད་པ་ནི། ཚིག་དོན་འཁྲུལ་པ་ཞུགས་པ་ཚར་གཅོད་པ་བརྡའ་སྤྲོད་དང་གཏན་ཚིགས། གཞན་ལ་ཕན་ཞིང་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་བཟོ་དང་གསོ་བ། རང་ཉིད་ཆོས་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནང་དོན་

8

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

རིག་པ་སྟེ། ལྔ་པོ་འདི་ནི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ། འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་མཧཱ་པཎྜི་ཏ་ཞེས་གྲགས་ཤིང༌། དེ་དང་མཐུན་པར་རྗེ་བཙུན་ས་པཎྜི་ཏས། དེ་ཡུལ་བརྡའ་སྤྲོད་རྟོག་གེ་དང༌། །འཚོ་བ་ཕྱི་ནང་རིག་ཅེས་བྱ། །གཞན་ལས་གཞན་དག་རྣམ་བཤད་པ། །འདི་ཡི་ནང་དུ་འདུས་ཞེས་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཕགས་མཆོག་ཅི་སེམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །དེ་བས་གཞན་རྣམས་ཞེས་ལོ་ཆེན་འགྱུར་མེད་བདེ་ཆེན་གྱིས་འགྱུར་བཅོས་མཛད་པ་ནི་ལེགས་པར་སེམས་ཏེ་འཕགས་པ་མཆོག་
སངས་འཕགས་ལ་སྦྱར་ན་སྨོས་ཅི་དགོས། བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་གིས་འཕགས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་ན་ཡང༌། རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་ཞིག་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་འཕགས་པ་དེ་དག་བླུན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོང་ཞིང༌། དག་ལ་རྣམ་དབྱེ་ཨཽ་དང་རྣམས་ལ་ཛས་སྟེར་བས། དག་གི་གཉིས་དང་རྣམས་ཀྱི་གསུམ་ནས་གྲངས་ཇི་ཙམ་འདོད་པ་བསྡུ་ནུས་པས་སོ། །
དེ་ལྟར་གནས་ལྔ་པོ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐོག་མར་སློབ་བར་བྱ་བ་ནི། ཐོག་མར་
སྒྲ་ལ་མཁས་པ་ཡིས། །ཚིག་དོན་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན། །དེ་ནས་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིས། །ལྷག་ཆད་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་བཤད། །ཅེས་པ་ལྟར། སྒྲ་ཤེས་ན་དོན་ལ་མི་རྨོངས་པས་རྗོད་བྱེད་ཀུན་གྱི་གཞིར་བཟུང་བའི་སྟེང་དུ། སྙན་དངགས་ཤེས་ན་ཚིག་
རྒྱན་ལ་མི་རྨོངས། སྡེབ་སྦྱོར་ཤེས་ན་ཚིགས་བཅད་ལ་མི་རྨོངས། མངོན་བརྗོད་ཤེས་ན་མིང་ལ་མི་རྨོངས། ཟློས་གར་ཤེས་ན་སྐད་རིགས་ལ་མི་རྨོངས་ཤིང༌། དཔང་ལོ། འཇམ་ཁ། སྣར་ཐང་པ། རིན་སྤུངས་པ་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ན། སྒྲ་ཐེ་བའི་རིག་
གནས་ཆུང་བ་ལྔར་བཤད་ཀྱང༌། དཔལ་སྒང་ལོ་ཙཱ་བས་སྐར་རྩིས་རིག་གནས་ཆུང་བ་

9

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

གཅིག་ཏུ་འདྲེན་པ་ནི། དུས་འཁོར་གྱི་རྩིས་དང༌། དབྱངས་འཆར་བའི་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་
པ་གཉིས་ཀྱིས། སྔར་བཤད་པའི་རིག་པའི་གནས་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་བའི་བརྗོད་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་སྟོན་པས་ན་འདྲེན་པར་ཁོ་བོ་འཐད་པར་སེམས་ཤིང༌། བདག་གི་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་ལྟར་བཞེད་དོ། །
ལུགས་སྔ་མ་ལྟར་ན་རིག་གནས་བཅུ་ཕྲག་གཅིག་འདྲེན་པ་ལ་དགུ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་འཇུག་པས། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། སྐར་རྩིས་སྙན་ངག་སྡེབ་སྦྱོར་དང༌། །མངོན་བརྗོད་ཟློས་གར་འདི་ལྔ་ལ། །རིག་
གནས་ལྔ་ཞེས་འཕགས་ཡུལ་ན། །གྲགས་པའི་བ་དན་རླུང་ལྟར་སྒྲོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་བ་སོགས་གངས་ཁྲོད་ཀྱི་སྒོམ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས། ཐ་སྙད་རིག་པ་འདི་
རྣམས་ཕྱི་རོལ་པས་ཀྱང་ཐོས་བསམ་དུ་བྱ་བས་ན་སྙིང་པོ་མེད་དོ་སྙམ་ན། ཁྱོད་རང་
རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་དེ་ལ་གོམས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་འབྱུང་བས། ཁྱོད་རང་རྣམས་
ཀྱི་ཞི་གནས་དེ་ཡང་སྤང་བྱར་མི་འགྱུར་རམ། ངེད་ཀྱི་ཞི་གནས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་ན། ངེད་ཅག་ཐ་སྙད་མཁན་པོ་
རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་རིག་པ་ལའང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩིས་ཟིན་པའི་བླ་
ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྲོའ་ཞེས་སྨྲ་ན་ཅི་སྐད་ཟེར། འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་

རྒྱལ་པོ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པའི་ལམ་བསྟན་པར་བཞེད་པ་ལ། སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བས། རིག་གནས་ཀུན་ཤེས་རྩ་འགྲེལ་དུ་དགག་པ་མཛད་པ་ནི། ལོ་ཙཱ་བ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དགོས་

10

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།
པ་ཅན་གྱི་གསུང་ཡིན་མཆི། དེ་ལྟར་མིན་ན། ས་པཎ་གྱིས། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་
གསུང་རབ་དྲི་མ་མེད། །ཅེས་འགྱུར་བྱང་དུ་མཛད་པས། གསུང་རབ་ཡིན་ཕྱིན་སྡེ་
སྣོད་དང༌། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་ཤིང༌། དེ་གང་རུང་ཡིན་ཕྱིན་

ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་བརྗོད་བྱར་མི་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་དོན་མེད་
ཀྱི་དགག་པ་མི་མཛད་པ་ཞུ། གཞན་ཡང་དཔང་ལོས། མངོན་པ་ལ་ལུང་གི་མངོན་པ་དང༌། རིགས་པའི་མངོན་པ་གཉིས་སུ་བཞེད་པས་ཀྱང༌། རྗེ་བླ་མའི་དགོངས་པའི་རྒྱབ་བསྐྱོར་དུ་འགྲོའ། །དྭགས་རྒྱུད་པ་ཅི་རིགས་ཀོྱིས་སྟག་ཚང་པའི་གསུང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། རྗེ་བླ་མ་ལ་ཟུར་ཟ་བར་འདོད་པའི་ཚིག་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་ནི། ས་དགེའི་མཁས་པ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལུས་སྟོབས་རྫོགས་པའི་སྟག་སེང་ཁ་འཐབ་པའི་བར་དུ་
བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྒོམ་ཆེན་ཝ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་དག་རྒྱུ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཚང་ཆེ་བས་བག་ཡོད་པར་བྱོས་ཤིག །
དེ་ཡང་ཐ་སྙད་རིག་པ་ལྔའི་ནང་ནས་ཐོག་མར་གང་ལ་སློབ་ཅེ་ན། ཟུར་མཁར་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོས། རྒྱལ་པོ་ལང་ཚོས་དྲེགས་གྱུར་ཀྱང༌། །རྒྱན་མེད་པ་ན་སྐྱེ་བོས་གླེང༌། །དེ་བཞིན་སྙན་ངག་མི་ལྡན་པའི། །བསྟན་བཅོས་མཁས་ལ་རྩིས་སུ་མེད། །ཅེས་
པ་ལྟར། ཚིག་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྙན་ངག་དང་མི་ལྡན་པའི་གྲོང་ཚིག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་བཟང་པོ་ཡོད་པར་རློམ་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ལང་ཚོ་རྒྱས་ཤིང་མཛེས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་རྒྱན་གོས་དང་བྲལ་ཏེ་གཅེར་བུར་རྒྱུ་བ་ན་འཇིག་རྟེན་ན་འཕྱ་སྨོད་བྱེད་པ་ལྟར། ཚིག་རྣམ་པར་ཉམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

བརྙས་པར་མཛད་པས་ན། བློ་ལྡན་དགའ་བའི་རྩེ་དགའ་ཁོང་ནས་རྒོད་པའི་སྙན་ངག་

11

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

གི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ལ་འཇུག་རིགས་ཏེ། རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་བསམ་
འཁྲི་ཤིང་ལས། མཁས་པ་ཉིད་ནི་མེད་ན་བློ་གྲོས་རྣམ་ཉམས་མི་རྣམས་འཚོ་བ་དོན་ཡོད་མིན། །མཚུངས་མེད་རྒྱས་པའི་སྙན་ངག་མེད་ན་མཁས་པ་ཉིད་ནི་ནེའུ་ཙོའི་ཀློག་དང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཉུང་ཞིང༌། བརྗོད་
བྱའི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དཎྜིའི་བསྟན་བཅོས་མེ་ལོང་མ་འདི་ཉིད་མཁས་པའི་བཤད་སྲོལ་ཆེས་མང་བ་ལ་ཡང༌། སྐབས་འགར་ཅུང་ཟད་འཁྲུལ་པའི་ལམ་དུ་འཕྱན་པའང་སྲིད་པས། དེ་དག་ལ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དག་པར་བྱས་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གླུ་དབྱངས་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པས། དེ་ཡང་ཁོ་བོའི་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྨོན་འགྲོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་དུ། འགྱུར་རྣམ་གྲངས་སྔ་
ཕྱི་མང་བར་འདུག་ཀྱང་བློ་བརྟན་བཞི་པའི་འགྱུར་ཉིད་བདེ་བས་གཙོ་བོར་མཛད། དཔང་ལོའི་འགྲེལ་པ་ལ་ཚད་ཐུབ་ཀྱི་གཞིར་བཟུང༌། རིན་སྤུངས་པའི་འགྲེལ་པ་ཕལ་ཆེར་ལ་བརྟེན། འཇམ་ཁ། སྣར་ཐང་པ་སོགས་མཁས་པ་མང་པོའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་

ཟུར་བརྒྱན། འོན་ཀྱང་འགྲེལ་པ་གོང་མ་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཤོང་ལོས་རྒྱ་གར་པཎ་ཆེན་ལ་གསན་པ་ནས་གཟུང༌། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་སོགས་མཁས་པ་རྣམས་རིམ་པར་བརྒྱུད་པའི་བཤད་སྲོལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་རང་ལུགས་ཀྱི་སྙིང་པོར་མཛད་པས། འདིར་ཡང་གསུང་སྒྲོས་དྲི་མ་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ལྟར་བྲི་བར་བྱའོ། །

12

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

བསྟན་བཅོས་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ལས་མཚན་གྱི་དོན་དང་།
འགྱུར་ཕྱག །བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དང་།
བརྩམས་པའི་དགོས་པ་སོགས་བཤད་པ།
འདི་ལ་བཞི། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག །གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་
ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ་རྒྱ་གར་དུ་སྐད་རིགས་བཞི་ཡོད་པའི་ལེགས་སྦྱར་ལྷའི་སྐད་དུ། ཀ་བཱི་ཨ་དརྴཿ སྟེ། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། ཀ་བི་ནི་སྙན་
དངགས། ཨཱ་དརྴཿ ནི་མེ་ལོང༌། དེ་གཉིས་མཚམས་སྦྱར་བའོ། །ཡང་ན་ཨཱ་ནི་ཀུན་དང༌། དརྴཿ ནི་མཐོང་བ་སྟེ། ཚིག་འགྱུར་བྱས་ནའང་འགྲིག་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མེ་ལོང་དུ་
སྙན་ངག་གི་ལུས་སྲོག་རྒྱན་གསུམ་འཆར་བ་དང༌། བསྟན་བཅོས་འདིར་སྔོན་བྱུང་གི་སྙན་ངག་གི་བརྗོད་བྱ་ཀུན་མཐོང་བར་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ལེགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཤོང་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ་སོགས་ཀྱིས། འགྱུར་
མཐར་ཕྱིན་པ་དང་བསོད་ནམས་སྤེལ་པའི་སླད་དུ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་
ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བཀོད་དོ། །
གསུམ་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ། བརྩམས་པའི་དགོས་སོགས། དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཤིས་
བརྗོད་དང༌། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་དཎྜཱིས། མཆོད་པར་
བརྗོད་པའི་ཡུལ་ནི་དབྱངས་ཅན་མ་ཡིན་ལ། མཆོད་པར་བརྗོད་ཚུལ་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་མཇེད་ཀྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་དེ་ལ་
གདོང་བཞི་ལས། མཆོད་སྦྱིན། སྲིད་སྲུང༌། ངེས་བརྗོད། སྙན་ཚིག་སྟེ་རིག་བྱེད་བཞི་

13

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

བྱུང་བའི་སྙན་ཚིག་བྱུང་བའི་གདོང་དེ་པད་ཚལ་དང་སྦྱར། དང་པོ་ནི། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར། དྲི་ཟའི་མིང་དུ་བཤད་པས་དྲི་ཟའི་བུ་མོའམ། ཡང་
ན་དངོས་བསྟན་གྱི་འདབ་ཆགས་ངང་པའི་བུ་མོ་ལྟ་བུར་ལུས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་
དཀར་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དབྱངས་ཅན་མ་ནི་ཞེས་སོ། །སྙན་ཚིག་གི་རིག་བྱེད་འབྱུང་བའི་གདོང་དང་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང༌། ཚངས་པ་ཆུ་ཀླུང་གི་གཟུགས་སུ་འཇིག་རྟེན་དུ་བབས་པ་འཛམ་གླིང་གི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཚངས་པའི་མཚོ་ཞེས་འཁྱིལ་པ་ལ། སྭ་ར་སྭ་

སྟི་ཞེས་པའི་སྒྲ་བྱུང་བ་དབྱངས་སམ། དབྱངས་ཅན་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། མོ་རྟགས་ཀྱི་

རྐྱེན་མ་བྱིན་པས་དབྱངས་ཅན་ཞེས་པ་ནི་སྙན་ངག་གི་རིག་བྱེད་ལ་ཡང་འཇུག་པ་དང༌།
དབྱངས་ཅན་མ་ཉིད་སྙན་དངགས་ཀྱི་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱིས། ཚིག་སྔ་ཕྱི་
ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱངས་ཅན་མས་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་རྗེས་
སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚངས་པའི་བུ་མོར་སྤྲུལ་པ་ནི། བྲམ་ཟེ་ཤང་ཀུས། ཐུགས་རྗེའི་རྣམ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་ཕ་རོལ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། །ཚངས་པའི་བུ་མོ་མཛེས་མ་ཁྱོད་སྐུ་གསལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཅན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱ་དཔེར། མུ་ཁ་ཞེས་པ། གདོང༌། ཞལ། སྒོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པས། རྗེ་བཙུན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཞལ་གྱི་སྒོའི་མཆེ་བ་ལས་འཁྲུངས་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ཤང་ཀུས་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཞལ་གྱི་མཆེ་བའི་རྩེ་ལས་མངོན་འཁྲུངས་ཤིང༌། །ཚངས་པའི་བུ་མོ་མཛེས་མ་ཁྱོད་སྐུ་གསལ་བའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཅན། །ཞེས་བཤད་པས། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་སྲས་མོ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་དགྱེས་དགུར་སྤྱོད་པའི་ཡུམ་དབྱངས་

14

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ཅན་ལྷ་མོ་ཁྱོད་ནི། དབྱུག་པ་ཅན་ཁོ་བོའི་ཡིད་དེ་སྙིང་གི་དབུས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་སྟེ་བཞུགས་ནས། ངག་གི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཤླཽཀ་གཅིག་པོ་འདི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྦྱར་
བ་ཡིན་པས། ལེའུ་གཉིས་པར་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་ལ། དོན་སྦྱར་བ་དང་སྒྲ་སྦྱར་བ་གཉིས་ཡོད་པས། འདིར་ཡང་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྦྱར་བ་ནི། མངོན་བརྗོད་སྣ་ཚོགས་
གསལ་བ་དང༌། འདོད་འཇོ་སོགས་ལས་ངང་པ་དྲི་ཟའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་པས་ངང་པ་སྟེ། དྲི་ཟའི་བུ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ཉིད་འདབ་ཆགས་ངང་པའི་བུ་མོ་མགྲིན་

པའི་དབྱངས་ཅན་མ་སྦྱར་བ་གྲུབ་བོ། །སྒྲ་སྦྱར་བ་ནི། ཡིད་ལ་རིང་དུ་རོལ་བར་མཛོད། །ཅེས་མཱ་ན་སེ་ཞེས་པ་ཡིད་ཉིད་དང་མཚོའི་ཁྱད་པར་ལ་སྦྱར་བས། ལྷ་མོ་ལ་ལྟོས་ན་ཡིད་ལ་དང༌། ངང་མོ་ལ་ལྟོས་ན་མཚོ་ལ་སྟེ། དུས་རིང་དུ་རོལ་བ་སྟེ་བདག་ལ་བརྩེ་བར་མཛོད་ཅེས་མཁས་པ་གྲངས་ཅན་ལོ་ཙཱ་བ་གསུང་ངོ༌། །
དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་གིས། མེ་ལོང་མཆན་གྱིས་གསལ་བ་དེར། ནང་ལྟར་དུ་
དབྱངས་ཅན་མ་མདུན་བསྐྱེད་དང༌། གསང་བ་ལྟར་དུ་བདག་བསྐྱེད་དུ་སྦྱར་བའི་བཤད་སྲོལ་མཛད་འདུག་པ། སྤྱིར་ཡང་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐུ་དང༌། གཅིག་ཤེས་ཀུན་
གྲོལ་དང༌། དཀར་པོ་གཅིག་ཐུབ་སོགས་མཁས་པ་ལ་མ་གྲགས་པའི་གཏམ་ཁམ་པོ་ཆེ་རེ། གསུང་རབ་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་མཛད་པ་འདི་ཁྱེད་རང་བཀའ་རྒྱུད་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་སྲོལ་དུ་འདུག་པས། སྙན་ངག་ཕྱི་ནང་ཐུན་མོང་བའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་

བསྟན་བཅོས་ལ། ལོ་པཎ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྒྱུས་མ་མཆིས་པའི་བདག་མདུན་སོགས་
གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ལེགས་འདུག་ཅིང༌། སླད་ནས་ཀྱང་དོན་རྒྱན་གྱི་

15

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།
དབང་དང༌། སྒྲ་རྒྱན་གྱི་རྗེས་གནང་གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་གྱི་སེམས་ངོ་སྤྲོད་པ་སོགས་
མཛད་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བའི་བསྟན་པ་ལ་མཛེས་པར་འགྱུར།
གཉིས་པ་ནི། དྲང་སྲོང་རྒྱས་པའི་བྷ་ར་ཏ་དང༌། མེ་གཞན་འཇུག་གི་བུ་མོའི་
སྒོམ་པའི་ཆོས། གྲོགས་མཁར་གྱི་རཱ་མ་ཡ་ན། མཱརྐཎྜེ་ཡའི་སྔོན་རབས་ཀྱི་ཆོས། ནག་
མོའི་ཁོལ་བོའི་གཞོན་ནུ་འབྱུང་བ་དང༌། རཱ་མ་ཤརྨ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྙན་
དངགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྔ་མ་ཚིག་ཚོགས་ཆེས་མང་བ་རྣམས་ཉུང་ངུར་བསྡུས་
ཤིང༌། དེ་དག་གི་ལེགས་པའི་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉེ་བར་མཚོན་པར་བྱས་པའི་སྟེང་དུ། བྷ་ར་ཏའི་སྦྱར་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་བཅུ་པོ་ཡང་བསྣན་ཏེ། སྙན་ངག་རྣམས་ཀྱི་ལུས་རྒྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་དཎྜཱི་བདག་

གིས་ནི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ནུས་པ་བཞིན་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་བརྩམས་པའི་དགོས་སོགས་ལ། བརྩམས་པའི་ཡོན་ཏན། མ་བརྩམས་པའི་སྐྱོན། བརྩམས་པ་དེ་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན། རྩོམ་བྱེད་མཁས་
རྨོངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྩོམ་པའི་སྐྱོན་སྤོང་ཐབས། བསྟན་བཅོས་མི་ཤེས་པའི་སྐྱོན། མཁས་པས་ལེགས་པར་དབྱེ་བ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་
མཁས་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡི་བརྗོད་བྱ་སྡེ་བཞིར་བསྡུས་ནས་
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་དྲིན་གྱི་མཐུས། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་དུས་རྣམ་པ་
ཀུན་ཏུ་སྙན་དངགས་ལ་མཁས་འདོད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་མཆོག་བློ་གསལ་རྣམས་ཀྱི་བླང་དོར་གྱི་མིག་ཕྱེ་བས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་སྡེ་བཞིའི་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །

16

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྙན་དངགས་ཀྱི་སྣང་བ་འདི་ནི།
གལ་ཏེ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པའི་བར་དུ་མི་གསལ་ན། ལྷ་མི་ཀླུའི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་འདི། མི་ཤེས་པའི་སྨག་རུམ་མུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁེབས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔའ་

འཛངས་བཏུལ་ཕོད་པའི་གྲགས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ངག་གི་རང་བཞིན་ལས་གྲུབ་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་ཐོབ་པ་སྟེ་དེང་སང་གི་བར་དུ་ཤར་བ་ན། ད་ལྟ་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་ཉེ་བར་མི་གནས་ཀྱང༌། རང་ཉིད་དངོས་སུ་གནས་པ་ལྟ་བུའི་སྙན་གྲགས་ཉམས་པ་མེད་པ་ལ་ལྟོས་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་དངོས་སུ་བཀོད་ནས། ཤུགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་འོངས་པ་ན་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་མི་གནས་ཀྱང༌། བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས། རྩོམ་པ་པོའི་མཁས་པའི་
གྲགས་པ་མི་ཉམས་པར་གནས་ཞེས་པའོ། །
བཞི་པ་ནི། སྙན་དངགས་ལ་སྦྱངས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་མཁས་པས་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྦྱར་བའི་སྙན་ངག་ནི། ཚིག་དོན་བཟང་པོ་འཛད་མེད་དུ་འབྱུང་བས་ངག་གི་འདོད་པ་འཇོ་བར་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་ལས་བཟློག་སྟེ་ཉེས་པར་སྦྱར་ན་བསྟན་བཅོས་དེ་འདོར་བར་མ་ཟད་སླར་སྦྱོར་བ་པོའི་གང་ཟག་བ་ལང་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་རྗོད་པར་བྱེད་དོ། །དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་པས། རང་གིས་རང་ལ་བ་ལང་དུ་བརྗོད་པའི་འབྲུ་གནོན་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཚིག་དང་མི་འབྲེལ་བར་འདུག་པས། ཁྱེད་རང་གི་ཤངས་ལ་མཛུབ་མོ་འཛུགས་རྒྱུ་ཡིན་ནམ།
ལྔ་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་སྙན་དངགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག་ལ་སྐྱོན་

17

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ཆུང་ངུ་ཙམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ཀྱང༌། ཇི་ཞིག་ལྟར། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང༌། མིག་གི་བལྟ་ལུགས་ལ་ཅུང་ཟད་སྐྱོན་ཆགས་པའམ། ཡན་ལག་ལ་རྨེན་པ་ཕྲ་མོ་ཙམ་གྱིས་མཚོན་པའི་སྐྱོན་ཆུང་ངུ་གཅིག་གིས་ནི། གཟུགས་བྱད་དེ་ཉིད་སྐལ་པ་ངན་པར་འགྱུར་རོ། །དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་མིག་ཉམས་པར་འབྲུ་གཉེར་ན། མིག་ཞར་བ་ལྟ་བུ་ལས་འོས་མེད་ཅིང༌། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་མཛེས་པར་ཀུན་ལ་མ་གྲགས་པས། ཁྱད་གཞི་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་སོ། །
དྲུག་པ་ནི། སྐྱེ་བོ་སྙན་དངགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་མ་སྦྱངས་ཤིང་མི་ཤེས་
པས་ནི་སྙན་དངགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་དག་འདིའོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་དབྱེ་སྟེ་དབྱེ་མི་
ནུས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དམིགས་པའི་སྐབས།
ལོང་བ་དག་ལ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་རྒྱུ་ཡོད་དམ་ཅི་སྟེ་མེད་དོ། །
བདུན་པ་ནི། སྔོན་གྱི་མཁས་པས་སྐྱེ་དགུ་བློ་ལྡན་རྣམས་ལ་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་
བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་ལ་མངོན་པར་དགོངས་ནས། སྒྲ་དོན་གྱིས་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་ལམ་
དང་ལྡན་པའི་སྙན་ཚིག་གིས་ནི་རིམ་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བའི་ཆོ་ག་སྟེ། རྩོམ་པའི་ཐབས་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་ཏེ། སྙན་དངགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་ཤེས་པ་བསྟན་བཅོས་
རྣམ་དག་ལ་རག་ལུས་པ་དེའི་ཕྱིར།

དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས་ལས་སྙན་ངག་གི་ལུས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་སོགས་བཤད་པ།
གསུམ་པ་དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་ལ། མདོར་

18

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྙན་དངགས་འདི་ནི། སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། སྙན་དངགས་ཀྱི་ལུས་དང༌། དེའི་རྒྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟར་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ། ལུས་དང༌། རྒྱན་དང༌། སྐྱོན་སེལ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ། སྐད་རིགས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་སྙན་དངགས་ཀྱི་ལུས་ནི། རེ་ཞིག་རྩོམ་པ་པོས་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡི་དོན་སྙན་དངགས་རང་ལུགས་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྲེང་བར་སྤེལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱིས། དང་པོ་ནི།
སྙན་དངགས་ཀྱི་ལུས་དེ་ལ་ཡང༌། ཚིགས་བཅད་འབའ་ཞིག་དང༌། ལྷུག་པ་རྐྱང་པ་
དང༌། དེ་གཉིས་སྤེལ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །
སྐབས་འདིར་འཇམ་མགོན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས་སྡེབ་སྦྱོར་མེ་ཏོག་གི་ཆུན་པོར།
སྙན་དངགས་ཀྱི་ལུས་ཚིགས་བཅད་རྐྱང་པ་རྒྱུན་ཆགས་གསུམ་དུ་བསྡུས་པ་དང༌།
རྒྱུན་ཆགས་ལ་རྐང་པར་བཅད་མ་བཅད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འགའ་ཞིག་མཛད་
པར། མཁས་པའི་དབང་པོ་དཔང་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ་དང༌། ཟུར་མཁར་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དགག་བཞག་ཅུང་ཟད་མཛད་པར། སྣར་ཐང་ལོ་ཙཱ་བ། རིན་སྤུངས་ས་སྤྱོད་དབང་པོ། མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ། མཁན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་པ་སོགས་མཁས་པ་མང་པོས་ས་སྐྱ་པའི་ཐུགས་ཞེན་གྱིས་ལན་སྣ་ཚོགས་ཤིག་མཛད་འདུག་ནའང༌། རིགས་པ་རྣམ་དག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འདུག་ཅིང༌། མཁས་འཇུག་ལས། རྒྱུན་ཆགས་མ་བཅད་པ་ནི་སྡེབ་སྦྱོར་རྒྱུན་ཆགས་དང་འདྲ་ལ། ཞེས་པ་ལྟར་ན། སྡེབ་སྦྱོར་

19

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

རྒྱུན་ཆགས་དང་འདྲ་ན་རྐང་པས་ངེས་པར་གཅོད་དགོས། རྐང་པས་བཅད་ན། མེ་ཏོག་ཆུན་པོར། རྐང་པ་དག་གིས་མ་བཅད་ཅིང༌། །གང་ལ་ཡི་གེ་སྦྲེལ་ལེགས་ཡོད། །ཅེས་པའི་ཚིག་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་ལྷུག་པ་དང་འདྲ་བ་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་

པྲསྟཱར་མི་འབྱུང་སྟེ། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སུ་བྲཏྟ་ཛ་ཏི་གང་ལ་ཡང་རྐང་པ་མེད་པ་ལ་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་པས་སོ། །
གཞན་ཡང་ཚིགས་བཅད་རྐང་པ་བཞིའི་རྐང་པ་རེ་ལ་ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡན་ཆད་ཡོད་པ་ལ་རྒྱུན་ཆགས་སམ། རབ་བསགས་སུ་བཤད་པས། རྒྱུན་ཆགས་དང་ཚིགས་བཅད་སོ་སོར་འཆད་པ་ཡང་མི་རིགས་ལ་ཚིགས་བཅད་ལ་རྐང་བཞི་མི་དགོས་པའི་ཁུངས་སུ་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི་རྐང་པ་གཅིག་པ་དང་གཉིས་པ་དང༌། གསུམ་པ་དང༌། བཞི་པ་དང༌། ལྔ་པ་དང༌། དྲུག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་འདྲེན་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ལུགས་ལ། རྐང་པ་

གཅིག་པ་ནི་བློ། མཆོག །རྒྱལ། གྱུར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། དཔལ་ལྡན། ཤེས་བྱ། ཀུན་མཁྱེན། ཁྱོད་ནི། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་
བྱའི་གནད། མ་ལུས་པ། ཐུགས་སུ་ཆུད། རྫོགས་སངས་རྒྱས། བཞི་པ་ནི། མཁྱེན་དང་བརྩེ་བ། མཚུངས་པ་མེད་པས། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི། འདྲེན་པ་གཅིག་པུ། ལྔ་པ་ནི།
རིག་པའི་གནས་རྣམས་ཀུན། ཐོགས་པ་མེད་པར་མཁྱེན། ཞ་ལུ་ལོ་ཙཱ་བ། བཀའ་དྲིན་མཚུངས་པ་མེད། དྲུག་པ་ནི། གངས་ཀྱི་ས་འཛིན་དབང་པོ། ཉིན་བྱེད་སྟོང་གིས་འཁྱུད་འདྲའི། མཛེས་སྡུག་ཡིད་འོང་ལྷ་མོ། དབྱངས་ཅན་མགྲིན་པར་བཞུགས་ཤིག །ཅེས་
པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། བྲམ་ཟེ་ཆུ་ལ་ཇི་ཙམ་ཞིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་

20

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

དགོངས་དོན་ཡིན་ཀྱང་དེ་སྡེབ་སྦྱོར་ལ་རྒྱས་འགེབས་པ་ནི་ཞྭ་དཔེ་ལྷམ་ལ་འགེབས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་མི་རིགས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་དེ་ཉིད་དང༌། ས་ལོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ལ། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་དང༌། དྲུང་པ་སི་ཏུ་དག་གིས། མུ་ཏོ་བས་རྒྱལ་པོ་ལ་འཐབ་པ་ལྟར་ངན་སྨྲས་ཀྱི་སྨྲེ་སྔགས་ཕྱོགས་བཅུར་སྒྲོགས་པ་ལྟ་བུ་མིན་གྱི།

རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལྟར་དྲང་ངེས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་དང༌། ཕྱོགས་འདི་ལ་ཤོང་དཔང་ཡབ་སྲས་ཐུགས་རྒྱུས་ཆེ་བར་གདའ་བས། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཀྱི། རྗེ་བཙུན་ས་པཎ་ལ་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་སྣང་བ་ནི་རྒྱུན་མི་ཆད་པའོ། །

ཚིགས་བཅད་ཀྱི་སྐོར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་ཚིགས་བཅད་བཤད། ལྷུག་པ་བཤད། སྤེལ་མ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ། རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞིར་
ཕྱེ་བ། སརྒྷ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དངོས་དང༌། ཁ་འཕངས་པ། རིགས་པ་དེ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྙན་དངགས་
ཀྱི་ཚིགས་བཅད་རྐང་པ་བཞི་པ་དེ་ཡང་ནི། ཡི་གེ་བགྲང་བ་བྲཏྟ་དང༌། ཕྱི་མོ་བགྲང་བ་
ཛཱ་ཏི་ཞེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྡེབ་སྦྱོར་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། བྲཏྟ་ཛཱ་ཏི་དེ་ཡི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་ནི། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དང༌། དམར་སེར་དང༌། རྒྱལ་བའི་ལྷའི་གཞུང་རྣམས་སུ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་རིག་པ་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་མི་དགོས་པ་མིན་ཏེ། སྙན་དངགས་
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་བརླིང་བ་དག་ནི་བརྒལ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུ་ལྟ་

བུ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞིར་ཕྱེ་བ་ནི། གྲོལ་བ་ནི། ཤློ་ཀ་

21

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

གཅིག་གིས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་རྫོགས་པར་སྟོན་ནུས་པ། རིགས་ནི་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཤློ་ཀ་དུ་མ་ཡོད་པ་བྱ་བའི་ཚིག་གཅིག་གིས་
ཐམས་ཅད་གསལ་ནུས་པ། མཛོད་ནི། གཅོད་མཚམས་སྣ་ཚོགས་པའི་ངོས་ནས་ཤློ་ཀ་བྱ་ཚིག་སོགས་མང་ཉུང་ངེས་བཟུང་མེད་ཅིང༌། བརྗོད་བྱ་དུ་མས་ཕྱུག་པ། འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་གཅིག་ལ། ཤློ་ཀ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལ་བྱ་ཚིག་ཀྱང་དུ་མ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་ཚིགས་བཅད་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི། སརྒྷས་བཅིངས་པའི་སྙན་དངགས་
ཀྱི་ཆ་ཤས་ཏེ། དེའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དཔེར་བརྗོད་ལོགས་སུ་མ་བརྗོད་དོ། །
སྔོན་གྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་འདི་བཞི་ལ་དཔེར་བརྗོད། རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་
ཆེ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ནས་འདྲེན་པར་མཛད་འདུག་ནའང༌། འདིར་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་བློས་ཅུང་ཟད་བསྐྲུན་ཚེ། གྲོལ་བ་ནི། རབ་དཀར་ཆུ་སྐྱེས་རྒྱས་པའི་ལྟེ་བ་ལ། །ཚངས་པའི་བུ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་འཇོ་སྒེག་ཅན། །རྒྱུད་མང་སྒྲ་ལས་ངག་གི་དཔལ་སྟེར་བ། །དཔག་བསམ་འདོད་འཇོ་སྙིང་གི་དཔྱིད་དེར་འདུད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། རིགས་ནི། འཇམ་མཉེན་རབ་དཀར་པདྨ་ཡི། །བརྟན་པ་ཅི་ཡང་འཕྲོག་བྱེད་པའི། །བཞིན་གྱི་ཟླ་བ་གསར་པ་འདི། །གཞན་ཡིད་འགུགས་པའི་ལྕགས་ཀྱུ་བཞིན། །འཇའ་ཚོན་འཁྱུག་འདྲའི་མིག་གི་དཀྱུས། །ཟུར་
གྱིས་རིང་པོར་བལྟ་བ་ཡིས། །རྣ་གོང་ཨུཏྤལ་ཕོན་པོ་ལ། །ཕྲག་དོག་བྱེད་པའི་ཆོམ་རྐུན་མ། །ཨུ་དུམ་ཝཱ་ར་འཛུམ་པའི་ཞལ། །ཚེམས་ཕྲེང་ཟེའུ་འབྲུ་རྒོད་པ་ཅན། །ཧ་རི་ཙན་དན་དྲི་བྲོ་བའི། །དགའ་མ་མཐོང་བས་འདོད་འཕེལ་གྱུར། །ཅེས་བརྗོད་བྱ་མཛེས་

22

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

མའི་གདོང་གཅིག་པུ་ལ་བསྟོད་པ་ལ། འདོད་འཕེལ་གྱུར་ཅེས་པའི་བྱ་ཚིག་ཅིག་གིས་གསལ་བ་ལྟ་བུ། མཛོད་ནི། དྲི་མ་དང་བྲལ་རབ་ཏུ་དཀར། །འདོད་པའི་གདུང་བ་འཕྲོག་པར་བྱེད། །མཛེས་པའི་ཆ་ཤས་མ་ལུས་གང༌། །ཟུར་མིག་བསིལ་ཟེར་སྤྲོས་པ་ཡིས། །སྙིང་གི་ཀུནྡ་ཅི་ཡང་འཛུམ། །ཁ་ཡི་དྲི་ཞིམ་ཟླ་ཤེལ་གྱིས། །རབ་དགའི་ཆུ་སྒྲོས་བརླན་པར་གྱུར། །ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་འདོད་པའི་ཉམས། །རི་དྭགས་མཚན་མ་རྣམ་པར་ངོམ། །ཡིད་འོང་མ་འདི་ལྷའི་བུ་མོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འདུས་པ་ནི། ཡིད་འོང་རི་དྭགས་མིག་ཅན་གྱི། །འཇམ་ཞིང་མཉན་པའི་ལག་པ་ཡིས། །ཆུ་སྐྱེས་གསར་པའི་འདབ་མ་དག །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་ཕམ་བྱེད་བཞིན། །སྙིམ་པའི་རྨད་བྱུང་རེག་བྱ་ཅན། །འདོད་པས་མྱོས་པའི་ཡིད་ཅན་གྱི། །ལུས་ལ་རེག་པའི་བདེ་བ་ཡིས། །སྔོན་མེད་སྙིང་གི་བདུད་རྩི་བྱས། །འཛམ་བུའི་གསེར་སྦྱངས་གདུ་བུ་ལ། །སྣ་ཚོགས་རིན་ཆེན་འཕྲས་མཛེས་པའི། །འདྲེན་བྱེད་ཡུལ་གྱི་དགའ་སྟོན་འདི། །འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོས་
བསྒྲུབ་པར་བྱས། །ཞེས་བརྗོད་བྱ་མཛེས་མའི་ལག་པ་གཅིག་བུ། བྱ་ཚིགབྱེད་བཞིན།
བདུད་རྩིར་བྱས། བསྒྲུབ་པར་བྱས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
འདི་སྐོར་ལ་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་པའི་མཆན་ལ་བརྗོད་བྱ་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པས་རྟོག་དཔྱོད་བྱེད་མ་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་སརྒ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། དམ་བཅའ་བ་དང་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སརྒ་སྟེ་ལེའུ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡན་
ཆད་ཀྱིས་བཅིངས་པ་ནི་སྙན་དངགས་ཆེན་པོ་སྟེ། དེས་མཚོན། ཨརཤྭཱ་ས་དང་ཨངྐ་
དང་ཨཱ་ཝ་དང་གཱི་ཏིས་བཅིངས་པའང་སྙན་ངག་ཆེན་པོར་འཆད་ཅིང་སྙན་ངག་ཆེན་
པོ་འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

23

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

གཉིས་པ་ལ། སྒོ། སྲོག་རྩོམ་ཚུལ། རིང་དུ་གནས་ཚུལ། དམིགས་བསལ། མཁས་པས་བཞེད་ཚུལ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་དྲུག །དང་པོ་ནི། སྙན་ངག་ཆེན་པོ་ལ་སྔོན་དུ་ཤིས་པ་བརྗོད་པ། ཕྱག་བྱ་བ། དངོས་པོ་ངེས་པ་བསྟན་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དེ་ཡི་སྒོ་ནས་འཇུག་གོ །དཔེར་ན། ཤིས་བརྗོད་ནི་གུར་ཀུམ་ཚོས་ཀྱི་ལེགས་བྲན་པའི། །མཚན་དཔེའི་ལང་ཚོ་རྒྱས་པ་ཅན། །འཇམ་མགོན་ཟུར་ཕུད་ལྔ་པ་ཡི། །བློ་གྲོས་མཆོག་དེས་ཤིས་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། ཕྱག་ནི། རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱི་གདུ་བུ་

དག །སིལ་སིལ་ཁྲོལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང༌། །ཡིད་ལ་དགའ་བའི་དཔལ་སྟེར་
བ། །དབྱངས་ཅན་ལྷ་དེར་སྙིང་ནས་འདུད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། ངེས་བསྟན་ནི། བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མའི་ལང་ཚོ་དར་ལ་བབ། སྡེ་བཞིའི་གཏམ་གྱི་སྲོག་ཅན་རིག་ལྡན་མ། །སྒྲ་དོན་གབ་ཚིག་ནོར་བའི་རྒྱན་གྱིས་སྤུད། །ཉམས་འགྱུར་སྙན་པའི་གླུ་དབྱངས་མགྲིན་པར་

ལེན། །ཞེས་མེ་ལོང་ལ་སྦྱར་ན་བརྗོད་བྱ་ཀུན་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྔོན་བྱུང་བའི་སྐྱེས་རབས་རིག་བྱེད་སོགས་གཏམ་ལས་གྱུར་པའམ། ཡང་ན་དེའི་ཅིག་ཤོས་སྡེ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལེགས་པ་གཞན་དག་ལ་བསྟེན་པ་གང་རུང་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་འཇམ་ཁ། སྣར་ཐར་པ། རོང་པ་སོགས་མཁས་པ་མང་པོ་དང༌། དཔལ་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སོགས་རྨོངས་པ་མཁས་པའི་གོ་སར་འགྱེད་པ་མང་པོ་དག་གིས། གཏམ་རྒྱུད་དང་སྡེ་བཞི་སོགས་སྙན་ངག་གི་ལུས་སུ་འཆད་ཅིང༌། ལ་ལ་དོན་གྱི་ལུས་དང༌། ཚིག་གི་ལུས་ཞེས་འཁྱོག་པོར་འགྲེལ་པ་སོགས་ནི། ཆུ་ཤིང་ལ་སྙིང་པོར་འདོད་པ་ཁོ་ནར་སྣང་བས། དེས་ན་གོང་དུ་ལུས་དང་རྒྱན་ཡང་རབ་ཏུ་

24

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

བསྟན། ཞེས་པས་སྲོག་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་སྲོག་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་
ལུས་མཛེས་པ་ལ་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ་བཞིན་དུ། སྡེ་བཞི་སོགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་སྲོག་
དང་ལྡན་པའི་སྙན་ངག་གི་ལུས་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མ་ལ། དོན་རྒྱན་སྒྲ་རྒྱན་གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་པར་སྤྲོས་སོ་ཞེས་ཁོ་བོའི་སློབ་དཔོན་གྱིས། གྲངས་ཅན་ལོ་ཙཱ་བ་
འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེའི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངོམ་བཤད་དུ་མཛད་ལ། ཟུར་མཁར་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །
སྙན་ངག་ཆེན་པོའི་ལུས་ཀྱང་སྔར་བཤད་པའི་ལུས་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཅིང༌། སྐབས་འདིར་སྲོག་བཤད་པ་ཡང་སྙན་ངག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ནི་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུ། དོན་རིག་བྱེད་མང་དུ་ཐོས་པ་དང༌། ས་གཞི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་སོག་པ་དང་བསྲུང་བ། འདོད་པ་ནི་ལྷ་མིའི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ། ཐར་པ་ནི་གཏན་གྱི་བདེ་བ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པས། སྡེ་བཞི་པོ་ནི་སྐྱེས་བུའི་དོན་
གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པའི་སྔོན་གྱི་གཙུག་ལག་
གི་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་དང༌། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཁས་ཤིང༌། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་
འོང་བའི་འདྲེན་པ་དམ་པ་རྣམས་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལྟ་བུ། གྲོང་ཁྱེར་རྒྱ་མཚོས་རི་གསུམ་ལ་བསྔགས་པའི་དཔེར་
བརྗོད་ནི། གནམ་སྔོན་ཞུན་མར་འཁྱིལ་འདྲའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། །བརྒལ་ཏེ་གསེར་
དངུལ་རི་ཡི་ཕྲེང་འདས་ཚེ། །རིན་ཆེན་རྡུལ་མང་བརྩེགས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དབུས། །བཻཌཱུར་སེར་པོའི་རྒྱ་ཕིབས་འོད་དུ་འཚེར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུས་དང་ཉི་ཟླ་འཆར་བ་དང༌། །སྐྱེད་ཚལ་ཆུ་ཡི་རོལ་རྩེད་རྣམས་ཀྱི་བསྔགས་པ་ནི། །འབྲས་ལྡན་

25

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

སྟོན་གྱི་མཁའ་དབྱིངས་དྭངས་པ་ལ། །ཚ་ཟེར་འོད་གསལ་གཟི་ཡིས་ཆུ་སྐྱེས་
ཚོགས། །འཛུམ་པའི་སྐྱེད་ཚལ་དབུས་སུ་འཁྱིལ་བའི་མཚོར། །འདོད་ལྡན་སྐྱེ་བོ་ཁྲུས་
ཀྱི་རྩེད་འཇོར་རོལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཆང་འཐུང་བའི་དགའ་སྟོན་དང༌། འཁྲིགས་པ་ལ་

སྤྱོད་པའི་དགའ་སྟོན་དང༌། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ལ་བཏབ་ནས་མ་ཚོགས་པ་གསུམ་ནི། རྒྱན་གོས་རྣམ་བཀྲ་གྲོགས་དང་ལྷན་ཅིག་པར། །ཆང་གིས་མྱོས་ཤིང་སྨིན་ལེགས་ཆུ་སྐྱེས་ལ། །རྩེ་དགར་རོལ་ཚེ་འགའ་ཞིག་གཡོན་མ་དང༌། །དུས་བཏབ་ལས་འདས་མི་ཟད་འདོད་པས་གདུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བག་མ་གཏོང་ལེན་དང༌། གཞོན་ནུ་སྐྱེ་བ་དང་འཕེལ་བ་གསུམ་ནི། ལུས་ཕྲ་མཆིལ་འབྲང་ལ་ཁུགས་དགྱེས་དགུ་ལ། སྤྱད་པས་ཀུནྡ་དར་བའི་དཔྱིད་ཀྱི་བུ། །བཙས་ནས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་གཞོན་ནུ་
དེ། །བསོད་ནམས་བཞིན་དུ་ལུས་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་འཕེལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བྱ་བ་རྩོམ་པའི་གྲོས་དང༌། ཕོ་ཉའི་འགྲོ་འོང་དང༌། ཡུལ་ཐག་རིང་པོར་བགྲོད་པ་གསུམ་ནི། རྒྱལ་གསུང་རྒྱུད་མང་གྲོས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་རྫིངས། །བཤིག་ཚེ་སེམས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ཐར་
པའི་སར། །བཏང་བས་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་མཛའ་ན་མོ། །ཐག་རིང་ཡུལ་ནས་སྐར་མདའ་ལྟ་བུར་འོངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཡུལ་བཤམས་པ་དང༌། འདྲེན་པ་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་མངའ་ཐང་དར་བའི་ཚུལ་དག་ཀྱང་དཔེར་བརྗོད་ན། གནམ་ས་འགུལ་འདྲའི་སྤྲུལ་པའི་དཔའ་བོའི་དཔུང༌། །འཇིགས་རུང་གཡུལ་གྱི་སྦྱོར་བས་དགྲ་སྡེའི་ཚོགས། །ཕྱེ་
མར་འཐག་ཚེ་ས་དབང་རྒྱལ་པོ་ཡི། །སྡེ་བཞིའི་མངའ་ཐང་དབྱར་གྱི་མཚོ་ལྟར་
འཕེལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་བརྒྱན་པར་གྱུར་ཅིང༌། མདོར་བསྡུས་པ་

26

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

མིན་པར་སྐབས་དང་འཚམ་པར་བརྩམ་མོ། །
གསུམ་པ་ནི། བརྩམ་བྱའི་སྙན་ངག་དེ་ཡང་སྒེག་པ་སོགས་ཉམས་དོད་པས་ཡིད་འགྱུར་ཞིང་ཚིག་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག་གིས་གཏམས་པ། བློ་ཆུང་བ་རྣམས་ངལ་བ་སྤང་སླད། སརྒ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟེ་མང་བ་ཡང་མིན་ལ་ཉུང་སྐྱོན་དང་ཡང་བྲལ་བའི་མཉན་པར་འོས་པ་དེ་ཉིད། དབང་པོ་རྡོ་རྗེ་སོགས་བྲཏྟ་དང༌། འཕགས་མ་སོགས་ཛཱ་ཏིས་ལེགས་པར་མཚམས་ཀྱང་སྦྱར་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སརྒ་དག་ལ། དཔེར་ན་ཚིག་རྐང་ཕལ་ཆེར་ཡི་གེ་ཉེར་གཅིག་ཙམ་ཡོད་ན། དེ་དག་གི་མཐའ་རྫོགས་མཚམས་སུ་བཅོ་ལྔ་དགུ་བདུན་སོགས་སུ་འབེབས་ཤིང༌། དངོས་གཞི་བདུན་བསྒྲིགས་ལྟ་བུ་ལ། དགུ་བཅུ་གཅིག་སོགས་ཡར་འཕེལ་ཞིང༌། བཅད་མཐར་ལྷུག་པ་དང༌། ལྷུག་མཐར་བཅད་པས་གཞུང་དཀྱུས་མ་ལས་ཐ་དད་པ་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པས་འཇིག་རྟེན་ན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ལས་མཛེས་སོ། །
བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྙན་ངག་དམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་མཚར་དུ་འཛིན་པས་བསྐལ་པའི་བར་དུ་སྙན་པའི་
གྲགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །
ལྔ་པ་ནི་གང་ཞིག་གྲོང་ཁྱེར་ལ་བསྔགས་པ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་འགས་དམན་ཡང༌། གལ་ཏེ་སྦྱར་བའི་ཚིག་དོན་རྣམས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་ཚུལ་དེ་རིག་པའི་མཁས་པ་རྣམ་མགུ་བར་བྱེད་ནུས་ཤིང༌། ལེའུ་གསུམ་ཡན་དང་ལྡན་ཕྱིན། འདིར་ནི་སྙན་ངག་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ཚང་ཕྱིན། སྐྱེད་ཚལ་གྱི་
བསྔགས་བརྗོད་ཙམ་སྲོག་ཏུ་བྱས་པས་ཀྱང་རུང་ངོ༌། །དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་པས།

27

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

རིག་པ་དེས་གཞན་མགུ་བར་བྱེད་ཅེས་འབྲུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འབད་པས་རྒྱག་གོ །དྲུག་པ་ལ། བྷཱ་མ་ཧའི་བཞེད་པ་དང༌། དབྱུག་པ་ཅན་གྱི་བཞེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཐོག་མ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་འདྲེན་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ལ་དཔའ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་གྱི་བསྔགས་པ་ཉེ་བར་བཀོད་ནས། རྒྱལ་པོ་དེ་ཡིས་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་དགྲ་སྡེ་ལ་
གནོད་པ་སྟེ་ཚར་གཅོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྟོད་པའི་སྙན་ངག་གི་ལམ་འདི་འཇིག་རྟེན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མཛེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་མཐོ་བ་དང༌། བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བ་དང༌། ཐོས་པ་མང་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མས་ཕ་རོལ་གྱི་དགྲ་བོ་ལ་ཡང་
བསྔགས་པར་བྱས་ཤིང་བསྟོད་ནས། དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རང་ཅག་

གི་འདྲེན་པ་འདི་ནི་ཞེས་བསྟོད་པས། ཕ་རོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལས་
ཀྱང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བརྗོད་པ་ལ་བདག་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཀྱི། ལུགས་སྔ་མའང་མི་འདོད་པ་ནི་མིན་ནོ། །

ཚིག་ལྷུག་བཤད་པ།
གཉིས་པ་ལྷུག་པ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང༌། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚིག་རྐང་བཞི་སོགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པའི་ཚིག་གི་རྒྱུན་ནི་ལྷུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། མིང་ཙམ་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང༌། དོན་གྱི་དབྱེ་བ་དགག་པ་
གཉིས། དང་པོ་ནི་བྷཱ་མ་ཧས། ལྷུག་པ་ལ་བརྗོད་པ་དག་དང༌། གཏམ་ཞེས་པ་དེ་ཡི་རབ་དབྱེ་གཉིས་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་དགག་བྱ་བྷཱ་མ་ཧའི་འདོད་པ་རེ་རེ་འགོད་པ། དགག་བྱེད་དབྱུག་
པ་ཅན་གྱི་རིགས་པ་རེ་རེ་འཕངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བྷཱ་མ་ཧས། འདྲེན་པ་

28

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

སྟེ་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ལ་བསྟོད་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ།
བརྗོད་པ་དེ་ལས་གཞན་གཏམ་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་འདྲེན་པ་སྟེ་རྒྱལ་པོའམ། དེ་ལས་གཞན་
བྲམ་ཟེ་ལྟ་བུས་ཀྱང་འདྲེན་པ་ལ་བསྟོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན། ཟློས་གར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་དུ་བསྟན་པའི་སྒོ་དང༌། གཞན་སྒོ་དང་ཡིད་བརྟན་ལྡན་པ་གསུམ་བརྗོད་པ་ལ་ཡོད་ཀྱི། གཏམ་ལ་མེད་དོ། །བརྗོད་པ་རང་གིས་རང་ལ་
ཡོན་ཏན་བསྒྲགས་པ་ལ་སྐབས་འདིར་སྐྱོན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡང་དག་པ་སྟེ་ཇི་ལྟ་བའི་དོན་ཅན་སྒྲོ་བསྐུར་མེད་པར་བསྔགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ལམྦྷ་ལ་སོགས་པ་
དང༌། ཨ་ཤྭཱ་ས་དང༌། བུ་མོ་འཕྲོག་པ། གཡུལ། སླུ་བ། དར་བ་སོགས་དང༌། སྙན་ངག་
མཁན་གྱི་དགོངས་པས་བྱས་པའི་རྟོགས་རྣམས་བརྗོད་པ་ལ་ཡོད་ཀྱི། གཏམ་ལ་མེད་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཟེར་བ་དེ་ལ་ངེས་པ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་
སྟེ། བརྗོད་པ་དེར་ཡང་རྒྱལ་པོ་ལས་གཞན་པ་དག་གིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀས་བརྗོད་པར་མཉམ་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་ན་གཏམ་དང༌། རང་གིས་
བརྗོད་ན་བརྗོད་པ་ཞེས་དབྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་སྒོ་ཞེས་པ་ཕར་སྨྲས་པ་དང༌། གཞན་སྒོ་ཞེས་པ་སྨྲས་པའི་ལན་དང༌། ཕན་ཚུན་དུ་གཏམ་སྨྲས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་གཏན་ལྡན་པ་སྟེ་ངེས་པ་རྙེད་པ་དེ་གསུམ་བརྗོད་པ་ལ་ཡོད་ཅིང་གཏམ་ལ་མེད་པས་ཐ་དད་པ་ཡི་རྟགས་ཡིན་པར་སྨྲ་ན། གཏམ་ལ་དེ་གསུམ་མ་ཚང་བར་འགྱུར་ཞིང༌། དེས་ན་རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པའི་གཏམ་ལ་གཏམ་ལན་འཇལ་མཁན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐབས་འདིའི་བརྗོད་པ་དང་གཏམ་ནི་ལྷུག་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལ་དེ་ལྟར་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། བརྗོད་བྱ་ཚིགས་བཅད་ལ་དེ་

29

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

གསུམ་ཚང་བ་ལྟར། ཞར་གྱི་གཏམ་རྣམ་དག་སྟེ་གཏམ་ཚིགས་བཅད་ལ་ཡང་དེ་
གསུམ་ཚང་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྡེབ་སྦྱོར་འཕགས་མ་སོགས་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་

བརྗོད་པ་ལ་དེ་གསུམ་ཚང་བ་བཞིན། གཏམ་ལ་ཡང་སྒོ་དང༌། གཞན་གྱི་སྒོ་དག་ཅིས་
མི་འཇུག་སྟེ་འཇུག་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕགས་མས་བཅིངས་པའི་བརྗོད་པ་དང་གཏམ་གཉིས་ཀ་ལ་ཕྱེད་ཕྱི་མའི་དྲུག་པ་ལ་ཀ་དང༌། གཉིས་ཀའི་བརྒྱད་
པ་ལ་ད། མི་མཉམ་པ་ལ་ཛ་སྤངས་པ་སོགས་མཚན་ཉིད་མཐའ་དག་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར། སོགས་ཀྱི་སྒྲས་འཕགས་མ་དཔེར་མཚོན་པ་སྟེ་བྲཏྟ་ཛཱ་ཏི་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་
དགོས་སོ། །རིན་སྤུངས་པས། ལེགས་བཤད་ཉི་མ་གསར་པས་བསླང་ཞེས་གསུངས་འདུག་ཀྱང༌། འགྲེལ་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་ན་སྐྱ་རེངས་ཙམ་ཤར་བ་ཡིན་མཆི། ཉི་མ་དངོས་གཞི་ནི་ད་ལམ་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལམྦྷ་སྟེ་གཞོན་ནུ་མ་རྙེད་པ་དང༌། སོགས་ཀྱིས་ངལ་སོ་བ་དང༌། དུས་བཏབ་པ་ལས་མ་ཚོགས་པ་དང༌། ཨ་ཤྭཱ་ས་ནི་
ཡིད་གཏན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་དག་བརྗོད་པ་ཡོད་ཅིང་གཏམ་ལ་མེད་པའི་དབྱེ་བ་མཐོང་ཡང༌། དེས་པདྨ་དང་ཀུ་མུ་ཏ་བཞིན་རིགས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་དེའི་ཕྱིར་གཏམ་དང་བརྗོད་པ་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་གདོང་ལྔ་པ་དང་ཁ་ལྔ་པ་
ཞེས་པའི་མིང་གཉིས་དག་གིས་སེང་གེའི་རིགས་གཅིག་མཚོན་པས་སོ། །དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་ལྷག་མ་བརྗོད་པའི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་ཆད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བརྗོད་པ་དང་གཏམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་བུ་མོ་
འཕྲོག་པ་དང༌། གཡུལ་འགྱེད་པ་དང་ནི། ཕོ་མོ་དུས་བཏབ་པ་ལས་ཡོལ་ཏེ་སླུ་བ་དང༌། རྒྱལ་པོ་མངའ་ཐང་དར་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་གཏམ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་

30

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

འབྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་མིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་དེ་རྣམས་སརྒས་བཅིངས་པའི་བརྗོད་པ་དང་གཏམ་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྙན་ངག་མཁན་གྱི་བསམ་

པས་བྱས་པའི་རྟགས་དེ་འདྲ་བ་ནི་བརྗོད་པ་ལས་གཞན་དུ་གཏམ་ལ་ཡང་ནི་ཡོད་པར་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འདོད་དོན་ཚིག་སྦྱོར་གྱིས་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་རུ་མཁས་པ་རྣམས་
ལ་ཅི་ཡང་མི་འགྱུར་བ་མེད་པས་སོ། །དཔེར་ན་སྨན་པ་མཁས་པས་དུག་བདུད་རྩིར་

བསྒྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

སྤེལ་མ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སྤེལ་མ་བཤད་པ་ནི། བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་སོགས་སྐད་རིགས་བཞི་ཀ་འདུས་པའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པ་ནི་ཟློས་གར་ཏེ། དེ་དག་གི་ཚུལ་རྣམས་ནི་བྷ་ར་ཏ་སོགས་གཞན་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །སྤེལ་མ་ལ་ཟློས་གར་ཁོ་ནར་མི་སེམས་ཏེ། ལྷུག་པ་དང་ཚིགས་བཅད་སྤེལ་བའི་རང་བཞིན་གང་ལ། སྐད་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཙམྦ་ཞེས་པར་མངཱོུན་པར་བརྗོད་དོ། །
གསུམ་པ་སྐད་རིགས་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ། སོ་སོར་གཏན་ལ་དབབ་པ། དེ་དག་གི་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་བཤད་པ། གཏམ་སོགས་སྐད་རིགས་ཀྱིས་བཅིངས་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྙན་ངག་གི་ལུས་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མའི་རང་བཞིན་དེ་དག་ཀྱང༌། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་དང༌། ཟུར་ཆག་གི་
སྐད་དང༌། དེ་གསུམ་བསྲེས་པའི་འདྲེས་མ་ཞེས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་རུ་རཱ་མ་ཤརྨ་སོགས་མཁས་པས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལེགས་སྦྱར། རང་བཞིན། ཟུར་ཆག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལེགས་སྦྱར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱིངས་ལས་ཀྲ་ཏ་རྐྱེན་གྱིས་

31

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

སྒྲུབ་པའི་མིང་དང་ཀུན་བཤད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཚིག་དང་མིང་ལས་ཚིག་ཏུ་གྲུབ་པས།
སྐད་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སཾ་སྐྲ་ཏ་ལྷའི་སྐད་ཅེས་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་སརྦ་ཛྙཱ་གསུང་
ངོ༌། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་དང༌། ཁྱད་པར་བ། དེའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་གསུམ། དང་
པོ་ནི། ལེགས་སྦྱར་དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་གྲགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རིམ་པའི་སྐད་རིགས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། བཟོ་གནས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ཚང་བའི་ཡུལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ལ་
བརྟེན་པའི་སྐད་དེ་ནི། ལེགས་སྦྱར་མ་ཡིན་ཀྱང༌། ལེགས་པར་བཤད་པ་མང་དུ་སྨྲ་བའི་སྐད་རིན་པོ་ཆེ་དག་གི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཡིན་པ་དང༌། སེ་རུ་སྟེ་ལེའུས་བཅིངས་པ་དང༌། སོགས་ཁོངས་ནས་མ་ཐ་ན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འདྲའི་རིགས་ཅན་གྱི་རང་

བཞིན་གང་ཡིན་པའི་སྙན་ངག་ཀྱང་སྐད་དེ་ལས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱི་སྐད་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་རིག་གོ །གསུམ་པ་ནི། སཽ་ར་སེ་ན་དབང་པོའི་
སྡེ་དང༌། གཽ་ཌ་ཤར་ཕྱོགས་དང༌། ལཱ་ཌྷཱ་རོལ་བ་དང༌། གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་ཡུལ་དབུས་འགྱུར་སོགས་ཀྱི་སྐད་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡི་མིང་གིས་ཐ་སྙད་
ཟློས་གར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་ཅིང་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་གིས། སཽ་ར་སེ་ན་ལྔ་ལེན་དུ་འགྲེལ་པའི་ཐ་ཆད་ཀྱི་གཏམ་སྨྲའོ། །གསུམ་
པ་ནི། བ་ལང་རྫི་ལ་སོགས་པའི་གྲོང་ཚིག་རྣམས་སྙན་ངག་གི་སྐབས་འདི་ལ་ཟུར་ཆག་ཏུ་གནས་ཤིང༌། ཀ་ཙན་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ལེགས་སྦྱར་ལས་
གཞན་པ་ཀུན་ཟུར་ཆག་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གིས་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི། ལེགས་སྦྱར་འབའ་ཞིག་ལས་བྱས་པ་སརྒས་བཅིངས་པ་ལ་སོགས་པ་

32

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

དང༌། རང་བཞིན་གྱི་སྐད་འབའ་ཞིག་ལས་བྱས་པ་སྐན་དྷ་ཀ་སོགས་དང༌། ཟུར་ཆག་གི་སྐད་འབའ་ཞིག་ལས་བྱས་པ་ཨོ་ས་ར་སོགས་དང༌། འདྲེས་མའི་སྐད་འབའ་ཞིག་ལས་བྱས་པ་ཟློས་གར་སོགས་སོ། །
བཞི་པ་ལ་དངོས་དང༌། དོགས་སེལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྔོན་བྱུང་གི་གཏམ་སོགས་སྐད་རིགས་བཞི་པོ་གང་རུང་ངམ། གཉིས་གསུམ་དང༌། ཐམས་ཅད་འདྲེས་པས་བཅིངས་པ་དང༌། གཙོ་བོར་ནི་ལེགས་སྦྱར་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བཅིངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤ་ཟའི་སྐད་འབའ་ཞིག་ལས་བྱས་པའང་མེད་པ་མིན་ཏེ། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་དོན་ཅན་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེན་ཞེས་པའི་གཏམ་དང་རིན་ཆེན་རབ་སྣང་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འབྱུང་པོའི་སྐད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བརྗོད་དོ། །
གཉིས་པ་རྒྱན་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལུས་སྒེག་
པ་དང༌། ཉམས་ཀྱི་རོལ་པ་དང༌། རྐང་ལག་གི་སྟབས་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་བརྗོད་པ་
ནི་གཙོ་བོ་མིག་གིས་བལྟ་བྱའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ཅིག་ཤོས་རྒྱུད་མང་དང་ཚངས་དབྱངས་སོགས་ཀྱི་ཉམས་བརྗོད་པ་ཡང༌། གཙོ་བོར་མཉན་པ་སྟེ་རྣ་བས་མཉན་པར་
བྱ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཀྱང་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་ཡང་རྒྱན་གྱི་སྦྱོར་ལུགས་
གཉིས་དག་ཏུ་བརྗོད་དོ། །

33

ལེའུ་དང་པོ།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།
གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་དང༌། ཐུན་མོང་བའི་རྒྱན་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། སྙན་ངག་གི་རྒྱུ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལྷོ་ཤར་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་ཕན་ཚུན་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཕྲ་མོ་ཅན་རྣམས་སྙན་ངག་གི་
ལམ་འདིར་ནི་མང་དུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་དམ་བཅའ་བ་དང༌། བཤད་ཚུལ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ནི། དབྱེ་བ་དེ་ནི་འཆད་ཚུལ་ཆེས་མང་ཡང༌། འདིར་ལྷོ་ཕྱོགས་བཻ་ད་རྦྷ་དང༌། ཤར་ཕྱོགས་གཽ་ཌ་པའི་ལམ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པ། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ་ལྕི་བ་སྦྱར་བ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དོན་རབ་དངས་དང༌། ཡི་གེ་འཇམ་རྩུབ་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དང༌། ཉམས་ཁྱད་
པར་ཅན་དང་ལྡན་པས་སྙན་པ་དང༌། ཡི་གེ་འཇམ་པ་ཤས་ཆེ་བས་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་དང༌། དོན་བརྟག་མི་དགོས་པར་གསལ་བ་དང༌། བརྗོད་བྱའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་དང༌། ཚིག་སྡུད་མང་ཞིང་ལྕི་ཡང་དོ་མཉམ་པས་བརྗིད་པ་དང༌། ལུང་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་
འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པས་མཛེས་པ་དང༌། སེམས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སེམས་མེད་ལ་
བཀོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་བཅུ་པོ་འདི་ནི་ལྷོ་ཕྱོགས་བཻ་ད་རྦྷའི་ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། འདི་དག་ཕལ་ཆེར་གོ་ལྡོག་པ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་གཽ་ཌ་པའི་

34

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ལམ་དག་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །

སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།
གཉིས་པ་ལ་སྔར་བཤད་པའི་སྦྱར་བ་སོགས་བཅུ་ལས། དང་པོ་ལ། མཚན་
ཉིད། ཟློག་ཟླ། དངོས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་ནི།
སྡེ་པའི་དང་པོ། གསུམ་པ། ལྔ་པ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྲོག་ཆུང་བའི་ཡི་གེ་མཆོག་སྟེ་
འབའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ལྷོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་རེག་པར། སྡེ་པའི་གཉིས་པ། བཞི་པ། དྲོ་བ། ཧ་ཀྵ་རྣམས་ལས་བརྩམས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ལེའུ་གཉིས་པའི་སྦྱར་བ་དང་མི་འདྲ་བར་སྲོག་ཆེ་ཆུང་ལ་བྱེད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། མཱ་ལཱ་ཏཱི། ཛ་ཏིའི་མེ་ཏོགམཱ་ལཱ་ཕྲེང་བ། ལོ་ལ་སྲེད་པ། ཨཱ་ལི་ཀ། བུང་བ། ལི་ལཱ། འཁོར་བ་སྟེ། ལྷོད་པ་ཛ་ཏིའི་མེ་ཏོག་ཕྲེང༌། །སྲེད་པས་བུང་བ་འཁོར་བར་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་བཞིན། ཤར་ཕྱོགས་གཽ་ཌ་པ་དག་ལ་ཡིག་བསྐོར་བའི་རྗེས་
ཁྲིད་ཚུལ་འདིར་འཇུག་པའི་བློས། ལྷོད་པ་སྦྱོར་བར་འདོད་དོ། །བོད་ལ་དཔེར་མཚོན་ན། རབ་དཀར་གངས་རི་ལྟར་དཀར་བ། །དཀར་མཛེས་པདྨ་དཀར་པོར་འགྲན། །ལེགས་དཀར་སྒེག་མོའི་གདོང་ལྟར་དཀར། །སྤྲིན་དཀར་རྗེས་འགྲོ་ལྷག་
བསམ་དཀར། །ཞེས་པ་སྲོག་ཆུང་ཞིང་ཀ་ཡིག་ལ་བསྐོར་བ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། མཱ་ལ་ཏཱི། ཛ་ཏིའི་མེ་ཏོག་དཱ་མ་ཕྲེང་བ། ལཾ་གྷི་ཏཾ་འཁོར་བ་འཾ་ལྡིང་པ། བྷྲ་མ་ར། བུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ། ཛ་ཏིའི་མེ་ཏོག་ཕྲེང༌། བུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ཞིང་ལྡིང༌། ཞེས་གྷ་
དང་བྷ་སོགས་སྲོག་ཆེན་པོ་མང་དུ་ཚོགས་པའི་འདུས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བསྐོར་བའི་སྦྱོར་བ་ལྕི་བ་བཻ་དརྦྷ་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། ཚང་ཚིང་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་གི །སྲ་མཁྲེགས་སར་

35

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

འཁོད་སྐྱེ་བོ་འགའ། །ཐགས་མཁན་ཚུལ་མཚུངས་འཐད་འཐད་ཚིག །ཁ་ནས་མི་ཡོང་ཕ་རོལ་ཚེར། །ཞེས་པ་སྲོག་ཆེན་གཙོ་བོར་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ། སྐབས་འདིའི་ལྕི་བ་ནི་སྦྱོར་ལྕི་བ་ཡིན་ལ། སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ལྕི་བ་ནི་ཡི་གེ་ལྕི་བ་ཡིན་པས་མི་མཚུངས་སོ། །

རབ་དྭངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རབ་དྭངས་ལ་ལྷོ་པ་དང༌། ཤར་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང༌། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་ཆུ་དྭངས་པའི་ནང་གི་རྡེའུ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ། གྲོང་ཚིག་གིས་མ་བསྲངས་པའི་ངོས་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་དོན་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟླ་བའི་མཚན་མ་རི་བོང་གི་གཟུགས་ཨུཏྤ་ལ་སྔོན་པོའི་འོད་ཀྱིས་མཛེས་པ་རྒྱས་ཞེས་པ། དོན་དེ་འབད་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྐལ་
བ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་གོ །དཔེར་ན། དཀར་གསལ་ཟླ་གཞོན་ཅོད་པན་ལེགས་འཆང་ཞིང༌། །མགྲིན་པར་ཨིནྡྲ་རྙིལ་གྱི་མདངས་འཕྲོ་བ། །འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་
དུས་ཀུན་སྒྲིབ་མེད་པར། །གཟིགས་ཁྱོད་སྐབས་གསུམ་གཙུག་ན་མངོན་པར་
མཛེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང༌། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཽ་ཌ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་བ་མིན་ཡང་ངེས་ཚིག་བརྗོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་གོ་དཀའ་བ་ཞིག་ལའང་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་མིན་
པ་ལ་སྔོན་པོ་དང༌། ཆུ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་ཨུཏྤ་ལའི་ངེས་ཚིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རི་བོང་གིས་མཚན་པའི་འོད་དཀར་ཅན་ཞེས་སོ། །དཔེར་ན་ལང་ཚོ་དར་བའི་འོད་ཀྱིས་

དཀའ་ཐུབ་མུན། །ཉེར་བཅོམ་བདེ་བའི་དཔལ་མངའ་འདྲེན་བྱེད་ཞུགས། །པད་དཀར་མིག་བུ་ལྷག་མར་བྱས་པའི་སྒྲས། །འཆི་མེད་རྗེ་ཁྱོད་ནུས་མཐུའི་རང་བཞིན་

36

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

དཔལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་མཉམ་པ་ལ་ལྷོ་ཤར་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང༌། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ་མཉམ་པ་ནི་སྲོག་ཆུང་བ་འཇམ་པ་དང༌། མི་མཉམ་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་སྲོག་ཆེ་བ་རྩུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་འཇམ་རྩུབ་གཉིས་པོ་ནི་ཕྱེད་སྔ་མ་ལ་འཇམ་ན་ཕྱི་མ་ལ་རྩུབ་པའི་ཡི་གེ་བཀོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྙན་ངག་
དེ་ནི་དེ་འདྲའི་སྦྱོར་བ་འཇམ་རྩུབ་བར་མའི་སྐྱེ་གནས་ལས་གྲུབ་པའི་བར་མ་སྟེ། དྲེའུ་ལ་ཁལ་བཀལ་ན་དོ་ཡ་མཉམ་པ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། དཔྱིད་ཀ་ཁུ་བྱུག་རྣམས་སྐད་སྙན་པའི་ཅ་ཅོ་སྒྲོག་པར་བྱེད་ཅིང༌། ཉར་མ་སྟེ་ཆུའི་ཟེགས་མ་རབ་ཏུ་འཐོར་བ་དང༌། ཆུ་དངས་ཤིང་དངས་པའི་རྒྱུན་ཏེ་ཆུའི་ཐིགས་པས་དྲན་པས། མ་ལ་ཡ་རླུང་གི་དྲི་དང་མཚུངས་ཏེ། བདག་གི་འདོད་པ་འཕེལ་བའི་སླད་དུ་འོངས་སོ། །བོད་དཔེར་མི་གསལ་ཡང༌། རྒྱ་དཔེར་ཕྱེད་སྔ་མ་ལ་ཀ་ལ་པ་སོགས་འཇམ་པ་དང༌། ཕྱི་མར་ཚ་ཛྷ་བྷ་ཀྵ་སོགས་རྩུབ་པ་མང་ངོ༌། །དཔེར་
ན། དཀར་མཛེས་མིག་གི་བདུད་རྩི་དབྱངས་ཅན་ཞལ། །འདྲེན་བྱེད་ཡུལ་གྱུར་ཙམ་
གྱིས་བློ་གྲོས་རྒྱས། །དགའ་སྟོན་སྒྲ་ཡིས་ས་ཕྱོགས་ཕ་མཐར་ཁྱབ། །ཤེས་བྱར་ཧོལ་ཧོལ་མ་ཡིན་མཁས་མཁས་བསླབས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཟུར་མཁར་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོས། འཇམ་པར་མཉམ་པ་དང་རྩུབ་པར་མཉམ་པ་ཞེས་འགྲེལ་པ་སྔ་མ་འགའ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འཆད་པ་ནི་གཞུང་དོན་དུ་འཇམ་རྩུབ་མཉམ་པའི་ཐ་སྙད་མེད་པས་མི་འབྲེལ་ལོ། །ཟུར་མཁར་བ། དཔལ་སྒང་པ། འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོ་གསུམ་གྱིས་རྫོག་

37

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

རྟགས་མ་བསྐྱལ་ཙམ་དེ་མཛད་ན། གཞན་ནི་སྒོ་ངའི་མཐིལ་མཛུབ་ལེན་དུ་འདུག་པས། ཁྱེད་གསུམ་གྱི་བཀའ་རྒྱུད་པ་མི་གྲལ་དུ་ཆུད་པ་མཛོད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་
དཔེར་བརྗོད་དང༌། དོན་བསྡུ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཙནྡན་གྱིས་གོས་པའི་དྲི་ངད་བཟང་
པོ་ལྡང་ཞིང༌། བསིལ་ཞིང་འཇམ་པ་མ་ལ་ཡའི་རླུང་དེས་ནི། བདག་གི་སེམས་ཀྱི་བརྟན་པ་དབང་མེད་དུ་འགོག་པ་སྟེ་ཕྲོགས་ནས། དགའ་མ་བུད་མེད་མཆོག་གི་ཁ་ནང་གི་རླུང་དང་འགྲན་པ་དེ་ལ་ཅོ་འདྲིའོ། །རྒྱ་དཔེར་རྐང་པ་གསུམ་པར་དྷ་མང་དུ་ཚོགས་ཤིང༌། གཞན་གསུམ་ལ་སྲོག་ཆུང་བར་ཤས་ཆེ་བའི་སྦྱོར་ལུགས་ལ་འདོད་དེ། དཔེར་ན། སྙན་ངག་སྣང་བ་སྟེར་མཛད་ཅིང༌། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡུམ་གཅིག་མ། །ཚངས་སྲས་ཤ་ཤ་དྷ་ར་ཡི། །དྲི་མེད་དཀར་བའི་རྗེས་འགྲོ་ཅན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཞེས་པ་མི་མཉམ་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལ། ཤར་ཕྱོགས་པས་མ་བརྟགས་པར་མཉམ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་ཀྱང༌། ཚིག་གི་དོན་དང་རྒྱན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག་ལ་ལྟོས་ནས་ཏེ་བསམས་ན་ཤར་ཕྱོགས་པའི་ལུགས་དག་ལ་མི་མཉམ་པའི་སྙན་ངག་གི་ལམ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

སྙན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

བཞི་པ་སྙན་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྙན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཡིད་འགྱུར་ཐུབ་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་དང་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་ཉམས་ཁྱད་ཅན་གནས་པས་ཚིག་དོན་གཉིས་
ཀ་སྦྲང་རྩི་བཞིན་དུ་གང་གིས་སྦྲང་རྩི་ལ་སྤྱོད་པའི་བུང་བ་ལྟར། གང་གིས་བློ་ལྡན་
རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲའི་ཉམས། དོན་གྱི་ཉམས། གཉིས་ཀ་

38

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ལ་གྲོང་ཚིག་སྤང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲའི་ཉམས་ཡི་གེ་དང་ཚིག་གང་དང་ཅི་ལ་སྦྱར་ཀྱང༌། སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་ལ་ཥ་ཡིག་ཏུ་
མཚུངས་པ་ལྟ་བུས་གང་ཞིག་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་ཡིས། བཤད་མ་ཐག་པའི་གཟུགས་དང༌། སོགས་ཀྱིས་གནས་དང༌། ཕྱི་མོ་དང༌། བརྩེགས་པའི་ཚིག་ཉེ་བར་
གནས་པ། རྗེས་སུ་འཁྲིད་པ་དང་བཅས་པ་སྒྲའི་ཉམས་དང་ལྡན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་ལྷོ་པ་དང༌། ཤར་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དཔེར་བརྗོད་དང༌། མཇུག་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་གི་ཚེ་བྲམ་ཟེ་དགའ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྡེ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་

དགའ་སྟོན་འཇིག་རྟེན་འདི་རུ་བྱུང་ངོ༌། །རྒྱ་དཔེར་ཨེ་ཥ་དང༌། ལ་ཀྵྨཱིམ། པྲ་སྟ་དང༌།

པྲི་ཡ། བྷྲ་ཏི་རྦྷརྨ་དང༌། ས་བོ་བྷ་བ་ཏ། རྐང་པ་བཞི་ལ་རིམ་བཞིན་ཥ་ཡིག་ཏུ་མཚུངས་པ་ཡིག་དང་པོ་ཅན་གྱི་ར་ཡིག་ཏུ་མཚུངས་པ་པ་ཡིག་དང་པོ་ཅན་གྱི་ར་ཡིག་ཏུ་
མཚུངས་པ། བརྩེགས་པ་དང་པོའི་ར་ཡིག་ཏུ་མཚུངས་པ། སྐྱེ་གནས་སུ་མཚུངས་པའོ། །དཔེར་ན། རྣམ་དཀར་རྣམ་དཔྱོད་རྣམ་མང་རྣམ་ཐར་རྣམས། །མ་ལུས་ཕུལ་བྱུང་བླ་མེད་སྤུངས་ཤིང་འཕྱུར། །རབ་ཡངས་ངག་དབང་དབྱངས་ཅན་ལྷ་གང་ལ། །རྟག་ཏུ་བསྟོད་ཅིང་སྟོབས་ཆེན་རྟ་སོགས་སྟོབ། །ཅེས་རྐང་པ་དང་པོ་ལ་ར་ལ་ན་སྦྱར་བ། གཉིས་པ་སྐྱེ་གནས་གསུམ་པ་དབྱངས་གཅིག །བཞི་པ་བརྩེགས་པའོ། །བྲཱཧྨ་ཎའི་བྲཱ་རིང་པོ་ནི་བུ་རྒྱུད་ཀྱི་རྐྱེན་བྱིན་ཤུལ་ཡིན་པས་ཚངས་པར་བསྒྱུར་བ་མི་ལེགས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞེས་འདི་ཉིད་བཻ་དརྦྷ་ནི་འདོད་ཀྱི། གཽ་ཌ་པ་ནི། རྐང་པ་བཞི་ལ་
རིགས་མི་མཐུན་པ་འདི་མི་འདོད་དེ། དེ་དག་ཀ་ལྟ་བུ་ཡི་གེ་གཅིག་ལ་བསྐོར་བ་དང་

39

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ཚིག་ལ་བསྐོར་བའི་ཚེ་རྐང་པ་དང་པོ་ལ་ཙ་ཡིག་དང༌། གཉིས་པ་ལ་མ་ཡིག་དང་ལྡན་པའི་བ་ཡིག་ལ་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འཁྲིད་པ་ལ་དགའ་བས། སྦྱོར་བ་
ཕལ་ཆེར་ཡང་རྗེས་སུ་འཁྲིད་པ་ཞེས་པ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ཤར་པ་ལ། མཚན་ཉིད་
མདོར་བསྟན་པ། མིང་དང་སྦྱོར་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཞར་བྱུང་ཟུང་ལྡན་སྨོས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཚིགས་བཅད་ལ་ལྟོས་པའི་རྐང་པ་རྣམས་དང༌། བཅད་ལྷུག་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚིག་རྣམས་ལ་དབྱངས་ལ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང༌། གསལ་བྱེད་ཀྱི་

ཡི་གེ་གཅིག་ཡང་ཡང་བསྐོར་བ་ནི་རྗེས་སུ་འཁྲིད་པའོ། །དེ་ཡང་གལ་ཏེ་སྔ་མར་
བཀོད་པའི་སྒྲ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་ཡི་གེའི་འདུ་བྱེད་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ་དྲན་པར་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་སྔ་ཕྱི་ཐག་མི་རིང་བ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྐང་པ་ལ་བསྐོར་བ། ཚིག་ལ་བསྐོར་བ། རིང་བར་ཐོས་པ། ཤར་པ་ཁོ་ན་འདོད་པའི་རྗེས་ཁྲིད་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྟོན་དུས་ཀྱི་མཚན་མོ་ནམ་མཁའ་
གཡའ་དག་པས་དབུ་རྒྱན་དུ་གྱོན་པའི་ཟླ་བ་དེ་ནི་དཀར་མཛེས་སོགས་ཀྱིས་ཀུ་མུ་

ཏའི་ཕོན་པོར་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་འཁྲུལ་བ་ལས། སླར་བརྟགས་ཚེ་རི་བོང་གི་མཚན་མ་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་དང་མཚུངས་པའམ། ཡང་ན་བུང་བའི་ཁ་དོག་གི་དཔལ་ནི་ཡང་དག་པར་འཛིན་པས་ཟླ་བར་ངེས་སོ། །རྒྱ་དཔེར། རྐང་པ་བཞིའི་དང་པོ་རྣམས་སུ། ཙནྡྲ། ཀུནྡ། ཨིནྡྲ། སནྡྲ་ཞེས༌། ན་ཡིག་དང་ལྡན་པའི་ད་ཡིག་ལ་བསྐོར་རོ། །དཔེར་ན། རག་གན་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟར་རྫུ་བ་འགའ། །རང་འོད་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་མཐུ་དམན་
ཡང༌། །རཀྟ་ལྟར་དམར་རྟོག་པ་འོག་འགྱུ་མཁན། །ར་ལུག་མི་ཡི་གཟུགས་བརྙན་ཅན་འདི་སུ། །ཞེས་པ་བོད་སྐད་ལ་འོས་པ་དང༌། ཡང་ཡོན་ཏན་དབྱར་མཚོ་ལྟ་བུར་རྒྱས་

40

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

འདོད་རྣམས། །ནན་ཏན་འབད་པ་ཆེན་པོས་མཁས་པར་འགྱུར། །འོན་ཏང་སྔོན་གོམས་བག་ཆགས་སད་པ་ལས། །ནན་ཏར་མ་བྱས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཤེས། །ཞེས་རྒྱ་དཔེ་དང་བསྟུན་ནས་བོད་སྐད་ལ་འདི་ལྟ་བུ། ལེའུ་གསུམ་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ་ནི་ཡི་གེ་ཚོགས་པ་མཐའ་བརྟེན་སོགས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅིང་ཚིག་རྐང་སྔ་མའི་ཐོག་མཐའ་བར་གང་ལ་འོང་བ་དེ་ཕྱི་མར་མ་འཆོལ་བ་ཞིག་དགོས་ལ། རྗེས་ཁྲིད་ལ་

ཀ་ལྟ་བུ་མཐའ་བརྟེན་ཕུལ་བྱེད་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཡི་གེའི་སྲོག་ཞུགས་མེད་པ་འམ།
ལྷོ་པ་ལྟར་དབྱངས་སྣ་ཚོགས་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་ཆོག་པ་དང༌། ཤར་པ་ལྟར་མཐའ་བརྟེན་སོགས་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་དབྱེ་བ་འདི་ནི་ཤོང་དཔང་གི་བརྒྱུད་འཛིན་རྣམས་མ་གཏོགས་མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་དགོངས་པར་མ་མངོན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཀྱེ་མཛེས་མ་ནམ་མཁའ་ལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་ཞིང་
མཛེས་པ་བསིལ་བའི་རེག་བྱ་འདིས། བདག་གི་ཡིད་དབང་མེད་དུ་ཡིད་སྲུབས་ཏེ་འདོད་ལྷས་མནན་ཅིང་བརྩེ་མེད་དུ་འཇོམས་པར་བརྩོན་པ་འདི་ལ་ལྟོས་ལ་ཆགས་པ་སོལ་ཅིག །རྒྱ་དཔེར། རྐང་པ་བཞི་ལ་རིམ་བཞིན། ཙཱ་ཏུར། ཙཱནྡྲ་དང༌། བིམྦ་དང༌། མནྨ་དོ། མདྨ་དང༌། རྡ་ཡཾ། དྱ་ཏཾ། ཞེས་ཙ་དང༌། མ་དང་ལྡན་པའི་བ། ན་དངལྡན་པའི་མ། ར་དང་ལྡན་པའི་ཡ་ལ་བསྐོར་ཞེས་པ་ཡི་གེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡི་གེ་མང་པོས་མ་ཆོད་པའི་ཤིན་ཏུ་མི་རིང་བར་ཐོས་པ་དག་ནི་ཚིག་ལ་བསྐོར་བའི་རྗེས་ཁྲིད་དུ་

འདོད་དོ། །དཔེར་ན། པ་སངས་ལྟར་དཀར་པདྨའི་བཞིན། །མཛེས་ལྡན་སྒྱུག་མོ་གར་སྟབས་བསྒྱུར། །རྔ་ཤོན་རྔ་ཡབ་ཐོགས་ནས་འགྱིང༌། །སྐད་སྙན་མགྲིན་གླུ་ལེན་ནམ་
སྙམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

41

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

གསུམ་པ་ནི། དགའ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་ཀྱི་ཆུ་སྐྱེས་དཀར་པོ་འདི་དང་
མཚུངས་པ་ནི་ཟླ་བ་ཉིད་ཙམ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་འདོད་དོ། །རྒྱ་དཔེར། རཱ་མཱ། ཙཱནྡྲ་མཱ་ཞེས་པའི་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡི་གེ་དགུ་ཙམ་གྱིས་

ཆོད་པའོ། །དཔེར་ན། ལ་བའི་བེམ་པོ་གྱོན་པ་འགའ། །དོན་མེད་ལ་ལུང་མང་པོར་འཁྱམ། །བྱ་བྲལ་ཡིན་ཞེས་ལ་ལ་དད། །རྟགས་ཚེ་འཁྲུལ་བའི་རང་ཚང་ལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཁོ་མོ་བདག་གི་ལུས་ནི་མཛའ་བོ་དང་བྲལ་བའི་དབང་གིས་རིད་པོར་གྱུར་པས། ཡན་ལག་རྣམས་ཕྲ་ཞིང་གདུ་བུ་རྣམས་ཡངས་འཕྲོལ་དུ་རྒྱུག་པ། དེ་བཞིན་ངོ་ཚ་བས་མི་འདོད་པའི་ཁྲོ་བ་དེ་ཡང་ཕྲ་བ་སྟེ་ངོ་ཚ་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུར། འདོད་པ་ཆགས་པའི་མཚོན་ནི་རྣོ་ལ་རྩུབ་ན་ཡང༌། སྙིང་རིང་བའི་མཛའ་བོ་ངན་པ་དེས་དོར་བས། ད་ནི་ལང་ཚོའི་ཁེངས་པ་ཉམས་ཤིང་མི་བཟོད་པའི་ཆགས་པ་དྲག་ཏུ་རྒྱས་ལ་
འཁྲིག་པ་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་འཆར་བའི་རྨོངས་པ་སྐྱེས་ཏེ། ད་ནི་སྲོག་རྣམས་སོད་པ་སྟེ་འཆི་བ་ལ་ཐུག་གོ་ཞེས་སོགས་སྦྱོར་བ་རྩུབ་པ་དང༌། དེའི་འགལ་ཟླ་ལྷོད་པ་ཡང་ནི་ཤར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་སྟེར་བ་སྟེ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རྗེས་ཁྲིད་དེ་ནི་ལྷོ་
ཕྱོགས་པ་རྣམས་མི་འདོད་པས་མི་སྦྱོར་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །
འདིའི་རྩུབ་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། སྨ་རཿ ལྟ་བུ་རྣམ་བཅད་ཡོད་པ་རྣམས་དང༌། ལྷོད་པ་ཨོ་ཡིག་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པ་དང༌། ཙནྡྲ་གོ་མིའི་ཡི་གེའི་མདོར་བཤད་པའི་ཡི་གེ་འཇམ་རྩུབ་དང་མི་མཐུན་ཀྱང༌། ངག་ནས་འདོན་པའི་སྒྲ་མཚུངས་པ་ཙམ་བོད་སྐད་ལ་ཡང་རྩུབ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀས། ཁྱོད་ཀྱི་སྨྲས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལྷོད་པ་ནི།
གསུང་མཉན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཙནྡྲ་གོ་མིའི་ཡི་གེའི་མདོའི་སྲོག་ཆེ་ཆུང་ལས་རྒྱ་ཆེ་

42

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

བར་སུམ་རྟགས་ནས་བཤད་པའི་ཕོ་དང་ཤིན་ཏུ་མོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དཎྜཱིའི་

གཞུང་དངོས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་བོད་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་བརྟེན་ནས་
རྒྱ་དཔེ་དང་འདྲ་མཚུངས་སུ་སྦྱོར་བ་སློབ་དཔོན་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་གསར་པའོ། །དཔེར་ན། སྒྲ་སྒྲོག །ཁ་གདངས། མཆེ་བ་གཙིགས། ཧ་ཧ་སྒྲོག་ཅིང་ཐག་པས་བསྡམ། མི་སྙན་གཏམ་ཟེར་སྐེད་མེད་ལ། །དགའ་བྱེད་སྐྱེས་བུ་ཉམས་རེ་དགའ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་ཟུང་ལྡན་སྨོས་པ་ནི། ཡི་གེ་བསྐོར་བ་ཁོ་ན་རྗེས་ཁྲིད་

དང༌། གཉིས་གསུམ་སོགས་འདྲ་བ་ཚོགས་པས་བསྐོར་བའི་སྔ་མ་བཀོད་པའི་སྤྱོད་
ཡུལ་དུ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ནི་ཟུང་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྙན་པ་མིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ན་ལེའུ་དང་པོ་འདིར་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ཀྱི།

འདི་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ལེའུ་གསུམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་དོན་གྱི་ཉམས་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒྲའི་ཉམས་ཀྱང་སྟན་པའི་རོ་
དང་ལྡན་མོད། འོན་ཀྱང་ངེས་པར་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་རྣམས་ཀུན་ལ་ཡང་བལྟ་བ་དང་མཉན་པ་སོགས་དོན་གྱི་ཉམས་ཁྱད་པར་ཅན་དག་སྦྱིན་པར་

བྱེད་པ་གཙོ་ཆེའོ། །གསུམ་པ། གཉིས་ཀ་ལ་གྲོང་ཚིག་སྤང་བ་ལ། སྤྱི་དང༌། བྱེ་བྲག་
གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གིས་བསླད་པ་མིན་པའི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་སྙན་ངག་གི་ཁུར་ནི་ཚུལ་འདི་ལ་མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་
གྱིས་འཛིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་གྱི་གྲོང་པ་སྤང་བ། སྒྲའི་གྲོང་པ་སྤང་བ། དོན་བསྡུ་
བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྤང་བྱའི་གྲོང་པ་ངོས་བཟུང་བ། སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཉམས་ཇི་
ལྟར་སྦྱིན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཁྲིག་པའི་བདེ་བ་ཁོ་ནའི་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་

43

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

བོ་བདག་ལ། གཞོན་ནུ་མ་ཁྱོད་ནི། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་གྲོང་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་ཞུགས་པས་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཉམས་
དང་བྲལ་བ་ཁོ་ནར་བྱེད་པས་སྤང་དགོས་སོ། །དཔེར་ན། ཡིད་དུ་འོང་པའི་བུ་མོ་ཁྱོད། །འབོལ་ཞིང་འཇམ་པའི་མན་སྟན་ལ། །བདག་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བྱས་
ནས། །འཁྲིག་པའི་བདེ་བ་དགའ་མགུར་སྤྱོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། གཡོན་མིག་མ་ཟུར་གྱིས་བལྟ་བས་བརྟན་པ་འཕྲོག་པར་བྱེད་
པའི་འདོད་པའི་གཏུམ་པོ་འདི་ནི་ངེས་པར་བདག་ལ་བརྩེ་བར་མེད་པར་འདོད་པས་གདུང་བར་བྱེད་ནའང༌། ཁྱོད་ལ་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་སྟེང་དུ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་ཅི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། གྲོང་པའི་དོན་ཅན་མིན་པར་སྙན་ངག་གི་རོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། འདྲེན་བྱེད་ཟུར་གྱིས་བལྟ་བའི་འོད། །བདག་ཡིད་འདབ་བརྒྱ་
ཅི་ཡང་བཞད། །དབང་པོའི་བུང་བ་ཆུ་སྐྱེས་ཀྱི། །རྩེད་འཇོར་རོལ་ཅིག་སྨིན་ལེགས་
མ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་སྒྲའི་གྲོང་པ་སྤང་བ། སྐྱོན་བརྗོད་དང་བཅས་ཏེ་དཔེས་སྤྱིར་བསྟན་པ། དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ། དམིགས་བསལ་ཁས་ལེན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། དོན་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སྒྲ་ལའང་གྲོང་པའི་ཚིག་ཉིད་ཞུགས་པ་ཡོད་དེ། དེའི་མཐུས་ནི་སྙན་ངག་ལེགས་པའི་ཅིག་ཤོས་མི་ལེགས་པར་གྲགས་པས་སྤང་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲོང་ཚིག་གི་དཔེ་ནི། དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་སྟེ་འཁྲིག་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་བརྗོད་པ་ལ། ཇི་ལྟར། ཡཱ་ཡིག་
དང༌། ལ་སོགས་པའི་སྒྲས། བྷ་ཡིག་གཉིས་ཚོགས་ན། ཡཱ་བྷ་ཞེས་པ་འཁྲིག་པའི་དངོས་མིང་ཡིན་པས་མི་མཛེས་པ་བཞིན། རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ༌། །གཉིས་པ་

44

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། རྣམ་གྲངས་མདོར་བསྟན་པ། དཔེར་བརྗོད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། སྒྲ་ལ་གྲོང་ཚིག་ཞུགས་ཚུལ་དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་ཏུ། །ཚིག་གི་མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པའི་དབང་གིས་ཞུགས་པ་དང༌། །སླར་ཡང་དེར་མ་ཟད་ངག་ཚིག་གཅིག་ལ་གོ་བྱའི་དོན་ཐ་དད་པ་དག་གིས་ཀྱང་ངེས་པར་ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གྲོང་པའི་ཚིག་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུང་ངོ༌། །གཉིས་པ་ལན་མཚམས་སྦྱོར་ལོག་པ་དང༌། ཚིག་གཅིག་དོན་ཐ་དད་དུ་གོ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡཱ་གང་དང༌། བྷ་བ་ཏཿ ཁྱོད་ཀྱི་དང༌། པྲི་ཡཱ་དགའ་མ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན། གང་ཁྱོད་ཀྱི་དགའ་མ་ཞེས་འབྱུང་
ལ། གཅོད་མཚམས་ལོག་ན། ཡཱ་བྷ། འཁྲིག་པ། བ་ཏཿ ལྡན་པས་འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་པའི་
དགའ་མ་ཞེས་གྲོང་ཚིག་ཏུ་འགྲོའ། །དཔེར་ན། གྲུབ་ཆེན་ཉམས་ལེན་བོྱེད་འདོད་བློ། །ཆུང་ཆུང་ཕུག་པར་ཉལ་བར་དགའ། །ཕྱག་ཆེན་བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་ཀུན། །འཕེལ་བ་མཐའ་དག་ཞི་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། །གཉིས་པ་ནི། བཱི

་བརྩོན་
འགྲུས། བི་ཤྲནྟཿ རྣམ་པར་གནས་པ་ལ་འཇུག་པས། གཡུལ་དུ་གཞན་གྱི་དཔུང་ཚོགས་
ལ་མཚོན་ཆ་བསྣུན་ནས་གཞོམ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་ཞིང༌། བརྟུལ་ཕོད་པས་ནི་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ས་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །
ཡང་ན་སྐད་དོད་སྔ་མ་ཁུ་བ་དང༌། ཕྱི་མ་རྣམ་པར་ངལ་བ་ལ་གོ་བས། གཞན་
བུད་མེད་ལ་བསྣུན་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི་ཁུ་བ་དང་ལྡན་པས་རྣམ་པར་ངལ་ལོ་ཞེས་པ་འབྱུང་ངོ༌། །དཔེར་ན། སྔོ་གསང་མ་འདིའི་མཚན་མ་ལ། །ཁུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་
སུ་འཁྱིལ། །བཅུད་བྲལ་མང་པོ་རབ་ཚོགས་ནས། །དད་གུས་ཀྱིས་འདུད་ཚིམ་མེད་

45

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

བསྟེན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། གྲོང་ཚིག་དེ་ལྟ་བུ་སོགས་ལྷོ་ཤར་གཉིས་ཀའི་ལམ་དག་ལ་ཡང་བསྔགས་པ་མ་ཡིན་པས་ན་སྤང་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་ནི། བྷ་ག་ནི་མོ་མཚན་དང་སྐལ་པ། ཝ་ཏཱི་ལྡན་མ། བྷ་གི་ནཱི་སྲིང་མོ་ལ་འཇུག་པས། ཞེས་སོགས་ཏེ་སྦྱོར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་ཡང༌། རང་གི་སྲིང་མོ་ལ་ངོ་ཚ་བའི་གཏམ་མི་སྨྲ་བས། སྲིང་མོ་སྐལ་ལྡན་ཞེས་པ་ལས་འོས་མེད་ཅིང༌། དེས་ན་དམིགས་བསལ་འདི་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ལྷོ་ཤར་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་བདག་གི་སྲིང་མོ་མཚན་ལྡན་འདི། །ཕ་ལ་ནམ་ཡང་ཉེ་བར་གུས། །དྲིན་ལྡན་མ་མ་འདོད་པའི་རྟེན། །ཇི་སྙེད་བུ་ཚ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་སྙན་པའི་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། སྔར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་སྙན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་བཤད་ཟིན་ནོ། །

ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།
ལྔ་པ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་ལ་ལྷོ་ཤར་གཉིས། དང་པོ་ལ། དམ་བཅའ་བ། མཚན་
ཉིད། དཔེར་བརྗོད། དོན་བསྡུ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩུབ་པ་མིན་པའི་འཇམ་པའི་ཡི་གེ་མང་བ་ནི། ལྷོ་ཕྱོགས་པའི་ལམ་འདིར་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ལ། གང་གི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་སྟེ་འཇམ་པ་འབའ་ཞིག་ནི་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ལྷོད་པའི་སྐྱོན་དུ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆར་སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་ལྡན་པ་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་

སྐད་སྙན་པར་སྒྲོག་པའི་མགྲིན་པ་དང་ལྡན་པ་རྨ་བྱ་ཡི་ནི་མཇུག་མ་དག་གདུགས་ཕུབ་པ་ལྟར་ཟླུམ་པོར་བྱས་ནས་གར་བྱེད་དོ། །

46

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

རྒྱ་དཔེ་ལ། ལཎྜ་ལཱི་ཀྲི་དྱ་སོགས་འཇམ་པའི་ཡི་གེ་ཤས་ཆེ་བར་གནས་
པའོ། །དཔེར་ན། སྦྲང་རྩིའི་རྒྱལ་མཚན་འདབ་མའི་དབུས། ཟེའུ་འབྲུའི་ཕང་ཕུང་ལྡན་
པ་ལ། །བུང་བ་གཞོན་ནུ་སྙན་པའི་གླུ། །ལེན་ཞིང་རོ་བཅུད་མྱང་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཞེས་པ་དེ་ནི་དོན་རྒྱས་པ་ཟབ་ཅིང་བརླིང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། རྒྱན་ཡང་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མིན་པ་སྟེ་མིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་སྦྱོར་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡི་གེ་འཇམ་ཞིང་ངག་ནས་བརྗོད་བདེ་བའི་ཕྱིར་དམ་པ་སྟེ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ན་གནས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་འདོད་ཚུལ་དང༌། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་ཚིག་སྦྱོར་དེས་དོན་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཤར་ཕྱོགས་པ་དག་སྐབས་འགར་འཇམ་པ་སྦྱོར་བ་སྲིད་མོད་ཀྱང༌། ཕལ་ཆེར་ནི་རྩུབ་པ་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་དག་སྦྱོར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ནྱཀྵ་སྟེ་དགྲ་སྟེ་རཱ་མ་ཎས་སྲིད་སྒྲུབ་བསད་པའི་རྗེས་སུ། འགལ་ཟླའི་རྒྱལ་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐད་ཅིག་གིས་ཉམས་པར་བྱས་
སོ། །འདིར་རྒྱ་དཔེ་ལ་ཀྵ་ཡིག་ལྔ་ཙམ་ཚོགས་པས་བརྗོད་དཀའ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། ཁོང་ཁྲོས་ཁ་ཡི་སོ་ལྕེ་ཐཾ་ཐཾ་དུ། །བསྒྲིག་ཅིང་ཤཀྠི་ཐོགས་ནས་རྒྱུག་བྱེད་ཅིང༌། །ཁུ་
སྒྲས་ས་ཕྱོགས་འགེངས་པའི་ཧོར་འདྲ་སྟེ། །རྒྱལ་རྗེའི་དམའ་འབེབས་ཁོ་རའི་ཐོང་
ཡང་འགྲིབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

དོན་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

དྲུག་པ་དོན་གསལ་ལ། ལྷོ་ཤར་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང༌། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་གསལ་བས། དོན་དེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་

47

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

བརྟག་མི་དགོས་པར་རྟོགས་ནུས་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕྲོག་བྱེད་དེ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་ནི་ཕག་པའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས། ས་གཞི་དག་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་བ་ལས་

འདོན་པའི་ཆེད་དུ་མཚོའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་ཕྱིན་པ་ན་རྨིག་པས་ཀླུའི་གཟུགས་རྣམས་
བཅད་པའི་ཁྲག་གིས་ཆུའི་གཏེར་དམར་པོར་གྱུར་པ་ལས་ས་གཞི་ཕྱུང་ངོ༌། །ཞེས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཆུང་ཡང༌། ཆུ་མདོག་དམར་པོར་
འགྲོ་བ་བརྟག་མི་དགོས་པར་གསལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན། སྔོ་བསངས་གོ་སྐབས་ཀུན་ནས་འཕྲོག་བྱེད་པའི། །ཟླ་བའི་མ་མ་ལས་འོངས་འོད་རྣོན་ཅན། །བི་ཤ་ཀརྨས་ལན་བརྒྱར་བདར་བ་ལ། །ནེ་རུ་ཀ་ཡི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ལ་དཔེར་བརྗོད། དོན་བཤད་པ། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁྱབ་འཇུག་གིས་ཕག་པ་ཆེན་པོ་དག་ཏུ་སྤྲུལ་ནས་ཕྱུང་བའི་ས་འདི་ཆུ་གཏེར་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་དམར་པོ་དག་ལས་བྱུང་ངོ༌། །
གཉིས་པ་ནི། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། བརྗོད་བྱ་སྔ་མ་དང་གཅིག་ཀྱང༌། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྦྱོར་མི་གསལ་བའི་དབང་གིས། ཆུ་དམར་པོ་བྲང་
འགྲོ་སྟེ་ཀླུའི་ཁྲག་ལས་བྱུང་ཡང་དེ་ནི་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་དགོས་པ་ཉིད་དོ། །དཔེར་ན། འཆི་མེད་བདག་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྱུ་རྩལ་ལས། །འཇིག་རྟེན་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་མི་
ཟད་འོད། །ལུས་ཕྲ་ཅན་གྱིས་བཟོད་མི་བཟློག་པའི་ཐབས། །སྣ་ཚོགས་ལས་ཀྱི་དུམ་

བུར་ཆ་རུ་བགོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལམ་འདི་ལྷོ་ཤར་གཉིས་ཀ་དག་ལ་ཡང༌། དོན་རྟོགས་པའི་སྐལ་པ་བཟང་པོ་དང་མི་ལྡན་ཤིང༌། ཆུ་གཏེར་དམར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་མ་ཟིན་ཞིང་རིགས་

48

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

པས་ཀྱང་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པས། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་འགོང་བ་འདི་འདྲ་ཤར་ཕྱོགས་པ་རེ་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས། ལྷོ་ཤར་ཕལ་ཆེ་བ་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །

རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

བདུན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་ལྷོ་ཤར་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དཔེར་བརྗོད། དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་དོན་འགའ་ཞིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལ། ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་རྟོགས་ནུས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དེ། དེས་ནི་སྙན་
ངག་གི་ལམ་ཀུན་གྱི་མགོན་དང་བཅས་པ་སྟེ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །
ལེའུ་གཉིས་པའི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་མི་འདྲ་བར་ཡུལ་གང་ལ་སྦྱར་ཀྱང་ཆོག་གོ།གཉིས་པ་ནི། སློང་བ་རྣམས་ཀྱི་བཀྲེན་པས་ཉེན་པའི་མིག་དག་སྦྱིན་དུ་རེ་བས་ལན་
གཅིག་ཙམ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ལ་ལྷུང་བ་སྟེ་ལྟ་བར་བྱས་ན། ལྷ་གཅིག་དེས་གནས་སྐབས་
སུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་དངོས་པོས་ཚིམ་པར་བྱས་པའི་མཐུ་དེ་ཡིས། སླར་སློང་བས་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པ་པོ་གཞན་གྱི་གདོང་ལ་བལྟ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། ཤོང་
དཔང་རིག་བྱེད་འཆད་པའི་རྣམ་ཐར་དྲི། །སྔོན་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་མ་ལ་ཡ་རླུང་གིས། །དྲངས་པས་དད་པའི་སྤུ་ལོང་གཡོས་པ་ན། །འདྲེན་པ་གཞན་ལ་མཁས་པའི་རེ་བ་ལྷོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ངག་གི་སྦྱོར་ལུགས་འདི་ལ་གཏོང་བའི་སྦྱིན་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མཚོན་ཞིང༌། ལམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་
ཤུགས་ལ་དཔའ་བརྟུལ་སོགས་གཞན་དག་ཀྱང་རིགས་པས་མཚུངས་པས་དཔག་པར་བྱའོ། །

49

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

གཉིས་པ་ཤར་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང༌། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྟོད་
ཡུལ་གྱི་བསྔགས་པར་འོས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་དངོས་སུ་
བརྗོད་པ་ན། ཤུགས་ཀྱིས་ཁྱད་ཆོས་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་གཞི་ཡུལ་
དེའི་ཡོན་ཏན་ངོ་མཚར་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་ངག་དེ་ནི། རྒྱ་ཆེ་བར་ཤར་ཕྱོགས་པ་འགའ་ཞིག་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩེ་དགའ་ལ་རོལ་བའི་དུས་དགའ་བ་སྐྱེད་པའི་གཞི་ཆུ་སྐྱེས་ཏེ་པདྨའི་མཚོ་རྫིང་དང༌། གསེར་གྱི་རྣ་རྒྱན་དང༌།

གདུ་བུ་ལ་སོགས་པའི་མཛེས་པའི་རྒྱན་མང་པོ་ཞིག་ལ་བསྔགས་པའི་ཤུགས་ལ། རྒྱན་འདི་བཏགས་ནས་རྫིང་བུར་ཁྲུས་ལ་འཇུག་པའི་སྨིན་ལེགས་མ་དེ་ཁྱད་འཕགས་སུ་སྟོན་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན། སྤང་ལྗོངས་མརྒད་འོག་པག་གྱོན། །རབ་དཀར་ཆུ་ཁུར་ལང་ལོང་གཡོ། །འབྲུག་གི་སྒྲ་དབྱངས་དར་དིར་སྒྲོག །རྨ་བྱ་གཞོན་ནུ་ཟློས་གར་བསྒྱུར། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

བརྗིད་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

བརྒྱད་པ་བརྗིད་པ་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
བརྗིད་པ་ནི། འབྲུ་མང་ལ་སོགས་པ་ཀ་ཙན་གྱི་བསྡུ་བའི་སྐབས་ནས་བྱུང་བའི་ཚིག་སྡུད་མང་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་འདི་ནི་ལྷུག་པ་དག་གིས་སོས་ཏེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས། བརྗིད་

པ་ལྷུག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཤར་པ་མི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང༌། གཙོ་བོར་ལྷོ་པ་ཉིད་འདོད་དོ། །དཔེར་ན་ལྷོ་ཤར་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ། སྙན་ཚིག་རིག་པ་ཀུན་འཆད་ཟླ་བྲལ་མཁས་ཁྱོད། ཤོང་དཔང་བསྟན་འཛིན་མཆོག་གྱུར་བློ་གསལ་དགའ་བསྐྱེད། །རྒོལ་ངན་ཀླད་འགེམས། རིག་གནས་ཕྱོགས་བཅུར་སྤེལ་གང་རྒྱལ་འགྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟ་

50

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

བུ། གཉིས་པ་ལ་ཤར་ལྷོ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདོད་ཚུལ། མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཡང་གི་སྒྲས་ལྷུག་པ་ལ་མི་འདོད་པ་མིན་ཀྱང༌། ཤར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཚིགས་བཅད་ལ་བརྗིད་པ་འདི་ཉིད་དཔུང་དང་གཉེན་གྱི་གཙོ་བོར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྗིད་པ་དེ་ལ་པྲ་སྟཱ་ར་ལྕི་བ་དང་ཡང་བ་རྣམས་དོ་མི་མཉམ་པར་ལྕི་བ་མང་ལ་ཡང་བ་ཉུང་བ་ཉིད་དང་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་སྤེལ་བས་མཐོ་བ་དང་དམའ་བ་ཡི་ནི་ལྕི་ཡང་རྣམ་པར་འཁྲུགས་ཤིང༌། བསྡུ་བ་དང་བཅས་ཏེ་བརྗིད་པར་

འདོད་པ་དེ་ཡང༌། བརྗོད་པ་དང་གཏམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཞིང་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་བོའི་མགོར་ལྷུང་བ་སྟེ་གནས་པ་ལྟ་བུའི་དེའི་
ཕྱོགས་མཐའ་དག་མཚམས་སྤྲིན་དམར་པོ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་མལ་སྟན་ཅན་དང༌། ཆུ་ལྡན་

མ་སྟེ་ཆུའི་ལྷ་མོ་ཞེས་བོས་ནས། བཤད་མ་ཐག་པའི་མཚམས་སྤྲིན་འདི། ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་

མ་བསྲ་ཞིང་མཁྲེགས་པ་ལ་གནས་པའི་སྟོད་གཡོགས་ཀྱི་གོས་དམར་པོ་ལྷབ་ལྷུབ་ཏུ་
གཡོ་བ་བཞིན་མཛེས་སོ། །རྒྱ་དཔེར་ཚིག་སྡུད་མང་དུ་ཡོད་པས་བརྗིད་ཅིང་ཕྱེད་སྔ་
མ་ལ་ལྕི་བ་དགུ་དང༌། ཡང་བ་བདུན་འབྱུང་ངོ༌། །དཔེར་ན། གཡོན་མིག་དཀྱུད་ཕྲ་ཟུར་འཕང་སྐྱེས་བུ་ལ། །རྣོ་མཚོན་ལ་འགོང་མི་ཟད་གདུང་བ་སྐྱེད། །འདོད་པ་མི་ལྡན་འཕགས་རྣམས་མི་སྡུག་མིག །ཕྲ་མོའི་དབྱེ་བ་མི་མངའ་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཞེས་པའི་ཚིག་སྡུད་དང་བཅས་པའི་དོ་མི་མཉམ་པ་ནི་བརྗིད་པ་དང་ལྡན་

པའི་ཚིག་འདི། ཚིགས་བཅད་ལ་ཡང་ཤར་པ་དག་སྦྱོར་རོ། །
གཉིས་པ་ལྷོ་ཕྱོགས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང༌། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་ལྷོ་ཕྱོགས་པ་དག་གཙོ་བོར་ལྷུག་པ་ལ་འདོད་ཀྱང༌། ཚིགས་བཅད་ལ་ཡང་མི་

51

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

བཞེད་པ་མེད་པས། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། པྲསྟ་ར་ལྕི་ཡང་འཁྲུགས་པ་མིན་པར་དོ་མཉམ་པས་མཛེས་པ་ཡི་ཚིག་སྡུད་རྣམས་དང་བཅས་པ་བརྗིད་པའི་དཔེར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆུ་འཛིན་ཏེ་སྤྲིན་ལང་ལོང་དུ་གཡོ་བའི་ངོས་ཀྱི་ཕང་བ་ན་ཆགས་

པ་སྟེ་གནས་ཤིང༌། ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཉི་འོད་དམར་པོའི་གོས་དང་ལྡན་པའི་ཆུ་ལྡན་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་སྲེད་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་སུ་ཡི་ཡིད་འདོད་པས་གཟིར་བར་བྱེད་པར་ཅིས་མི་
འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན། སྐུ་མདངས་སེར་པོ་སུ་ཝརྞ་བཞིན། །སྙན་གསུང་པི་ཝཾ་ཇི་ལྟ་བླ་ལྷག །རྒྱལ་མཁྱེན་ལྟ་བུ་ལྡན་བློ་མ་མ། །ཚངས་སྲས་མ་སུ་སྲིད་ན་མཛེས་འདྲ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།
དགུ་པ་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། ལྷོ་ཤར་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། སྦྱོར་གཞི། དཔེར་བརྗོད། དོན་བསྡུ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། མཛེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་དོན་དག་ལས་མ་འདས་པར། འུད་མི་ཆེ་བས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བློ་ལ་ཤོང་ཞིང་མཛེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཛེས་པ་དེ་ཡང༌། སྦྱོར་གཞི་སྔོན་བྱུང་གི་གཏམ་གྱི་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། གཏམ་ལ་སྦྱར་བ་དང༌། བསྔགས་པ་ལ་སྦྱར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྔོན་གྱི་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་ཤིང་བདེན་པ་གྲུབ་པ་སྦྱིན་

བདག་གི་ཁྱིམ་དུ་འོངས་པ་ན། ཁྱིམ་བདག་གིས་ངོ་མཚར་གྱི་ཕུང་པོ་ཅན་ཁྱོད་འདྲ་
བའི་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་ནི་གཙང་མ་གཾ་གཱའི་ཆུ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་

བཏབ་པ་སྟེ་རེག་པའི་ཁྱིམ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་ངེས་པར་བྱིན་རླབས་དང་ལྡན་

52

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

པའི་ཁྱིམ་མོ། །དཔེར་ན། ཀུན་ལས་ཆོས་རྒྱལ་ཆུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་ཅན། །འདྲེན་བྱེད་ལས་འོངས་བི་ཤ་ན་རའི་བུས། །ལྷག་མར་བཏང་བས་སྐབས་གསུ་མ་པ་ཡི་
དབུས། །ཟླ་བྲལ་མགྲིན་སྔོན་སྟོབས་ནི་ཨེ་མ་མཚར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི།
སྐྱོན་མེད་ཅིང་མཛེས་པའི་ལུས་ཅན་མ་ཁྱོད་ནི་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པའི་ལག་པའི་འཁྲི་ཤིང་གཡོ་བའི་བྲང་ངོས་ཀྱི་བར་དག་ཏུ་ལང་ཚོ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་ནུ་མ་འདི་དག་གི་
གནས་ཡུལ་གྱི་གོ་སྐབས་རྙེད་པར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། ནམ་ཡང་ཟད་པ་
མེད་པ་གནས་ལྔ་རིག །མཐའ་ཀླས་ཡུན་དུ་གོམས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས། །ཇི་སྙེད་ཆེས་
བརླིང་ཤེས་བྱའི་ཕ་མཐའ་དེ། །འཇལ་ལ་ངལ་བའི་གནས་གང་སྲིད་ན་སུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཞེས་པ་ཁྱིམ་དང་ནུ་མའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ཡི། ལེགས་པར་སྦྱར་བ་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ན་སྲིད་པ་ཙམ་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ནི་
འབྲེང་བ་ཐམས་ཅད་ཧ་ཅང་འུད་མི་ཆེ་བའི་རིགས་པས་འགྲུབ་ཅིང༌། མཁས་བླུན་ཀུན་ལ་མཛེས་པར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ཤར་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་འདས་ཤིང༌། འུད་ཆེན་པོས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་

བློས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་བཀོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡིས་ཤར་ཕྱོགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཚིམ་པར་གྱུར་ལ། ཅིག་ཤོས་ལྷོ་ཕྱོགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གཏམ་དང༌། བསྔགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་དམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་རྡུལ་ལྷུང་བ་ཡིས། །ཁྱིམ་

གྱི་ཉེས་པའི་ཚོགས་དག་ནི་མ་ལུས་པར་བཀྲུས་པས། དུས་དེང་ནས་གཟུང་སྟེ།

53

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

བདག་གི་ཁྱིམ་ནི་ལྷའི་ཁྱིམ་སྟེ་གཞལ་མེད་ཁང་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་འོས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། དཔལ་མགྲིན་མིག་གི་གཙུག་ཕུད་ཅན་མཐོང་ཚེ། །དུས་མཐའི་ཞུགས་ཀྱང་སྒྲོན་མེ་ལྟར་འགྲོ་ན། །ཡིད་སྲུབས་རགས་པའི་ལུས་དེ་བསྲེགས་པ་ལ། །བསྔགས་པར་བརྗོད་རྣམས་བློ་ཆུང་གཏམ་དུ་ཟད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་འབུར་རི་རབ་ལས་ཀྱང་ཆེ་བ་འདི་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་
རྒྱས་པར་གྱུར་པ་འདི། སྲིད་པ་གསུམ་ན་ཤོང་བའི་སྣོད་མི་འདུག་པས། འཇིག་རྟེན་
གྱི་བྱེད་པོ་ཚངས་པ་ཡིས་ངེས་པར་མ་བརྟགས་པར་ནམ་མཁའ་འདི་དག་ནི་ཆུང་ངུར་སྤྲུལ་ལོ། །དཔེར་ན། དཔང་ལོའི་མཁྱེན་པའི་འདོམ་གྱིས་ཆོས་ཚུལ་ཀུན། །དཀའ་
བའི་དོགས་བྲལ་སྐད་ཅིག་ལ་གཞལ་བས། །གང་བློའི་དཔྱོད་ལ་འོས་པའི་ཤེས་བྱ་ཞིག །རྒྱལ་དང་བྱེད་པོས་ལན་བརྒྱར་སྤྲུལ་ཀྱང་ཉུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་ལྷོ་པ་རྣམས་བུད་མེད་ཀྱི་མིག་ཟུར་རྣ་བའི་བར་དུ་མི་རྫོགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པས། འུད་ཅུང་ཟད་བྱུང་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། ཤར་པ་རྣམས་མིག་ཟུར་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་མི་རྫོགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ནི་ཧ་ཅང་འུད་ཆེན་པོ་བརྗོད་པས་ན་གཽ་ཌ་པ་ལ་མཛེས་པར་བརྗོད་ལ། འཇུག་པ་སྔ་མ་འུད་ཆུང་བ་ནི་གཞན་ལྷོ་ཕྱོགས་པ་ཡི་ལམ་ལ་སྙིང་པོ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

བཅུ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ། མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སེམས་ལྡན་གཞན་གྱི་ཆོས་དེ་སེམས་མེད་གཞན་དག་ལ། འཇིག་
རྟེན་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བཀོད་ནས། ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་

54

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉི་
མ་ཤར་བ་ན་ཀུ་མུ་ཏ་ནི་ཁ་ཟུམ་པ་ལ། མིག་འཛུམ་ཞེས་བཏགས་ཤིང༌། པདྨ་དག་ཀྱང་ཁ་བྱེ་བ་ལ་མིག་འབྱེད་ཅེས་སེམས་མེད་ཆུ་སྐྱེས་ལ་སེམས་ལྡན་མིག་གི་བྱ་བ་བཀོད་པ་ལས། དེ་ཡི་རྗོད་བྱེད་མིག་འབྱེད་འཛུམ་གྱི་སྒྲ་དག་སེམས་མེད་ལ་ཐོབ་བོ། །དཔེར་ན། བུང་བ་སྙན་འགྱུར་གླུ་དབྱངས་ལེན་པ་ལ། །པདྨ་དགའ་བས་ལྡེམ་ལྡེམ་མངོན་པར་རྒོད། །འདོད་པས་ཉེན་པའི་འགྲོན་ལ་ཕན་པའི་ཆེད། །ལྷོ་ཕྱོགས་རླུང་གིས་ཙནྡཱ་དྲི་ཁྱེར་བྲོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ལ་ཆོས་གཅིག་བཀོད་པ། ཆོས་དུ་མ་བཀོད་པ་གཉིས། དང་པོ་རྒྱུ་མཚན་དང༌། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ནིཥྛུ་ཏ་དང་ཨུངྒཱི་རྞ་གཉིས་ཀ་སྐྱུགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་དངོས་བསྟན་བུད་མེད་ལ་སྦྱོར་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་སྒྲིབས་

ནས་སྐྱུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཕལ་པའམ་བཏགས་པ་བ་པདྨ་དང་ཉི་མ་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་དངོས་བསྟན་ལ་སྦྱར་ན། གྲོང་པའི་ཚིག་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པ་བརྟེན་པ་སྟེ་མི་མཛེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉི་མས་འོད་
ཟེར་སྐྱུགས་པ་རྣམས་པདྨས་བག་མེད་དུ་འཐུངས་ནས་གེ་སར་གྱི་རྡུལ་དམར་པོ་
སྐྱུགས་པ་རྣམས་ཁ་ཡི་དག་བྱེད་ཆུའི་ཟེགས་མ་རྣམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་སྐྱུག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་དེ་མཛེས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཛེས་པ་ནི། ཆུང་མས་ཆང་མང་པོ་འཐུངས་པས་བཟི་སྟེ་སྐྱུག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །འདིར་སྐྱུགས་པའི་ཆོས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། དྲང་སྲོང་དཀའ་ཐུབ་བསྟེན་ལ་

55

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

གནོད་དོགས་ཏེ། །ཆུ་ཀླུང་ཚོགས་རྣམས་སྒྲ་མེད་གཉིད་ལ་ཡུར། །སྤྱིལ་པོར་བརྩིགས་

པའི་ལོ་འདབ་གཞོན་ནུ་རྣམས། །གཡོ་འགུལ་ཅུང་ཟད་མེད་པར་གཉིད་ལ་སོང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཆོས་དུ་མ་བཀོད་པ་ལ། འདོད་ཚུལ། དཔེར་བརྗོད། དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེར་མ་ཟད་གཞི་གཅིག་ལ་གཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་ཆོས་དུ་མ་བཀོད་པ་དག་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདོད་དེ། དཔེར་ན། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་ལྕི་བའི་མངལ་གྱི་ཁུར་ཆེན་པོས་ངལ་ཞིང༌། འབྲུག་གི་སྒྲའི་ཁུན་པར་བྱེད་པ་སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་འདི་དག་གཡོ་བ་མེད་པའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའི་ཕང་བ་དག་ཏུ་
ཡང་དག་པར་ཉལ་ལོ། །དཔེར་ན། ལྷ་ལམ་ཆར་གྱིས་བཀྲུས་ནས་ལུས་ངོམ་
པར། །མཚམས་སྤྲིན་གསར་པས་མཚན་མོར་ཉེ་ཚེ་འཁྱུད། །ཆུ་འཛིན་སྐྱེངས་ཏེ་སྒྲིབ་

གཡོགས་ཅི་ཡང་བྱེད། །འཇུག་པ་བརྒྱ་པ་ལྟ་ཕྱིར་སྒྲོན་མེ་འདེགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ནི། གྲོགས་མོ་འགའ་ཞིག་གི་ཕང་པར་ཉལ་བ་དང༌། བུན་བུའི་སྐད་འདོན་པ་དང༌། ལུས་ལྕི་བ་ཉིད་དང༌། ངལ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་སྦྱོར་འདིར་ནི། བུད་མེད་མངལ་ལྡན་མའི་ཆོས་མང་པོ་རྣམས་གཞན་སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་ལ་བསྟན་ནོ། །

ལེའུ་དང་པོའི་མཇུག་བསྡུ་བ།
གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། སྙན་ངག་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བདོག་པ་ཀུན་ཏེ་གཅེས་པའི་ནོར་ཡིན་པས། སྙན་
ངག་མཁན་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་མཐུན་གྱིས་ཏེ་ཚོང་པའི་ཚོགས་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་
ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་གཙོ་བོར་བྱེད་དོ། །དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་
པས། སྒྲ་ཉམས་ཀྱི་སྐབས་ཥ་ཡིག་མཚུངས་པ་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་དང་འདྲ་བར། བོད་

56

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

སྐད་ལ་ཡི་གེ་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་ལ། དྲི་མཚུངས་པ་དང་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པ་སོགས་ཀྱི་རྟོག་བཟོ་མང་དུ་བྱས་འདུག་ཅིང༌། མདོར་ན་སྦྱར་བ་སོགས་བཅུ་པོ་འདིའི་སྐབས་ཕལ་ཆེར་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བཤད་པ་ཁོ་ནར་འདུག་པས་ངན་སྐྱུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་
བཞིན་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྟོག་དཔྱོད་བྱེད་ཚོད་མ་ཟིན་པར་བཞག་གོ །
གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ནི། མཁས་པ་སོ་སོའི་ཀུན་སློང་གི་བསམ་པའི་རང་བཞིན་བཏགས་པ་ལས། ལྷོ་ཤར་གྱི་ལམ་ནི་དེ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ནི་སྙན་ངག་མཁན་སོ་སོའི་བཤད་ཚུལ་ལ་གནས་པ་མང་བས་བརྗོད་པར་མི་ནུས་སོ། །དཔེར་ན། བུར་ཤིང་དང༌། འོ་མ་དང༌། བུ་རམ་སོགས་ཀྱི་མངར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ཆེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བསྟན་དུ་ག་ལ་ནུས་མོད་ཀྱི། དེ་བཞིན་དུ་སྙན་ཚིག་མཐའ་དག་
དབྱངས་ཅན་མས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ན་བདག་གི་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྙན་ངག་གི་རྒྱུ་ལ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་སྣོད་དུ་རུང་བའི་རྒྱུ། དེ་ལྡན་གྱི་ཕན་

ཡོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤོབས་པ་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་
རབ་དང༌། ཤེས་བྱའི་གནས་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་དེ་དག་ཐེ་ཚོམ་འཁྲུལ་བའི་དྲི་མ་མེད་པ་དང༌། རིག་པའི་གནས་སེམས་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལ་མངོན་པར་སྦྱོར་བའི་གུས་སྦྱོར་དང་རྟག་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་མི་དམན་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་ནི་སྙན་ངག་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པའི་རྒྱུའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྔོན་གྱི་བག་ཆགས་སད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྤོབས་པ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དེ་མེད་པའི་སྐྱེ་བོ་ལའང༌། རྒྱུ་གཉིས་

57

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

པ་ཐོས་པ་དང༌། གསུམ་པ་འབད་པ་དག་གི་སྒོ་ནས་སྙན་ངག་ལ་བརྟེན་ན། དབང་པོ་རྣོ་བརྟུལ་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཡང་ངེས་པར་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ་སྙན་ངག་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་མཁས་པའི་གྲགས་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྟག་ཏུ་ནི་
སྙོམ་ལས་མེད་པར་ཐོས་བསམ་གྱི་རིམ་པས་དབྱངས་ཅན་ཏེ་སྙན་ཚིག་རིག་བྱེད་
དང༌། དེའི་ལྷ་དབྱངས་ཅན་མ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། སྙན་ངག་

ཆུང་ངུ་ཙམ་ལ་ལུས་ངག་གི་ངལ་བ་བྱས་པའི་མི་ཡང༌། མཁས་པའི་མདུན་ས་དག་ཏུ་འདུག་པ་ལ་དབང་བ་སྟེ། མཁས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྙན་ངག་མེ་ལོང་ལས། ལེའུ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ་དང་དཔེར་བརྗོད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
སྨྲས་པ། སྙན་ཚིག་རིག་བྱེད་འཆི་མེད་དགའ་ཚལ་དུ། །ཤར་ལྷོའི་ལམ་བཟང་དཔག་བསམ་ལྗོན་པ་ལས། །དཀའ་གནད་འབྲས་བུར་སྨིན་པའི་རོ་བརྒྱའི་བཅུད། །རྣམ་བཤད་ཡོལ་གོར་ཕྱུར་བུར་སྤུངས་པ་འདིས། །རྨད་བྱུང་བློ་ཡི་ལང་ཚོ་རྣམ་པར་རྒྱས། །མང་དུ་ཐོས་པའི་མིག་དཀྱུས་རྣ་བར་འགོང༌། །འབད་རྩོལ་མཆུ་ཡི་འདབ་མ་ཅི་ཡང་འཛུམ། །ཤེས་ལྡན་ལུས་ཕྲའི་ཚོགས་རྣམས་ཅི་དགར་སྤྱོད། །སྟོན་མཚན་ཟླ་ཤེལ་གསར་པའི་མཛེས་སྡུག་དང༌། །རབ་སྙན་རྒྱུད་མང་འབུམ་གྱི་སྒྲ་དབྱངས་ཀུན། །ཉམས་དང་འགྱུར་བར་འཆར་བའི་ལེགས་བཤད་འདིས། །བྱེད་པོ་བློ་ལྡན་ཕུར་བུར་འཁྲུལ་གྱི་དོགས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

58

ལེའུ་གཉིས་པ།

དོན་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།

ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་ཡངས་པའི་མཛེས་སྡུག་ལང་ཚོར་ཆགས་པའི་སྤྱན། །སྲིད་ལས་བརྒལ་བའི་དཀྱུས་རིང་ཟུར་གྱིས་གཙུག་ལག་ཀུན་ལ་འཇུག་པའི་རྫས། །སྙན་འགྱུར་རིག་པའི་དབྱངས་དང་ལྷན་ཅིག་འདོད་པ་འཇོ་བའི་ངག་གི་ལྷ། །ཚངས་སྲས་མ་ཀྱེ་མགྲིན་པར་བཞུགས་ལ་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྩོལ། །ངོ་
མཚར་གཏམ་གྱི་འབྲུག་སྒྲ་མངལ་འཛིན་ཅན། །གྲངས་མེད་རྒྱན་གྱི་སྒྲོ་གཤོག་རབ་
བཀྲ་བ། །བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མའི་ཉམས་འགྱུར་སྟོང་གི་གར། །བསྒྱུར་ཏེ་དཔྱོད་ལྡན་
ཡོངས་ཀྱི་གཟིགས་མོར་ཆེ། །མ་རིག་ཆུ་འཛིན་རྒྱར་གྲོལ་མཐའ་ཀླས་ཆོས། །སྐྱེས་ཐོབ་པིར་གྱིས་སྙན་ཚིག་མཁར་བྲིས་པའི། །གནས་ལུགས་དབང་གཞུར་བཀྲ་བའི་གུར་ཁྱིམ་ནས། །ལེགས་བཤད་དབྱངས་ཅན་རྒྱུད་མང་ཅི་ཡང་སྒྲོག །
གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་རྒྱན་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱན་ངོས་བཟུང་བ། དེའི་རྣམ་གྲངས་སྔོན་བྱུང་འདིར་བསྡུས་ཚུལ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡེ་བཞི་སོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བརྗོད་བྱའི་སྲོག་དང་ལྡན་པའི་སྙན་ངག་གི་ལུས་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དེ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་
རྒྱན་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་དེ་དག་ནི་སྙན་ངག་མཁན་རྣམས་

59

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།
ཀྱིས་སྔར་བསྟན་པར་མ་ཟད། ད་ལྟའང་རྣམ་རྟོག་གི་སྤྲོས་པས་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་མ་ལུས་པའི་སྤྲོས་པ་ནི་སུས་ཀྱང་འཆད་པར་མི་ནུས་མོད། འོན་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་གི་ས་བོན་ཙམ་ནི་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་

བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་རྣམས་རབ་ཏུ་ཉུང་ངུར་གསལ་ཞིང་འགྲིལ་བར་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་ན། མཁས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ངལ་སོ་བའི་གནས་དམ་པ་འདི་ནི་
དབྱུག་པ་ཅན་བདག་གིའོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་དང་བཅས་ཏེ་དམ་བཅའ་བ། བཤད་ཚུལ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤར་ལྷོའི་ལམ་སྲོལ་ཐ་དད་པ་དག་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་སོགས་རྒྱན་འགའ་ཞིག་ནི་སྔར་ཡང་བསྟན་ཟིན་ལ། ཤར་ལྷོ་ཐུན་མོང་དག་ཏུ་འདོད་པའི་རྒྱན་གྱི་ནི་རིགས་གཞན་འོག་ནས་འབྱུང་བ་དག་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་དོན་རྒྱན། སྒྲ་རྒྱན། གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཟློས་གར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྒྱན་དུ་བསྟན་པ། མཇུག་བསྡུ་ཞིང་མ་བཤད་པ་བསླབ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་བརྗོད་དང་དཔེ་དང་ནི། །གཟུགས་ཅན་གསལ་བྱེད་བསྐོར་བ་དང༌། །འགོག་དང་དོན་གཞན་བཀོད་པ་དང༌། །ལྡོག་པ་ཅན་དང་སྲིད་པ་ཅན། །བསྡུས་དང་ཕུལ་བྱུང་རབ་བརྟགས་དང༌། །རྒྱུ་དང་ཕྲ་མོ་ཆ་དང་རིམ། །དགའ་དང་ཉམས་ལྡན་གཟི་བརྗིད་ཅན། །རྣམ་

གྲངས་བརྗོད་དང་ཀུན་ཏུ་ཕན། །རྒྱ་ཆེ་བསྙོན་དོར་སྦྱར་བ་དང༌། །ཁྱད་པར་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་དང༌། །འགལ་དང་སྐབས་མིན་བསྟོད་པ་དང༌། །ཟོལ་བསྟོད་ངེས་པར་བསྟན་པ་དང༌། །ལྷན་ཅིག་བརྗོད་དང་ཡོངས་རྗེས་ཤིས། །རབ་སྤེལ་དེ་ནས་དགོངས་

60

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

པ་ཅན་ཏེ་རྒྱན་སོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་དག་གི་ནི་མཛེས་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱན་དུ། སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་རཱ་མ་ཤརྨ་སོགས་ཤར་ལྷོའི་སྙན་
ངག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །

རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།
གཉིས་པ་ལ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་ལས། དང་པོ་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ལ་མཚན་ཉིད།
དཔེར་བརྗོད། དོན་བསྡུ་ཞིང་བསྔགས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་དང༌། དེ་དག་གི་རྣམ་པའི་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་
པ་རྣམས་མེད་པ་ལ་ཡོད་དང་ཡོད་པ་ལ་མེད་པའི་སྒྲོ་བཀུར་སྤངས་ཏེ། ཤུགས་བསྟན་མ་ཡིན་པར་གནས་ལུགས་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དང༌། རྒྱན་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་པོའི་ནང་ནས་དང་པོའི་རྒྱན་ཡིན་ཅིང༌། རྣམ་གྲངས་རིགས་སོགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་བཞི་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་དཔེར་བརྗོད་
བཞི་ལས། དང་པོ་རིགས་ནི། མཆུ་མདོག་ནི་དམར་ཞིང༌། དབྱིབས་གུག་པ་དང༌།

གཤོག་པ་འཇམ་ཞིང་རེག་བྱ་གཉེན་པ་དང༌། མགྲིན་པ་དཀར་སྔོ་དམར་པའི་ཁ་དོག་
གསུམ་གྱི་ཕྲེང་བ་ཅན་ཚིག་འཇམ་པོར་སྨྲ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་

རྣམས་ནེ་ཙོ་འདི་དག་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དཔེར་མཚོན་ནས། ཆོས་གང་ལའང་དེའི་གནས་ལུགས་དྲང་པོར་བརྗོད་པས་རང་དང་འདྲ་བའི་རིགས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ལ་རིགས་རུས་ཀྱི་རིགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། དམར་སེར་ཐུན་མཚམས་གསར་པའི་མདངས་གསལ་ཞིང༌། །ན་ཚོད་བཅུ་དྲུག་བགྲང་བྱའི་དཔལ་ལྡན་པ། །མཐོན་མཐིང་རལ་པའི་ཟུར་ཕུད་ལྔ་པ་ཅན། །དབྱངས་ཅན་དགའ་མར་ཐོབ་པའི་འཇམ་པའི་

61

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

དཔལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་བྱ་བ་ནི། བྱེད་པོ་ཕུག་རོན་བྱ་ཡུལ་རང་གི་དགའ་མ་ལ་རྩེ་བར་འདོད་པས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་མགྲིན་པའི་ནང་ནས་སྐད་ཅུང་ཟད་མི་
གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྙན་པར་སྒྲོག་ཅིང་ཆགས་པས་མྱོས་པའི་མིག་ནི་དམར་པོ་
ཀུན་ཏུ་སྒོར་སྒོར་དུ་འཕྲུལ་པ་ཡི་རྣམ་པས་དགའ་མ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ནས་མཆུ་དག་སྦྱོར་བ་སོགས་ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། བརྟུན་པ་སྐྱེད་དེ་མེ་སྐྱེས་ཡོངས་བསྒྲུབས་པས། །ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་གཙུག་ལག་རབ་རྟོགས་ཤིང༌། །གཞོན་ནུ་བདེ་སྤྱོད་རེ་བ་སྐོང་བྱེད་པའི། །དབང་ཕྱུག་གོ་ཆ་བློ་གསལ་དགའ་བ་བསྐྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་དགའ་མ་མཛེས་མ་ཡི་ནི་ལུས་ལ་རེག་པའི་རེག་བྱའི་ཡོན་ཏན་འདི་ཡིས་ཡུལ་ཅན་རང་གི་ལུས་ལ་སྤུ་ལོང་རྒྱས་པ་དང༌། ཡིད་ནི་བདེ་བས་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་དང༌། འདོད་པས་མྱོས་པའི་མིག་དག་ཟུམ་པར་བྱེད་ཅིང་འཁྲིག་པ་ལ་འཇུག་པས། ཚོར་བ་བདེ་བ་ཐོབ་བོ། །དེས་མཚོན་ཏེ་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་སོགས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། ཤོང་ལོས། མི་འཇིགས་སྟོབས་དང་མ་འདྲེས་ཆོས། །ཞེས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
དང་སྦྱར་བ་འདིས་མི་གནོད་དམ་སྙམ་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཐུགས་ཀྱི་རེག་བྱ་
ཡིན་ཞེས་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་གསུང་ངོ༌། །དཔེར་ན། འཇམ་ཞིང་གཉེན་པའི་ཆུ་སྐྱེས་གདན་ལ་གནས། །འཆི་མེད་བདུད་རྩིའི་བཏུང་བས་རབ་ཏུ་ངོམས། །ཐིག་ལེའི་དཔྱིད་གྱུར་སྒེག་མོར་འདྲེན་བྱེད་ནི། །བཅུ་གཉིས་དག་གིས་བལྟ་བའི་གསེར་མངལ་ཅན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལས་འཁྲུངས་པར་
གྱུར་པའི་ཁྱུ་མཆོག་གི་རྒྱལ་མཚན་ལག་ཏུ་འཛིན་པའི་དབང་ཕྱུག་ལ་གཞན་ལ་མེད་

62

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

པའི་གང་ཟག་གཅིག་གིས་རང་མཚན་དུ་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་རྫས། རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་བའི་དུག་བརྩེགས་པའི་བུམ་པ་མགྲིན་པར་བཞག་པས་མདོག་སྔོ་བ་དང༌། ལག་
ན་བདུད་རྩིའི་སྣོད་ཚངས་པའི་ཐོད་པ་ནི་གནས་པ་དང༌། སྤྱི་བོར་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་
བའི་ཟླ་བའི་ཅོད་པན་གྱིས་སྤྲས་པ་དང༌། སྣུམ་ཞིང་དམར་བའི་རལ་པ་ནམ་མཁའ་
ཁེབས་པ་ཅན་ནི་ཚངས་པ་སོགས་གཞན་ལ་མེད་པས་ཁྱད་པར་པའོ། །དཔེར་ན། ཡིད་འོང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་ན། །ཕྱོགས་ཀུན་བལྟ་བའི་འདྲེན་བྱེད་སྟོང་གཡོ་ཞིང༌། །ཞོ་འཐུང་རུས་པའི་རྩེ་བརྒྱ་སྙིམ་པ་ན། །འཛིན་མཁས་གྲགས་པའི་མུ་ཁྱུད་ལྷ་ཡི་མགོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་རིགས་དང༌། བྱ་བ་དང༌། ཡོན་ཏན་དང༌། རྫས་བཞི་པོ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ལུགས་དྲང་

པོར་བརྗོད་པ་འདི་འདྲ་བ་ནི། སྤྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་

མངའ་ཐང་ལྟར་གཙོ་ཆེ་ཞིང༌། བྱེ་བྲག་ཏུ་དྲང་པོར་བརྗོད་པའི་སྙན་ངག་ལའང་འདི་དག་ཉིད་འདོད་དོ། །

དཔེ་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།
གཉིས་པ་དཔེ་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། སྐྱོན་ཡོན། མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དག་
ཇི་གཞིག་ཏུ་མཚོན་བྱའི་དཔེ་ཅན་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་མཚུངས་པ་གསལ་བར་གང་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དཔེའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་འདིར་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆོས་དཔེ་ནི། །དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པའི་མཐིལ་ནི། དཔེ་དཀར་དམར་གྱི་མདངས་

63

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

དང་ལྡན་པའི་ཆུ་སྐྱེས་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་དམར་བར་ཆོས་མཚུངས་སོ་ཞེས་པས་ཆོས་དཔེ་དངོས་སུ་ནི་བསྟན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཆོས་དམར་པོ་དག་སྒྲས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། ངག་དབང་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་ཞལ་གྱི་
སྒོ། །ཡིད་འོང་འཛུམ་པའི་དབུས་ན་བཞི་བཅུའི་ཚེམས། །ཚར་དུ་དངར་འདི་ཉི་འོད་
ཀྱིས་ཁྱབ་པའི། །གངས་ཀྱི་རི་བོ་ལྟ་བུར་དཀར་ཞིང་མཛེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་དངོས་དཔེ་ནི། དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་མིག་དག་ནི།
དཔེ་པདྨ་དང་ཨུཏྤལ་ལ་སྔོན་པོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་

དངོས་སུ་བརྗོད་ནས། མཚུངས་ཆོས་གདོང་དང་པདྨ་དཀར་ཞིང་མཛེས་པ་དང༌། མིག་དང་ཨུཏྤལ་མཐིང་ཞིང་དཀྱུས་རིང་བ་སོགས་དངོས་སུ་མི་གསལ་བར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པས་མཚུངས་ཆོས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་དཔེ་ཉིད་དོ། །དཔེར་ན། དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོའི་དབུ་སྐྲའི་ཟུར་ཕུད་འདི། །སྤྲིན་བྲལ་འཆི་མེད་
ལམ་དང་ཡང་དག་མཚུངས། །ལང་ཚོའི་རང་བཞིན་དར་བའི་ནུ་འབུར་ཟུང༌། །དབྱར་
གྱི་ཆུ་འཛིན་གསར་པ་གཡོ་བ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ཟློག་པའི་དཔེ་ནི། དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་བཞིན་དུ། དཔེ་པདྨ་ནི་རྣམ་པར་རྒྱས་པར་གྱུར་རོ་
ཞེས་པ་དེ་ནི། སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཚོད་ལ་དཔེས་དཔེ་ཅན་ཕར་འཇལ་དགོས་པ་ལ། དེ་ལས་གོ་ཟློག་པའི་ཕྱིར་ཟློག་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ། །དཔེར་ན། འཇོ་
སྒེག་ཉམས་ལྡན་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོའི་སྐུ། །འོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་མངོན་པར་འཕྲོ་བ་བཞིན།
བཅུ་གཉིས་བདག་པོ་འཆར་ལ་མངོན་ཕྱོགས་པའི། །མཚམས་སྤྲིན་གསར་པའི་ཁ་དོག་ཡིད་དུ་འོང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ཕན་ཚུན་གྱི་དཔེ་ནི། དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་

64

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་བཞིན། ཆུ་སྐྱེས་མཛེས་པ་ལྟར། དཔེ་ཆུ་སྐྱེས་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ཡང་

མཛེས་སོ་ཞེས་པ་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཕན་ཚུན་འཇལ་རེས་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དཀར་མཛེས་སོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པའི་ཁྱད་འཕགས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཕན་ཚུན་གྱི་དཔེའོ། །དཔེར་ན། དབྱངས་ཅན་འདོད་པའི་མྱོས་བུམ་ཇི་བཞིན་དུ། །ལང་ལོང་གཡོ་བའི་ཆུ་འཛིན་གསར་པ་སྟེ། །སྤྲིན་དཀར་ལྟ་བུར་ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་འབུར་

ཡང༌། །རབ་དཀར་གཡོ་བ་ཡིད་ཀྱི་དཔལ་དུ་འཇེབས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ངེས་པའི་དཔེ་ནི། དཔེ་ཅན་ལུས་ཕྲ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནི། དཔེ་པདྨ་ཉིད་གཅིག་པུ་དང་མཛེས་པ་
སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་ཀྱི། དཔེ་ཅན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དབང་གིས་
དེའིདཔེར་འོས་པ་གཞན་ནི་འགའ་ཞིག་སྟེ་གང་དང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་མཚུངས་པ་གཞན་ཟློག་ཕྱིར། འདི་ནི་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔེའོ། །དཔེར་ན། སྙན་ཚིག་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་སྨྲ་བ་ལ། །ངག་གི་དཔལ་གྲུབ་ཤོང་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ། །མཚོ་བྱུང་སྙིང་གར་རོལ་བ་དཎྜཱི་དང༌། །མཚུངས་ཀྱི་རིགས་མཐུན་གཞན་ན་ཡོད་
མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དྲུག་པ་ངེས་མེད་ཀྱི་དཔེ་ནི། །རེ་ཞིག་དཔེ་ཅན་ལུས་ཕྲ་ཁྱོད་
ཀྱི་གདོང་ནི། དཔེ་པདྨ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མ་ཟད། དཔེ་གཞན་ཡང༌། དཔེ་པདྨ་དེ་དང་འདྲ་བ་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་གདོང་གི་དཔེ་དེས་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་གཅིག་ཏུ་མེད་པའི་དཔེའོ། །དཔེར་ན། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་པ། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་མཚུངས་ཀྱི། །གཞན་དུ་དེ་འདྲའི་ངང་ཚུལ་ལྡན་པ་དག །སྲིད་འདིར་མཆིས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་ཟླར་རིགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བདུན་པ་བསྡུས་པའི་དཔེ་ནི། དཔེ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་མཛེས་པ་ཁོ་ན་ཡིས།

65

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

དཔེ་ཟླ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟླ་བ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་པ་འདི་འདྲ་ཡོན་ཏན་གཞན་དག་
བསྡུས་པའི་དཔེ་ཡང་ཡོད་དོ། །དཔེར་ན། ཆོས་རྒྱལ་དགེ་དབང་དྲང་སྲོང་བློ་ལྡན་དང༌། །སྙན་པར་སྨྲ་བའི་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་དག །ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་མཚུངས་མིན་ལེགས་བྲིས་ཀྱི། །ཕུམ་སུམ་ཚོགས་པའི་ངང་ཚུལ་ལྡན་འདིས་ཀྱང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བརྒྱད་པ་ཕུལ་བྱུང་གི་དཔེ་ནི། དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་

གཟུགས་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་མཐོང་ཞིང༌། དཔེ་ཟླ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ལས་མཐོང་བའི་མཐོང་
ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཙམ་འདི་ཉིད་ཁོ་ནས་ཐ་དད་དེ། གཞན་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་འུད་ཆེན་པོ་བྱས་པ་འདི་ཕུལ་བྱུང་གི་དཔེ་སྟེ། དངོས་གནས་ལ་གདོང་ལས་ལྷག་པའི་ཁྱད་པར་ཟླ་བ་ལ་མང་དུ་ཡོད་པས་སོ། །དཔེར་ན། སྐད་གཉིས་སྨྲ་བ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་དང༌། །ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ། །འདོད་པའི་མྱོས་བུམ་ལྡན་དང་མི་ལྡན་གྱི། །དབྱེ་བ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་ཐ་མི་དད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། དགུ་པ་རབ་
བཏགས་ནི། དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་དེ་ཡི་བཞིན་གྱི་དཔལ། དཔེ་ཟླ་བ་ང་ཉིད་ལ་ཡོད་ཅེས་ཟླ་བ་སྙེམས་པར་བྱེད་མི་དགོས་སོ་ཞེས་དཔེ་ལ་བསམ་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ། ཟླ་བ་ཁྱོད་དུ་མ་ཟད་པདྨ་ལ་ཡང་མཛེས་མའི་གདོང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ནི་རབ་བཏགས་ཀྱི་དཔེའོ། །དཔེར་ན། འཇམ་མཉེན་ཆུ་སྐྱེས་གཞོན་ནུའི་ཡལ་འདབ་རྣམས། །དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོའི་ཕྱག་གི་སོར་མོའི་དཔལ། །སྙེམས་པར་མི་འཚལ་ལེགས་བྲིས་རྐེད་མེད་མའི། །ལག་པའི་ཡལ་ག་དེ་ཡི་
དགྲ་ཟླ་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། བཅུ་པ་རྨད་བྱུང་གི་དཔེ་ནི། གལ་ཏེ་དཔེ་པདྨ་འགའ་

66

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ཞིག་ལ་འདོད་པས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བའི་མིག་དང་ལྡན་ན། དཔེ་ཅན་སྨིན་ལེགས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་གྱི་དཔལ་འཛིན་ཏེ། ཞེས་དཔེ་མིག་དང་ལྡན་པའི་པདྨ་དཀོན་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ། དཔེ་ཅན་ངོ་མཚར་བར་སྟོན་པ་འདི་ནི་རྨད་བྱུང་གི་དཔེའོ། །དཔེར་ན། ན་ཚོད་དར་བབས་ཡན་ལག་མཆོག་མ་ཡིས། །མི་ཟད་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་ནུས་ན། །རྣ་བ་བརྒྱད་པའི་མཆེ་བ་ལས་འོངས་པའི། །ངག་དབང་དབྱངས་ཅན་མ་དེའི་འགྲན་ཟླར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་གཅིག་པ་རྨོངས་པའི་དཔེ་ནི། དཔེ་ཅན་ལུས་ཕྲ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང༌།
དཔེ་རི་བོང་ཅན་གཉིས་ཧ་ཅང་འདྲ་བས་གང་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་ཀྱང་ཤན་མ་ཕྱེད་པར། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་ཟླ་བར་འཁྲུལ་བའི་བསམ་པ་ཡིས། ཆགས་པའི་དབང་གིས་
བཅོ་ལྔའི་ཟླ་བ་ཤར་བ་འདིའི་ཡང་རྗེས་སུ་སྙེག་གོ །ཞེས་པ་འདི་ནི་དཔེ་ཅན་དཔེ་རུ་འཁྲུལ་བས་རྨོངས་པའི་དཔེ་རུ་བཤད་དོ། །དཔེར་ན། འཆི་མེད་ཡུལ་དུ་གཤེགས་
ཕྱིར་ཤཱཀྱའི་ཏོག །ཀུན་གསལ་ངོས་སུ་ཐོགས་མེད་རྒྱུ་བ་ན། །རྟ་བདུན་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཞེས་བླུན་པོ་འགའ། །པད་དཀར་འདབ་མ་འཛུམ་ལ་ལྟ་ཕྱིར་རྒྱུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།བཅུ་གཉིས་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དཔེ་ནི། དཔེ་ཁྱད་གཞི་པདྨའི་ནང་དུ་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་

བུང་བ་འཁོར་བའམ། དཔེ་ཅན་ཁྱད་གཞི་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་ལ་ཁྱད་ཆོས་
མིག་གཡོ་བ་གང་རུང་ཞིག་ཅི་ལྟར་ཡིན་པ་འདྲ་ཡང༌། བདག་གི་སེམས་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྣམ་པར་གཡོ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་ངོས་མ་ཟིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དཔེའོ། །དཔེར་ན། སྨྲ་མཁས་དྲང་སྲོང་ལྷ་ཡི་བླ་མ་དེ། །འཛམ་བུས་མཛེས་པའི་གླིང་

འདིར་འོངས་པའམ། །ཡང་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང༌། །འཆད་རྩོད་

67

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

རྩོམ་ལ་བྲེལ་སྙམ་འཕྱང་མོ་ཉུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་གསུམ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དཔེ་ནི། ཟླ་བ་ཁ་སྐྱེངས་པར་བྱེད་པའི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་འདི་དཔེ་པདྨ་མ་ཡིན་ཏེ། པདྨ་དེ་ནི་ཟླ་བས་ཚར་གཅོད་ཅིང་ཟུམ་པར་བྱེད་ལ། འདི་ཚར་མི་གཅོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟླ་བས་མི་འཇོམས་པའི་དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ཉིད་དོ། །ཅེས་དཔེ་དཔེ་ཅན་ཟླ་བས་འཇོམས་མི་འཇོམས་ཀྱི་

ངེས་ཚིག་ཡོད་པ་འདི་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་དཔེའོ། །དཔེར་ན། བརྡའ་སྤྲོད་གཞུང་བརྒྱ་སྨྲ་བའི་སློབ་དཔོན་འདི། །ལྷ་ཆེན་སྲས་པོ་གདོང་དྲུག་དང་མཚུངས་ཀྱང༌། །གངས་ཅན་ལྗོངས་འདིར་ལེགས་སྦྱར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། །པང་སྟོན་ལོ་ཆེན་བློ་
གྲོས་བརྟན་པར་ངེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་བཞི་པ་སྦྱར་བའི་དཔེ་ནི། འདི་ནི་དོན་སྦྱར་བ་ཡིན་པས། སྦྱོར་ལུགས་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་གིས་མཛེས་པའི་སྒོ་ནས་བསིལ་ཟེར་ཅན་གྱི་འགྲན་ཟླ་

བྱེད་པ་དང༌། དཔེ་པདྨས་ཉི་མའི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་འགྲན་ཟླ་བྱེད་པ་སྦྱར། དེ་བཞིན་དུ་དཔེ་ཅན་ལ་མཛེས་པའི་དཔལ་དང༌། དཔེ་ལ་བུང་བའི་དཔལ་ལྡན་པ་སྦྱར། དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་ཁ་ལ་ཨུཏྤ་ལའི་དྲི་དང༌། དཔེ་གསར་གྱི་དྲི་བཟང་པོ་གཉིས་སྦྱར་ནས། དཔེ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི། དཔེ་ཆུ་སྐྱེས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་མཚུངས་པའི་སྒྲ་
དངོས་སུ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་རྒྱུ་གཉིས་ལས་མི་ཉུང་བ་ནི་སྦྱར་བའི་དཔེ་རུ་བཤད་དོ། །དཔེར་ན། གང་ཞིག་བསྟེན་ན་ལེགས་པའི་དཔལ་སྟེར་ཞིང༌། །མི་མཐུན་རྒུད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དགྲར་གྱུར་པ། །སྲིད་འདིར་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་ཟས་གཙང་
སྲས། །ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོར་ཡང་དག་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

68

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

བཅོ་ལྔ་པ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ནི། མཚུངས་པར་ནུས་ཕྱིན། སྒྲ་གཅིག་ལ་
གཅོད་མཚམས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སམ། མིང་གཅིག་ལ་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་གང་རུང་གིས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་ནུས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན། དཔེ་ཅན་སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་ཕྲེང་བ་འདི། དཔེ་བུ་མོ་བཞིན་དུ་མཛེས་པ་དང་ལྡན་ནོ། །མཚུངས་ཆོས་སཱ་ལ་སྟེ་སྤོས་དཀར་གྱི་ཤིང་
དང༌། ཀཱ་ན་ན་ནགས་ཏེ། སྐྱེད་ཚལ་སྤོས་དཀར་ཤིང་གི་ནགས་ཀྱིས་མཛེས་སོ། །གཅོད་མཚམས་གཅིག་ལ། ས་བཅས་པ། ཨ་ལ་ཀ་ལན་བུ། ཨཱ་ན་ན་གདོང་པ། མཚུངས་འདྲ་བྱས་པས། བུ་མོ་གདོང་ལན་བུ་དང་བཅས་པས་མཛེས་སོ། །ཡང་ན་མིང་གཅིག་པ་ལ་དོན་མི་འདྲ་བ། ཀུན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ཁྱབ་འཇུག་མཚུངས་ཀྱང༌། རྒྱལ་ལུགས་མི་གཅིག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། སྟོབས་བཅུ་མི་འཇིགས་བཞི་ཡི་རྩལ་རྣམས་ཀུན། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཉི་མའི་གཉེན། །མཁར་ཉལ་གཙོ་བོ་ཐ་གུའི་ལྟོ་ཅན་བཞིན། །ཀུན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། འདིའི་སྐབས་འཇམ་ཁ་དང༌། བྱ་གཤོངས་ཀླུ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱར་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་
རྟོག་བཏགས་ཁོ་ནར་འདུག་ཅིང༌། སྣར་ཐང་པ་དང༌། ཟུར་མཁར་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲ་

རྐྱང་པར་སྦྱར་བ་ནི་ཧ་ཅང་གུ་དོག་གྲགས་ལ་རིན་སྤུངས་པས། འོག་གི་སྦྱར་རྒྱན་ཀུན་ལའང་ཞེས་གསུངས་ཀྱང༌། འདིར་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བཅས་
དགོས་ཤིང༌། འོག་མ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ཡང་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པས། འདིའི་རྩོད་སྤོང་ལ་གསུང་བ་ནི་ཉ་དང་ཉུང་མ་བསྲེས་པའོ། །

69

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

དེས་ན་ཁོ་བོ་ནི། སློབ་དཔོན་མཁས་པའི་གསུང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ལྟར་སྨྲ་སྟེ། སྦྱར་བའི་དཔེ་ལ་ནི་མཚུངས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་དགོས་པ་དང༌། དོན་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་མཚུངས་པའི་ཡོན་ཏན་གཅིག་གིས་ཆོག་ཅིང༌། སྒྲ་དོན་གང་ལ་སྦྱར་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པས། ལེགས་བཤད་ཀྱི་སོར་མོས་འགྲེལ་
བྱེད་མཁན་པོ་རྣམས་སྦུགས་ཐུམ་ཀྱི་སྒྲོག་ཏུ་ཚུད་པ་ལེགས་པར་བཀྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །
བཅུ་དྲུག་པ་མེད་པའི་དཔེ་ནི། དཔེ་པདྨ་དང་ཟླ་བ་གཉིས་རིམ་བཞིན་གེ་སར་
གྱི་རྡུལ་མང་བ་དང༌། ནག་ཕྱོགས་ལ་མཛད་པས། དེ་དག་ལས་ནི་དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་མཚུངས་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་བཅས་སོ་ཞེས་པ་མེད་པའི་དཔེ་རུ་འདོད་དོ། །དཔེར་ན། དཔལ་མོའི་གླུ་དབྱངས་ཡུལ་གྱིས་རྣམ་པར་

སྐལ། །དབྱར་སྐྱེས་རྔ་གསང་དུས་ཀྱི་གཞན་དབང་གྱུར། །དེ་དག་ཚོགས་ལས་ཚངས་
སྲས་ལྷ་མོའི་གསུང༌། །མཚུངས་པ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་མང་དུ་མཆིས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཅུ་བདུན་པ་བསྔགས་པའི་དཔེ་ནི། དཔེ་པདྨས་ཚངས་པ་མཆོག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དང༌། ཟླ་བ་བདེ་འབྱུང་གི་གཙུག་གིས་འཛིན་ཞེས་བསྔགས་ཏེ། དེ་དག་དང་དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་མཚུངས་ཞེས་པ། དེ་ནི་དཔེ་ལ་བསྔགས་པའི་དཔེར་བརྗོད་
དོ། །དཔེར་ན། མི་བསྲུན་གླགས་ལྟའི་རྒོལ་ངན་རབ་འཇོམས་ཤིང༌། །བློ་གསལ་ཚོགས་རྣམས་ཆོས་ཀྱིས་ཚིམ་བྱེད་པའི། །ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཇི་བཞིན་བཙོང་ཁ་
པ། །ལྷར་བཅས་སྐྱེ་དགུའི་གཙུག་ན་མངོན་པར་མཛེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅོ་བརྒྱད་པ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དཔེ་ནི། དཀར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནི། །རེ་
རེའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཀྱང༌། །དཔེ་ཟླ་བ་དང༌། དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་

70

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

གདོང་མཚུངས་ཞེས་པ་བརྗོད་འདོད་རྩོམ་པ་པོ་བདག་གི་ཡིད་ལ་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཤུགས་ཀྱི་དཔེའི་ཡོན་ཏན་དང་མཚུངས་པར་གོ་བ་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དཔེ་ཞེས་རིག་
གོ །དཔེར་ན། ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་ཉེར་སྟོན་པའི། །ཚངས་སྲས་ངག་གི་ལྷ་མོའི་སྙན་འགྱུར་གསུང༌། །ཀ་ལ་པིང་ཀའི་དབྱངས་དང་མཚུངས་བརྗོད་ལ། །ཇི་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་ངོས་སུ་ཤར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་དགུ་པ་འགལ་བའི་དཔེ་ནི། དཔེ་འདབ་བརྒྱ་པ་དང་སྟོན་ཟླ་གཉིས། དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་གསུམ་པོ་འདི་ནི་མཛེས་ཆོས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་
ཀྱང༌། དེ་གསུམ་གནས་པའམ་རྟེན་ས་ཐ་དད་པའི་ངོས་ནས། ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་འགལ་ཞེས་པ། དེ་ནི། ཤུགས་ལ་མཛེས་པ་སོགས་མཚུངས་པར་བསྟན་པས་འགལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་དོ། །དཔེར་ན། སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་དྲང་སྲོང་མེ་བཞི་སྐྱེས། །ངག་གི་དཔལ་ཐོབ་སློབ་དཔོན་དཎྜཱིའི་ཞབས། །གནས་ལྔ་རིག་པ་ལོ་ཆེན་བློ་གྲོས་བརྟན། །འདི་
གསུམ་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་འགལ་བ་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
ཉི་ཤུ་པ་དགག་པའི་དཔེ་ནི། འགོག་བྱེད་དྲི་མ་ལྡན་ཞིང་བླུན་པར་གྱུར་པས། དགག་བྱ་དཔེ་ཟླ་བ་ལ་ནི། དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་འགྲན་པའི་ནུས་པ་
ནམ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་དཔེ་དམན་པས་མི་མཚུངས་པ་ལྟར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་དཀར་བ་སོགས་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ནི་དགག་པའི་དཔེ་ཉིད་དོ། །དཔེར་ན། བ་མོའི་རེག་པ་ཆུང་ངུས་རྙིངས་བྱེད་ཅིང༌། །བུང་བའི་འཕུར་ལྡིང་འཕྲུལ་ཡང་ཕྱི་རོལ་

གཟུགས། །མཐོང་མིན་འདམ་སྐྱེས་གཞོན་ནུས་དབྱངས་ཅན་མའི། །ཡིད་འོང་ཞལ་
གྱི་ཁྱིམ་དང་ཅི་ཞིག་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

71

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ཉེར་གཅིག་པ་ངོ་བསྟོད་ཀྱི་དཔེ་ནི། དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་གདོང་རི་དྭགས་
ཀྱི་མིག་གིས་མཚན་ལ། དཔེ་ཟླ་བ་ནི་རི་དྭགས་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་པ་དེ་ལྟ་ན་དཔེ་ཅུང་ཟད་ལྷག་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང༌། འདི་གཉིས་མཚུངས་པ་ཉིད་ལས། དཔེ་ཁྱད་འཕགས་མིན་ཞེས་དཔེ་ཅན་ལ་ངོ་བསྟོད་ཀྱི་དཔེའོ། །དཔེར་ན། རྒྱལ་བའི་དབུ་སྐྱེས་དབང་སྔོན་
མདངས་འཛིན་ཞིང༌། །ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་རྡུལ་རྩེགས་དབང་སྔོན་དངོས། །འོན་ཀྱང་སྣང་བྱེད་ཡུལ་དུ་མཐོན་མཐིང་འོད། །མངོན་པར་མཚེར་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་མཆིས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
ཉེར་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེ་ནི་འདི་ནི་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་བཞིན་
ཉིད་ཡིན་གྱི། དཔེ་པདྨ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་དཔེ་བུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། དཔེ་ཅན་མིག་གོ་ཞེས་པ་དཀར་མཛེས་སོགས་ཕན་ཚུན་རྣམ་པ་གསལ་བར་མཚུངས་པ་ལས། དཔེ་ཅན་དཔེ་རུ་མ་འཁྲུལ་བར་གནས་ལུགས་ངེས་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེའོ། །དཔེར་ན། ཁ་དོག་རྣམ་པར་བཀྲ་འདི་དབང་གཞུ་དང༌། །མཚུངས་ཀྱང་འཇའ་མིན་འཆི་མེད་ལྷ་ཡི་གོས། །ཤིན་ཏུ་སྙན་འདི་བུང་བའི་སྐད་འདྲ་ཡང༌། །མ་ཡིན་དབྱངས་ཅན་ཕྱག་གི་རྒྱུད་མང་སྒྲ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
ཉེར་གསུམ་པ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དཔེ་ནི། དཔེ་ཟླ་བ་དང་པདྨ་དག་གི་ནི་མཛེས་པ་ལས་འདས་པའི་དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ལ་དཔེར་འོས་པ་གཞན་
མེད་པས། བདག་སྟེ་རང་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་རང་ཉིད་མཚུངས་པར་གྱུར་ཞེས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དཔེའོ། །དཔེར་ན། རབ་དཀར་ཆུ་ཤེལ་དབང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་
དང༌། །ཨུཏྤལ་འདབ་མས་མཛེས་པའི་ཆ་ཙམ་དུ། །མཚུངས་པའི་གོ་སྐབས་བྲལ་བས་

72

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

མཚར་བའི་དཔེར། །རང་ཉིད་ལེགས་བསྟན་ཚངས་སྲས་ལུས་ཕྲ་མ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།ཉེར་བཞི་པ་འབྱུང་མིན་གྱི་དཔེ་ནི། དཔེ་པདྨ་མཛེས་པའི་སྙིང་པོ་ཀུན་བྱེད་པོས་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་དག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི་མི་འབྱུང་ལ། གལ་སྟེ་བྱུང་ན་དེ་བཞིན་དུ་དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་རྣམ་པར་མཛེས་པའི་དཔེའོ་ཞེས་པ་དེ་ནི་འབྱུང་
མིན་གྱི་དཔེ་ཞེས་རིག་གོ །དཔེར་ན། མང་ཐོས་ཡོན་ཏན་ཁུར་གྱིས་རབ་ལྕི་
བའི། །གནས་ལྔའི་མཐར་སོན་རིན་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང༌། །མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པ་ཡི། །བློ་གྲོས་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་འདྲ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།ཉེར་ལྔ་པ་སྲིད་མིན་གྱི་དཔེ་ནི། དཔེ་ཟླ་བའི་གཟུགས་དང་ཙནྡན་ལས་ནི་རིམ་བཞིན་དུག་དང་མེ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། དཔེ་ཅན་དམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་འདི་ལས་ནི་
རྩུབ་མོའི་ཚིག་མི་འབྱུང་ངོ༌། །ཞེས་པ་སྲིད་པ་མིན་པའི་དཔེའོ། །དཔེར་ན། ཀུན་ཕན་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྟུག་པོའི་མུན། །དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུ་ལས་འོངས་དྲི་ངན་བཞིན། །ཟུར་ཕུད་ལྔ་པའི་མཁྱེན་པ་ལས་བརྒལ་བས། །ཇི་སྙེད་བརྟན་གཡོའི་ཆོས་དེ་གང་དུ་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
ཉེར་དྲུག་པ་མང་བའི་དཔེ་ནི། དཔེ་ཙནྡན། གངས་ཆུ་དང་ཟླ་བའི་ཟེར། ཟླ་ཤེལ་སོགས་བཞིན་དུ་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ནི་རེག་པ་ཡང་བསིལ་ལོ་ཞེས་དཔེ་
མང་པོ་ཞིག་གིས། དཔེ་ཅན་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་དག་གསལ་བར་བྱེད་པ་མང་བའི་དཔེའོ། །དཔེར་ན། དབྱིག་འཛིན་རྡུལ་ཕྲན་གྲངས་དང་ཀུན་གསལ་མཐའ། །བསྐལ་པའི་ཆར་རྒྱུན་ན་ཀྲའི་གྲོང་ཁྱེར་གཏིང༌། །གསེར་མངལ་ཅན་གྱི་གྲངས་ཡས་ལེགས་
བྱས་ཀྱི། །རྗེས་འགྲོ་རྣམ་འདྲེན་མཁྱེན་བརྩེའི་གཏིང་དཔག་དཀའ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

73

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ཉེར་བདུན་པ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དཔེ་ནི། །དཔེ་ཅན་ལུས་ཕྲ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་
རས་ནི། དཔེ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་ནས་ཚུར་བཏོན་པ་བཞིན། དཔེ་པདྨའི་
ནང་ནས་ཚུར་ཕྱུང་བ་བཞིན། ཞེས་པ་འདི་ནི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དཔེའོ། །དཔལ་སྒང་ལོ་ཙཱ་བས། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལས་བྱུགས་པ་བཞིན་ཞེས་ཕར་བྱུགས་པར་བཤད་པ་ནི་གཞུང་དོན་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང༌། ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་ཕལ་ཆེར་ལེགས་པར་བཤད་པར་འདུག་ནའང༌།
སྐབས་འགར་ཉེས་བཤད་མཛད་པ་བདེན་པར་མཆི་སྟེ། མ་མཛད་ན་ཁྱེད་དང་ཟུར་མཁར་བ་གཉིས་ཀརྨ་པའི་ཁྲོད་དུ་ཕོ་རོག་དཀར་པོ་བྱུང་གིས་དོགས་པའོ། །དཔེར་ན། གངས་ཅན་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཤོང་སྟོན་རྗེ། །འཕགས་ཡུལ་པཎ་ཆེན་ཁྲོད་ནས་བྱོན་པ་བཞིན། །སྔོན་མེད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གསུང་གི་ཚོགས། །དྲང་སྲོང་ཕུར་བུའི་ངག་ལས་བླངས་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
ཉེར་བརྒྱད་པ་ཕྲེང་བའི་དཔེ་ནི། དཔེ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ལ་གཟི་བརྗིད་འཛིན་པ་བཞིན་དུ། དཔེ་ཅན་ཉི་མ་ཡིས་ཉིན་མོ་ལ་སྣང་བ་འཛིན། ཡང་དཔེ་ཅན་དེ་དཔེར་བྱས་པ་བཞིན་དུ། དཔེ་ཅན་ཉི་མོའི་སྣང་བ་དེས་ནམ་མཁའ་ལ་གསལ་བའི་དཔལ་འཛིན། དཔེ་ཅན་དེ་དཔེར་བྱས་པ་བཞིན་དུ། དཔེ་ཅན་གཞན་སྡེ་རྣམ་པར་གནོན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དམ་པའི་དཔལ་འཛིན་ཞེས་སྔ་མ་སྔ་
མ་དཔེ་དང༌། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དཔེ་ཅན་དུ་བཀོད་པ་དེ་ནི་ཕྲེང་བའི་དཔེའོ། །དཔེར་ན། སྒྲ་
གཅན་གྱིས་ནི་ཉི་མ་འཇོམས་པ་བཞིན། །རྟ་ལྗང་ཅན་གྱིས་ཟླ་བའི་འོད་ལ་བཞིན། །རི་
དྭགས་མཚན་མས་པད་དཀར་འཇོམས་པ་ལྟར། །དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོས་མི་ཤེས་རྨོངས་ཚོགས་འཇོམས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

74

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ཉེར་དགུ་པ་ངག་དོན་གྱི་དཔེ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས་དང་པོ་ནི། གང་
ཡང་ངག་གི་དོན་བྱེད་ཅན་དྲུག་ལས། གསུམ་པ་དང་གཉིས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཉིད་
ཀྱིས་གལ་ཏེ་ངག་དོན་གྱི་དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱིས་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉེ་
བར་འཇལ་ནས་ངག་དོན་གྱི་དཔེ་སྟེ་དེ་ལ་བཞིན་སྒྲ་ནི་གཅིག་དང་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་རྣམ་
པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། བཞིན་སྒྲ་གཅིག་པ་ནི། དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང༌། ཁྱད་ཆོས་མིག་ནི་མི་བརྟན་པ་སྟེ་གཡོ་ཞིང༌། སོ་ཡི་འོད་ཟེར་
རབ་ཏུ་གསལ་བ་འདི་ནི། དཔེ་ཁྱད་གཞི་འདམ་སྐྱེས་དང༌། ཁྱད་ཆོས་བུང་བ་གཡོ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་ནི། གེ་སར་དག་གིས་མཚོན་བཞིན་མཛེས་སོ། །དཔེ་གསུམ་གྱི་དཔེ་ཅན་གསུམ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མཇལ་ཞིང༌། གིས་ཞེས་གསུམ་པ་དང༌། མཛེས་ཞེས་གཉིས་པ་དང༌། བཞིན་སྒྲ་གཅིག་ཡོད་པའོ། །དཔེར་ན། འཇམ་དཀར་ཕྱག་སོར་རྩེ་ན་ཨུཏྤ་ལའི། །འཁྲི་ཤིང་སྟེང་ན་ཤེས་རབ་རལ་གྲི་ཅན། །གངས་རིའི་རྩེ་ན་སྤྲིན་དཀར་གཡོ་
བ་ལ། །ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་གསལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་བཞིན་སྒྲ་དུ་མ་ཡོད་པ་ནི། དཔེ་པདྨ་ཅན་སྡོང་པོ་བཞིན་དུ། དཔེ་ཅན་ལུས་ཕྲ་མ་གཉིས་པོ་ཁྱད་གཞི་དང༌། ཁྱད་ཆོས་དཔེ་པདྨ་བཞིན་དུ་དཔེ་ཅན་དེའི་གདོང་པ། དཔེ་བུང་བས་སྦྲང་རྩི་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་ནི་དཔེ་ཅན་བདག་གིས་འཐུང་ཞིང་
འཐུང་ཞིང་སྟེ་དགའ་མགུར་རྩེས་སོ། །ཞེས་གྱིས་གསུང་པ་དང༌། འཐུང་དང་རྩེ་
གཉིས་པ་བཞིན་སྒྲ་མང་དུ་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བཻཌཱུར་བརྩེགས་པའི་རི་བཞིན་ཐུབ་དབང་སྐུ། །གསེར་མདངས་མངོན་པར་བཀྲ་བཞིན་གང་གི་འོད། །རླུང་གིས་བསྒུལ་ནུས་མིན་བཞིན་སྒྲིབ་གཉིས་དགྲས། །ནམ་ཡང་གཡོ་མེད་སྤངས་དང་རྟོགས་པ་

75

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

རྫོགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
སུམ་ཅུ་པ་ཟླ་བོའི་དངོས་དཔེ་ལ། མཚན་ཉིད་དང༌། དཔེར་བརྗོད། དང་པོ་ནི།
དཔེ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཕྱེད་སྔ་མ་ལ་ཉེ་བར་བཀོད་ནས། ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལ་དེའི་
ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེ་རབ་ཏུ་བཀོད་པས། དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་དོན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
རྟོགས་པ་ཅན་དེ་ནི་ཟླ་བའི་དངོས་པོའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེ་ཅན་འདིར་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ནི་མང་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཀྱང༌། ད་ལྟ་ཁྱོད་དང་འདྲ་བ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ། དེའི་ཟླ་བོ་སྟེ་དཔེ་ཡོངས་འདུའི་ཚལ་དག་ལ་དཔག་བསམ་
གྱི་རྐང་འཐུང་ནི་གཉིས་པ་ངེས་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་གཅིག །ཁོ་ནའོ། །དཔེར་ན། སྒྲོན་མེའི་བསྐལ་པར་སངས་རྒྱས་མང་བྱོན་ཀྱང༌། །ཤཱཀྱའི་སྐྱེས་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱི་དོ་ཟླ་
མེད། །ཆོས་བཟང་མདུན་སར་སྐབས་གསུམ་གྲངས་མེད་དབུས། །པུ་ལོ་མ་དགྲ་གཉིས་པ་སུ་ཞིག་མཆིས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
སོ་གཅིག་པ་མཚུངས་སྦྱོར་ལ། མཚན་ཉིད་དང༌། དཔེར་བརྗོད། གཉིས། དང་པོ་ནི། དཔེ་ལྷག་པ་གཅིག་གིས་དཔེ་ཅན་དམན་པ་གཅིག་བྱ་བའི་ཆོ་ག་གཅིག་ལ་རབ་ཏུ་བསྡུས་ནས། གང་སྨྲས་པ་དེ་ནི་དཔེ་ཅན་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་དག་སྦྱོར་བའི་དཔེ་རུ་བཤད་དེ། དཔེར་ན། གཉིས་པ་ནི། དཔེ་ལྷག་པ་པུ་ལོ་མ་དགྲ་དེ་དང༌། དཔེ་ཅན་དམན་པ་མིའི་བདག་པོ་ཁྱོད་གཉིས་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན། དཔེ་དེ་ཡིས་མཐོ་རིས་བསྲུང་བ་དང༌། དྲེགས་ལྡན་ལྷ་མིན་འཇོམས་པ་དང༌། དཔེ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་ས་གཞི་སྐྱོང་བའི་མེལ་ཚེ་
བྱེད་ཅིང༌། འགལ་ཟླའི་མིའི་བདག་པོ་འཇོམས་པའི་བྱ་བའི་ཆོ་ག་གཅིག་ལ་བསྡུས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བུ་རམ་ཤིང་པ་ཐེག་གསུམ་གདུལ་བྱ་དང༌། །དཔལ་མགྲིན་མུ་སྟེགས་

76

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་མཛད། །རྒྱལ་བས་མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་ལམ་བསྟོན་བཞིན། །ལེགས་ལྡན་གནས་སྐབས་དགེ་བའི་གཙུག་ལག་འཆད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།སོ་གཉིས་པ་རྒྱུའི་རྒྱན་ནི། དཔེ་ཅན་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་མཛེས་པའི་རྒྱུས་དཔེ་ཟླ་བ་དང༌། གཟི་བྱིན་གྱིས་རྒྱུས་དཔེ་ཉི་མ་དང༌། བརྟན་པའི་རྒྱུས་དཔེ་རྒྱ་མཚོའི་རྗེས་སུ་
བྱེད་ཅེས་པ་འདི་ནི་རྒྱུ་དཔེར་དྲན་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན། ལུས་ཕྲའི་བཞིན་རས་དཀར་བས་བསིལ་སྦྱིན་མཁན། །ཡིད་དུ་འོང་བས་མཐོ་རིས་དབང་མོ་སྟེ། །འཇམ་ཞིང་མཉེན་པས་ཨུཏྤ་ལ་ཡི་འདབ། །མིག་དཀྱུས་བཀྲ་བས་དབང་པོའི་གཞུ་ཡི་ཟླ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་སྐྱོན་ཡོན་ལ། ཡོན་ཏན་དང༌། སྐྱོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ། དཔེར་བརྗོད། དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བློ་ལྡན་སྙན་ངག་ལ་མི་དགོས་པ་མེད་པ་གང་ལ། ངེས་པར་དཔེ་རྒྱན་གྱི་སྐྱོན་དག་ནི། ཕོ་མོ་མ་ནིང་གི་རྟགས་
ཐ་དད་པ་འདྲེས་པ་དང༌། གཅིག་ཚིག་དང་མང་ཚིག་སྦྱར་བ་དང༌། མིག་དམན་པ་དང་ལྷག་པ་ཉིད་ལའང་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་སྦྱོར་ཤེས་ན་སྐྱོན་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་རྟགས་ཚིག་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་དང༌། དཔེ་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཔེ་ཅན་མ་ནིང་འདི། དཔེ་བུད་མེད་བཞིན་དུ་འགྲོའ་དཔེ་ཅན་བུད་མེད་ ོའདི་དཔེ་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་སྨྲའོ། །ཞེས་པ་རྟགས་འདྲེས་པ་དང༌། དཔེ་ཅན་བདག་གི་གྲོགས་གཅིག་པུ་འདི་དཔེ་ཚེ་འདི་ཕྱི་མང་པོའི་སྲོག་རྣམས་བཞིན་ནོ། །དཔེ་ཅན་རིག་
པའི་གནས་ལྔ་རྣམས་བསྒྲུབས་པ་དཔེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་གཅིག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
ཚིག་མང་ཉུང་སྦྱར་བ་སྟེ། དཔེར་ན། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་སྨྲ་ལ་མཚོ་བྱུང་བཞིན། །དབྱངས་ཅན་མ་ནི་མཐུ་སྟོབས་གསང་བདག་ལྟར། །མཛེས་མའི་གདོང་ནི་

77

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

དཔེ་འདབ་ཚོགས་ཀུན་བཞིན། །མི་བདག་རྣམས་ལྟར་འཆི་མེད་གཙོ་བོ་འདི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དཔེ་ས་གཞི་སྐྱོང་བ་ཁྱོད་བཞིན་དུ། དཔེ་ཅན་ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པར་མཛེས་སོ། །ཞེས་དཔེ་དམན་པ་དང༌། དཔེ་ཚ་ཟེར་ཅན་གྱི་ནུས་པ་ལ། དཔེ་ཅན་མི་བདག་གཟི་བརྗིད་ཀྱིས་འགོང་བར་ནུས་སོ། །ཞེས་དཔེ་ལྷག་པ་སྟེ། དཔེར་ན།
གཡོན་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་སྡུག་རྣམ་འགྱུར་ལྟར། །ཚངས་པའི་སྲས་མོ་འདི་ནི་ཡིད་དུ་
འོང༌། །དྲི་ཟའི་པི་ཝང་སྙན་ཞིང་འཇེབས་པ་ཡིས། །ཙ་ར་ཀ་ཡི་སྐད་ཀྱི་འགྲན་ཟླ་

བྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ནི། ཞེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་འདི་དག་ནམ་ཡང་གཏོང་བ་མིན་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། དཔེར་བརྗོད། མཇུག་བསྡུ་བ་དང༌། དང་པོ་ནི། རྟགས་ཚིག་དཔེ་དམན་ལྷག་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་
འགའ་ཞིག་ལ་ནི་སྙན་ངག་རིག་པའི་མཁས་པ་རྣམས་མི་དགས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དང་མོ་བཞིན་དུ། དཔེ་ཅན་ཕོ་རྟགས་ཟླ་བ་དཀར། དཔེ་མང་ཚིག་མཚོ་རྣམས་བཞིན་དུ། དཔེ་ཅན་མཁའ་གཅིག་པུ་དྲི་མ་མེད། དཔེ་དམན་པ་
ཁྱི་བཞིན་དུ་དཔེ་ཅན་དཔའ་བོ་རྗེ་ལ་གུས། དཔེ་ལྷག་པ་ཉི་མ་བཞིན་དུ་དཔེ་ཅན་མེ་ཁྱེར་གསལ་ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། དཔལ་མོའི་བཞིན་འདི་རྒྱལ་བའི་མཚན་བཟང་ཟླ། །རྒྱུ་སྐར་ཚོགས་བཞིན་ཀུནྡའི་འདབ་མ་དཀར། །གླང་པོའི་འགྲོས་ལྟར་རྟ་ལྗང་ལྷག་པར་མགྱོགས། །ཡོངས་འདུ་ཇི་བཞིན་སེང་ལྡེང་རྐང་འཐུང་དཀོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་བ་ངན་པ་འདི་འདྲ་བ་སྤངས་ཏེ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྙན་ངག་གི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་དག་པར་འདིར་ནི་བསམ་པར་བྱོས་ཤིག །

78

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐོར་བཤད་པ།
བཞི་པ་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ལ། གཞུང་གིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གསུམ་བཤད། མ་ཟིན་པ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གི་འགྲེལ་པ་ལས་བཅུ་གཅིག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྡེ་ཚན་བཞིར་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་ནི། བཞིན་ནི། དམར་སེར་མདངས་ཅན་ཐུན་མཚམས་ཁ་དོག་བཞིན། །འཇམ་མགོན་ཞལ་ཁྱིམ་མིག་གི་བདུད་རྩིའི་
དཔྱིད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། ལྟར་ནི། དྲི་ཟའི་རྒྱུད་མང་སྒྲ་ལྟར་དབྱངས་ཅན་མའི། །སྙན་འགྱུར་གསུང་འདི་རྣ་བའི་དཔལ་དུ་འཇེབས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལྟ་བུ་ནི། བརྟན་གཡོའི་ཆོས་ཀུན་དབང་སྡུད་ལྷ་མོའི་ཕྱག །བྱུ་རུའི་ཁྲི་ཤིང་ལྟ་བུར་དམར་ཞིང་མཛེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཇི་ལྟར་སྒྲ་ནི། ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྒྲ་དབྱངས་ཇི་ལྟ་བ། །རི་དྭགས་མིག་ཅན་ཀླུ་ཡི་ཐོས་འཛིན་སྤུད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
མཐུན་པ་ནི། ཤོང་སྟོན་ཞལ་སྒོ་ལས་འོངས་ལེགས་བཤད་ཀུན། །མཁས་མཆོག་ཙནྡྲ་གོ་མིའི་གསུང་དང་མཐུན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། མཚུངས་པ་ནི། གསེར་མངལ་བུ་མོའི་དབུ་སྐྱེས་ལན་བུ་འདི། །སྟང་ཟིལ་བརྩེགས་པའི་རི་བོའི་མདོག་དང་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཡང་དག་མཚུངས་པ་ནི། ཡོན་པོར་ལྟ་བའི་འདྲེན་བྱེད་པད་ཚལ་དུ། །བུང་བའི་འཕུར་ལྡིང་བགྱིད་དང་ཡང་དག་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། མཉམ་
པ་ནི། མཚོ་ལྡན་སྐུ་སྟོད་འདོད་པའི་མྱོས་བུམ་གྱི། །མཛེས་པ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་དཀར་

གཡོ་དང་མཉམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་གསལ་ནི། རྒྱལ་བས་སྐྱེ་དགུའི་རེ་འདོད་སྐོང་བ་ཡིས། །དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུའི་རང་བཞིན་ཡང་དག་གསལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ངེས་པར་གསལ་ནི། གཞལ་བར་ཆེས་དཀའ་ཆོས་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་

79

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།
ཀྱིས། །ཚོགས་གཉིས་ཕ་མཐའ་ངེས་པར་གསལ་བར་བྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རབ་གསལ་ནི། ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་སྙན་རབ་གསལ་བས། །གྲངས་མེད་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་ངོ་མཚར་རྟོགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཟུགས་ཀྱི་ཟླ་བོ་ནི། མཐོང་ན་
མི་མཐུན་མེད་པའི་མཚན་དཔེའི་སྐུ། །འཛམ་བུའི་གསེར་སྦྱངས་རི་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་ཟླ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉེན་པོ་ནི། གཙུག་ན་ཟླ་བའི་རི་མོ་གསུམ་པའི་མདོག །ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་ཕུང་པོའི་གཉེན་པོ་བྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དགྲ་ཟླ་ནི་དབྱངས་ཅན་ཞལ་གྱི་དྲི་
བསུང་མངར་བ་ཡིས། །མ་ལ་ཡར་སྐྱེས་གང་གི་དགྲ་ཟླ་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།སོ་སོར་རྟོགས་པ་ནི། ཕྱག་སོར་རྩེ་ཡི་བཻཌྱཱུར་པི་ཝང་དང༌། །རབ་སྙན་ཚངས་པའི་དབྱངས་གཉིས་སོ་སོར་རྟོགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། །མགྲིན་པ་ནི་ངག་གི་འདོད་པ་མཐའ་དག་ལེགས་འཇོ་བས། །ཡོངས་འདུའི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུར་འགྲན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འདྲ་བ་ནི། ཐུགས་རྗེའི་མི་ཤེས་རྨོངས་པ་འཇོམས་པ་ལ། །མགྲིན་སྔོན་ཅན་གྱི་ལག་པའི་ཉག་ཕྲན་འདྲ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལྟ་བ་ནི། འགྲོ་ལ་
རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་རྗེས་བརྩེ་བ། །ཛཧྣུ་ཡི་བུ་མོའི་རྒྱུན་ལ་ལྟ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཅས་པ་ནི། ཉེ་རིང་མེད་པར་ཀུན་ཁྱབ་ཐུགས་རྗེ་འདི། །ནམ་མཁའི་ནོར་བུའི་འོད་ཀྱི་རང་

བཞིན་བཅས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བསླུ་བ་ནི། ཕུལ་བྱུང་ཆུ་ཞེང་གབ་པའི་སྐུ་གཟུགས་
ཀྱིས། །ལེགས་བྲིས་བུ་མོའི་ཚོགས་ཀྱི་མཛེས་པ་བསླུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རིགས་མཐུན་
ནི། རབ་དཀར་མཉེན་འཇམ་ཆུ་སྐྱེས་དབུས་བཞུགས་པས། །མེས་པོ་གསེར་མངལ་ཅན་དང་རིགས་སུ་མཐུན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རྗེས་སུ་སྨྲ་བ་ནི། ལང་ཚོའི་དཔལ་ཡོན་དར་ལ་བབ་པ་ཡིས། །མཐོ་རིས་དབང་མོ་དག་གི་རྗེས་སུ་སྨྲ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

80

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

སྡེ་ཚན་གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་བརྙན་ནི། རྗེ་བཙུན་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོའི་སྣང་བྱེད་དཀྱུས། །ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའི་འདབ་མའི་གཟུགས་བརྙན་ཅན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། སོ་སོར་སྡེབ་ནི། རབ་དམར་གཏམ་གྱི་འབྱུང་གནས་མཆུ་སྒྲོས་དང༌། །བནྡྷུ་ཛི་ཝ་ཀ་
གཉིས་སོ་སོར་སྡེབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གཟུགས་མཚུངས་པ་ནི། འཇོ་སྒེག་འགྱིང་བག་སྐུ་ཡི་རྣམ་འགྱུར་འདི། །རྡོ་རྗེ་
དབྱངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གཟུགས་མཚུངས་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཟུགས་མཉམ་པ་
ནི། དབུ་སྐྲའི་ཐོར་ཚུགས་ཅུང་ཟད་གཡོན་ཕྱོགས་པ། །དྲི་ཟའི་བུ་མོའི་མཐོན་མཐིང་སྐྲའི་གཟུགས་མཉམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཟུགས་ཡང་དག་པར་གཞལ་བ་ནི། མི་ཤེས་དྲ་བ་གཅོད་པའི་རལ་གྲི་ཡིས། །མིག་སྟོང་ཅན་གྱི་ལག་ཉལ་ཡང་དག་གཞལ། །ཞེས་
པ་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་མཐུན་པ་ནི། ཤེས་རབ་སྣང་བ་མ་ལུས་སྐྱེད་པ་ལ། །ཚངས་སྲས་དབྱངས་ལྡན་མ་དང་མཚན་ཉིད་མཐུན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། མཚན་ཉིད་འདྲ་བ་ནི། ལི་
ཁྲིའི་མདངས་ཀྱི་མཛེས་པ་འཛིན་པ་ལ། །དབང་ཕྱོགས་ཐུན་མཚམས་གསར་པའི་མཚན་ཉིད་འདྲ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། མཚན་ཉིད་མཚུངས་པ་ནི། ཞལ་ཁྱིམ་འཛུམ་གྱིས་

འགྲོ་བའི་དབུགས་དབྱུང་བར། །ཀུན་མཁྱེན་ཉི་མའི་རྒྱུད་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དྲུག་པ་འདིའི་སྦྱོར་ལུགས་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལ་མི་གསལ་ཡང༌། སློབ་དཔོན་སྨོན་འགྲོ་པཎྜི་ཏའི་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །
མཐུན་ཕྱོགས་ནི། སྣ་ཚོགས་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྤུད་པ་དང༌། །མཐུན་
ཕྱོགས་མིག་སྐྱའི་གན་མཛོད་ནོར་གྱིས་དཔྱ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དཔེར་བྱས་ནི། སྐུ་སྟོད་
ལྷ་རྫས་དར་ཀྱི་ལྷབ་ལྷུབ་གོས། །རྣམ་བཀྲའི་དཔེ་རུ་རླུང་གི་རྒྱལ་མཚན་བྱས། །ཞེས་

81

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

པ་ལྟ་བུ། །དཔེ་ནི། ཕྱག་སོར་རྩེ་ན་འདམ་སྐྱེས་གཡུར་ཟ་བའི། །དཔེ་རུ་འཁྲི་ཤིང་ཡལ་གར་མེ་ཏོག་ལྡེམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རྟོག་ནི། མཐའ་བྲལ་ཟླ་བའི་མ་མའི་གཏིང་དཔག་གིས། །ཆོས་ཀུན་གཞལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་ཚད་ལ་རྟོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། དམན་པ་ནི། གང་གི་རིགས་པ་སྨྲ་བའི་རྣམ་དཔྱོད་ལས། །ཕན་སེམས་ཞན་པས་ཕུར་བུའི་སྣང་ཚུལ་དམན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཅུང་ཟད་དམན་པ་སོགས་ནི། གང་དང་མཁྱེན་བརྩེ་མཚུངས་པའི་དབྱངས་ཅན་ལྷ། །ཁྱོད་ལས་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཅུང་ཟད་དམན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རབ་
ཏུ་སྨྲ་བ་ནི། ཆོས་ཀུན་དབྱངས་སུ་ལེན་པའི་རྒྱལ་བའི་གསུང༌། །ཟུར་ཕུད་ལྔ་པའི་ཞལ་ལས་རབ་ཏུ་སྨྲ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། སོ་སོར་ཟློག་ནི། མཉེན་འཇམ་ལྗག་དང་ཚེམས་དཀར་བཞི་བཅུའི་ཕྲེང༌། །པད་འདབ་མུ་ཏིག་བྱུག་རིས་སོ་སོར་ཟློག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
རིགས་མཐུན་མཉམ་བྱས་སྒྲ་དག་ནི། འགྲོ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཟུར་མིག་གིས། །དབྱངས་ལྡན་སྣང་བྱེད་དག་དང་རིགས་སུ་མཐུན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གང་ཡང་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་དམན་པ་མིན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚིག་ཆོས་མཐུན་པ་ནི། སྟོབས་
བཅུ་མངའ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས། །རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་
ལྡན་ཆབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། ཆོས་ཐུན་མོང་ནི། མཆོག་དམན་སྐྱེས་བུ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་
དུ། །ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཉི་འོད་གསེར་ལྡན་གཞི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གྲིབ་མ་འདྲ་བ་ནི། ཆོས་ལྡན་ས་དབང་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཁྲིམས་དང༌། །ལྗོན་པའི་གྲིབ་མར་འགྲོ་རྣམས་
བདེ་བར་འཚོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། སྡེ་ཚན་གསུམ་པ་ནི། གང་གི་གདོང་རི་བོང་གི་མཚན་མའི་གདོང་པ་ཅན་ཞེས་སོགས་གཞི་མཐུན་དུ་བསྡུས་པ་དང༌། འབྲུ་མང་པོའི་ཚིག་སྡུད་ནི། ནམ་མཁའི་མཁྱེན་པ་ཆར་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །དྲི་ཟའི་སྒྲ་དབྱངས་གསུང་དང་

82

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

བུང་བའི་སྒྲ། །མཚམས་སྤྲིན་བླ་གོས་གསེར་གྱི་རི་དབང་དཀྱུས། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རེ་

འདོད་རྣམ་པར་སྐོང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འགྲན་པ་ནི། སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་བདེ་བ་ཆེས་སྟེར་བས། །ཀར་ཤི་མཛེས་དགའི་ལུས་ལ་རྣམ་པར་འགྲན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རྒྱལ་བ་ནི། འོད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་གཟི་ལྡན་ཞལ་གྱི་ཁྱིམ། །སྒྲ་ཅན་གྱིས་སྒྲིབ་རྟ་ལྗང་ཅན་ལས་

རྒྱལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། སྡང་བ་ནི། བསིལ་ལྡན་ཁ་བའི་རི་ལ་ཆེས་སྡང་བའི། །རབ་དཀར་མཛོད་སྤུའི་མཛེས་པ་ངོ་མཚར་རྨད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། འཁུ་བ་ནི། རྣམ་དཔྱོད་རྒྱ་གར་མཁས་ལ་འཁུ་བ་ཡི། །ཤོང་སྟོན་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་ཚུལ་འདི་དཔའ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་སྒྲོག་པ་ནི། བོད་ཡུལ་ཤེས་ལྡན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་དང༌། །ལྷ་ཡི་བླ་མའི་སྣང་ཚུལ་མི་མཐུན་སྒྲོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། འཐབ་པ་ནི། གཡོན་མིག་མཛེས་མའི་སྙིམ་པ་ཆུ་སྐྱེས་གཉིས། །དཀར་ཞིང་མཛེས་པའི་ཚུལ་ལ་རྣམ་པར་འཐབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། འཕྱ་བ་ནི། དཔང་སྟོན་བློ་གྲོས་བརྟན་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས། །པཎ་ཆེན་དཎྜིའི་གསུང་ལ་རྣམ་པར་འཕྱ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། སྨ་འབེབས་བྱེད་པ་ནི། འབྲུག་སྒྲ་མངལ་འཛིན་སྒྲོ་གཤོག་རབ་རྐྱོང་བས། །རྣམ་བཀྲ་དབང་པོའི་གཞུ་ཡི་དམའ་ཡང་འབེབས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། སྨོད་པ་ནི། རཱ་མ་ཎ་ཡི་རྣོན་པོའི་ཉག་ཕྲན་གྱིས། །གྲོང་
གསུམ་འཇོམས་པའི་མདའ་ལད་སྨོད་པར་བྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
ཅོ་འདྲི་བ་ནི། འཇིགས་མེད་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཀྱིས། །གདོང་
ལྔའི་དབང་པོའི་ཚུལ་ལ་ཅོ་འདྲིར་འོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འགོག་པ་ནི་སི་ཏར་འདོད་མྱོས་སྒྲ་ཡིས་མགྲིན་ནག་གི །ཆགས་པས་དཀའ་ཐུབས་ཉམས་པའི་སྐད་གསང་འགོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། རྒོད་པ་ནི། ལང་ཀའི་བདག་པོའི་ཡན་ལག་མཆོག་བཅད་

83

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

པས། །ཁྱབ་འཇུག་ཚངས་མགོ་བྲེགས་པའི་དཔའ་ལ་རྒོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། ཕྲག་དོག་ནི། རྩིག་ངོས་འབོད་གྲོགས་ཤར་བས་ཟླ་བའི་གཟུགས། །བརྒྱ་ཕྲག་རྫིང་བུར་སྣང་ལ་ཕྲག་དོག་གོ །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། མི་བཟོད་པ་ནི། ལང་ཚོ་དར་བའི་སྐེད་མེད་སོར་མོ་ཡིས། །དབྱར་སྐྱེས་ལྕུག་ཕྲན་གཞོན་ནུ་མི་བཟོད་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
སྡེ་ཚན་བཞི་པ་ལ། དེ་ཡི་སྐལ་བཟང་ཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ནི། །རྒྱལ་བས་ཕན་བདེའི་བསིལ་མངར་རབ་བྱིན་པས། །ལྷོ་ཕྱོགས་དྲི་བཞོན་སྐལ་བཟང་རྣམ་པར་
ཕྲོག །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་ཡི་མཛེས་པ་ཟུམ་པར་བྱེད་པ་ནི། །ཉེས་པའི་སྐྱོན་དང་དང་བྲལ་བའི་མཛད་པ་ཡིས། །མུ་སྟེགས་གཏམ་གྱི་མཛེས་པ་ཟུམ་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་
བུ། དེ་དང་འགྲན་ལས་ཚར་གཅོད་པ་ནི། མཁྱེན་དང་བརྩེ་བ་ནམ་མཁའི་མཐར་སྙེག་པས། །ན་ཀྲའི་གྲོང་ཁྱེར་ཁ་ཞེང་ཚར་བཅད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དང་མཚུངས་ལས་ལྷག་པར་མཛེས་པ་ནི། དབྱངས་ཅན་ཟུར་མིག་འཕྲུལ་འདི་པད་ནང་དུ༌། །རྐང་དྲུག་འཕུར་དང་མཚུངས་ལས་ལྷག་པར་མཛེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་ཡི་རྗེས་སུ་རྐང་པ་འཇོག་པ་ནི། སྙན་འགྱུར་དབྱངས་ལ་ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྒྲ། །དྲི་ཟའི་པི་ཝཾ་རྗེས་སུ་རྐང་པ་འཇོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་ཡི་ནུས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། བརྡའ་སྤྲོད་ཚུལ་ལ་ཡིད་ནི་གསལ་བྱེད་པས། །མ་དྲུག་པ་དེར་ཉི་མའི་ནུས་པ་འཇུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་ཡི་རྗེས་འགྲོ་རྗེས་སུ་འཆིང་བ་ནི། །ཟླ་གཞོན་ཞགས་པའི་རྗེས་སུ་སྙེག་པ་ཡི། །བདུད་རྩིའི་ཟེར་གྱི་བདེ་བས་རྗེས་སུ་འཆིང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། །དེ་ཡི་ངང་ཚུལ་དེ་འགོག་པ་ནི། དཔང་ལོ་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་ངང་ཚུལ་གྱིས། །དབུས་འགྱུར་པཎ་ཆེན་མཁས་པའི་གྲགས་སྙན་འགོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། དེ་ཡི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཅེས་པ་ནི། མང་ཐོས་སྐད་

84

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

གཉིས་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་ཁྱོད། །རིག་བྱེད་སྨྲ་ལ་ཚངས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་སྡེ་ཚན་བཞི་པོ་སྡོམས་པའི་སྒྲ་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་པོ་རྣམས་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །མ་ཟིན་པ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་པའི་དང་པོ་ཆ་ནི། འདྲེན་བྱེད་ཟུར་གྱིས་གཡོ་བའི་ཆ། །བྷྲ་མ་ར་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གྲོགས་ནི། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་འཁྲི་ཤིང་དེ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྨིན་མའི་གྲོགས་པོ་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་
བུ། སྤུན་ཟླ་ནི། གང་གི་འཇམ་མཉེན་མཆུ་སྒྲོས་ཀྱིས། །ཨུཏྤལ་དམར་པོའི་སྤུན་ཟླ་
ཐོབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། མཐོང་བ་ནི། གངས་རིའི་དུམ་བུ་ལྟར་དཀར་བར། །སོ་ཡི་ཕྲེང་བ་བདག་གིས་མཐོང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཐོས་པ་ནི། བནྡྷ་བྷ་ཡི་གླིང་བུའི་སྐད། །ཁྱོད་ཀྱི་

མགྲིན་པའི་དབྱངས་ལས་ཐོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དྲན་པ་ནི། སྐྱེ་བ་ལྔ་པའི་རི་མོ་ཡིས། །གང་གི་མགྲིན་པ་གསལ་བར་དྲན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རེག་པ་ནི། འདོད་པའི་མྱོས་བུམ་ཟུང་གིས་ནི། །བལ་གྱི་གླང་པོའི་སྣར་རེག་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། ཕམ་པ་ནི། ཕྲ་ཞིང་ལྡེམ་པའི་སྐེད་སྐབས་ཀྱིས། །འཁྲི་ཤིང་གཞོན་ནུ་ཕམ་པར་བྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་
བུ། སྙེག་པ་ནི། སྣ་ཚོགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་གྱིས། །རྣམ་ཐོས་བུ་ཡི་ནོར་ལ་སྙེག །ཅེས་
པ་ལྟ་བུ། འཇོག་པ་ནི། ཆུ་སྐྱེས་ཀྱིས་བརྟེན་ཞབས་པད་ཟུང༌། །ལྷར་བཅས་འགྲོ་བའི་
སྤྱི་བོར་འཛེག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། སེམས་པ་ནི། དྲན་པས་དོན་ཀུན་སྟེར་བྱེད་པ། །དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ཡིན་པས་སེམས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
ཟུར་མཁར་བས། སྐབས་འདིར་སྣར་ཐང་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་ནི་མ་དག་པས་དག་པ་སུན་འབྱིན་པར་འདུག་ཅིང༌། སྐབས་འདིའི་འདྲ་བ་ནི། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་

འཁོར་དང་དབྱངས་ཅན་མའི་ཞལ་གཉིས་མཚུངས་ཤིང་འདྲ་བ་ཡིན་ལ། རབ་བརྟགས་

85

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།
ཀྱི་འདྲ་བ་ནི། མི་འདིས་བྱ་བ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་པར་འདྲ་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་འདྲ་བ་དེ་ཡིན་པས་དེས་མཚོན་ཏེ་ནོར་འཁྲུལ་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་པས། མཁས་པ་ཟུར་མཁར་པ་ཡང་སྐབས་འདིར་འཁྲུལ་ན་དིང་སང་གི་སྙན་ངག་པ་བློ་ཆུང་རྣམས་མགོ་བོ་འཁོར་བ་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་མདུད་པ་བཀྲོལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་
བྱོས་ཤིག །
དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་པའི་བཤད་པ་རྣམས་ནི་ཕལ་ཆེར་ཉེས་བཤད་ཁོ་ནར་འདུག་པས་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྟོག་དཔྱོད་བྱེད་མི་དགོས། འོན་ཀྱང་བློ་ལྡན་མི་དགེས་མེད་གང་ལ་ཞེས་པར་གང་ལ་མཁས་རྣམས་མི་དགོས་པའི། ཞེས་འདོན་པ་བསྒྱུར། མ་ནིང་འདི་འགྲོ་བུད་མེད་བཞིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་སྐྱོན་མེད་པ་
རྣམས་སྐྱོན་ཡོད་པར་བསྒྲུབས་ནས། འགྲེལ་པ་སྔ་མ་རྣམས་མ་དག་ཅེས་ཟེར་བ་འདི། དཔང་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འགྲེལ་པ་ཡང་མ་དག་པར་སྨྲ་རྒྱུ་ཡིན་འདུག་པ། རྒྱ་གར་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་མཁས་བླུན་དབྱེ་བ་མེད་པའི་བོད་རྒན་རྣམས་ཀྱིས་མཛོ་རྟ་

ཁྱི་གསུམ། ཡོལ་སྒོར་ཕྱི་ནང༌། རྨོངས་པའི་འཁོར་གྱི་འདུ་འགོད་ལྷུར་བླངས་པའི་
ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་གོང་བུ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་རྩི་བའི་སྟབས་ཀྱིས། ཁྱེད་ཅག་ཀརྨ་
པའི་བླ་ཆེན། ལྷའི་སོབ་དར་ཟབ་ཀྱིས་དྲིལ་བ་རྣམས་ལང་ལ་ཤོར་ཏེ། ཁྱི་རྒན་ཐོག་
ཁར་བཞག་ན་གནམ་གྱི་སྐར་མར་སྙེག་པའི་དཔེ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་སྙན་ངག་
མེ་ལོང་གི་བསྟན་པ་བསྣུབ་པ་ལ་བདུད་སྡིག་ཅན་བསམ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་བཟུང་ནས་འོངས་པར་གདོན་མི་ཟའོ། །

86

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།
གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། དཔེ་རྒྱན་དང་
ཐུན་མོང་དུ་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་དུ་སྣང་བ་མིན་པར་གྱུར་པ་ཡི་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དཔེ་ཉིད་དག་ནི་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉི་ཤུ་ལས། དང་པོ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་དཔུང་པ་ནི། དཔེའི་ཁྱད་གཞི་འཁྲི་ཤིང་གཟུགས་སུ་བཀོད། ཁྱད་ཆོས་ལག་པ་དང་སོར་མོ་དག་པདྨ་དང་ཡལ་འདབ་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཅིང༌། དཔུང་པའི་
ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་རྣམས་བསྡུས་པའོ། །དཔེར་ན། ཉི་མའི་རྒྱུད་འཁྲུངས་གཟུགས་སྐུ་ཀུན་གསལ་ངོས། །ཐགས་བཟང་ཆུ་འཛིན་ཕྲེང་དཀར་ལེགས་འཁྲིགས་

ཤིང༌། །ཟབ་རྒྱས་དམ་ཆོས་དབྱར་རྔ་སྒྲོགས་པ་ཡིས། །སྐལ་ལྡན་བློ་གསལ་མདོངས་མཐའ་ཟློས་གར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། དཔེ་ཅན་ལག་པ། དཔེ་འཁྲི་ཤིང་གི་གཟུགས་དང༌། སོར་མོ་རྣམས་ཡལ་འདབ་དང༌། སོར་མོའི་འོད་ཟེར་ནི་མེ་ཏོག་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པར་གྱུར་པས། དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལྟར་མཛེས་པ་ཁྱོད་ནི། ངེད་ལ་བདེ་
བ་སྟེར་ཕྱིར་མངོན་སུམ་དུ་རྒྱུའོ། །ཞེས་ལག་པའི་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་མ་
བསྡུས་པའོ། །དེ་ཡང་ཞེས་པ་འདི་ནི་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ལ། སྔ་མ་ནི་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །དཔེར་ན། འཇམ་དཀར་སྐུ་ཡི་མན་ཤེལ་ལྷུན་པོ་ལ། །བཅུ་དྲུག་ལང་ཚོའི་རྟ་བདུན་གཟི་མདངས་ཅན། །མཛེས་སྡུག་འགྱིང་བའི་བང་རིམ་བཞིས་མཛེས་ཤིང༌། །རྨད་བྱུང་མཁྱེན་པའི་རང་བཞིན་བརྟན་ཅིང་བརྗིད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

87

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

གསུམ་པ་བསྡུས་དང་མ་བསྡུས་པ་ནི། དཔེ་ཅན་བཞིན་རས་དང་འཛུམས་པ་གཉིས། དཔེ་ཟླ་བ་དང་ཟླ་བའི་འོད་ཅེས་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་དང་པོའི་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་བསྡུས་ལ་ཕྱི་མའི་མ་བསྡུས་པས་གཟུགས་ཅན་བསྡུས་དང་མ་བསྡུས་
པའོ། །དཔེར་ན། རབ་མཛེས་ལང་ཚོའི་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོ་ལས། །དཀར་འཇམ་ཞལ་
ཁྱིམ་ཨུཏྤལ་འདབ་གཡོ་ཞིང༌། །སྙན་འགྱུར་གསུང་གི་བུང་བའི་གླུ་དབྱངས་ཅན། །དབྱངས་ཅན་སྐུ་ཡི་པད་དཀར་སྡོང་བུ་ལྡེམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཞི་པ་མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་ལ། དཔེ་དང༌། དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱད་གཞི་དཔེ་ཅན་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ནི་དཔེ་ཆུ་སྐྱེས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་

བྱས་ཤིང༌། ཞབས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སོར་མོ་དམར་བ་དང༌། སེན་མོའི་འོད། པདྨའི་ཁྱད་ཆོས་འདབ་ཕྲེང་དང༌། གེ་སར་ཅན་ཏེ། དཔེ་དཔེ་ཅན་རྣམས་གཅིག་ཡོད་ལ་གཅིག་མེད་པ་མ་ཡིན་པར། མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་བཀོད་པའི་རྐང་པ་འདི་ནི། ས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་འཛིན་ནོ། །དཔེར་ན། མཉེན་འཇམ་ཕྱག་གི་ཡལ་ག་རབ་རྒྱས་
རྩེར། །སོར་མོའི་ལྕུག་ཕྲན་གཞོན་ནུ་རྣམ་པར་གཡོ། །བཻཌཱུར་སྔོན་པོའི་པི་ཝང་འདབ་མ་ཅན། །ཚངས་སྲས་སྐུ་ཡི་ཨ་ཤྭརྠ་འདི་མཛེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་སོར་མོ་སོགས་ལ་འདབ་མ་སོགས་གཟུགས་སུ་
བྱས་པ་དང༌། ཡན་ལག་ཅན་རྐང་པ་དང་པདྨ་ཉིད་གཟུགས་སུ་བྱས་ནས། དེ་འགོད་
ཡུལ་གྱི་འོས། ས་སྐྱོང་གི་ཚངས་གནས་སུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་འདི་ནི་མཐའ་དག་
གཟུགས་ཅན་ནོ། །ལྔ་པ་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། གློ་བུར་ཉིད་དུ་ནི། གཏུམ་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ཆ་ཤས་ཅན་ནི་གང་གི་ཡང་གཟུགས་སུ་མ་

88

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

བཀོད་ལ། ཆ་ཤས་མཆུ་དང༌། རྔུལ་གྱི་ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་གཉིས་པོ་ཡལ་འདབ་གཡོ་བ་དང་མུ་ཏིག་གི་དོག་པའི་འོད་ཅན་འཛིན་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དོ། །དཔེར་ན། མང་དུ་ཐོས་པའི་རལ་ཁུར་རབ་ལྕི་ཞིང༌། །གནས་ལྔ་རིག་པའི་ལུས་སྟོབས་རྣམ་པར་རྒྱས། །མཁས་མང་གངས་རིའི་སྤོ་ལ་འགྱིང་མཛད་པ། །དཔང་ལོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བློ་ལྡན་
དགའ་བ་སྐྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འདིར་ནི་རྔུལ་ཆུ་མུ་ཏིག་གི་དོག་པར་བྱས་ཤིང༌། མཆུ་ཡང་ཡལ་འདབ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བྱས་ཀྱི། ཆ་ཤས་ཅན་གདོང་
ནི་རྣམ་པ་གཞན་མ་བྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་ནོ། །དྲུག་པ་ཆ་ཤས་
ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆ་ཤས་ཅན་གདོང་པ་ནི་འདམ་སྐྱེས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ལ། ཆ་ཤས་སྨིན་མ་འཁྱོག་པ་དང༌། རྔུལ་གྱི་ཆུ་ཡི་
ཐིགས་པ་ནི་ཟག་པ་དང༌། མིག་དག་ཀུན་ཏུ་དམར་བ་གསུམ་པོ་འདི་གང་གི་ཡང་གཟུགས་སུ་མ་བཀོད་ཅིང༌། རྣམ་འགྱུར་འདིས་མྱོས་པའི་གནས་སྐབས་གསལ་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། འཇམ་དབྱངས་བཞིན་རས་ལི་ཁྲིའི་ཐིག་ལེའི་ངོས། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་སྤྱན་དཀྱུས་དང༌། །ཇི་སྙེད་ལེགས་བཤད་སྒྲོག་པའི་ཞལ་གྱི་སྒོ། །འཛུམ་པས་སྐལ་བཟང་སྐྱེ་དགུའི་ངལ་གསོ་སྟེར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འདིར་ནི་གདོང་པའི་ཆ་ཤས་སྨིན་མ་སོགས་དག་རྣམ་འགྱུར་མ་བྱས་ལ། གདོང་པ་ཉིད་པདྨར་བཀོད་པར་བྱས་པ་དེས་ན་འདི་ནི་ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །
བདུན་པ་ཡན་ལག་གཅིག་པའི་གཟུགས་ཅན་ལ། དཔེར་བརྗོད་དང༌། རིགས་
འགྲེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་དང༌། ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་

ནང་ནས་མཛེས་མ་མྱོས་པའི་མཁུར་ཚོས་དམར་པོ་གཉིས་གཟུགས་སུ་མ་བཀོད་ལ།

89

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ཡན་ལག་གི་ནང་ནས་མིག་གཅིག་པུ་ཨུཏྤལ་དམར་པོའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཅིང༌། འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་འདི་ཡིས་ཡང་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཆགས་པས་དམར་བའི་རང་བཞིན་དུ་བྱས་སོ། །ཡན་ལག་ཅན་གདོང་གི་ཡན་ལག་མིག་ཨུཏྤལ་དུ་བཀོད་པའི་མཛེས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཅན་སྒྲ་སྨོས་ཏེ་བདག་པོའི་སྒྲ་སྦྱར་བའི་ལྡན་རྐྱེན་བྱིན་པའི་ཤུལ་ཡིན་
པས། མཆུ་གཡོ་བ་སོགས་བྱེད་ལས་གཙོ་ཆེ་བའི་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །དཔེར་ན། ཞིང་འདིར་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་རྣམ་རོལ་གྱིས། །མཆོག་
དམན་གདུལ་བྱར་ཆོས་འཁོར་ལེགས་བསྐོར་བའི། །སྙན་བརྗིད་གསུང་གི་དབྱར་གྱི་

རྔ་གསང་ཅན། །མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་མ་ལུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་འདི་ནི་ཡན་ལག་གཅིག་པའི་གཟུགས་ཅན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདིར་ནི། དཔེར་ན། ཆོས་གང་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ལྔ་ཙམ་ཞིག་ཚིགས་བཅད་དེ་ལ་གསལ་ཡོད་ན། དེའི་ཁྲོད་ནས་གཉིས་ཙམ་ཞིག་གཟུགས་སུ་སྦྱོར་ཞིང་ལྷག་མ་རྣམས་མ་སྦྱར་ན་ཡན་ལག་གཉིས་པའི་གཟུགས་ཅན་སོགས་ཀྱི་མཚོན་ཏེ། ཡན་ལག་
གསུམ་པ་སོགས་རྣམས་ཀྱང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །
ཟུར་མཁར་བས་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་དང་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དཀའ་དཀའ་ལྟར་མཛད་ཀྱང༌། ཚིགས་བཅད་གཅིག་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ཙམ་ཞིག་གསལ་ན། ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐབས་ཡན་ལག་ལྔ་ཀ་གཟུགས་སུ་བཀོད་དགོས་པས་
ཁྲུལ་གཞི་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད་དོ། །ཟུར་མཁར་བ་སོགས་སྙན་ངག་བསླབས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་དོགས་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་འདུག་ལ། དིང་སང་མ་བསླབས་པར་ཤེས་རློམ་གྱི་ཚིགས་བཅད་དམ་དུམ་སྦྱོར་ཤེས་པ་ལ་སྙན་ངག་མཁན་དུ་འཛིན་པའི་རི་བོང་རྭའི་

90

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

སྤུན་ཟླ་རྣམས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡང་མི་འདུག་གོ །
བརྒྱད་པ་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། ལྡན་དང་ཞེས་པས་མིང་བསྟན་ནས། དེ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། གདོང་ནི་མེ་ཏོག་འཛུམ་ཞིང་འབར་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་གཡོ་བའི་མིག་བུང་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པས། དཔེ་ཅན་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་མ་ཟད། དཔེ་མེ་ཏོག་དང་བུང་བ་དག་འགྲོགས་པས་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །དཔེར་ན། དབྱངས་ཅན་སྙིམ་པའི་འཁྲི་ཤིང་རྩེར། །པི་ཝང་ཁུ་བྱུག་སྒྲ་སྙན་སྒྲོག །མགོ་སྐྱེས་མཐིང་ཁའི་ནམ་མཁའ་ལ། །ནོར་བུའི་རྒྱན་གྱི་འོད་རྣོན་འཕྲོ། །ཞེས་
པ་ལྟ་བུ། དགུ་པ་མི་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། མི་ལྡན་ཐ་དད་བྱེད་ཅེས་པའི་མིང་བསྟན་ནས། གདོང་འདི་འཛུམ་པ་ཟླ་བ་འོད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད། སྣུམ་པའི་མིག་ནི་
ཡུཏྤ་ལའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། དཔེ་ཟླ་འོད་ཨུཏྤལ་གཉིས་མི་ལྡན་པས། ལྡན་མིན་ཞེས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །དཔེར་ན། མཆུ་སྒྲོས་ཨུ་དུམ་ཝཱ་རའི་འདབ་མའི་དབུས། །སྲབ་འཇམ་རོ་འཛིན་གློག་དམར་རབ་འཁྱུག་ཅིང༌། །མ་འདྲེས་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་སྤྱན་གྱི་འཇའ། །སྨིན་མའི་ནགས་ཀླུང་སྟུག་པོའི་ཁྲོད་ན་གཡོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་པ་མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཅན་ལ། མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་དང་ཡན་ལག་རྣམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར་འགའ་ཞིག་གཟུགས་སུ་བྱས་ལ། འགའ་ཞིག་གཟུགས་སུ་མ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་པ་མི་མཉམ་པ་ཞེས་པའི་གཟུགས་ཅན་མཛེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པས་མྱོས་པའི་མཁུར་ཚོས་རབ་ཏུ་དམར་བ་གཟུགས་སུ་མ་བྱས་ལ། སྨིན་མ་
འཁྲི་ཤིང༌། འཁྲི་ཤིང་གར་བྱེད་པ་དང༌། མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ཟླ་བ་དང༌། ཟླ་བ་

91

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ཡིད་སྲུབས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། འདི་ཡིས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཆགས་པས་
གཞོམ་པར་ནུས་སོ། །དཔེར་ན། གསུང་དབྱངས་རྣ་བར་སྙན་འཇེབས་ཤིང༌། །སྤྱན་ཟུང་རྐང་དྲུག་ངང་མོ་དཀར། །དབྱངས་ཅན་གཟུགས་སྐུའི་པད་དཀར་གྱིས། །ལེགས་
བཤད་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད་བཟང་སྟེར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཅུ་གཅིག་པ་ཁྱད་པར་དང་
བཅས་པའི་གཟུགས་ཅན་ལ། དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕྲོག་བྱེད་ཀྱི་རྐང་པ་ཏོག་
གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། ཛཧྣུ་ཡི་བུ་མོ་ཆུ་བོ་གཾ་གཱ་ཡི་གོས་ཏེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རས་ལྷབ་ལྷུབ་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། རྒྱལ་མཚན་དེའི་རྩེར་ཏོག་དེ་བཏགས་
ནས་ཕྱར་བ་ཡིས། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ལ་དགྲས་གནོད་པའི་དོགས་པ་མེད་ཅིང༌། ལྷ་རྣམས་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག །དཔེར་ན།
ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པའི། །མཁྱེན་པའི་རལ་གྲི་མཁའ་ལ་ཕྱར་བ་

ན། །གཡུལ་ངོའི་དམག་ཚོགས་འཇིགས་པའི་དོགས་བྲལ་ཞིང༌། གངས་ཅན་ཐུབ་བསྟན་འཛིན་རྣམས་དགའ་བ་སྐྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་པས། སྐབས་འདིར་གཞུང་དོན་དང་མི་འབྲེལ་བའི་རྟོག་གེ་བའི་བློས་བྱས་ཀྱི་ཚིག་བརྗོད་པ་ནི་སྙིང་
པོ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་ཁྱབ་འཇུག་གི་རྐང་པ་ཏོག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཁྱད་
པར་གྱི་མཐུས་དགའ་སྟོན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པ་འདི་འདྲ་བ་དེ་
ནི་དེའི་རྐང་པ་གཾ་གཱའི་ཞབས་བསིལ་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་བཀོད་པ་
འདི་ནི། ལྷ་དགའ་ཡང་ལྷ་མིན་ལ་དོགས་པ་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པས་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །བཅུ་གཉིས་པ་འགལ་བའི་གཟུགས་ཅན། དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཔེའི་བྱ་བ་པདྨ་རྣམས་ནི་མི་འཛུམ་པ་སྟེ་མི་ཟུམ་ཞིང༌།

92

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ནམ་མཁའ་ཡང་མི་འགྲོ་བའི། དཔེ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ཟླ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་
པས། དཔེས་མི་བྱེད་པའི་བྱ་བ་བདག་གི་ནི་སྲོག་རྣམས་འཕྲོག་པ་ཉིད་དུ་གླགས་ལྟའོ། །དཔེར་ན། དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་སྲེད་ལྡན་གཡོན་མིག་མས། །འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་ཚོགས་རྣམས་མི་སྤྱོད་ཅིང༌། །འཁྲིག་པའི་བདེ་བ་སྟེར་བར་མི་བྱེད་པར། །ཆགས་བྲལ་ས་དང་ལམ་ལ་འབད་པས་འགོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། ཟླ་བའི་བྱ་བ་ཟུམ་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མིན་པ་དང༌། མཚོན་ཆ་སོགས་གཞན་གྱི་བྱ་བའི་བྱ་བ་འདིར་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར།

འགལ་བ་ཞེས་བྱའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུའི་གཟུགས་ཅན་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུས་ནི་རྒྱ་མཚོའི་གཟུགས་སུ་སྟེ། བརླིང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུས་རི་བོའི་གཟུགས་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལ་འདོད་པ་ནི་སྟེར་བའི་ཕྱིར་དཔག་བསམ་རྐང་འཐུང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དོ། །དཔེར་ན། ཚངས་
སྲས་རྨོངས་མུན་སེལ་བས་ཆུ་ཤེལ་དབང༌། །ཕན་བདེའི་ཁང་བཟང་རྩེར་ཁྲིད་ཐེམ་
སྐས་ཏེ། །ལེགས་བཤད་དགའ་སྟོན་སྐྱུགས་པས་ཛཧྣུ། །གཟིགས་པ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་རྒྱ་མཚོའི་རླབས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། འདིར་ནི་ཟབ་པ་ལ་སོགས་པ། བརླིང་སྟེར་གྱི་རྒྱུ་རྣམས་དག་
གིས། རྒྱ་མཚོ། རི། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དག་གི་ཡང་གཟུགས་སུ་བྱེད་པས་ན་འདི་ནི་རྒྱུའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ནོ། །བཅུ་བཞི་པ་སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན་ནི། །རཱ་ཛ་ཧཾ་ས་ནི་མིའི་རྒྱལ་པོ་དང་ངང་བའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས། སྔ་མས་ནི་དཔེ་ཅན་གྲོགས་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ལ་ཉེ་བར་སྤྱད་པར་འོས་ལ། ཕྱི་མས་ནི་དཔེ་པདྨ་ལ་ཉེ་བར་

93

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

སྤྱད་པར་འོས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་སྒྲ་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། དོན་སྦྱར་བ་ནི། དྲི་ཞིམ་པ་གདོང་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པས། སྔ་མ་རྒྱལ་པོ་དང་ཕྱི་མ་བུང་བས་དོན་དུ་གཉེར་བར་འོས་
སོ། །ཞེས་པ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་དཔེའི་ཁྱད་གཞིའི་གཟུགས་སུ་བྱས་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲ་དང༌། འགའ་ཞིག་ལ་དོན་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་དཔེ་དཔེ་ཅན་སོ་སོར་བཀོད་དུ་ཡོད་པ་ནི་སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །དཔེར་ན། ཟས་གཙང་སྲས་ཀྱི་གསུང་གི་རྫིང་བུ་ལ། །གཉིས་སྐྱེས་ཚོགས་ཀྱིས་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་དཔྱིད། །དྲི་མ་
མེད་ཅིང་རབ་གསལ་དྭངས་པ་ཡིས། །ལང་ཚོ་ཅན་རྣམས་ཁྲུས་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅོ་ལྔ་པ་དཔེའི་གཟུགས་ཅན་ལ། མཚན་ཉིད་དང༌། དཔེར་བརྗོད་གཉིས།
དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་དཔེའི་ཁྱད་གཞི་དང༌། ཕལ་པ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་གཉིས་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་མཐུན་པར་གསལ་བ་ནི་དཔེའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། །འདོད་པས་མྱོས་པའི་ཀུན་ཏུ་དམར་བའི་མདངས་ཀྱིས་བཀབ་པ་ཡི་ཕལ་པ་བཞིན་གྱི་ཟླ་བ་འདི། གཙོ་བོ་ཟླ་བ་དངོས་ལ་ནི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་
བཅས། ཐུན་མཚམས་འཆར་ཀའི་མདངས་དམར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པས་རབ་ཏུ་འགྲན་ནོ། །དཔེར་ན། སྐེད་སྐབས་ཕྲ་ལྡེམ་ཡོངས་འདུའི་ཤིང༌། །འདོད་པའི་ལོ་འདབ་གཡོ་བའི་ཉམས། །བདེ་བའི་གང་བུ་སྟེར་བ་འདི། །དཔག་བསམ་ལྗོན་པའི་ཚུལ་དང་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་དྲུག་པ་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ལ། དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི།
དངོས་གཞི་དཔེའི་གཟུགས་ཅན་དང་འདྲ་བ་ལ། དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཆོས་མི་མཐུན་

94

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

པར་མཐོང་བས། འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཀོད་དེ་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པས་ལྡོག་པ་ཅན་
ཞེས་པའི་གཟུགས་ཅན། བཤད་མ་ཐག་པ་ཐེ་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། དཔེར་ན། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དཔེ་གཙོ་བོའི་ཟླ་བ་དང༌། བདག་གིས་དཔེ་ཅན་ཕལ་
པ་ཁྱོད་གདོང་གི་ཟླ་བ་གཉིས་མིག་གིས་ཡང་ཡང་འཐུང་བར་མཚུངས་ཀྱང༌། དཔེ་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་གང་བ་མ་ཡིན་པར་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་ཀྱང༌། དཔེ་ཅན་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་
དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་སོ། །དཔེར་ན། རི་དྭགས་ཁྱོད་ནི་དྲ་བའི་རྒྱར། །ཚུད་བ་མཚོན་ཆས་གཅོད་ནུས་ཀྱི། །བདག་ནི་སྨིན་ལེགས་འདོད་པའི་རྒྱས། །བཅིངས་འདི་གཅོད་
པའི་ནུས་པ་བྲལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་བདུན་པ་འགོག་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་

གདོང༌། དཔེ་ཟླ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་གདོང་ཟླ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་བསིལ་བ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་ལ། འདོད་པའི་ཚ་བས་འདི་ལྟར་གཞན་དག་གདུང་བར་བྱེད་པས་ཟླ་བ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་མིན་ཞེས་པ་དེ་ནི་འགོག་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །དཔེར་ན། འདྲེན་མཆོག་རྣམ་དཀར་མཛད་པའི་ཟླ་བ་ཡིས། །ཆུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་སྡེ་བཅས་མྱ་ངན་གྱི། །མུན་པའི་ཁུང་བུར་འཇུག་ན་སྣང་བའི་དཔལ། །སྟེར་
བའི་གཉིས་སྐྱེས་རྒྱལ་པོ་ཅི་ཞིག་ལགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅོ་བརྒྱད་པ་མཉམ་འཇོག་གི་གཟུགས་ཅན་ནི། ཟླ་བ་བསིལ་བ་ཡིན་ཀྱང༌།
དཔེ་ཅན་གཏུམ་མོ་ཁྱོད་གདོང༌། དཔེ་ཟླ་བའི་ངོ་བོར་བཀོད་པ་འདིས་ཀྱང༌། འདོད་པའི་མེས་བརྩེ་བ་མེད་པར་བདག་སྲེག་པ། ཟླ་བའི་བྱེད་ལས་མི་འོས་པའི་སྐྱོན་དག་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་འབྲས་ཧ་ཅང་སྨིན་ཆེས་པའི་སྐལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ཞེས། དཔེ་

95

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་མཉམ་པར་སྟོན་པ་ནི་མཉམ་འཇོག་གི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །དཔེར་ན། ཤོང་སྟོན་མཁྱེན་པའི་ཉི་ཟེར་གྱིས། །རྒོལ་བའི་བློ་ངན་མུན་པར་
འཐུམས། །ཉེས་བཤད་ཁོ་ནར་ཡིད་གཏད་པའི། །ལོག་ལྟའི་སྐལ་དམན་འདིས་ཀྱང་སྐྱོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་དགུ་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནི། །ཁྱོད་གདོང་འདམ་སྐྱེས་ཀྱི་

གཟུགས། འདམ་སྐྱེས་དོ་རའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། གདོང་གི་ཁྱད་ཆོས་སྨིན་མ་འཁྲི་ཤིང་
གི་གཟུགས་དང༌། འཁྲི་ཤིང་གར་མཁན་མའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། རོལ་སྒེག་གིས་དགའ་བའི་གར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དཔེ་འཕར་མ་བཀོད་པ་འདི་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་

ཅན་ནོ། །དཔེར་ན། ཀུན་མཁྱེན་གཟུགས་སྐུའི་གངས་རིའི་དགའ་ཚལ་དུ། །མཚན་བཟང་ཆུ་ཀླུང་མནྡྷ་ར་འཁྲིགས་ལས། །བདེ་ལེགས་བསིལ་དང་ཡིད་འོང་དགའ་སྟོན་
ཚོགས། །ལས་ལྡན་ཚད་གདུངས་མཐོ་རིས་ལུས་ཕྲའི་དཔལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
ཉི་ཤུ་པ་བསྙོན་དོར་གྱི་གཟུགས་ཅན་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤིན་ཏུ་
མཛེས་པ་འདི་ནི་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་གདོང་དང༌། ཁྱད་ཆོས་འདི་དག་སྟེ་མིག་དང༌། ཁྱོད་ཀྱི་སོ་ཡི་འོད་ཟེར་མ་ཡིན་སྟེ་འདི་དཔེའི་ཁྱད་གཞི་པདྨ་དང༌། ཁྱད་ཆོས་བུང་བ་གེ་སར་འདི་རྣམས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། གཟིགས་མོར་སྤྲོ་འདི་འབྲུག་སྒྲ་མངལ་འཛིན་གྱི། །ལུས་འདེགས་མ་ཡིན་རླུང་གི་རྒྱལ་མཚན་སྟེ། །དགའ་བའི་ཟློས་གར་རྣམ་པར་སྒྱུར་བ་འདི། །རྨ་བྱ་མ་ཡིན་དྲན་པའི་སྙེ་མར་ངེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གདོང་པ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྙོན་བཞིན་བཟློག་སྟེ། དཔེ་པདྨ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་མཛེས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་

96

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

འཕགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་བསྙོན་དོར་གཟུགས་ཅན་ནོ། །གསུམ་པ་དཔེ་རྒྱན་དང་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་བསྡུ་བ་ནི། གཟུགས་ཅན་དང་དཔེ་རྒྱན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་
སྤྲོས་པ་རྣམས་མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདིར་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་
གྱི་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པ་རྣམས་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱའོ། །

གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།
བཞི་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། མ་བཤད་པ་བསླབ་
ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྔར་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་སྐབས་དང་འདྲ་བའི་རིགས་དང༌། བྱ་བ་ཡོན་ཏན། རྫས་རྣམས་ལ་ཚིག་གཅིག་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་ལ་གནས་པ་ཡིས། གལ་ཏེ་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་ངག་ཀུན་གསལ་བ་ལ་ཕན་ན། དེ་ནི་གསལ་
བྱེད་དུ་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཡལ་འདབ་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་གི་རིགས་བརྗོད་པས། མཚན་ཉིད་དེ་ལྡན་གྱི་རིག་མཐའ་དག་གོ་ནུས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རིགས་སོགས་གང་བརྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་

ཚིག་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་ན་ཡོད་པ་དེས་ཚིག་གཞན་གསལ་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་པས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་གནས་གསུམ་གྱི་གསལ་བྱེད། ཕྲེང་བའི་གསལ་བྱེད། གལ་དོན་
གྱི་གསལ་བྱེད། དོན་གཅིག་གི་གསལ་བྱེད། སྦྱར་བའི་གསལ་བྱེད་དང་ལྔ། དང་པོ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རིགས་སོགས་བཞི། གནས་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་བརྒྱདཡོད་པའི་རིགས་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། ལྷོ་ཡི་རླུང་གིས་ཞེས་པ་གསལ་བྱེད་དུ་ཐོག་མར་བཀོད་ནས་འོག་མ་མཐའ་

97

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

དག་གསལ་བ་སྟེ། གང་གསལ་ན། དེས་འཁྲི་ཤིང་རྣམས་བསྒུལ་བསྐྱོད་བྱས་པས་
འདབ་མ་རྙིང་པ་སེར་པོ་རྣམས་ལྷུང་བར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་དེས་ལུས་བསིལ་བར་
བྱས་པས། ལང་ཚོས་དུད་པའི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་མཛའ་བོ་མི་དད་པའི་ཁེངས་པ་གསར་དུ་འཇོམས་པར་ནུས་སོ། །དཔེར་ན། ནེ་ཙོ་སྨྲ་བའི་མཆུ་ལྡན་ཅན། །མ་རྒད་
མདངས་ཀྱི་སྒྲོག་ཤོག་ངོམ། །དཀར་ནག་དམར་བའི་མགྲིན་པ་ཅན། །སྐྱེ་བོ་འགའ་ཡི་
ཡིད་དུ་འོང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། ཆུ་གཏེར་བཞིའི་ངོགས་ཀྱི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་སོ་ཅན་ཏེ་གླང་པོ་བརྒྱད་རྒྱུའོ། །ཁོར་ཡུག་
ཕྱིའི་ལྕགས་ཀྱི་རི་བོའི་ཁོངས་སུ་ཡང༌། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀུནྡ་དཀར་པོ་
རྒྱུའོ། །དཔེར་ན། སྦྱིན་ནོ་རྒྱལ་བས་འགྲོ་ལ་བདེ། །དབྱངས་ཅན་སྐལ་བཟང་རྣམས་
ལ་ངག །སྒེག་མོས་སྲེད་ཅན་ཆགས་པའི་རོ། །རླུང་གིས་ཚ་གདུང་ཅན་ལ་བསིལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། ཕྱོགས་རྣམས་ནི་དབྱར་སྐྱེས་སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་འཁྲིགས་པ་ཡིས་སྔོ་བསངས་ཉིད་དུ་བྱེད་དོ། །ས་གཞི་
ཡང་རྩ་སྔོན་གསར་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་ཕྲེང་བས་སྔོ་བསངས་ཉིད་དུ་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། དཀར་རོ་མཁའ་ལ་ཟླ་བའི་གཟུགས། །འདོད་ལྡན་ཁྲོད་ན་ན་ཆུང་གདོང༌། །མཁས་མང་ཚོགས་པའི་མདུན་ས་ན། །ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
བཞི་པ་རྫས་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། དཱ་ནུའི་བུ་ལྷ་མིན་སྟོབས་ལྡན་གྱི་འབྱོར་པ་དག་གང་དུ་མིང་མེད་པར་གཏང་ངོ༌། །གང་གིས་ན་གང་ཟག་གཅིག་

98

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

གིས་རང་མཚན་དུ་བཟུང་བའི་རྫས་གཞན་སྡེ་རྣམ་པར་གནོན་པའི་མཐུ་ལ་གནས་པའི་ཁྱབ་འཇུག་གིས་སོ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་གཞན་གང་ན་གནས་པ་ཀུན་
བླངས་ཏེ་དར་བར་བྱས་སོ། །གང་གིས་ན། རྣམ་པར་གནོན་པའི་ཁྱབ་འཇུག་གོ།དཔེར་ན། རི་དྭགས་ཀྱིས་མཚན་ཟླ་བ་ཡིས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྒྱས། །འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་པ་འཕེལ། །གཉིས་སྐྱེས་དུ་མ་དགའ་བ་བསྐྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་
བུ། ཞེས་པ་བཞི་པོ་དང་པོའི་གསལ་བྱེད་བསྟན་ནས། དེ་བཞིན་དུ་བར་དང་ཐ་མ་ཡི་ཡང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དག་བདག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི། དེ་དག་འགའ་ཞིག་
འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་རོ། །
ལྔ་པ་རིགས་བརྗོད་པའི་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ནི། མཇུག་སྒྲོ་ཅན་ཞེས་བཀོད་
ནས་རང་གི་སྔ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་གསལ་བའོ། །ཤིང་ནི་ཙུ་ལའི་འདབ་མའི་ཕང་པ་ན་གར་
བྱེད་དོ། །གླུ་དབྱངས་ལེན་ནོ། །དགའ་བ་རྒྱས་པའི་མིག་དག་ཀྱང་ཆུ་འཛིན་འབྲུག་སྒྲ་ཅན་ལ་ནི་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་དྲི་མེད་གཟིགས། །བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །རིས་མེད་འགྲོ་བ་མ་ལུས་སྐྱབས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
དྲུག་པ་བྱ་བ་བརྗོད་པ་བར་གྱིས་གསལ་བྱེད་ནི། དྲི་བཞོན་ནགས་ཀླུང་ན་དལ་
བུ་ཡང་ཆགས་ལྡན་འགའ་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་གདུང་བར་འགྱུར་བར་བྱེད་དོ། །ཟླ་བ་དག་ཀྱང་མེ་རུ་འགྱུར་རོ། །ཙནྡན་གྱི་བྱུག་པ་ལུས་ལ་ལྷུང་བ་ཡང༌། མཚོན་ལྷུང་བ་ལྟར་བུད་མེད་དང་བྲལ་ཏེ་འཁྱམ་པ་རྣམས་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན། ཤེས་ལྡན་རྣམས་ལ་ལེགས་བཤད་དང༌། །འཕོངས་པ་རྣམས་ལ་བདོག་པ་ཡིས། །དགའ་བར་

99

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

བྱེད་དོ་འདོད་ལྡན་ལ། །ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་སྨིན་ལེགས་མས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བདུན་པ་རིགས་བརྗོད་པ་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་ནི་མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་དག་གི་དཔུང་ནི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་རང་གི་སྔོན་ན་ཡོད་པ་མཐའ་དག་གསལ་ལོ། །གང་གསལ་ན་དབྱར་གྱི་ཆུ་འཛིན་གྱིས་ནི་ཆར་ཆུ་རབ་ཏུ་གཏོར་བ་དང༌། ཁྱིམ་ན་བདག་

ཏུ་བཟུང་བའི་གཙུག་ཕུད་ལྡན་པའི་ཚོགས་གར་བྱེད་པ་དང༌། གློག་གི་ཐག་པ་ཁྱུག་ཁྱུག་ཏུ་གཡོ་བ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་ཡིད་ཕྲོགས་ཏེ་འདོད་པ་གཡོ་བར་བྱེད་པས་
སོ། །དཔེར་ན། གནག་སྣུམ་ཟུར་ཕུད་ལྔ་གཡོ་ཞིང༌། །ཨུཏྤལ་རལ་གྲིས་དཔུང་པ་

མཛེས། །མཚམས་སྤྲིན་མདངས་འཛིན་ན་ཚོད་གནས། །ངག་གི་མཆོག་སྟེར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བརྒྱད་པ་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། བྱས་ཞེས་པ་གསལ་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས། མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣ་བ་ལ་ཨུཏྤལ་སྤུད་པ་དང༌། འདོད་པའི་ལྷའི་མངལ་
ནི་མེ་ཏོག་གི་ཚལ་ན་རྒྱུས་པའི་མདའ་བསྟན་པ་དང༌། རྒྱུ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ང་ཡང་

ཆགས་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་མཉམ་དུ་བྱས་སོ། །དཔེར་ན། མཛེས་མའི་འགྲམ་པའི་ཆང་གིས་བ་ཀུ་ལ། །རྟ་ལྗང་འོད་ཀྱིས་སྦྲང་རྩིའི་རྒྱལ་
མཚན་འཚལ། །ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས་གནས་ལྔ་རིག་པའི་ཁ། །བློ་བཟང་གྲགས་པས་ཐུབ་བསྟན་སྒོ་འཕར་འབྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ཕྲེང་བའི་གསལ་བྱེད་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕེལ་བྱེད་
ཅེས་པ་གསལ་བྱེད་ཡིན་ལ། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི་འོད་དཀར་ཅན། འོད་དཀར་ཅན་
དེ་ཡིས་མདའ་ལྔ་པ། མདའ་ལྔ་པ་དེས་ཀྱང་ཆགས་པ། ཆགས་པས་ཀྱང་ན་ཆུང་

100

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་གྱི་དཔལ་ལོ། །གསལ་བྱེད་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ལ་མ་ངེས་ཤིང༌། །དཔེར་ན། ལེགས་ལྡན་དཔྱིད་ཀྱིས་ཆར་དུས་ལང་ཚོའི་དཔལ། །དབྱར་གྱིས་

རྐང་འཐུང་འདབ་འབྲས་ལྗང་ཤོན་སྤེལ། །དེས་ཀྱང་སྟོན་གྱི་དུས་བསྐྱེད་འབྲས་ལྡན་
མས། །གསར་ཚེས་གནམ་ལོའི་དགའ་སྟོན་འགུགས་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་སྔ་ཕྱི་གང་ལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཁའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་
མོད། འོན་ཀྱང་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལྟོས་པའི་ངག་གི་ཕྲེང་བ་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ནི་ཕྲེང་བའི་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་དོ། །
བཅུ་པ་འགལ་བའི་གསལ་བྱེད་ལ། དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྲིན་གྱིས་

ཞེས་པ་གསལ་བྱེད་ཡིན་ལ། རླུང་གིས་གཙུབས་ཤིང་བསྐྱོད་པའི་ཆར་གྱི་ཆུའི་ཐིགས་པ་ཅན་འདོད་ལྷ་ལུས་མེད་དག་གིས་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཨ་པ་ལེ་བ་འཕེལ་

བར་བྱེད་ཅིང༌། ལུས་ཚ་བས་གདུངས་པའི་རྔུལ་གྱི་ཨ་བ་ལེ་བ་དག་ནི་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱེད་པོ་གཅིག་གིས་འཕེལ་སེལ་གྱི་བྱ་བ་གཅིག་ཅར་དུ་བསྟན་པས་འགལ་བའོ། །དཔེར་ན། སྨིན་ལེགས་མ་དེས་ཆགས་པ་ཡིས། །གཟིར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་དང༌། །འཁྲིག་པའི་བདེ་བ་བརྟེན་པ་ཡིས། །འདོད་པར་དགའ་བ་རྒྱས་པར་
བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འདིར་ནི་གསལ་བྱེད་སྤྲིན་གྱི་ཚིག་དག་དང་
གསལ་བྱ་ཨ་ལ་བའི་ཚིག་དག་གིས་སྔར་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་བྱ་བ་འགལ་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་འགལ་བའི་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་དོ། །
བཅུ་གཅིག་པ་དོན་གཅིག་གི་གསལ་བྱེད་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆུ་འཛིན་དག་གི་ཕྲེང་བ་འདིས། ཞེས་པ་ནི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་

101

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།
རྣམས་ཀྱི་ནི་གོ་སྐབས་མེད་པར་ཕྲོགས་པ་སྟེ་བསྒྲིགས་སོ། །སྐར་མའི་ཚོགས་རྣམས་
ནི་བཟུང་བ་སྟེ་མ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །དེང་སང་ཡང་སྲེད་ལྡན་དག་གི་སྲོག་རྣམས་ལན་པ་སྟེ་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པས་གདུངས་སོ་ཞེས་པ་རྣམ་གྲངས་གསུམ་བཀོད་ཀྱང༌། དོན་ཆགས་པ་འཕེལ་བ་གཅིག་པུ་གསལ་བར་བསྟན་པའོ། །དཔེར་ན། མཚར་སྡུག་ལང་ཚོ་དར་བབ་སྐེད་མེད་མས། །བཞིན་གྱི་སྨིན་མ་རབ་གཡོ་འདྲེན་བྱེད་ཕྱོགས། །དམར་བའི་མཆུ་སྒྲོས་གཡོ་ཞིང་སོ་ཕྲེང་ངོམ། །གཞོན་ནུའི་སྙིང་ལ་འདོད་པའི་གདུང་བ་བསྐྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཆུ་འཛིན་གྱི་ཕྲེང་བ་ཡིས། འདོད་པའི་བྱ་བ་གཅིག་
ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་འདིར་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་བཀོད་པའི་སྒྲ་ཡིས་ཉེ་བར་བླངས་པ་ཡིས། དེའི་ཕྱིར་དོན་འདོད་པ་གཅིག་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །བཅུ་གཉིས་པ་སྦྱར་བའི་
གསལ་བྱེད་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ཞེས་པ་གསལ་བྱེད་ཡིན་ལ། སྤྲིན་ནི་ནམ་མཁའ་དང༌། གླང་པོ་ཆེ་འདི་དག་ས་ལ་རྒྱུ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་སྦྱར་ལུགས་ནི། སྤྲིན་ནི་དྲིའི་གཞོན་པ་རླུང་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། གླང་པོ་ནི་གར་ཆང་གི་དྲིའི་གཞོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་མཐོང་ན་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང༌། དཔངས་མཐོ་བ་དང༌། ཁ་དོག་སྔོ་བསངས་ཏ་མ་ལའི་འོད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པས་སྦྱར་བའོ། །དཔེར་ན། ལེགས་བཤད་སྨྲ་བའི་མགྲིན་པ་གཟེངས་མཐོ་ཞིང༌། །རིག་བྱེད་གཞུང་བརྒྱ་འཆད་པའི་སྟོན་པ་ཆེ། །ལྷ་ཡི་བླ་མ་འཆི་མེད་མདུན་ས་དང༌། །ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་ཁ་བའི་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་
ནི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་སྤྲིན་དང་གླང་པོ་རྣམས་དག་ལ་སྦྱར་བས། རྒྱུ་

102

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ཞེས་པའི་གསལ་བྱེད་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། སྦྱར་བའི་དོན་གྱི་

གསལ་བྱེད་དོ། །
ལྔ་པ་མ་བཤད་པ་བསླབ་ཚུལ་ནི། རྣམ་པ་འདི་དག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྲོས་པ་འདིར་མ་བཤད་པའི་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་སྔ་མ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་པས་དཔག་པ་སྟེ་རྟོགས་
པར་བྱའོ། །

བསྐོར་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།
ལྔ་པ་བསྐོར་བའི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང༌། སོ་སོའི་དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གསལ་བྱེད་དུ་བཤད་པའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་

གནས་གང་རུང་ཉིད་དུ་དོན་གཅིག་ཚིག་མི་འདྲ་བ་ལ་བསྐོར་བ་དང་ནི། དོན་མི་གཅིག་ལ་ཚིག་འདྲ་བར་བསྐོར་བ་དང༌། ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་བསྐོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རྒྱན་གསུམ་ཡོད་པ་དག་འདོད་དེ་དཔེར་ན། གཉིས་པ་སོ་སོའི་དཔེར་བརྗོད་ལ། དང་པོ་དོན་བསྐོར་བ་ནི་ཀ་དམྤ། ཀུ་ཊ་ཛོངྒ་དུ་མཿཀནྡ་ལྱ་ཀ་ཀུ་བྷ། བཞི་པོ་ཚིག་མི་གཅིག་ཀྱང་དོན་དུ་མོ་ཉུང་གི་ཤིང་ཡིན་པས། ཤིང་གཅིག་པུ་དེ་བསྐོར་བ་སྟེ། ཤིང་དེ་རྣམ་པར་རྒྱས། རབ་ཏུ་གསལ། རབ་ཏུ་བྱེད། གྱེས་པར་གྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། སྟོབས་བཅུ་མངའ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད། །ལུས་མེད་ཐུལ་གྱི་བསྟན་ལ་རབ་

ཞུགས་ཏེ། །མི་འཇིགས་བཞི་ལྡན་གསུང་རབ་ལ་སྦྱངས་ནས། །རྒྱལ་བས་གྲངས་མེད་ཚོགས་བསགས་རྗེས་སུ་བསླབས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ། ཚིག་བསྐོར་བ་ནི། བྱེད་ཅེས་པ་ཚིག་བསྐོར་བ་ཡིན་ལ། སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་དག་གིས་རྨ་བྱའི་ཚོགས་རྣམས་

103

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

དང༌། ཆུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་ཅན་གྱིས་ནི་དེང་དུས་ན་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འདོད་པ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། འོད་དཀར་ཅན་གྱི་ས་སྨོས་འདབ་མ་རྒྱས། །རྒྱལ་བའི་
ཐུགས་རྗེས་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེ་རྒྱས། །དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོས་བདག་བློའི་ཤེས་རབ་རྒྱས། །ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱིས་བློ་གསལ་དགའ་བ་རྒྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་བསྐོར་བ་ནི། རྩེ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་ཚིག་བསྐོར་བ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ནས་དགའ་བ་དང༌། དགྲ་རྣམས་ལྷར་སྐྱེས་པས་དགའ་བ་ཡང་རྒྱལ་པོས་དེ་རྣམས་བསད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་དོན་རྒྱལ་པོ་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་གཅིག་པུ་ལ་བསྐོར་བ་སྟེ། དགྲ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་ནས་དེ་རིང་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་བཙུན་མོ་རྣམས་དང༌། ཁྱོད་ཀྱི་བསད་པའི་དགྲ་སྡེ་རྣམས་གཡུལ་ངོར་ཤི་བའི་དབང་གིས་མཐོ་རིས་སུ་
སོང་བ་སྟེ་སྐྱེས་ནས་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་རྩེ་བར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གསལ། །གཟུགས་སྣང་བཀོད་པ་སྣ་ཚོགས་གསལ། །དབྱར་རྔ་སྐད་གསང་སྒྲོག་པས་བྲེལ། །རྨ་བྱ་དགའ་བའི་གར་གྱིས་བྲེལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

འགོག་པའི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།
དྲུག་པ་འགོག་པའི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་དང༌།བཅས་ཏེ་མདོར་བསྟན་པ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དཔེར་བརྗོད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། མ་བཤད་པ་ཁ་འཕངས་སུ་བསྟན་ཏེ་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དོན་འགའ་ཞིག་བསྒྲུབ་པ་སོགས་དགག་བྱར་བྱས་ནས། དེ་བསྒྲུབ་ཏུ་མི་སྟེར་བར་ཐབས་བརྗོད་པ་ནི་འགོག་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་དུས་གསུམ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་དང༌། དེ་ནས་དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་དགག་བྱའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར།

104

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

འགོག་བྱེད་ཀྱང་མཐའ་ཡས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་ལས། དང་པོ་འདས་པ་འགོག་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལུས་མེད་ཀྱི་ནི་མེ་ཏོག་གི་མདའ་ལྔ་འཇམ་ཞིང་ཉུང་བ་དེས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར། ཞེས་པ་མི་སྲིད་ཏེ་མི་བདེན་ནོ་སྙམ་པའི་བློ་སྔར་བྱུང་ཟིན་པ་ནི་དགག་བྱ་དང༌། ཡང་ན་ནི། འགོག་བྱེད་དངོས་པོ་འདོད་པའི་ནུས་པ་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་སྟེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །དཔེར་ན། ཉི་མའི་
གཉེན་གྱིས་ལྔ་སྡེར་བདེན་བཞིའི་ཆོས། །གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བ་ཡ་མ་
རླ། །འོན་ཏང་སྲིད་པ་ཐ་མའི་གང་ཟག་གི །རང་བཞིན་ཚུར་མཐོང་སྐྱེ་བོའི་ཡུལ་ལས་འགོང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཞེས་པ་འདི་ནི་འདོད་ལྷའི་ནུས་པའི་རྒྱུའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་མེད་རྒྱལ་བར་མི་རིགས་པའི་བློ་དེ་ལྟར་གྱུར་ཟིན་བཀག་པ་དེའི་
ཕྱིར། འདི་འདྲ་དེ་ནི་བྱུང་བ་འགོག་པའོ། །
གཉིས་པ་ད་ལྟར་བ་འགོག་པ་ལ། དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྙན་པར་སྒྲོག་མ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་རྣ་བ་ལ་ནི་ཨུཏྤལ་འཛུག་པར་བྱེད་ཅེས། ཨུཏྤལ་འཛུགས་བཞིན་པ་ནི་དགག་བྱ་དང༌། འགོག་བྱེད་དེ་ལྟ་བུ་ལས་འདི་ལ་ནི་ཁྱོད་རང་གི་མིག་ཟུར་དག་ཡོངས་རྫོགས་མིན་པར་སེམས་བསམ་ཅི་སྟེ། མིག་ཟུར་རིང་པོར་སྤྲོས་ན་དེ་ལས་མཛེས་པ་མེད་དོ། །དཔེར་ན། འཇམས་མགོན་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱག་གཡས་ན། །རལ་གྲི་

བཟུང་དེས་དགོས་པ་ཅི། །ཤིན་ཏུ་རྣོ་ཞིང་ངར་བ་ཡི། །མཁྱེན་མཆོག་འདི་ལས་ལྷག་པ་གང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། མཛེས་མ་འགའ་ཞིག་དཀར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཨུཏྤལ་རྣ་བའི་རྒྱན་དུ་བྱེད་པ་ལ། དེ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་མཛའ་བོ་ཡིས། དེ་ལྟར་མིག་ལ་བསྟོད་ནས་

105

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

འགོག་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་མངོན་གྱུར་འགོག་པའོ། །གསུམ་པ་མ་འོངས་པ་འགོག་པ་ལ། དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཛའ་མོས་བདེན་པར་སྨྲའོ། །གང་སྨྲ་ན། ཇོ་བོ་སྟེ་བདག་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བུད་མེད་གཞན་དང་ཙུམྦན་སྟེ་འོ་བྱས་པ་ལས། མཆུ་སྒྲོས་ཀྱི་རང་མདངས་

འཕོས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་མདོག་ལྟར་དམར་བ་དགག་བྱ་དང་འགོག་བྱེད་ཁྱོད་ཀྱིས་

ཆགས་པའི་མིག་གིས་བལྟས་ཀྱང༌། བདག་སྡུག་བསྔལ་དེས་འཆི་བས་ནམ་ཡང་མཐོང་བར་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། །དཔེར་ན། ཚུལ་འཆོས་སྒོམ་ཆེན་རྒན་པོའི་རྫུ་བག་གིས། །ཐ་སྙད་གཙུག་ལག་སྐྱོང་བར་མི་བྱེད་པས། །མི་ཤེས་བླུན་པོ་ཚོགས་པའི་གྲལ་ཁྲོད་དུ། །མགོ་སྐྱེས་དཀར་པོའི་ཐོར་ཅོག་འཆིང་བར་ངེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། སྔར་བུད་མེད་རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཁེངས་པ་དང་ལྡན་མས་མཛའ་བོ་ལ་མ་འདུད་པའི་དབང་གིས། ནམ་ཞིག་བདག་པོ་འདི་ཡིས་བུད་མེད་གཞན་དང་འགྲོགས་ན་རང་ལ་གནོད་པ་དག་བྱུང་དོགས་པ་མ་འོངས་པ་དེ་དགག་བྱ་དང༌། དེ་ལྟར་འགོག་བྱེད་འཆི་བར་སྨྲ་བ་འདི་ནི་འབྱུང་འགྱུར་འགོག་པའོ། །
བཞི་པ་ཆོས་འགོག་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚོགས་ནི་འཇམ་པ་ཡིན་པས་ལུས་ཕྲ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་འཇམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་རྫུན་པ་སྟེ།
དགག་བྱ་ཡིན་ལ། འགོག་བྱེད་གལ་ཏེ་བདེན་པར་འཇམ་པ་ཡིན་ན། གློ་བུར་དུ་བདག་ལ་གདུང་བ་དྲག་པོ་སྐྱེད་དོ། །དཔེར་ན། སྐབས་གསུམ་པ་རྣམས་དགེ་བ་བཅུར་སྤྱོད་པའི། །སྔོན་བྱུང་གཏམ་རྫུན་བདེན་ན་ལྷ་དབང་གིས། །དྲང་སྲོང་གཽ་ཏ་མ་ཡི་མཆིས་འབྲང་ལ། །སྤྱད་པས་མིག་སྟོང་བྱུང་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདོད་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་རེག་བྱ་འཇམ་པའི་ཆོས་དེ་དང་

106

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

འགལ་བའི་ཆོས་རྩུབ་པོར་སྒྲུབ་པ་འདིར། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ནི་འཇམ་པ་དག་འགོག་པ་དེ་ནི་ཆོས་འགོག་པའོ། །
ལྔ་པ་ཆོས་ཅན་འགོག་པ་ལ། དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་བུད་མེད་
ཀྱི་རྟེན་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པས་ལུས་མཐོང་བ་དགག་བྱ། ལུས་དེར་ནི་བལྟས་པ་ན་འོད་ཙམ་གཡོ་བ་ཉིད་མཐོང་བར་གྱུར་གྱི་ཞེས་པ་འགོག་བྱེད། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་བུ་མོའི་
ལུས་དེ་མཛེས་སམ་མི་མཛེས་པ་ཡིན་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་འདི་ནི་རྒྱུ་ཅི་ལས་སྐྱེས་ཏེ་ཁྱད་གཞི་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་སོ། །དཔེར་ན། འཇུག་པ་བཅུ་པས་ལྷ་མིན་སྟོབས་ལྡན་དག །ས་འོག་བཅིངས་པའི་རྣམ་འགྱུར་བརྗོད་མི་ནུས། །རིག་བྱེད་གཞུང་དུ་བསྟན་པའི་ངོ་མཚར་གཏམ། །ཅུང་ཟད་ཐོས་ལས་ཞིབ་ཏུ་མཐོང་བ་མིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་ཅན་མཛེས་མ་འདི་ཉིད་ངོ་མཚར་བར་བརྗོད་པར་འདོད་པས། འོད་ཙམ་མཐོང་ཞེས་པའི་ཆོས་འདི་ཁས་བླངས་པས། ཆོས་ཅན་མཛེས་མའི་ལུས་མཐོང་བ་འགོག་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན་འགོག་པའོ། །
དྲུག་པ་རྒྱུ་འགོག་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཇིགས་པའི་རྒྱུ། རང་གིས་སྐྱེས་པ་གཞན་དང་མཐུན་པའི་མནོང་འགྱོད་དམ་ཉེས་པ་ནི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་དགག་བྱ་འགོག་བྱེད་བདག་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་དག་དམར་པོར་གྱུར་ཅིང༌། །མཆུ་ཡི་ཡལ་
འདབ་གཡོ་བ་དང༌། སྨིན་མ་འཁྱོག་པོ་སྟེ་ཁྲོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ནའང༌། ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་གཞན་དང་འཚམ་པའི་ཉེས་པ་བདག་ལ་མེད་པས་མི་འཇིགས་སོ། །དཔེར་ན། གཟུ་མོར་མི་གནས་ཕྱོགས་ལྷུང་གིས། །འཕྱ་སྨོད་གཏམ་གྱི་སྒྲ་སྒྲགས་ཀྱང༌། །ཚེ་སྔོན་བཟོད་པ་མ་

107

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

བསྒོམས་པའི། །མནོང་འགྱོད་ལུས་ཕྲ་བདག་ལ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི།
གང་ཕྱིར་མཛའ་མོ་མཁས་པ་ཡི། འཇིགས་པ་ཡི་ནི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ། རང་གིས་སྨད་འཚོང་བྱས་པའི་ཉེས་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་འདིར་ནི་རྒྱུ་འགོག་པའོ། །བདུན་པ་འབྲས་བུ་འགོག་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་ཤི་བ།
དགག་བྱ་འགོག་བྱེད་རང་གི་མཛའ་བོ་དག་ནི་ཐག་རིང་པོ་ན་གནས་པ་དང༌། ཆུ་འཛིན་གཡོ་ཞིང་བགྲོད་པ་དང་ལྡན་པ་འདི་ནི་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་དང༌། ཤིང་ནི་ཙུ་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་གསུམ་པོ་འདི་ཆགས་པ་རྒྱས་ཏེ་འཆི་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱང༌། བདག་ཤི་བ་མིན་པ་འདི་ཅིགདཔེར་ན། ཡིད་སྲུབས་བདག་པོའི་ལུས་ཕྲའི་བཞིན་ངོམ་ཞིང༌། །དཀྱུས་རིང་རྣམ་བཀྲ་མིག་ཟུར་གཡོན་དུ་འཁྱོག །མཆུ་སྒྲོས་འཛུམ་ལས་སོ་འཕྲེང་སྟོན་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་འདི་མཚར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འཆི་བ་དེའི་རྒྱུ་ཆུ་འཛིན་བགྲོད་པ་སོགས་མི་ཟད་པ་དག་ཉེ་བར་བཀོད་ནས་མ་ཤི་བ་བདག །འབྲས་བུ་འཆི་བ་བཟློག་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་འབྲས་བུ་འགོག་པའོ། །
བརྒྱད་པ་རྗེས་གནང་གིས་འགོག་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་ཤུགས་བསྟན་གྱི་དགག་བྱ་འགོག་བྱེད་གལ་ཏེ་གཤེགས་པར་འདོད་ན་ཕྱོགས་གང་
ཡིན་པ་དེར་གཤེགས་པར་མཛོད་ཅིག་དང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐག་རིང་དུ་བགྲོད་པས། མཛའ་
མོ་བདག་ལ་ནི་མྱུར་དུ་འཆི་བ་འབྱུང་བས། གདུང་བ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་ཡུན་རིང་དུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས། ཚུལ་འདི་ལ་ཁྱོད་ནི་དོགས་པ་མི་འཚལ་ལོ། །དཔེར་ན། རྟ་ལྗང་ཆུ་ལྷའི་ས་འཛིན་ལ། །བརྒལ་བར་འདོད་ན་ཅི་བདེར་འཚལ། །སྐྱེད་ཚལ་

108

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

མཛེས་པའི་འདམ་སྐྱེས་རྣམས། །འདབ་མའི་ཚོགས་རྣམས་ཟུམ་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཞེས་པ་འཆི་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྗེས་གནང་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི་མཛའ་བོའི་བགྲོད་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྗེས་གནང་གིས་འགོག་པའོ། །དགུ་པ་དབང་གིས་འགོག་པ་ལ། དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཤུགས་བསྟན་གྱི་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་དེར་ཕྱིན་ན་ནོར་ནི་མང་པོ་རྙེད་པར་
འགྱུར་ཞིང༌། ལམ་དུ་ཡང་ནི་བདེ་ཞིང་དགེ་ལ། གཞིས་སུ་ཁོ་མོ་བདག་ཀྱང་སྲོག་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་མཛའ་བོ་ཁྱོད་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་དབང་ཆེ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན། འོད་དཀར་ཅན་ཁྱོད་
གླིང་གཞན་མཁར་གཤེགས་ན། །ཕྱོགས་དེའི་མུན་ཚོགས་འཇོམས་ཤིང་ས་སྨོས་རྣམས། །རྒྱས་ཤིང་ན་ཀྲའི་གྲོང་ཁྱེར་འཕེལ་བྱེད་ཀྱང༌། །དབུས་འགྱུར་བྲམ་ཟེ་དགའ་བའི་དཔལ་དུ་བཞུགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ནོར་རྙེད་པ་སོགས་མཛའ་བོ་འགྲོ་བའི་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་རྣམས་དག་ནི་རབ་བཤད་ནས། མཛའ་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་

དབང་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི་འགྲོ་བ་དེ་འགོག་པ་འདི་འདྲ་བ་དབང་གིས་འགོག་པའོ། །བཅུ་པ་མ་གུས་པས་འགོག་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཛའ་བོ་ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་བའི་དོན། ནོར་བསྒྲུབ་པའི་བསམ་པ་སྟོབས་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། མི་འདོད་པས་
ཕྱི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ནི་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་ཁོ་མོ་བདག་ནི་ངེད་རང་ཁྱོ་ཤུག་གསོན་རེ་བའི་བསམ་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་དྲང་པོར་རང་གི་གནས་སྐབས་སྨོས་པ་ལགས། གཤེགས་སམ་བཞུགས་པ་མཛའ་བོ་ཁྱོད་རང་གིས་ཤེས་ཞེས་མ་རངས་པའོ། །དཔེར་ན། ཁྱོད་ཉིད་ཤོང་དཔང་ལུགས་བཟང་རབ་བཟུང་ནས། །མཁས་མང་མཛེས་བྱེད་རྒྱན་

109

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

གྱུར་རྨད་བྱུང་སྟེ། །འོན་ཀྱང་དྭགས་རྒྱུད་རྒན་པོའི་ངང་ཚུལ་དང༌། །དཔྱོད་ལྡན་བློ་གསལ་རྣམ་ཐར་ཅི་བདེར་གཟུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་འདིར་ནི་ཆགས་ལྡན་མས་མ་གུས་བཞིན་དུ་གང་འདོད་དྲིས་ཞེས་ཚིག་སྦྱར་ནས་མཛའ་བོའི་བགྲོད་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་མ་གུས་པས་འགོག་པའོ། །
བཅུ་གཅིག་པ་ཤིས་བརྗོད་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི།
མཛའ་བོ་གལ་ཏེ་གཤེགས་ན་བཞུད་ཅེས། འགྲོ་བ་ཤུགས་བསྟན་གྱི་དགག་བྱ་དང༌།

འགོག་བྱེད་ཁྱོད་ཀྱི་ལམ་ནི་ཤེས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་པ་དང༌། བདག་ཀྱང་ཁྱོད་
སོང་བའི་རྐྱེན་དེས་འཆི་བས། གང་དུ་ཁྱོད་ནི་གཤེགས་པ་དེར་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིག །དཔེར་ན། རྙེད་བཀུར་ཚེ་འདིའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་ཆོས་རྫུར། །བརྟེན་པའི་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཕྱི་ནས་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་བློ་གསལ་དག །མང་པོར་
ཚོགས་ཚེ་འགྱོད་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཤིས་བརྗོད་
ཀྱི་ལམ་གང་གི་སྒོ་ནས་རང་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་གསལ་བར་བྱེད་པས། མཛའ་བོའི་བགྲོད་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཤིས་བརྗོད་ཀྱིས་འགོག་པའོ། །
བཅུ་གཉིས་པ་རྩུབ་མོས་འགོག་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་གལ་ཏེ་ཁྱོད་འགྲོ་བ་བདེན་པ་ཉིད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་བུད་མེད་
གཞན་པ་འགའ་ཞིག་ཚོལ་ཅིག །དེའི་མཐུས་བདག་ནི་སྲོག་ལ་གླགས་འཚོལ་བ་སྟེ་ལྕེབས་ནས་དེ་རིང་ཉིད་དུ་འཆི་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་འགོག་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན། ལྐོག་གྱུར་སེམས་ཉིད་རྗེན་འཆར་དུ། །རྟོགས་པའི་ཟོལ་གྱིས་ཚེ་འདི་ཡི། །འཕུལ་
ཐབས་མཛོད་ཅིག་ཕྱི་མའི་དུས། །མནར་མེད་གནས་དེར་མི་དཔྱོད་འཚལ། །ཞེས་པ་

110

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་བདག་པོ་མཛའ་བོའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་མས། ཚིག་རྩུབ་པའི་ཡི་གེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱིས་མཛའ་བོའི་བགྲོད་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི་རྩུབ་མོས་འགོག་པའོ། །
བཅུ་གསུམ་པ་གྲོགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཛའ་
བོའི་འགྲོ་བ་ཤུགས་བསྟན་གྱི་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་གལ་ཏེ་གཤེགས་ན་མྱུར་དུ་བཞུད་ཅིང༌། འགོར་ན་ཕྱི་ནས་ཆུང་མ་ཤི་བས། གཉེན་འདུན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་

འཁྲུག་པའི་ཁ་ནས་བསྒྲག་པའི་ངུ་འབོད་ཀྱི་ཆོ་ངེས། འགྲོ་བའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཁྱོད་
ཀྱི་རྣ་བར་འོང་ངོ༌། །དཔེར་ན། མགྲིན་སྔོན་ཅན་ཁྱོད་གངས་རིའི་ཕག །དཀའ་ཐུབ་
བསྒྲུབ་ན་མྱུར་དུ་མཛོད། །སླད་མར་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་འགས། །གཞན་ཕན་བསྐུལ་
བའི་ཉེས་པ་མཆི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་འདིར་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆགས་ལྡན་མས་འགྲོ་བའི་གྲོགས་ཉིད་བྱེད་པ་ལྟར་གྱི་སྒོ་ནས་མཛའ་བོའི་བགྲོད་
པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི་གྲོགས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འགོག་པའོ། །
བཅུ་བཞི་པ་འབད་པས་འགོག་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཛའ་བོ་འགྲོ་བ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་བཞུད་ཅེས་ཁྱོད་དགྱེས་པའི་ཚིག་བརྗོད་འདོད་ཀྱང༌། ཁོ་མོ་བདག་ཉིད་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་མ་གཤེགས་ཞེས་པ་ཁ་ནས་ནི་དབང་མེད་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ལ་བདག་ཅི་བྱེད་དེ་ཐབས་མེད་དོ། །དཔེར་ན། རབ་ལྗང་དབྱར་སྐྱེས་གཞོན་ནུས་ལེགས་བསྟར་པའི། །ཆར་དུས་དགའ་སྟོན་ཡུན་རིང་གནས་འབད་ཀྱང༌། །ཆུ་ལྷའི་བུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་མཛེས་པའི། །འབྲས་ལྡན་དུས་ལ་རིང་
པའི་ཚིག་འགའ་ཐལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་བཞུད་

111

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ཅེས་པ་ལ་འབད་པ་ལྟར་བྱས་པའི། འབྲས་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྲོ་བ་བསྐྱེད་པས།
དོན་མེད་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་འབད་པས་འགོག་པའོ། །
བཅོ་ལྔ་པ་གཞན་དབང་གིས་འགོག་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འགྲོ་
བ་དེ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་ཁོ་མོ་ལ་གྲོས་དྲིས་ནས་ཅི་བྱ། ཁྱོད་ལ་ལྟ་བའི་ཚེ་སྐད་ཅིག་ཙམ་གེགས་བྱེད་པའི་རྫི་མ་བསྐྱོད་པ་ལ་ཡང་ཁྲོ་བའི་ཤིན་ཏུ་སྙིང་ཉེ་བའི་མཛའ་བོ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་རང་འགྲོ་བའི་གྲོས་སྨྲོས་དང༌། བདག་ནི་དེ་ཡིས་འདོད་པ་ལྟར་འདོད་དོ། །དཔེར་ན། གཞན་འཚེའི་དབང་གིས་ལྕི་བའི་རྣམ་སྨིན་གྱིས། །མི་ཟད་
ནག་པོར་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ལ། །གསེར་ཅན་གསོད་པའི་གྲོས་དྲིས་དེའི་སྨྲེང་དང༌། །མཚུངས་པར་བདག་ཀྱང་བརྗོད་དོ་པད་དཀར་མིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་མཛའ་བའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་མས། མཛའ་བའི་དོན་འདི་ཉེ་བར་གསལ་བར་བྱས་ནས་མཛའ་བོའི་བགྲོད་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་གཞན་དབང་གིས་འགོག་པའོ། །
བཅུ་དྲུག་པ་ཐབས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་
དགག་བྱ་དང༌། འགོག་བྱེད་མགོན་པོ་སྟེ་མཛའ་བོ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་བཟོད་པར་བགྱི་

མོད། །དེའི་རྗེས་སུ་བདག་ལ་འདོད་པའི་མདས་བསྣུན་མི་བཟོད་པས། གང་གིས་མིག་ལ་བསྒོས་ཤིང་བྱུགས་པ་ཙམ་ལ། འདོད་ལྷས་མི་མཐོང་བའི་མིག་སྨན་གྱི་དངོས་གྲུབ་
མཐོང་མིན་ཏེ་མི་སྣང་བའི་རྫས་ཞིག་སྩོལ་ཅིག །དཔེར་ན། རི་ཀླུང་སྤངས་ལྗོངས་མེ་ཏོག་གིས། །རབ་བཀྲ་དབྱར་ཁྱོད་ཡོལ་རུང་གི །ཕྱོགས་ཀུན་ཆར་སྤྲིན་ལང་ལོང་
དབུས། །འབྲུག་སྒྲ་སྒྲོག་པ་རྒྱུན་དུ་སྩོལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འཚོ་བའི་

112

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ཐབས་རྫས་ནི་དཀའ་བ་དག་ཉེ་བར་བཀོད་ནས་བདག་པོ་ནི་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འདི་འདྲ་ཐབས་ཀྱིས་འགོག་པར་བརྗོད་དོ། །
བཅུ་བདུན་པ་ཁྲོ་བས་འགོག་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་དགག་
བྱ། འགོག་བྱེད་ཇོ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནས་མཛའ་བོ་ལ་བརྩེ་བ་མེད་པར་མི་འོས་པའི་
ཚིག་དང་ཕྱོགས་གཞན་དུ་འགྲོ་ཞེས་པ་ངེས་པར་བྱུང་བས། གཉེན་ལ་གདུང་བ་མེད་པའི་མཛའ་བོ་དམན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ད་མ་ཕྱིན་ན་ཡང་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་སྟེ་ཁྱད་པར་མེད་
དོ། །དཔེར་ན། དར་བ་ལང་ཚོའི་དུས་སུ་རིག་པའི་གནས། །བསླབ་སྦྱང་དོར་ཏེ་སྒོམ་ཆེན་བྱེད་སེམས་ན། །སླད་ནས་ན་ཚོད་ཡོལ་ཚེ་ཐོས་པའི་གྲར། །ཞུགས་ཀྱང་མ་བསྡད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མཛའ་བའི་ཆགས་པ་རྒྱས་པས་དབང་པོ་མ་བསྡམས་པའི་བདག་ཉིད་མ་དེས་ཁོང་ཁྲོ་བས་ཚིག་གིས་མཛའ་བོའི་འགྲོ་བ་རྩོམ་པ་བཟློག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁྲོ་བས་འགོག་པའོ། །
བཅོ་བརྒྱད་པ་མྱ་ངན་གྱིས་འགོག་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། །དང་པོ་ནི། ཨུཏྤལ་
ཟེགས་པར་འོས་པའི་བྱ་བ་དྲི་བསྣམས་དགོས་པ་ལ་མ་བསྣོས་ཤིང༌། བུ་མོའི་རྣ་བའི་རྒྱན་བྱེད་དགོས་པ་ལ་མ་བྱས་ལ། དྲི་བཟང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆང་ལ་འདེབས་དགོས་པ་ལ་མ་བཏབ་པས། འོས་པ་གསུམ་པོ་ནི་གང་རུང་གིས་སྙིགས་དགོས་པ་དགག་བྱ་དང༌། འགོག་བྱེད་དེ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་ཟླའི་རྫིང་ཉིད་དུ་
ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་ཟགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དཔེར་ན་འདོད་ཆུང་ཆེད་དུ་བསོད་སྙོམས་དག །སློང་མིན་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་པའི་སླད། །གྲོང་ཡུལ་མི་ཉུལ་སྒོམ་ཆེན་འགའ། །སྲང་མདོའི་ཁྱི་དང་ལྷན་ཅིག་གནས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དགྲས་

113

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

བཅོམ་ནས་ཨུཏྤལ་རྣམས་ཟེགས་སོ་ཞེས་སྙིང་རྗེ་རྗེ་ལྟར་མྱ་ངན་དང་བཅས་ཤིང་སྨྲས་པ་དེས་འོས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་པོ་ལས་བཟློག་པར་བྱས་ནས་མྱ་ངན་འོས་པའི་སྐབས་སྟོན་པས་དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་མྱ་ངན་གྱིས་འགོག་པའོ། །
བཅུ་དགུ་པ་འགྱོད་པས་འགོག་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གཞན་ཕན་པའི་དོན་འགའ་ཡང་ཚོགས་པར་མ་བྱས་ལ། སྒྲ་ཚད་སོགས་རིག་པའི་གནས་འགའ་ཡང་མ་བསྒྲུབས་ཤིང༌། དཀའ་ཐུབ་བསམ་གཏན་འགའ་ཡང་མ་བསགས་པས། དོན་གསུམ་པོ་འདི་བྱས་པ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་སྙོམས་ལས་ཀྱི་ངང་ལ་ན་ཚོད་
མཐའ་དག་སོང་བ་ལ་འགྱོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དཔེར་ན། མར་མིའི་ཉམས་དང་རྟོགས་པ་མི་ལྡན་ཞིང༌། །དཔང་ཤོང་མཁས་པའི་གོ་ས་མ་ཟིན་ལ། །སྟོབས་འབྱོར་ཁ་དྲག་དག་ཀྱང་མེད་པའི་ངང༌། །རི་རྩེར་མི་ཚེ་དོན་མེད་ངང་ལ་ཟད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་འདིར་ནི་ཚེ་སོང་བས་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པ་ནི་འགྱོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པར་བྱེད་པས། འདི་ནི་འགྱོད་པས་འགོག་པའོ། །
ཉི་ཤུ་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་འགོག་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅི་ཤིན་ཏུ་
དཀར་བ་འདི་སྟོན་གྱི་ཆུ་འཛིན་ནམ། ཡང་ན་ངང་པའི་ཚོགས་སམ་ཞེས་དེ་གཉིས་
གང་རུང་དུ་ཐེ་ཚོམ་པ་དངོས་བསྟན་གྱི་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་རྐང་གདུབ་ཀྱི་སྒྲ་
འཁྲོལ་བ་འདྲ་བ་ཐོས་པས་དཀར་པོ་དེ་ནི་ཆུ་འཛིན་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། མཐོན་པོའི་
ཁྲིར་འཛེགས་འདི་ནི་དཔང་ལོའམ། །ཡང་ན་གྲུབ་རིགས་རྒན་པོའི་བླ་ཆེན་ཞིག །མཁས་པ་མགུ་བའི་ལེགས་བཤད་སྙན་པའི་དབྱངས། །སྒྲོག་ཕྱིར་བཀའ་རྒྱུད་
འདྲེན་པར་རློམ་པ་མིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྐང་གདུབ་ཀྱི་སྒྲའི་ཆོས་འདི་

114

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ངང་པ་ལ་ཡོད་ཅིང༌། སྤྲིན་གྱི་རིགས་ལ་མ་རེག་པས། སྐྱེ་བོ་གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་ཟློག་
པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་འགོག་པའོ། །ཉེར་གཅིག་པ་སྦྱར་བས་འགོག་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་དགག་བྱ་དང༌། འགོག་བྱེད་ཕལ་པ་ཁྱོད་གདོང་གི་ཟླ་བ་འདི་ཡོད་བཞིན་ནོ། །སྦྱར་ལུགས་ནི། དེ་གཉིས་ཀ་ལྟ་བའི་མིག་ལ་བདུད་རྩི་སྟེར་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དང༌། ཟླ་བས་པདྨ་ཚར་གཅོད་ཅིང༌། གདོང་གིས་པདྨ་ལ་མཛེས་པའི་སྒོ་ནས་སྡང་བ་དང༌། སྣུམ་ཞིང་དཀར་བའི་འབྲས་བུ་ཕུན་གསུམ་ཚོགས་པ་ཅན་རྣམས་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་དོ། །དཔེར་ན། སྐྱེ་དགུ་གདེངས་ཅན་གཙུག་ན་མངོན་འཕགས་ཤིང༌། །བདེ་ལེགས་འདོད་དགུའི་དཔལ་གྱིས་ཚིམ་མཛད་པའི། །རྒྱལ་བ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། །གཉིས་པ་ནི། ཕལ་
པ་གདོང་གི་ཟླ་བ་ལ་བརྟེན་པ་གཙོ་བོའི་ཟླ་བ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པར་བྱས་ནས་གཙོ་བོའི་ཟླ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་སྦྱར་བས་འགོག་གོ །
ཉེར་གཉིས་པ་དོན་གཞན་འགོག་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཟིན་རུང༌། ད་དུང་ཡང་རྒྱལ་ཐབས་རྣམ་པར་གནོན་པ་ཚིམ་པ་མེད་པ་ལ་ངོ་མཚར་རོ་ཞེས་པ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་འོན་ཀྱང་བསྲེག་ཟ་འབར་བ་ལ་བུད་ཤིང་ཇི་ཙམ་བཏབ་ཀྱང་ཚིག་པ་དག་ནི་ནམ་ཞིག་མཐོང་སྟེ་མ་མཐོང་ངོ༌། །དཔེར་ན། སྲིད་འདིར་དུབ་པའི་འགྲོ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་
གྱིས། །རིས་སུ་ཆད་མེད་བདེ་ལེགས་སྩོལ་བ་མཚར། །འོན་ཏང་མཐུན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་

115

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ཚོགས་པ་ལ། །འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་འདིར་ནི་རྒྱལ་ཐབས་ཀྱི་དོན་གཞན་དག་བཀོད་པ་དེ་ཡི་
ཆོས་མཚུངས་སྲེག་ཟ་བསྟན་པར་བྱས་ནས། ཡ་མཚན་རྩོམ་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་དོན་གཞན་འགོག་པའོ། །
ཉེར་གསུམ་པ་རྒྱུས་འགོག་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རིས་མེད་དུ་སྟེར་བའི་མི་དབང་ཁྱོད་ལ་སྦྱིན་པ་པོ་ཞེས་ནམ་ཡང་མི་བསྟོད་དེ། བསྟོད་པ་དགག་བྱ།
འགོག་བྱེད་གང་གི་ཕྱིར་སློང་བ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ནོར་ཁོ་རང་
གི་བདོག་པ་ཉིད་དུ་བསམ་པའི་རྒྱུས་ལེན་ནོ། །དཔེར་ན། དབྱངས་ཅན་མ་དེས་བདག་ཅག་ལ། །ངག་གི་དངོས་གྲུབ་ལེགས་བསྩལ་ཀྱང༌། །ཁྱོད་ནི་ཀུན་གྱི་ཤེས་རབ་ལྷ། །ཡིན་ཕྱིར་བསྟོད་ཚིག་ཅི་ཕྱིར་སྨྲ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དེ་གཏོང་
ཕོད་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་པ་སོགས་ལ་དོན་གྱིས་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་དུ། དེའི་རྒྱུ་རྣམས་སློང་མོ་
བ་ཁོ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུས་ཕ་རོལ་ལ་བསྟོད་པ་འགོག་པ་ནི་རྒྱུས་
འགོག་པ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་དག་ཀྱང་དཔག་པར་ནུས་སོ། །

དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།
བདུན་པ་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་དཔེར་བརྗོད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་སྔོན་དུ་བསྒྲུབ་བྱར་རབ་ཏུ་བཀོད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སྔ་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པ་ཅན་དངོས་པོ་གཞན་དག་འགོད་པ་ནི་དོན་གཞན་བཀོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

116

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཁྱབ་ཁྱད་པར་ལ་གནས་དང༌། །སྦྱར་བ་ཅན་དང་འགལ་བ་ཅན། །མི་འོས་བྱེད་དང་འོས་པའི་བདག །འོས་དང་མི་འོས་བཟློག་པའོ་སྟེ་འདི་ཡི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་མཚོན་ནོ། །གསུམ་པ་དམ་བཅའ་དང༌། དངོས་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་བརྒྱད་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་ཕྲེང་
བ་བསྟན་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། སྐྱེས་
པའི་མཐར་འཇིག་པའི་ངེས་པ་འདི་ལ་ནི་སུ་ཞིག་འགོང་ཞེས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་སྔོན་དུ་བཀོད་ནས། འཇིག་པའི་ཆོས་དེ་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པ་ཅན། ལེགས་ལྡན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ཡང་ནུབ་པར་འགྱུར་པ་
འདི་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཤིག །གཞན་རྣམས་ལོ་ཙཱ་བའི་འགྱུར་འཆུགས་པ་ཡིན་པས་འདིར་ཚིག་རྐང་མཐའ་མ་སྔོན་དུ་མཛད་པའི་བཤད་སྲོལ་འདི་གྲངས་ཆེན་ལོ་ཙཱ་བའི་རྒྱུན་ཡིན་ཞེས་པ་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་གསུང་ངོ༌། །དཔེར་ན། ཐིག་ལེ་མཆོག་མར་ཆགས་པས་ཚངས་པ་ཡིས། །གདོང་བཞི་སྤྲུལ་པ་འདི་ལ་སུ་ཡིས་དམོད། །ལམ་དུ་མ་ཞུགས་ལུས་ཅན་ཐ་དག་ནི། །འདོད་པས་གཟིར་བས་འཁོར་བར་ལྟུང་ལ་ལྟོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ལ་གནས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་

ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་སླད་དུ་ཐབས་དུ་མ་མཛད་པ་བཀོད་ནས།
སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པ་ཅན་སེམས་མེད་ཆུ་འཛིན་འདི་དག་གིས་ཀྱང༌། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་

117

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ཚ་བའི་གདུང་བ་ཡོངས་སུ་འཕྲོག་པར་བྱེད་དོ། །འདིའི་འགྱུར་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཕྱེད་
ཕྱི་མ་ཕྱེད་སྔ་མར་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །དཔེར་ན། ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་ཐུགས་རྗེས་
ཡིས། །གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱས། །ལང་ཚོ་དར་བབ་སྨིན་ལེགས་
མའི། །བཞིན་གྱིས་ཆགས་ལྡན་དགའ་བ་འཕེལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་སྦྱར་བའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། ལྷོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡའི་རླུང་གིས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྒྲུབ་བྱ་བཀོད་ནས། སྒྲུབ་བྱེད་དཱཀྵི་ཎྱ། ལྷོ་དང༌། གཡས་ཕྱོགས་རྗེས་མཐུན་ཡ་རྐྱེན་བྱིན་པས་ལྷོའི་རླུང་
སོགས་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་པས། དེ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པས་ཀུན་གྱི་སྙིང་ལ་སྡུག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སྒྲ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །དཔེར་ན། འགྲོ་བའི་མགོན་དུ་ཟས་གཙང་སྲས། །མཚན་དཔེའི་གཟི་བྱིན་བླ་ན་འབར། །པཱུ་རྦ་རཱ་

ཛྲས་མངའ་འབངས་ཀྱི། །རལ་པའི་ཅོད་པན་རྩེ་ན་འགྱིང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཞི་པ་འགལ་བའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། མཚན་མོར་བྱེད་པ་ཟླ་བ་འདི་དྲི་མ་དང་ལྡན་ཡང༌། འགྲོ་བ་རྣམས་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་བྱ། སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པ་ཅན་གཉིས་སྐྱེས་ཏེ་བྲམ་ཟེ་སྣ་ཆད་པ་ལྟ་བུའི་དབང་པོ་ལ་སྐྱོན་དང་ལྡན་ཡང༌། གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ལ་རིག་པའི་གནས་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ནུས་ཞེས་སྐྱོན་གྱིས་བྱ་བ་ལེགས་པོ་བསྒྲུབ་པས་འགལ་བ་ལྟར་སྟོན་ནོ། །དཔེར་ན།
མཛེས་སྡུག་འདོང་སྐྱེད་དབྱངས་ཅན་མས། །ཆགས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་སྟེ། །ལང་ཚོ་ཡོལ་པའི་ཤོང་སྟོན་རྗེ། །ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་དུ་སྡུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།ལྔ་པ་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། སྦྲང་རྩི་འཐུང་བའི་བུང་བའི་

118

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།
མགྲིན་པ་སྙན་པོ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་དག་གིས་ཀྱང་ཆགས་པ་འཕེལ་བས། རྣམ་པར་རྩུབ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མི་འོས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ། སྒྲུབ་བྱེད་འདོད་ལྡན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འོས་བཞིན་དུ་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ལས་རྣམས་ཀྱི་སྡིག་པ་འདི་འདྲ་བ་ཞེས་
སོ། །དཔེར་ན། བློ་བཟང་གྲགས་པའི་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་ཡིས། །བླུན་སྒོམ་རྒན་པོའི་ནད་ཀྱི་ཟུག་རྔུ་བསྐྱེད། །ཚེ་རབས་མང་པོར་བྱོལ་སོང་བསྒྲུབས་པའི་
ཐབས། །གོམས་པའི་བག་ཆགས་ལྡན་པ་ཀུན་གྱི་གཤིས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
དྲུག་པ་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ཆུ་སྐྱེས་ཀྱི་

འདབ་མའི་མལ་བསྟན་འཇམ་པ་འདིས་ཀྱང་བདག་གི་ལུས་འདི་གདུང་ཞིང་སྲེག་པར་བྱེད་པ་འོས་སམ་ཞེས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་དང༌། སྒྲུབ་བྱེད་སྤྱིར་མི་འོས་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་
མཚན་ཉིད་དང་བསྟུན་ན། འདོད་པའི་དབང་གིས་འཇམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཆགས་པ་སྐྱེས་
ནས་ཉོན་མོངས་པས་བསྲེག་པའི་བདག་ཉིད་བྱེད་པས་སྲེག་ཟ་དང་འདྲ་བར་རིག་པ་མཡིན་ནམ། དཔེར་ན། རྒྱལ་བས་འགྲོ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས། །ཕན་དང་བདེ་བའི་ཚོགས་ཀུན་རྒྱས། །རྟ་ལྗང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་ཡིས། །པད་དཀར་འདབ་མ་རྣམ་པར་འཕེལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཀླུ་སྒྲུབ་པས། ལྔ་པ་དང༌། དྲུག་པ་གཉིས་པོའི་འོས་མི་འོས་ཀྱི་

ཁྱད་པར་རྩ་བ་མཁན་པོ་ཉིད་ལ་དྲི་ཟེར་ཡང༌། ལྔ་པའི་དོན་ནི། ཡུལ་སྙན་པ་དེས། ཡུལ་ཅན་ལ་ཆགས་པས་རྩུབ་པར་གདུང་བ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྐྱོན་སྤེལ་བ་ཡིན་པས་མི་
འོས་པ་ཡིན་ལ། དྲུག་པའི་དོན་ནི། འཇམ་པ་ཙམ་གྱིས་གདུང་བ་བསྐྱེད་པ། གདོང་
མཛེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་ན་ཚད་མས་གྲུབ་པས་འོས་པ་ཡིན་མོད། སློབ་དཔོན་དཎྜི་ལ་དྲི་ཅི་དགོས། ཁྱེད་རྣམས་

119

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

གཅིག་ཏུ་མཚར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སློབ་རྒྱུན་ཡིན་སྙམ་པའི་དག་སྣང་དང༌།
གཉིས་སུ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བླུན་པོ་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བསམ་པའི་མཁས་འཐོང་ཡོད་ཀྱང་ཚིག་རིགས་འདི་ཚོ་ལ་དཔགས་ན་དྲོད་ཆེ་སར་ཡང་དབྱར་ཆུ་ཙམ་མོ། །བདུན་པ་འོས་པ་དང་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། བསིལ་ཟེར་ཅན་
གྱིས་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་འོས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ། དཔྱིད་དུས་ཀྱི་

བདག་ནི་ཅི་ལ་གདུང་བ་མི་འོས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་སྔ་མ་ནི། སྐྱོན་གྱི་དྲི་མ་ཅན་ཡིན་པས། སྤྱོད་པའི་ལས་ཀྱང་གཞན་ཉམས་བྱེད་ཡིན་གྱི།

སྒྲུབ་བྱེད་ཕྱི་མ་ནི་རྣམ་པར་དག་པས་མི་འོས་པ་མིན་ནམ། དཔེར་ན། བློ་གསལ་
མཁས་ལ་དགའ་འོས་ཀྱི། །རྨོངས་པའི་སྐྱེ་བོས་ཚུལ་དེ་མིན། །སྙན་པའི་སྒྲ་ལ་ཐོས་
འཛིན་དག །ལྡན་པས་མཉན་གྱི་འོས་པས་མིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བརྒྱད་པ་མི་འོས་
ཤིང་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། ཀུ་མུད་ལྡན་པ་ཟླ་བ་བསིལ་ཡང་སྲེག་པར་བྱེད་པ་མི་འོས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ། པདྨའི་འབྱུང་གནས་ཉི་མས་གདུང་བ་ཅིས་མི་བྱེད་དེ་འོས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ། སྒྲུབ་བྱེད་རིམ་པ་བཞིན། ཟླ་བས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཀུ་མུ་ཏའི་འདབ་མ་རྣམས་རྩུབ་ན། ཅིག་ཤོས་ཉི་མས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་པདྨའི་འདབ་མ་རྣམསའཇམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན། ས་སྐྱའི་བསྟན་འཛིན་ཉེས་བཤད་འཆང་བྱེད་ན། །བཀའ་རྒྱུད་སྒོམ་ཆེན་བླུན་གཏམ་ཅིས་མི་ཟེར། །མང་པོར་ཐོས་ལས་ལེགས་བཤད་འབྱུང་དགོས་ཀྱི། །ཐོས་ཉུང་མུ་ཅོར་སྒྲོག་པ་ངང་ཚུལ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།
བརྒྱད་པ་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མདོར་བསྟན། དབྱེ་བ་

120

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

དང་བཅས་ཏེ་དཔེར་བརྗོད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དངོས་སུ་སྒྲ་འཇུག་པའམ། དོན་གྱི་ཤུགས་དང་སྐབས་ཐོབ་ལས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དག་གི་སྒོ་ནས། དཔེ་དཔེ་
ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ནི་རྒྱུ་མཚན་འགའ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་གྱུར་པ་ལས། ཁྱད་པར་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་མི་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་དེ་ཡི་དབྱེ་བ་བརྗོད་པ་གང་དེ་ནི་ལྡོག་པ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་སྒྲས་ཟིན་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ། རྟོགས་པས་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ། འབྱེད་བྱེད་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ། རིགས་མཐུན་འབྱེད་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་ལྔ་ལས། གཅིག་གིས་ལྡོག་པ་ཅན་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི་མི་འགྱུར་བར་བརྟན་པ་དང༌། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་དང༌། ལཱ་ཝནྻ་ཞེས་པ་མཛེས་པ་དང༌།
ཟབ་པ་དང༌། ལན་ཚྭ་རྣམས་ལ་འཇུག་པས། དེ་སོགས་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀ་ལས་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་རུང་གི་སྒོ་ནས་དཔེ་ཅན་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་དང༌། དཔེ་རྒྱ་མཚོ་མཚུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་འདི་འདྲ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

མཛེས་པ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་དཔེ་དང་མི་འདྲ་བར་ཐ་དད་དོ། །དཔེར་ན། འཆད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་རྩོམ་པའི་ངག་གི་དཔལ། །རྩོད་པའི་སྤོབས་པ་མཁས་པའི་གྲགས་སྙན་
གྱིས། །དཔང་ལོ་ཙནྡྲ་གོ་མའི་མཚུངས་གྱུར་ཀྱང༌། །ཚངས་སྤྱོད་བརྟུལ་ཞུགས་ལྡན་པས་རྣམ་པར་དབྱེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། གཅིག་ལ་གནས་པའི་ཆོས་ལུས་ཀྱི་ནི་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀ་
ལ་གནས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཐ་དད་དག་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་གཅིག་གི་ལྡོག་པ་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཅན་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་

121

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

པོ་ནི། ཆུ་ཡི་ཕུང་པོ་དག་དང་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་གཉིས། ཆུ་མཚམས་དང་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ལས་མི་འདའ་བ་དང་རིང་ཐུང་དང་མཁྱེན་པའི་གཏིང་དཔག་མི་ནུས་པས་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས། འོན་ཀྱང་ཆུ་འདི་ནི་མིག་སྨན་གྱི་མདོག་དང་མཚུངས་ལ།
ཁྱོད་ནི་གསེར་གྱི་འོད་ཅན་ནོ་ཞེས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ལ་ནག་སེར་གྱི་ཆོས་མི་འདྲ་
བ་རེ་རེའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའོ། །དཔེར་ན། རི་དྭགས་མིག་ཅན་ཟླ་བ་གཉིས། །དཀར་འཇམ་མཛེས་སྡུག་དགའ་བསྐྱེད་པས། །མཚུངས་ཀྱང་ཁྱོད་ནི་ནོར་འཛིན་དང༌། །ཀུན་ཕན་ནམ་མཁའི་ངོས་སུ་རྒྱུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གང་གི་
ཕྱིར་འདིར་ནི་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡི་འབྱེད་བྱེད་ཡོན་ཏན་ནག་པོ་དང་སེར་པོ་དག་གིས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་འདི་ནི་གཉིས་ཀའི་ལྡོག་པ་ཅན་ནོ། །
གསུམ་པ་སྦྱར་བ་ཅན་གྱི་ལྡོག་པ་ཅན་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་
པོ་ཁྱོད་དང་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་དུརྦཱ་རཽ་ཞེས་པ་བཟློག་དཀའ་བ་དང་ཆུ་ངན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པས། སྔ་མ་ནི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་མི་བཟློག་པ་དང༌། ཕྱི་མ་ནི་བ་ཚྭ་སོགས་
ཀྱིས་ངན་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་མ་ཧ་ས་ཏྭ་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས། སྔ་མ་ནི་སྙིང་སྟོབས་ཆེ་ཞིང༌། ཕྱི་མ་ནི་ཆུ་སྲིན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། ཏེ་ཛཿནི་གཟི་བརྗིད་དང་མེ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས། སྔ་མ་ནི་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང༌། ཕྱི་མ་ནི་རྒོད་མ་ཁའི་མེ་དང་བཅས་པས། སྒྲ་སྦྱར་བའི་སྒོ་
ནས་དཔེ་དཔེ་ཅན་མཚུངས་ཀྱང༌། རྒྱ་མཚོ་དེ་ནི་ཆུའི་བདག་པོ་དང༌། ཁྱོད་ནི་བློ་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡིས་ཁྱོད་གཉིས་ཐ་དད་དོ། །འདི་ལ་སྦྱར་གཞི་གཉིས་ལས་མི་ཉུང་ཞིང་སྒྲ་ངེས་པར་སྦྱར་དགོས་སོ། །དཔེར་ན། མེ་སྐྱེས་གནས་

122

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

བསྟན་ཡན་ལག་འབྱུང་དང་གདོང་དྲུག་ཟླ་བའི་ཅོད་པན་ཅན་དབྱངས་ཅན་མ་དང་དབང་ཕྱུག་གཉིས། །བསྟེན་པས་དཔའ་བོ་སེར་སྐྱ་གཉིས། །མཚུངས་ཀྱང་མ་ཁོལ་དཀོན་མཆོག་ལ། །སྐྱབས་འགྲོ་ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་ལྡོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། འདིར་ནི་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀ་སྒྲ་སྦྱར་བས་མཚུངས་ཆོས་
ཀྱིས་ཚུལ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སྦྱར་བ་ཅན་ཞེས་བཟུང་བར་མཛོད་ཅིག །
བཞི་པ་འགོག་པ་ཅན་གྱི་ལྡོག་པ་ལ། དམ་བཅའ་དང༌། དངོས་གཉིས། དང་པོ་
ནི། འགོག་པ་ཅན་ཡང་བསྟན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་བཟང་

པོ་དང་ལྡན་པ་དང༌། གཞན་གྱིས་གཡོ་བར་མི་ནུས་པས་བརྟན་པ་དང༌། རིན་པོ་ཆེ་དུ་
མའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་གསུམ། དཔེ་ཅན་རྒྱལ་པོ་དང་དཔེ་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཡོད་པ་མཚུངས་ཆོས་སུ་བསྟན་མོད་ཀྱང༌། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་འགྲན་ཟླར་

གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཡིན་པ་དགག་བྱ་དང༌། འགོག་བྱེད་དཔེ་ལ་བ་ཚྭ་སོགས་ཀྱི་དྲི་
མ་དང་ལྡན་པ་ཆུ་སྲིན་གདུག་པ་གནས་པའི་སྒོ་ནས་ལྡོག་པའོ། །དཔེར་ན། མི་མཐུན་ལས་སྐྱོབ་རེ་བའི་འདོད་པ་འཇོ། །སྙིང་དུ་སྡུག་ཅིང་ཀུན་གྱིས་བསྔགས་བརྗོད་
ཀྱང༌། །སྙན་འགྱུར་ངག་གི་ཆ་ཤས་ཡོངས་གང་བས། །ཚངས་སྲས་མ་ལ་ཡོངས་འདུས་འགྲན་དུ་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཅན་ལ། དམ་བཅའ་དངོས་དང༌། བཤད་མ་ཐག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྔ་
མའི་རྗེས་སུ་གཉིས་པ་གཏན་ཚིག་ཅན་དེ་ཡང་བསྟན་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། རི་རབ་གླིང་བཞི་རྒྱ་མཚོར་བཅས་པ་ཡི་ས་གཞི་མཐའ་དག་འཛིན་པ་ལ་དཔེ་ཅན་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་དང་དཔེ་ཀླུ་ཆེན་པོ་མཚུངས་མོད་ཀྱང༌། ཀླུའི་རྒྱལ་

123

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

པོ་ལྷག་མ་ཅན་གྱི་ཁྱོད་ནི་ལག་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་གཏན་ཚིགས་
ཀྱིས་མིའི་རྗེ་ཁྱོད་པས་དམན་ནོ། །དཔེར་ན། རྩ་སྡོང་ལོ་འདབ་ཟེའུ་འབྲུ་སོགས། །བཀྲ་ཡང་བུད་མེད་འགྲམ་ཆང་གིས། །འབྱེད་ཕྱིར་མེ་ཏོག་བ་ཀུ་ལ། །པདྨ་དག་དང་ཁྱད་
པར་ཆེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ནི། དཔེ་དཔེ་ཅན་ལ་སྒྲ་དག་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པར་མཚུངས་པ་ཡི་
ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱིས་མི་འདྲ་བར་ལྡོག་པ་ཅན་ནི་འདྲ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་རྟོགས་པ་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ལ་དམ་བཅའ། དཔེར་བརྗོད། ཁྱད་པར་ཅན་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྒྲས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་ཀྱང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ཡང་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྟེན་གྱི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི། དཔེ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་

གདོང་པ་ནི་བུད་མེད་ཁྱོད་རང་ལ་བརྟེན་པ་དང༌། དཔེ་པདྨ་ནི་ཆུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་དངོས་སུ་ལྡོག་སྟེ་འདྲ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའོ། །དཔེར་ན། དབྱངས་ཅན་མ་དང་ཀོང་ཅོ་གཉིས། །སྔ་མ་ཚངས་པའི་བུ་མོ་དང༌། །རྒྱ་བཟའ་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱལ་པོ་ཡི། །སྲས་མོ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པའི་སྒྲས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི། དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་དཔེ་པདྨ་དཀར་པོ་གཉིས་མཚུངས་ཆོས་ཀྱི་

སྒྲ་རྒྱས་པ་དང་དྲི་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་དངོས་སུ་སྒྲས་ཟིན་པ། མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། པདྨ་ལ་ནི་བུང་བ་འཁོར་བ་དང༌། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ལ་
མིག་རབ་ཏུ་གཡོ་བའོ། །

124

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

འདིར་སྔ་མ་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བར་མཚུངས་ཆོས་དཀར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཐོན་དགོས་པས། དཔེར་ན། ཆགས་པས་མྱོས་པའི་མཆུ་སྒྲོས་དང༌། །འདབ་བརྒྱ་དམར་བའི་མདངས་འཛིན་ཏེ། །ཆུ་སྐྱེས་འདི་ནི་བུང་བས་འཇིབ། །མཆུ་ནི་མཛའ་བོས་ཙུམ་པ་ན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་མཚུངས་ཆོས་མ་ཟིན་ལ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་དངོས་
སུ་མི་ཟིན་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཟླ་བ་འདི་དང་ངང་པ་འདི་ནི་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནམ་མཁའི་རྒྱན་དང་ཆུའི་རྒྱན་ནོ། །
ནམ་མཁའ་འདི་དང་ཆུ་འདི་ནི་འབྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཅན་དང༌། ཀུ་
མུད་རྒྱས་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་མཚུངས་ཆོས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏོ། །དཔེར་ན། བློ་ལྡན་ལྷ་ཡི་བླ་མ་དང༌། །སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཤོང་སྟོན་གཉིས། །ཕུར་བུ་ལེགས་བྲིས་མདུན་

སའི་རྒྱན། །ལོ་ཆེན་བོད་ཡུལ་བསྟན་པའི་དཔྱིད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འདིར་ནི་ཟླ་བ་ངང་པ་དག་དཀར་བ་ཉིད་སོགས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་དང༌། མཁའ་དང་ཆུ་གཉིས་ནི་དྭངས་ཤིང་དག་པར་ཡང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར༌། ཤུགས་ལ་

མཚུངས་པས་དབྱེ་བ་བྱས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། དཔེར་བརྗོད་སྔ་མ་ལ་ནི་རྒྱས་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་ལྡན་པར་དངོས་སུ་མཚུངས་ལ། ཕྱི་མ་ལ་ཤུགས་བསྟན་དང༌། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཐ་དད་ཀྱི་དབྱེ་བ་
བུང་བ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་དཔེ་དཔེ་ཅན་རྣམས་ལ་མཚུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ནོ། །བཞི་པ་རིགས་མཐུན་ལྡོག་ཅན་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཔེ་ཅན་ན་ཆུང་ལང་ཚོ་དར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཆགས་པའི་མུན་པ་དང༌། དཔེ་སྤྱིའི་མུན་པ་གཉིས་ཕྱིའི་གཟུགས་བལྟ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལ་རིགས་མཐུན་ཡང༌། སྔ་

125

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

མ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་སྣང་བའི་འོད་ཀྱི་ཕྲོག་པར་མི་ནུས་ཤིང༌། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་མི་

བཟློག་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དེ་ལས་གོ་བཟློག་པས། དཔེ་ཅན་གྱི་སྐྱོན་སྤོངས་གི་
དཔེའི་སྐྱོན་སེལ་མི་ཐུབ་པའོ། །དཔེར་ན། པིར་གྱིས་རི་མོར་མ་བྱས་ཤིང༌། །དབང་པོའི་གཞུ་རིས་བཀོད་མིན་པའི། །རྣམ་དཔྱོད་བཀྲ་བའི་གཟིགས་མོ་ཡིས། །བློ་ལྡན་མིག་ལ་དགའ་བ་སྟེར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་མུན་པའི་རིགས་ལས་ན་ཆུང་གི་མུན་པ་འདིས་གཟུགས་བལྟ་བ་འགོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མུན་པ་དང་མཚུངས་ཀྱང༌། རྣ་བས་མི་འཕྲོག་པ་སོགས་གཞན་དག་གིས་ནི་ཐ་དད་པར་བརྟེན་པས་འདི་ནི་རིགས་མཐུན་ལྡོག་པ་ཅན་ནོ། །འདིར་ཟླ་བ་ངང་པ་གཉིས་དཀར་བའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་ཆོས་སུ་བསྟན་ཀྱང༌། སླར་མི་མཚུངས་པར་ལྡོག་ཡོད་པས་དཔེ་རྒྱན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོན་ག་
ལ་འཇུག །ཀླུ་སྒྲུབ་པ་ཁྱེད་འདི་སྐོར་ལ་སྦུགས་ཐུམས་པོ་རང་ཞིག་བྱུང་འདུག་པ། ཁྱེད་རང་གིས་སྐུ་ཚེ་རྗེས་མ་ཇོ་ནང་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ལྟ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཟས་གཙང་གི་སྲས་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་གུ་ཡངས་པོ་ཞིག་མཛད་པ་ལ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་འདྲའོ། །

སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།
དགུ་པ་སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད་དང༌། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་
ནི། འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་རྒྱུ་བཟློག་ནས། གང་ཞིག་མ་གྲགས་པའི་ཕྱི་ནང་

གི་རྒྱུ་གཞན་ཅུང་ཟད་དམ་གྲགས་མ་གྲགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གང་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོན་པ་དེ་ནི་སྲིད་པ་ཅན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གྲགས་པའི་རྒྱུ་བཀག་ནས། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུ་

126

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།
ཅུང་ཟད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོན་པའི་སྲིད་པ་ཅན་ནི། ཀ་དམྦ་སྟེ། བྱ་མཐིང་
རིལ་གྱིས་བཟི་བའི་རྒྱུ་ཆང་མ་འཐུངས་པར་མྱོས་པ་དང༌། དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱུ་འཕྱིད་

དགོས་པར་མ་ཕྱིས་པར་ནམ་མཁའ་དག་པ་དང༌། དངས་པའི་རྒྱུ་ནོར་བུ་ཀེ་ཏ་ཀ་
སོགས་ཀྱིས་དྲུངས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ལ་མ་བྱས་པར། དངས་པའི་ཆུ་ཞེས་ཡོངས་
གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་བཀག་ཀྱང༌། བཤད་མ་ཐག་པ་གསུམ་པོ་འདི་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་འབྱུང་
བས། ཕྱི་སྟོན་གྱི་དུས་ལ་བབ་པའི་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུས་འགྲོ་བའི་ཡིད་
ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། སྨྲ་བའི་འབབ་སྟེགས་དང་བྲལ་ཅ་ཅོ་སྒྲོག །རྐང་པ་མེད་པར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ། །གནོད་སེམས་མེད་པར་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུ་ལམ་གཅོད། །ཚོན་གྱིས་མ་བསྒྱུར་མདོག་སྔོ་དབྱར་གྱི་ཆུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་བཀག་ནས་ནང་གི་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་
པས་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་སྲིད་པ་ཅན་ལ་དངོས་དང༌། གཉིས་ཀའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ནག་པའི་རྒྱུ་མིག་སྨན་མ་བསྐུས་པར། དཀར་བ་མིན་པར་གནག་པའི་མིག །སྨྲ་བའི་རྒྱུ་མནན་པ་མིན་པར་སྨིན་ན་སྨྲ་བ་དང༌། དམར་བའི་རྒྱུ་ཚོན་གྱིས་

མ་བསྐུས་པར་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མཆུ་ནི་དམར་བ་འདིའོ་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་

བཀག་ནས་ནང་ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་བསྟན་པའོ། །དཔེར་ན། ཕྲོག་མིན་
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོས་པས་ཕྱུག །འཚེ་བ་མེད་པར་རྨོངས་པའི་ཚོགས་ཀུན་
བཅོམ། །འདོད་དང་བྲལ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་འཁྱུད། །དབྱུ་གུས་མ་བསྐུལ་
སྙན་པའི་སྐད་གསང་ལྡིར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་མ་འཐུངས་པ་

དང་མ་བསྐུས་པ་དང་སོགས་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་མྱོས་པ་དང་ནག་པ་ཉིད་

127

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

སོགས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་གཞན་ཅན་བསྟན་ནོ། །
གསུམ་པ་གྲགས་མ་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་བཟློག་ནས་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་
བོ་ཉིད་སྟོན་པའི་སྲིད་པ་ཅན་ལ། དམ་བཅའ། དཔེ་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མེད་པ་དག་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་པ་དེ་ལ་སྐབས་འདིར་ནི་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲི་ཞིམ་པའི་རྒྱུ་ལི་ཤི་སོགས་ཀྱིས་དགོས་པ་མེད་པར་ཁ་དྲི་ཞིམ། མཛེས་པའི་
རྒྱུ་བཅོས་པ་མེད་པར་ལུས་པོ་མཛེས། དགྲའི་རྒྱུ་འཁོན་པ་དག་མེད་པར་ཟླ་བ་དགྲ། གྲོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཕན་པ་དག་མེད་པར་འདོད་པ་གྲོགས་སོ། །དཔེར་ན། རི་མོར་
མ་བྲིས་རི་དྭགས་གཟུགས་ཀྱིས་མཛེས། །དགྲ་ཟླ་མིན་ཡང་པདྨའི་ཚོགས་ཀུན་འཇོམས། །རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་ཆུ་གཏེར་འཕེལ་བར་བྱེད། །སྙེགས་མཁན་བྲལ་ཡང་མཁའ་ལ་དལ་མེད་འབྲོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ནི། བསྒོས་པ་མེད་སོགས་ཀྱི་ཚིག་གི་སྐབས་འདིར། གྲགས་མ་གྲགས་
ཀྱི་རྒྱུ་ནི་དངོས་སུ་རབ་ཏུ་བཟློག་ཅིང༌། དྲི་ཞིམ་པ་ཉིད་སོགས་འབྲས་བུར་བརྗོད་པ་དེའི་
ཕྱིར། དེ་ནི་སྲིད་ཅན་གྱི་རྒྱན་ནོ། །ཀླུ་སྒྲུབ་པས་རྟོག་གེ་པའི་རིགས་པས་འགག་བཞག་སྣ་
ཚོགས་འདུག་པ་ནི་སྙིང་པོར་མ་མཐོང་ལ། འབྲེལ་པ་སྔ་མ་ཕལ་ཆེར་ཡང་ཕྱོགས་རེའི་མིག་ཏུ་སོང་འདུག་པས། འདིར་ནི་སློབ་དཔོན་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་དོ། །

བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

བཅུ་པ་བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད། དཔེ་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི།
བརྗོད་འདོད་དཔེ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་བསམ་པར་བྱས་ནས། དེ་དང་
མཚུངས་པའི་དཔེའི་དངོས་པོ་གཞན་དག་ངག་ཏུ་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས། དཔེ་ཅན་དེ་

128

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བསྡུས་པ་བརྗོད་པར་འདོད་
དོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་དང༌། བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ནི། བུང་བ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འདོད་
པ་བཞིན་དུ་པདྨ་རྒྱས་པ་ལས་སྦྲང་རྩི་འཐུང་བར་མ་ཟད། སྦྲང་རྩིའི་དྲི་ཞིམ་པོ་རྒྱས་
པ་མ་ཡིན་ཡང༌། མེ་ཏོག་ཆུང་ངུ་ཁ་མ་བྱེ་བ་ལ་མཆུ་སྦྱོར་བ་ལ་ལྟོས་ཞེས་དཔེ་དང༌། དེས་དཔེ་ཅན་གང་བསྡུ་ན། ཆགས་ལྡན་འགའ་ཞིག་བུད་མེད་དར་མ་ལ་འཁྲིག་པ་

བརྟེན་པའི་དགའ་བའི་རྩེ་དགས་བཅིངས་པར་མ་ཟད། དེའི་ཁྱད་པར་དག་འཁྲིག་པ་

བརྟེན་མ་རན་པའི་བུ་མོ་ཆུང་ངུ་འགའ་ཞིག་དག་ལ་ཡང་འདོད་པ་འཕེལ་བ་སྟེ། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །
ཟུར་མཁར་མེ་ལོང་མའི་མེ་ལོང་དུ་ཀར་ཞེན་གྱིས་སྒར་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་
མཚོས་མཛད་ཟེར་དཔེར་བརྗོད་བྲིས་འདུག་པ་ལ། རང་འོད་འབད་ནས་སྤྲོ་མོད་
ཀྱང༌། །ཟེར་བ་ནི། པདྨ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཟླ་བས་རང་འོད་སྤྲོ་བ་སེམས་མེད་རབ་རྟོག་
ཏུ་སོང་བས། མི་ཤེས་པའི་རིགས་ཀྱིས་ཤེས་མདོག་བྱེད་པ་འདི། རང་གི་ནང་ཆ་སྟོན་པར་ཟད་དོ། །
དཔེར་བརྗོད་ནི། །དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུའི་ལྗོན་པའི་གྲིབ་སིལ་ལ། །ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་དགའ་སྟོན་ཕྱིར་དོར་ནས། །ཚད་པའི་གདུང་བ་སྐྱབས་ཕྱིར་

བླུན་པོ་འགའ། །ཤིང་སྐམ་འཁྱོག་པོའི་ཡལ་ག་དག་ལ་བརྟེན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་ཅན་ཙམ་ཐ་དད་ཅིང༌། ཁྱད་ཆོས་རྣམ་པར་མཚུངས་པའང་ཡོད་ལ། ཡང་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་པ་ལ། ཁྱད་པར་ལ་ཐ་དད་ཅིང་ལ་ལ་ཐ་དད་མིན་

129

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

པ་དང༌། འདི་དག་ལས་གཞན་པ་སྔོན་མེད་པའི་བསྡུས་བརྗོད་འདི་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ཅིང་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་པའི་བསྡུས་བརྗོད་ནི། དཔེ་དཔག་བསམ་གྱི་ལྗོན་ཤིང་ཆེན་པོ་དང་དཔེ་ཅན་སྐྱེས་བུ་
ཆེན་པོ་གཉིས་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ཅིང༌། ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲ་འཇུག་རུང་དུ་ཡོད་པ། གཞན་གྱིས་བསྒུལ་མི་ནུས་པས་རྩ་བ་བརྟན་པ་དང༌། སྡེ་བཞི་དང་ཤིང་ཏོག་གི་
འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱིས་བརྗིད་པ་དང༌། སློང་བ་རྣམས་རྟག་ཏུ་ཡིད་དགའ་བ་རྒྱས་པར་
བྱེད་པ་དང༌། ཕན་བདེ་དང་ལོ་མའི་གྲིབ་མ་བར་མ་ཆད་པས་སྣུམ་པ་འདི་ནི་བདག་གིས་ཡང་དག་པར་ཐོབ་བོ་ཞེས་དཔེ་ཅན་ལ་བསམས་ནས་དཔེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའོ། །དཔེར་ན། ཟླ་བའི་མ་མ་གཏིང་དཔག་རྟོགས་དཀའ་ཞིང༌། །རེ་འདོད་ཆེས་སྐོང་ནོར་བུའི་འབྱུང་གནས་མཆོག །སྐྱོ་ངལ་མེད་པར་རྒྱུ་ཞིང་བསིལ་འཇམ་ཅན། །སྐྱོན་ལྡན་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་མཚར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ལ་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་ཤིང་མི་མཚུངས་པའི་
བསྡུས་བརྗོད་ལ་དངོས་དང༌། གཉིས་ཀའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་དང༌། དེའི་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ལ། ཁྱད་ཆོས་ཡལ་གའི་ཁྱོན་ནི་མི་ཆུང་བ་དང༌། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ཅིག་ཅར་དུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཉིས་ནི་དཔེ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ལ། ཕན་བདེ་དང་ལོ་མའི་གྲིབ་སིལ། གཞན་གྱིས་བསྒུལ་བསྐྱོད་མི་ནུས་པར་བརྟན་པར་ལྡན་པ་གཉིས་ནི་མི་དམ་པ་དང་
ཤིང་གི་དམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་ཏུ་རུང་བས། ཤིང་འདི་བདག་གི་སྐལ་བས་རྙེད་དོ་ཞེས་དཔེ་ཅན་ལ་བསམས་ནས་དཔེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའོ། །དཔེར་ན།

130

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

འཇམ་ཞིང་ཡིད་འོང་མཛེས་སྡུག་ཅན། །ཟེའུ་འབྲུ་ཡལ་འདབ་རབ་ལྡེམ་པ། །པདྨ་དཀར་པོའི་ཆུན་པོ་འདི། །བུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འབྲས་བུ་ནི་སྡེ་བཞི་ལ་སྦྱར་ཆོག་པ་དང༌། ཡལ་ག་རྒྱལ་པོ་ལ་སྦྱར་བར་འབྲེལ་མི་འབྱུང་བས། ཀླུ་སྒྲུབ་པ་དོན་མེད་གྱི་རྟོག་བཏགས་མ་མཛད་ཅིག །
གཉིས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྐྱེས་བུ་མཆོག་འགའ་ཞིག་ལ་བསམ་ནས་ལྗོན་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྔགས་པ་ཉེ་བར་བརྗོད་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་

རྣམས་ཐམས་ཅད་དཔེར་བརྗོད་སྔ་མ་ལ་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་ལ། གཞན་རྗེས་མ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡོད་མེད་སྣ་ཚོགས་སོ། །
གསུམ་པ་སྔོན་མེད་བསྡུས་བརྗོད་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཔེ་ཅན་རྒྱལ་པོ་ངན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མི་འགྲོགས་ཤིང༌། དམ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་རང་བཞིན་གྱིས་

མངར་བ། ལེགས་བྱས་ཀྱི་གཏེར་འདི་དུས་ཀྱི་ཕོ་ཉའི་དབང་གིས་འཆིའོ། །ཞེས་པ་ལ་
བསམ་ནས། དངོས་སུ་དཔེ་བརྗོད་པ་ནི། སྦྲུལ་ངན་པ་འགྲོགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བ་ཚྭ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མངར་བའི་ནང་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ཅན། ཆུའི་གཏེར་འདི་ནི་ཀྱེ་མ་དུས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྐམས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སྦྲུལ་དང་བ་ཚྭ་མེད་
པའི་རྒྱ་མཚོ་མི་འབྱུང་བས་སྔོན་མེད་པའོ། །དཔེར་ན། ལྷ་ཡི་ལམ་ལ་མི་འགྲོ་ཞིང༌། ཀུ་མུད་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་པའི། །ཆུ་ཤེལ་དབང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི། །བདག་གི་
སྙིང་ལ་ཅི་ཡང་སྡུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱོན་དེ་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིས་བསམ་
བྱའི་མཚུངས་ཆོས་བསྡུས་པས། སྐྱེས་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལྡོག་པ་གསལ་བར་བྱེད་

131

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ཅིང༌། སྔ་མའི་ཆོས་སྦྲུལ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ནི་བཟློག་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་སྔོན་མེད་བསྡུས་པ་བརྗོད།

ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།
བཅུ་གཅིག་པ་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མདོར་བསྟན། དཔེར་
བརྗོད་རྒྱས་པར་བཤད། བསྟོད་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་
གྱི་ནི་སྟེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཚམས་ལས་བརྒལ་བར་གྱུར་བའི་འུད་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཕུལ་དུ་
བྱུང་བར་བརྗོད་པ་འདི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཁྱད་འཕགས་ཕུལ་བྱུང་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱད་གཞི་མཛེས་མའི་ལུས་དཀར་བའི་སྟེང་གི་ཁྱད་ཆོས། མེ་ཏོག་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་མལླི་ཀཱ་ཡི་ཕྲེང་ཚོགས་ཅན་གྱི་ཐོད་བཅིངས་ཤིང༌། ཙནྡན་དཀར་པོས་ལུས་ཀུན་ཁྱབ་པར་
གཤེར་བ། ཤ་མི་སྒྲིབ་པའི་རས་དུ་ཀཱུ་ལ་དཀར་པོའི་གོས་ཅན། སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་དཀར་བ་འདི་ལ་ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་མཚོན་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འུད་བརྗོད་
དོ། །དཔེར་ན། ལེགས་སྦྱར་ལ་སོགས་བཅུ་ཕྲག་རིག་པའི་གནས། །སྦྱངས་ཤིང་མཁྱེན་པའི་མཁས་དབང་སྨོན་འགྲོ་བའི། །རྨད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག་འདི་ལ། །འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུ་དེས་ཀྱང་འགྲན་ནུས་མིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཟླ་བའི་འོད་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་སོགས་ཡིན་པས་ལྷག་པ་ཉིད། དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ཐེ་ཚོམ་ཕུལ་བྱུང་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང༌། དངོས་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་བཞིན་དུ་

132

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ཐེ་ཚོམ་ཕུལ་བྱུང་ལ་སོགས་ཀྱང་གསལ་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་བསྟན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
ནི། དགའ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་མ་དང༌། དཔྱི་མགོ་སྟེ་འཚང་ར་ཆགས་པའི་ཉམས་སུ་བྱས་
པའི་བར་ན་སྐེད་པ་ནི་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བདག་གིས་ནི་ཐེ་ཚོམ་ད་དུང་བཟློག་པར་མ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་ཀུན་ཏུ་ཐོས་བསམ་ལ། །ངལ་མེད་བརྩོན་པས་བསྒྲུབ་པའི་ཤེས་ལྡན་ཁྱོད། །འབྱུང་འདུས་ལུས་ནི་འཚོ་བའི་བཟའ་བཏུང་དག །སྤྱོད་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་མེད་འཕྱང་མོ་ཉུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། །
གསུམ་པ་ངེས་པ་ཕུལ་བྱུང་ནི། ནི་ཏམྦི་ནི་སྨད་རྒྱས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་དཔྱི་དང་ནུ་
མའི་བར་ལ་ནི་སྐེད་པ་ཡོད་ཅེས་ངེས་པར་ནུས་ཏེ། འོ་མ་འཛིན་པའི་ཁུར་གནས་པའི་རྟེན་ཅིག་ངེས་པར་དགོས་ལ། སྐེད་པ་མེད་པའི་སྟོང་སང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་གཞན་དུ་སྲིད་པ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན། གྲོགས་དང་རྩེ་དགར་རོལ་ཕྱིར་

འཁྱུད་པའི་ཚེ། །ནུ་འབུར་མིན་པའི་འཇམ་ཞིང་གཉེན་པ་ཡིས། །མཛའ་བོའི་སྐེད་པར་རེག་བྱའི་བདེ་སྟེར་བ། །ལུས་ཕྲའི་རྒྱན་འཆང་ཡུལ་དེར་ངེས་པ་རྙེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ངོ་མཚར་ཕུལ་བྱུང་ནི། ས་སྐྱོང་ཁྱོད་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཕུང་པོ་འདི་ནི་དཔག་
ནུས་མིན་ཡང་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་འདིར་ནི་ཤོང་བ། ཨེ་མ་ས་འདིའི་ཁོངས་དག་ཤིན་ཏུ་ཡངས་སོ། །དཔེར་ན། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་བའི། །མཁྱེན་བརྩེའི་ཕ་མཐའ་འཆི་མེད་ལམ་གྱིས་ཀྱང༌། གཞལ་ནུས་མིན་འདི་བསིལ་ལྡན་ཁ་བའི་
ལྗོངས། །ཤོང་བའི་སྣོད་ནི་ཨེ་མ་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཞུང་གི་ཚིག་ཟིན་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གྲགས་པ་ཕུལ་བྱུང་ཞེས་འཆད་འདུག་ནའང༌། རྒྱ་ཆུང་བར་མངོན་ལ། འགྲེལ་པ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་ལྡོག་པའི་ཕུལ་བྱུང་སོགས་མང་པོར་སྤྲོ་བའི་

133

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

དཔེར་བརྗོད་མཛད་ཀྱང༌། ཚིག་ཚོགས་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅིང༌། རྒྱན་འདྲེས་པ་སྤྲོ་བར་ཤར་ན་དཔེ་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་དང་སྦྱར་བའི་ཕུལ་བྱུང་འོང་བས་མཚོན་ཏེ་བསྟོད་སྨད་ཀྱི་རྒྱན་འདྲེས་པ་ཁྲི་ཕྲག་བརྒལ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བློ་གྲོས་ཀྱིས་

དཔོགས་པ་ལས་བརྗོད་པར་མི་ནུས་སོ། །གསུམ་པ་བསྟོད་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་རྒྱན་ནི་གཞན་པ་དག་ལས་ཀྱང༌། སྙན་ངག་མཁན་ངག་གི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་གྱུར་པ་སྟེ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ནི་
ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་ཞེས་པར་བརྗོད་པ་འདི་གཅིག་པུ་ཉིད་ནི་མཆོག་ཏུ་བརྗོད་དོ། །

རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།
བཅུ་གཉིས་པ་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད། །དཔེར་བརྗོད། ལོག་རྟོག་
དགག་པ། རབ་རྟོགས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སེམས་ལྡན་
སྲོག་ཆགས་དག་གམ། ཅིག་ཤོས་སྲོག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞན་དུ་གནས་པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་ལ་དམིགས་ནས། གང་དུ་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་
ནས། རྣམ་པ་གཞན་རབ་ཏུ་རྟོག་པ་ལྟར་སྟོན་པ་དེ་ནི་རབ་རྟོག་ཏུ་རིག་ཏེ། དཔེར་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སེམས་ལྡན་རབ་རྟོག་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི་གླང་པོ་ཆེ་དག་ནི་ཉི་མའི་གུང་ལ་ཉི་མའི་ཚ་བས་གདུངས་པ་ཡིས། བསིལ་བའི་ཆེད་དུ་པད་མཚོར་འཇུག་པ་ལ། ཉི་མས་གདུངས་པའི་ལན་དུ། དེའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་པདྨ་རྣམས་གཞོམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཞེས་སྒྲོ་བཏགས་སོ། །དཔེར་ན། དབྱངས་ཅན་ཐོར་ཚུགས་རྣམ་པར་གཡོ་བའི་རྩེ། །ཟླ་ཚེས་གསར་པས་རབ་ཏུ་ལེགས་བརྒྱན་པ། །དམར་ཕྱོགས་རྫོགས་པ་གསུམ་པའི་སྔོ་བསངས་དུས། །སྟུག་པོའི་མུན་

134

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

པ་སེལ་བར་དགོངས་སམ་སྙམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། ལག་ལྡན་ཁྲུས་དང་བཏུང་བ་དང་པད་རྩ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཆུར་འཇུག་

པ་ལ། དེ་ནི་འཁོན་ལན་གླེན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་རབ་

བཏགས་བརྗོད་དོ། །
གཉིས་པ་སེམས་མེད་རབ་རྟོགས་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལུས་ཕྲས་མཛེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཨུཏྤལ་རྣ་གོང་དུ་འཛུགས་པ་ལ་འདི་ནི་མིག་བདག་གི་དཀྱུས་
རིང་བ་དག་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རྣ་བའི་རྒྱན་གྱི་ཟོལ་དུ་འོངས་སོ་ཞེས། དེའི་
ལན་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་གི་ཟུར་རིང་པོར་སྤྲོས་ནས་རྣ་བ་ཡི་ཨུཏྤལ་ལ་འགོང་བ་
འདྲའོ། །དཔེར་ན། འཇའ་འོད་ལུས་ཕྲས་འཁྲིལ་བག་གིས། །འདོད་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་
སྤྱོད་པར། །བ་སྤུའི་ཚོགས་རྣམས་ཉེར་ལངས་ཏེ། །མགོ་བོ་བཏེགས་ནས་བལྟ་བ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། མིག་ཟུར་ཆར་ནི་ལྷུང་པར་གྱུར་པ་ལ་བཏགས་ནས། མིག་གི་འོད་ཀྱིས་ཨུཏྤལ་ལ་རེག་པ་མིན་ཡང༌། སྙན་ངག་མཁན་གྱི་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བཏགས་ཏེ་བརྗོད་དོ། །
གསུམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རབ་རྟོག་ནི། སེམས་མེད་མཚན་མོ་མུན་པ་ཐེབས་
པ་དེས། སེམས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་རང་གི་ལུས་ལ་མུན་པ་འབྱུག་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་མེད་ནམ་མཁའ་འདིས་ནི་སེམས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་མིག་སྨན་གྱི་ཆར་པ་འབེབས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་དང༌། ཡར་ངོའི་སྒྲས་རབ་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ༌། །དཔེར་ན། ཟླ་གཞོན་ཤར་བས་ཀུ་མུད་ཏ། །དགའ་བས་ཡང་ཡང་འཛུམ་

135

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

པ་བཞིན། །བུང་བས་བཅུད་རྣམས་ཁྱེར་དོགས་ནས། །གེ་སར་སྐྲག་ནས་འདར་བ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ། རིགས་པ་དང་འགལ་བ།
མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འདིར་ནི་བཞིན་གྱི་སྒྲ་ཡིས་འགའ་ཞིག་ལ་དཔེ་རྒྱན་ཉིད་དུ་ནི་འཁྲུལ་པ་སྐྱེད་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ་འབྱུག་པ་བཞིན་སོགས་ཀྱི་བྱིངས་སྒྲུབ་
ལ་ཙནྡྲ་པ་ལྟར་ན་ལེགས། ཀ་ལཱ་པ་ལྟར་ན་ཀུན་བཤད་ཀྱི་ཝ་རྟ་མ་ནའི་གཅིག་ཚིག་ཏེ་
བྱིན་ཤུལ་ཏི་ངའི་མཐའ་ཡིན་ལ། དཔེ་ལ་དེ་ཕན་གྱི་རྐྱེན་སྟེར་དགོས་པས་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པཱ་ཎི་སོགས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གསུང་ལས་འདའ་མི་རིག་པས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དང་དཔེར་བྱ་ཉིད་དག་ནི་མཚུངས་པའི་ཆོས་ལ་ལྟོས་དགོས་པས་ན། འབྱུག་པ་དང་ནི་མུན་པ་གཉིས་ལ་དཔེ་དོན་གྱི་མཚུངས་ཆོས་འདི་
ཞེས་མངོན་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་ཏམ་ཅི་སྟེ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འབྱུག་པ་ཉིད་དཔེར་བརྗོད་འདོད་ན། འབྱུག་ཅེས་པ་བྱ་བ་ལས་གཞན་པ་ཅི་སྟེ། མུན་པ་དང་ཐ་མི་དད་དོ། །འབྱུག་པ་དེ་ཉིད་མཚུངས་ཆོས་དང༌། ཆོས་ཅན་དཔེ་ཡང་ཡིན་ཞེས་པ་མ་སྨྱོས་པ་སུས་ཀྱང་འཆད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱེད་པ་དཔེ་ཡིན་ན། ཏི་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིགས་ལ་འབྱུག་ཅེས་པ་ནི་དབང་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་བྱ་བ་འབྱུག་པ་ཉིད་ཀྱང་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པས་ན། གཞན་གྱི་དཔེ་དོན་མཚུངས་ཆོས་སུ་སྦྱོར་བའི་རེ་ལྟོས་སུ་བྱར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གིས་འབྱུག་པ་འདི་དང་ནི་མུན་པ་མཚུངས་ཞེས་སྨྲ་ན་ཡང༌། ལུས་ལ་ཞེས་པ་ལས་ཀྱི་ཚིག་དཔེ་དོན་མ་འབྲེལ་ཏེ། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་མེད་དོ། །དཔེར་ན་ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བ་བཞིན།

136

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ཞེས་པས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་མཛེས་ཆོས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུག་པ་འདི་ལ་ཡང་ནི་འབྱུག་པ་ལས་གཞན་པའི་མཚུངས་ཆོས་ཞིག་རྟོགས་དགོས་པ་ལ་དེ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་བོ། །
གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་འབྱུག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་ད་ནི་བྱ་བ་མུན་པ་བྱེད་པ་དང༌། ལུས་ཀྱང་ལས་སུ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་དོན་ཏོ། །སྐྱེས་བུ་མཁས་པས་དེ་ལྟར་རབ་བཏགས་ཞེས་འདོད་པར་བྱའོ། །
བཞི་པ་ནི། སྙམ་དང་དོགས་དང་ངེས་དང་འདྲ། མིན་ནམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཡིས་རབ་བཏགས་གསལ་བར་བྱེད། བཞིན་གྱི་སྒྲ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་རིམ་པ་བཞིན། དབྱངས་ཅན་བཻཌཱུར་རྒྱུད་མང་བརྡུངས་པ་ན། །དབྱར་རྔ་སྐྱེངས་ཏེ་སྤྲིན་གོས་གྱོན་ནམ་སྙམ། །རི་དྭགས་མིག་ཅན་བཞིན་གྱི་
མཛེས་སྡུག་གིས། །ཆུ་ཤེལ་དབང་པོ་གླིང་གཞན་བྲོས་ཀྱི་དོགས། །སྡེ་སྲིད་ཕག་གྲུས་
རྫོགས་ལྡན་བོས་པ་ན། །ང་ལས་ནུ་དེ་སླར་ཡང་འོངས་པར་ངེས། །ཤོང་སྟོན་རིག་བྱེད་འཆད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་འདི། །བསྟན་ཚེ་ཕུར་བུ་ས་འདིར་འོངས་པ་འདྲ། །དབྱངས་
ཅན་ཞལ་ཁྱིམ་དཀར་ཞིང་འཛུམ་པ་ཡིས། །པདྨའི་ཚོགས་རྣམས་དགའ་ནས་རྒོད་
མིན་ནམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལེའུ་དང་པོའི་མཛེས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྐབས་སུ། ལག་པ་ལྟ་

བུ་ཕུ་དུང་གི་ནང་དུ་འཇུག་བཞིན་པའི་ལག་པ་ཞིག་ལ། ལག་པ་འདི་ཆེས་གྲགས་ནས་ཕུ་དུང་གི་ནང་དུ་མ་ཤོང་ངོ་ཞེས་འུད་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཕུལ་བྱུང་གི་སྐབས་སུ་ལག་པ་འདི་གང་གིས་ཀྱང་གཞལ་མ་ནུས་པའི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང༌། ཕུ་དུང་འདིར་ཆུད་པ་ཡ་མཚན་ནོ་ཞེས་པ་ཞིག་དགོས་པས་ཁྱད་པར་ཆེ་ཞིང༌། ལེའུ་དང་པོའི་ཏིང་

137

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ངེ་འཛིན་ལ་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མེད་ཅིང༌། འདིར་ཡང་ཡོད་པས་བློ་གསར་བ་
རྣམས་མགོ་བོ་མགལ་མེ་ལྟར་འཁོར་མི་དགོས་སོ། །

རྒྱུའི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།
བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུའི་རྒྱན་ལ། མཚམས་སྦྱར་དང༌། དངོས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་རྒྱན་འདི་ནི་ཚིག་རྣམས་དག་གི་རྒྱན་གྱི་མཆོག་གོ །གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན།
རྒྱས་བཤད། འཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ལ་ནི། བྱེད་པོ་གང་གིས་ལས་དང་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ནི་བྱེད་པོའི་རྒྱུ་དང༌། དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་
དག་ལ་རྣམ་པ་དུ་མ་དཔེར་བརྗོད་ན་གཉིས་པ་ལ་དངོས་པོའི་རྒྱུ། དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་

མཚར་བའི་རྒྱུ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་བྱེད་པོའི་རྒྱུ་དང༌། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་དང་
པོ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང༌། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྐྱེད་
བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཙནྡན་གྱི་ལྗོན་པ་གསར་བ་ཡི་
ཡལ་འདབ་ལྷོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡའི་རླུང་གིས་ནི་སྐྱོད་པར་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དྲི་ཞིམ་པའི་བསེར་བུ་འདི་སྐྱེད་བྱེད་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་ནི། རླུང་འདི་ཕོག་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་སྔར་མེད་གསར་དུ་ཡིད་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེའོ། །དཔེར་
ན། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་དབྱངས་ཅན་མའམ། རྨད་བྱུང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེས། །བདག་ལ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པ་ཡི། །བློ་གྲོས་སྣང་བ་ཅི་ཡང་འཕེལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བ་ཀུན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་འོས་པའི་རྒྱུ། རླུང་དང་དྲི་བསིལ་བའི་རང་བཞིན་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་འདི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་རྒྱན་ཉིད་དུ་ནི་རབ་བསྟན་ཏེ། དགའ་བ་

138

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

དེ་ལས་ལྡོག་པ་དག་ཀྱང་འཆད་པར་འགྱུར་པས། དེ་དང་མཚུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ཉམས་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ། དཔེ་དོན་ཞར་བྱུང་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མ་ལ་ཡ་ཡིས་ཆུ་རྒྱུན་ལ་རེག་ཅིང་བདར་བས་བསིལ་བ་དང༌། ཙནྡན་གྱི་ནགས་བསྐྱོད་པ་ལས་དྲི་ཞིམ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འོངས་པའི་རླུང་ནི་སྐྱེད་བྱེད་དང་སྐྱེད་བྱ་མགྲོན་པོ་རྣམས་བུད་མེད་དག་དང་བྲལ་ནས་རིང་པོར་སོང་བ་ལ་ཕོགས་པས་ཆུང་མ་དྲན་ནས་དགའ་བ་ཉམས་ཏེ་འཆི་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གནས་སོ། །ཞེས་དོན་དྲིལ་ན་རྒྱུ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ལུགས་གོ་ལྡོག་པའོ། །དཔེར་ན། སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི། །ཕུལ་བྱུང་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པ་ཡིས། །མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་དཔུང་ཚོགས་ཀྱི། །བློ་གྲོས་སྐལ་བ་ངན་པར་བྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་རླུང་གི་རྒྱུས་ནི་འབྲས་བུ་བུད་མེད་དང་བྲལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ཆགས་པ་རིམ་པས་འཕེལ་བ་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ཡིད་འོང་མ་ལ་སྲེད་པ་འཕེལ་བས་དགའ་བ་ཉམས་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་ནུས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན། དཔྱིད་ཀ་ས་བོན་བཏབ་པའི་རྒྱུས། སྟོན་ཀ་སྔར་མེད་
ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ནི་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང༌། སྣམ་བུ་དཀར་པོ་དེ་འགྱུར་བྱ། འགྱུར་བྱེད་རམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་གཞན་སྔོན་པོར་སོང་བ་
ནི་རྣམ་འགྱུར་ཏེ། འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དོ། །ཐོབ་པའི་ལས་
ཕལ་ཆེར་ནི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ནས་ཁལ་གཅིག་ལྟ་བུའི་ཡོན་དེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱ་ཡིན་ལ། ཐོབ་བྱེད་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་པར། དེ་ཀློག་པའི་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་སྐོར་འགྲེལ་བ་ཕལ་ཆེར་ལ་མི་གསལ་ཞིང༌།

139

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

འགའ་ཞིག་ཏུ་རྟོག་བཏགས་ཀྱིས་ལོག་པར་འཕྱན་པ་ཡང་སྣང་མོད། འདིར་ནི་སློབ་
དཔོན་མཁས་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་དོན་ཉི་མ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་བྱས་པས། ལེགས་པར་བཤད་དྲགས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་སྟག་ལུང་མཁས་པས་མི་ཟིན་པའི་
དཔེ་ལྟར། བླ་ཆེན་རྣམས་ཐུགས་རྒྱལ་བཞེངས་པར་གྱུར་ན་བཟོད་པར་གསོལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ། དམ་བཅའ་བ། རྣམ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ། ཐོབ་བྱའི་རྒྱུ་དང་
གསུམ། དང་པོ་ནི། འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དག་ནི་བསྟན་ཟིན་པ་དེ་ལྟར། ལྷག་མ་གཉིས་པོ་ཡི་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ནི་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བཀོད་པར་བྱས་ནས་དེ་རྗེས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡང་བསྟན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལོ་འདབ་གསར་དུ་འཁྲུངས་པའི་ནགས་ཚལ་དང༌། འདབ་བརྒྱ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་རྫིང་བུ་དང༌། ཟླ་བ་རྒྱས་པ་རྣམས་ནི་འགྱུར་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བུད་མེད་དང་བྲལ་བས་ཉེན་པ་རྣམས་ལ་འགྱུར་བར་བྱེད་མཁན་འདོད་པ་ཡིས་འགྱུར་བྱ་དེ་རྣམས་མགྲོན་པོས་ལྟ་བའི་དུག་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན། སོར་མོའི་འཕྲུལ་གྱིས་ལེགས་གྲུབ་པའི། །ཐབས་སུ་བྱས་པའི་ལྭ་བ་དཀར། །ལི་ཁྲིས་གོས་ཤིང་དྲས་སྡེབས་
པས། །དགེ་སྦྱོང་མཆོག་གི་བླ་གོས་མཛེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྐྱེ་བོ་ལང་ཚོ་ཅན་དེས་བུ་མོ་མཛེས་མ་རང་གི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་དང༌། བུ་མོ་དེའི་གྲོགས་མོ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་གཞན་དང་མཐུན་པ་ལ་ཞེ་སྡང་བ་ཡིན་ཡང༌། འཕྲལ་མཛའ་བའི་གནས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ་སྙིང་གཏམ་ལྟར་བྱས་ནས། མཛའ་བོ་ལ་ཁེངས་པ་གོམས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་བ་བུ་མོས་རིག་སྟེ། སྨིན་མ་འཁྱོག་ཅིང་མིག་གཡོན་དུ་ལོག་པ་དང༌། སྨོད་ཚིག་གི་མཆུ་ནི་གཡོ་ཞིང་ཁྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟ་བ་བྱེད་པ་ནི་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་

140

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། དབང་ཕྱུག་གོ་ཆས་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས། །གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་
ལེགས་བསྒྲུབ་པས། །ལེགས་སྦྱར་གནས་ལ་ལྟ་བའི་བློ། །དཀའ་བ་མེད་པར་ལྷུན་
གྱིས་གྲུབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཕྱི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། ཉི་
མ་ནུབ་པར་གྱུར་ཅིང༌། ཟླ་བ་ཡང་གསལ་ཞིང་མཛེས་ལ། འདབ་ཆགས་རྣམས་ནི་སོ་སོའི་གནས་སུ་ཉལ་བར་སོང་ངོ༌། །ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་བརྗོད་པ་གང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་
དང༌། ཤེས་བྱ་མཚན་མོའི་དུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གོ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་པར་བསྟན་
པ་ཉིད་དོ། །དཔེར་ན། ལྗོན་ཤིང་ལོ་འདབ་གསེར་གྱི་མདངས་འཛིན་ཞིང༌། །གང་བུའི་ཚོགས་རྣམས་རབ་སྨིན་ཁུར་གྱིས་ལྕི། །ཆུ་ལྷའི་བུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་པར་
གསལ། །ཉལ་འགྲོའི་རྒྱུན་རྣམས་ནད་སེལ་བདུད་རྩིར་གྱུར། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་བཟློག་ཅིང༌། ཙནྡན་གྱི་ཆུ་ཡིས་
ཀྱང་བཟོད་པར་མི་ནུས་པའི་གྲོགས་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དྲོད་ཀྱི་གདུང་བ་འཛིན་པ་
འདི་ཉིད་ནང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང༌། ཤེས་བྱ་ནི་གྲོགས་སྙིང་དུ་སྡུག་པ་ལ་ཡིད་འདོད་
པས་གཟིར་བ་གོ་བའོ། །ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དག་མཚོན་ནོ། །དཔེར་ན། ཤེས་བྱའི་གཞུང་གི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་དག །མཐོང་ཚེ་འཛུམ་དང་བཅས་ཏེ་ལྷུག་པར་སྨྲ། །ཡོན་ཏན་དྲེགས་པས་འགྱིང་བ་

མང་ཚོགས་ཚེ། །འཇིགས་པ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁྲི་ལ་འགྱིང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དམ་བཅའ། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུས་མཁས་པ་ཡིད་འཕྲོག་པས། འགའ་ཞིག་རབ་ཏུ་བསྟེན་པར་

141

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་རྒྱུ་མེད་པས་འབྲས་བུ་མེད་པ་བསྐྱེད་པ། དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། སྔ་ན་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། རིག་པའི་གནས་རྣམས་ནི་མ་བསླབས་པས་གོམས་པ་མེད་པ་དང༌། བློ་ལྡན་རྣམས་དང་མ་འགྲོགས་པས་དེ་དག་ལས་ལེགས་བཤད་ཐོས་པ་མེད་པ་དང༌། དབང་པོ་རྣམས་ནི་མི་སྡོམས་པས་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པ་མེད་པ་གསུམ་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་མི་རྣམས་རབ་ཏུ་གདུང་བ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན། ཕྱག་ཆེན་བསྒོམ་པའི་གྲལ་དུ་མ་སྡད་ཅིང༌། །བླ་ཆེན་མང་པོའི་རྣམ་ཐར་མ་སྐྱངས་ལ། །རྟོག་གེ་ཙམ་ལ་མི་ཚེ་མ་སྒྲིལ་བས། །ཤོང་དཔང་མཁས་པའི་གོ་ས་ཁོ་བོས་ཐོབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཞིག་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། འདོད་པའི་གཏམ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་མྱོས་པ་སོང་བ་སྟེ་ཞིག་པ་དང༌། ལང་ཚོ་རྒྱས་པ་ཡིས་ནི་ཆགས་པ་རིམས་ནད་ལྟ་བུར་འཕེལ་བ་དག་ཉམས་པ་སྟེ་ཞིག་པ་དང༌། འདོད་པ་ལ་རྨོངས་པ་ཟད་པ་སྟེ་ཞིག་ཅིང༌། སྲེད་པ་འཕོས་པ་སྟེ་ཞིག་པ་ནི་རྒྱུ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ནི་ན་ཚོད་རྒས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་གནས་དགེ་བ་ལ་ཡིད་དགའ་བར་བྱས་
སོ། །དཔེར་ན། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗེད། །ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཚུལ་ཡང་རྣམ་པར་འགྲིབས། །ཤེས་རབ་མཐའ་དག་མངལ་གྱི་སྒྲིབ་པས་

སྦགས། །ཟོག་རྫུན་བླུན་པོའི་རང་འཚང་སྟོན་ལ་འབད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ཕན་ཚུན་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ནགས་ཚལ་འདི་དག་གི་སྐྱོན་ཡོན་ནི་
ཁྱིམ་ལ་མེད་ལ། ཁྱིམ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་ཡང་ནགས་ཚལ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཕན་
ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་དེ་རྒྱུ་དང༌། བདག་ཉིད་ནི་ནགས་ཚལ་ན་ཡོད་པ་དེའི་

142

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།
ཕྱིར་ནགས་ཚལ་ལ་ཁྱིམ་གྱི་སྐྱོན་དེ་མེད་སྙམ་པའི་ཡིད་དགའ་བ་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་
ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་ཀླུང་འདི་དག་བུད་མེད་མ་ཡིན་པ་དང་རི་དྭགས་འདི་དག་བུ་ཚ་མ་ཡིན་པས། ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་ཀྱི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་བུད་མེད་དང་བུ་
ཚའི་སྐྱོན་མེད་པའི་དགའ་བ་དེའོ། །དཔེར་ན། ཟླ་བ་འདི་ནི་ལུས་ཕྲའི་གདོང་མ་ཡིན། །རི་བོང་མཚན་མ་སྒེག་མོའི་འདྲེན་བྱེད་མིན། །བསིལ་བའི་ཟེར་འདི་རྔུལ་གྱི་ཐིགས་པ་མིན། །དེ་ཕྱིར་བྲམ་ཟེ་དག་ནི་ཡིད་རབ་དགའ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཞི་པ་སྤངས་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་ནི་
སྤངས་ནས་མེད་པས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་འཕེལ་བའོ། །དཔེར་ན། བག་མེད་སྤྱོད་པའི་རྣམ་ཐར་དང༌། །རྨོངས་པའི་ངང་ཚུལ་རིང་སྤངས་པས། །དབྱངས་ཅན་མ་དེས་རྗེས་བཟུང་ནས། །འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་སྤོབས་པ་ཐོབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་འབྲས་བུ་མེད་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་ས་ཧ་ཀ་ར་རྣམས་སྙེམ་མ་འཁྲུངས་མིན་ན་ཞེས། སྙེ་མ་
འཁྲུངས་ཡོད་པ་ལ་དངོས་མེད་ཀྱི་དགག་ཚིག་ཉིས་བརྩེགས་སུ་བྱས་ནས། དགག་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་རྒྱུ་དང༌། འབྲས་བུ་མགྲོན་པོ་རྣམས་ཐག་རིང་པོར་སོང་བའི་བུད་མེད་སྙེ་དེ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤི་མ་ཟིན་པས་མ་འོངས་པ་དངོས་མེད་དེ་བསྐྱེད་པས། འཇིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ལྟར་ཏིལ་དང་བཅས་པའི་ཁྱོར་ཆུ་སྦྱིན་བྱར་འགྱུར་རོ། །
སྙིང་པོར་དྲིལ་ན་ལྷས་བྱིན་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་མི་དད་པའི་ལོག་ལྟ་མེད་ན་
འཕགས་ལམ་འཐོབ་བོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། དེ་ཝ་དཏྟ་རྒྱལ་ལ་མི་དད་པའི། ལོག་

143

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ལྟ་མེད་ན་ཟས་གཙང་སྲས་པོ་ཡིས། །ལེགས་གསུངས་ཆོས་སྤྱོད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་
དག །རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་འཕགས་པའི་ས་ཡང་འཐོབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དཔེར་ན་རིག་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། མ་གོམས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཅིང༌། རྒྱུ་མེད་པ་དེས་འབྲས་བུ་ཡོད་
པ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དག་ལ་འདིར་སྔར་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཡི་ནི་རྒྱུ་ཉིད་དོ། །
གསུམ་པ་མཚར་བའི་རྒྱུ་ལ་རྣམ་གྲངས་མདོར་བསྟན་པ། དཔེར་བརྗོད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཚར་བའི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་རིང་པོས་རིང་བའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དང༌། རྒྱུ་འབྲས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱུ་སྐྱེས་པ་དང༌། རྒྱུར་རིགས་པ་མིན་པས། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ། རྒྱུར་རིགས་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེས་པ་སོགས་གྲངས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། དངོས་གཉིས་དང་པོ་ནི། སྙན་ངག་སྦྱོར་བའི་ལམ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་རྣམས་ལ་རྒྱུར་བཏགས་པའི་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་དག་མཐོང་སྟེ། དེའི་དཔེར་བརྗོད་ཇི་ལྟར་ན། དཔེར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་རིང་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། ལུས་ཅན་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་
གི་ཟུར་ཞེས་པ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ལུས་མེད་དག་གི་མཚོན་ཆ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཟུར་མིག་གང་དེ་གཞན་ལྷས་བྱིན་ལ་རབ་ཏུ་འཕངས་པས། དེ་འབྲས་བུ་
ཆགས་པས་མྱོས་པར་མ་ཟད། དེ་ཡིས་ཆེད་དུ་མ་གཉེར་བའི་རིང་པོར་གནས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་བདག་གི་ཡིད་ཀྱང་བཅོམ་མོ། །དཔེར་ན། འཇམ་དབྱངས་ས་ལོ་ཀུན་

144

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། །དགས་རྒྱུད་གྲུབ་མཐའ་དམིགས་ཕུག་བཀག་པ་ཡིས། །ཆེད་དུ་གཉེར་མིན་ཞི་བྱེད་ཤངས་པ་དང༌། །གཅོད་ཡུལ་པ་སོགས་རྒན་པོའི་ངག་སྒྲོས་ཞིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ལྷན་ཅིག་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་ལུས་སྐྱེས་ཏེ་འདོད་པས་དྲག་ཏུ་མྱོས་པ་རྒྱུ་འབྲས་བུ་གདོང་དམར་ཞིང་རྒོད་པ་དང༌། མིག་འབྲུ་ཚུགས་སུ་ལྟ་བ་སོགས་རྣམ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་པ་དང༌། བུ་མོ་ཡོངས་སུ་ནུབ་པ་སྟེ་ལང་ཚོ་མ་སྨིན་པ་ལས་ཡོལ་བ་རྒྱུ་དང༌། བུད་མེད་ན་ཚོད་དར་བའི་འདོད་པ་བསྟེན་རན་པ་སྐྱེས་པ་དེ་རྣམས་འབྲས་བུ་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་འབྱུང་ངོ༌། དཔེར་ན། རྡུལ་བྲལ་སྟོན་གྱི་ནམ་

མཁའ་ལ། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བ་དང༌། །ལྷན་ཅིག་པདྨ་དཀར་པོ་ཡི། །འདབ་
མའི་ཚོགས་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་སྔ་བའི་རྒྱུ་ནི། རི་དྭགས་མིག་ཅན་གྱི་ཆགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་རྒྱས་པར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་སྔར་ཉིད་ནས་གྲུབ་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ། སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་རྒྱུ་
བདུད་རྩིའི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འཕྲོས་པའི་ཟླ་བ་ཡི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱིས་ནས་ཤར་བས་
སོ། །དཔེར་ན། ལང་ཚོ་དར་བབས་འདོད་ལྡན་གཞོན་ནུ་དག་སྨིན་ལེགས་ལུས་ཕྲར་དགྱེས་དགུར་རབ་སྤྱད་ནས། །སླད་ནས་མཛེས་ཤིང་སྡུག་པའི་རྣམ་འགྱུར་ལ། །མི་ཟད་ཆགས་མྱོས་དྲག་པོ་ཅི་ཡང་འཕེལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཞི་པ་རིགས་མིན་གྱི་རྒྱུ་ནི། ལྷ་གཅིག་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་པོ་དམར་བའི་
ཉི་མ་གཞོན་ནུ་ལ་རེག་པ་རྒྱུ་དང༌། འབྲས་བུ་མི་རིགས་པ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལག་

པའི་པདྨ་ཟུམ་པར་བྱེད་པ་ཅི། དཔེར་ན། ཕྱི་རོལ་གཟུགས་སྣང་མཐའ་དག་

145

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ཀུན། །གསལ་བར་མཐོང་བྱེད་རྟ་བདུན་པ། །ཤར་བས་འབྱུང་པོ་བྱ་ཡི་ཚོགས། །མཐོང་བའི་གོ་སྐབས་བྲལ་འདི་མཚར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་རིགས་པའི་རྒྱུ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་

ཞབས་སེན་ཟླ་བ་ཡི་འོད་ཟེར་ཀུནྡ་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་རྒྱུ་དང༌། འབྲས་བུ་རིགས་པ་ས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་ལག་པ་ཡི་པདྨ་ཟུམ་པར་བྱེད་པ་ལ་དབང་པོ། དཔེར་ན། ངག་གི་རང་
བཞིན་མཐའ་དག་གྲུབ་པའི་དཔྱིད། །ཟད་མེད་ཀུན་ལ་འཇོ་བའི་ལེགས་བཤད་གཏེར། །ཚངས་སྲས་ལྷ་མོ་ཡུན་དུ་ཉེར་བསྟེན་པས། །སྙན་ངག་གཞུང་བརྒྱ་སྨྲ་བའི་དགའ་སྟོན་ཐོབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། དཔེར་བརྗོད་ཕྱི་མ་གཉིས་རྩ་བ་དང་བསྟུན་ནས་གཟུགས་རྒྱན་
འདྲེས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པས། འགྲེལ་པ་ཕལ་ཆེར་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་མོད། ཁོ་བོས་གཟུགས་ཅན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ངོས། གཞུང་གི་དགོངས་པར་འགྲོ་བའི་དཔེར་བརྗོད་བགྱིས་པ་ནི།
མངོན་ཤེས་དང་གྲུབ་རྟགས་སོགས་མི་འདུག་ཀྱང༌། ཤེས་བྱ་འདི་ཚོ་བསླབས་ནས་ཤེས་པའི་ལག་རྟགས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཞེས་པ་རྒྱུ་ཡི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་འདི་འདྲ་བ་དག་ཏུ་བསྟན་ནོ། །

ཕྲ་མོའི་རྒྱན་བཤད་པ།
བཅུ་བཞི་པ་ཕྲ་མོའི་རྒྱན་ལ། མཚམས་སྦྱར། མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཕྲ་མོ་ནི་རྒྱན་གྱི་མཆོག་གོ །གཉིས་པ་ནི། བློ་མངོན་དུ་བཏང་བའི་
སྒོ་ནས། དོན་བརྡའ་ཐབས་ཟུར་གྱིས་ཐོན་པ་དང༌། བློ་མངོན་དུ་མ་བཏང་བར་ལུས་
ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་ནང་མཚོན་པའི་དོན་ཕྲ་ཞིང་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཕྲ་མོ་
ཞེས་པར་བརྗོད་དོ། །
གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ཟུར་གྱི་ཕྲ་མོ་ལ། དཔེ་དོན་གཉིས། དང་

146

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཞིག་བུད་མེད་ཅིག་ལ་སེམས་ཆགས་ནས། ནམ་ཞིག་འུ་ཅག་གཉིས་འགྲོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མི་མང་པོའི་ཚོགས་སུ་བརྗོད་པར་མི་བཟོད་པས། མཛའ་བོའི་ཆགས་པ་དེ་བུད་མེད་ཀྱིས་རིག་ནས་རྩེ་དགའ་རོལ་བའི་ཆེད་དུ། རྒྱན་
གྱིས་པདྨོའི་ཁ་མཛུབ་མོས་ཟུམ་པར་བྱས་ནས་མཚན་མོ་འགྲོགས་པར་ཟུར་གྱིས་

བརྡ་བསྟེན་ནོ། །དཔེར་ན། དབང་ཕྱོགས་འཛིན་མའི་རྩེ་མོ་ནས། །ཆུ་ཤེལ་དབང་པོའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དག །ཤར་ཚེ་རིག་བྱེད་སྨྲ་བ་འགའ། །ལག་པའི་སོར་མོ་སྙིང་ཁར་སྦྱོར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལུས་སྐྱེས་ཏེ་འདོད་པ་དག་གིས་གཟིར་བ་ཡི་མཛའ་བོའི་དབུགས་དབྱུང་བར་འདོད་པ་ཡིས་ན། ཉིན་མོའི་སྣང་བ་མེད་པའི་བརྡར་པདྨ་ཁ་ཟུམ་པར་བྱས་པ་ལས། འདིར་ནི་མཚན་མོ་འགྲོགས་པར་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པའི་ཕྲ་མོ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི་གླུ་གར་བྱེད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་མདུན་སར་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གི་མིག་བུད་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ལ་གཏད་པ་སྟེ།
མི་གཡེང་བར་བལྟས་པས་ཆེད་དུ་མ་གཉེར་ཀྱང་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ལྟ་བ་པོ་དེའི་
གདོང་པ་ཆུ་སྐྱེས་འདྲ་བ་མདོག་དམར་ཞིང༌། རྔུལ་གྱི་ཐིགས་པ་གསལ་བ་དང༌། སྤུ་ལོང་རྒྱས་པའི་མཛེས་པ་ཅི་ཡང་འབྱུང་བར་གྱུར་བའི་རྣམ་པའི་ཕྲ་མོས་བུད་མེད་དེ་ལ་ཆགས་པ་དེ་སྟོན་ནོ། །དཔེར་ན། མི་བསྲུན་གླགས་བལྟའི་མུ་སྟེགས་ཀྱིས། །ཡུན་

དུ་གཤེ་ཡང་ཉི་མའི་གཉེན། །ཐགས་བཟང་ཚེམས་དཀར་བཞི་བཅུ་དག །ལུས་ཅན་མིག་གི་ཉེར་འཚོར་གསལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འདིར་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲས་མ་བརྗོད་པར་འཁྲིག་པ་ལ་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་འདོད་པ་དག །དམར་བ་
སོགས་རྣམ་འགྱུར་ལས་བུད་མེད་ཀྱིས་ངེས་པར་རྟོགས་ཏེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་

147

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

དུ་གྱུར་པ་ནི་ཕྲ་མོ་ཉིད་ལས་བརྒལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
བསྡུས་བརྗོད་ནི་དཔེ་ཅན་ལ་བསམ་ནས་དེ་ལ་སྦྱར་དུ་རུང་བའི་དཔེ་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་དོན་དེ་བསྡུ་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཚིག་མེད་པར་བརྡའ་ཐབས་
སམ་ལུས་ཀྱི་མདངས་ཙམ་གྱིས་དོན་གོ་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་པས་མི་འདྲའོ། །

ཆའི་རྒྱན་བཤད་པ།
བཅོ་ལྔ་པ་ཆའི་རྒྱན་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། མཚན་ཉིད་དང་བཅས་ཏེ་དམ་བཅའ་བ། དཔེར་བརྗོད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཆ་ནི་རྒྱན་གྱི་མཆོག་གོ །གཉིས་པ་ནི་
ཆ་ནི་ཆ་ཡིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་གསལ་བ་སྦ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་བསྒྲིབ་བྱ་

དང༌། དེ་དངོས་པོ་གཞན་དུ་ཁ་བསྒྱུར་བའི་ཟོལ་གྱིས་བསྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས།
དེའི་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདི་ཡི་ནི་རང་བཞིན་ངེས་པར་གསལ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་པོ་གསལ་བ་ཟོལ་གྱིས་སྦེད་པའི་ཆ་དང༌། ཟོལ་གྱིས་

སྨོད་ཅིང་བསྟོད་པའི་ཆ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འོས་པའི་ཆ་རྒྱན་ནི། རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་ཆགས་པས་མྱོས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྤུ་རྒྱས་པ་དེ། ཆགས་པ་ལ་སྤུ་ལོང་རྒྱས་པ་འོས་པ་དང༌། དེ་བུ་མོ་སྲུང་བ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པར་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་བཅོམ་དོགས་པས་བསྒྲིབ་

བྱ་ཡིན་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱེ་མ་དགའ་ཚལ་འདི་བསིལ་བའི་རླུང་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པར་
ཤེས་ཏེ། ཞེས་རླུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤུ་ལོང་རྒྱས་པར་ཟོལ་གྱིས་སྨྲས་པས། སྤུ་ལོང་
རྒྱས་པ་དེ་བསྒྲིབ་བྱ་དང་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་འོས་སོ། །དཔེར་ན། སྙན་ངག་གཞུང་
བརྒྱ་སྨྲ་བའི་ཆེད། །དབྱངས་ཅན་བསྡོམ་པའི་ཏིང་འཛིན་ལ། །གནས་ཚེ་མྱུར་དུ་

148

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

སངས་རྒྱས་དག །ཐོབ་ཕྱིར་ཀ་དག་ངང་ལ་ཡུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་མི་འོས་པའི་ཆའི་རྒྱན་ལ་དངོས་དང་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅི་ལྟར་བུ་མོ་མཛེས་མ་མཐོང་བ་ཉིད་ན། སྐྱེས་བུ་བདག་གི་སེམས་ལ། ཆགས་པས་མཆི་མ་བྱུང་བ་ནི་བསྒྲིབ་བྱ་དང༌། དགའ་བ་ལ་མཆི་མ་བྱུང་
བ་མི་འོས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་བྱེད་ནི་རླུང་གིས་གཙུབས་ཤིང་བསྐྱོད་པའི་མེ་ཏོག་གི་
རྡུལ་གྱིས་བདག་གི་མིག་ཏུ་ཆད་པས་སུན་ཕྱུང་ངོ༌། །དཔེར་ན། ཟླ་བ་མཐོང་བས་སྙིང་གྲོགས་དྲན་པའི་ལུས། །ཆགས་པའི་དབང་གིས་དྲོད་ནི་འཕེལ་པ་ལ། །མཆོད་པའི་རྟེན་ལ་ཕྱག་དང་བསྐོར་བ་སོགས། །ངལ་བརྒྱས་འབད་པས་ལུས་ནི་རྡུལ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཞེས་པའི་རྒྱན་འདི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་
སུ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྙན་ངག་མཁན་ཁ་ཅིག་ཆ་ལ་སྟེ་ཟོལ་ཚིག་གིས་བསྟོད་པ་ལྟར་བྱས་ནས་སྨད་པའམ་སྨད་པ་ལྟར་བྱས་ནས་བསྟོད་པར་བྱས་པ་ལ་ཆ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྨད་པའི་ཆ་ལ། དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྷ་ཅིག་མ་རུངས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་འདོད་པ་བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་རྒྱལ་པོ་གང་འདིའི་ཡིད་གཡུལ་གྱི་དགའ་སྟོན་ལ་ཆགས་ལྡན་
འདོད་པའི་དགའ་སྟོན་བས་ཀྱང་ཆགས་ཤིང་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པ་ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་འདི་མཛེས་པར་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་པོར་འོས་སོ། །དཔེར་ན། ཟང་ཟིང་
ནོར་དང་སྟོབས་རྣམས་ཐབས་ཀྱིས་བསྡུ། །འཁོར་རྣམས་ལྟོ་གོས་ཀྱིས་ཚིམ་ལུས་
སེམས་དག །ངལ་མེད་སྟེར་བས་བླ་མ་ཆེན་པོ་འདི། །ཁྱེད་ཀྱིས་འདི་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་

149

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

བསྟེན་པར་རིགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཕ་རོལ་འཇོམས་པ་སོགས་བརྩོན་འགྲུས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ལྟར་རང་བསྟོད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས། སྐབས་འདིར། དོན་
གཡུལ་འཁྲུག་ལ་དགའ་བ་སོགས་སྨད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲིབས་པའི་ཤུགས་ལ་
འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་རྒྱུན་དུ་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་བུ་མོའི་བསམ་པ་དེ་ལ་དགའ་བ་དག་ན་བཟློག་པར་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་བསྟོད་པའི་ཆ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཛའ་མོའི་གནོད་པ་རབ་ཏུ་གཞིལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ། བདག་པོ་གང་གིས་ངག་
འཇམ་ཞིང་སྙན་པར་སྨྲ་བ་ལ་སླབ་པར་བྱས་ཀྱང་དོན་སྐྱེ་བོ་འདི་ནི་གཡོ་ཅན་བརྩེ་བ་མེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡིས་གྲོགས་མོ་བདག་གི་གཏན་གྲོགས་ཅི་ལ་བྱ་སྟེ་མི་བྱའོ། །ཞེས་འཕྲལ་ངན་པ་ལྟར་སྨད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས། དོན་འཇམ་པ་སོགས་བསྟོད་
པ་སྒྲིབས་པའི་ཤུགས་ལ་ལེགས་པར་གོ་བའོ། །དཔེར་ན། འཁོར་རྣམས་ཐོས་ཕྱིར་

ཉིན་མཚན་ལུས་སེམས་བྲེལ། །ཏིང་འཛིན་བཟླས་བརྗོད་དཀའ་སྤྱད་དྲག་པོར་སྦྱོར། །སྡོམ་གསུམ་འགལ་ལ་ཆད་འབེབས་ཟང་ཟིང་དཀོར། །མི་སྟེར་ཡོངས་འཛིན་ངན་པ་འདི་འདྲས་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བོ་འདི་ལ་འདུད་པར་མ་བྱེད་ཅེས་གྲོགས་མོས་ཁེངས་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་ཀྱང༌། མཛའ་མོ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཁེངས་པ་བྱེད་མ་ནུས་པ་ནས། སྐྱོན་བརྗོད་པ་ལྟར་སྣང་ཡང༌། ཡོན་ཏན་གང་སྙན་པར་སྨྲ་བ་ཉིད་སོགས་ཀྱང་བསྟན་ནོ། །

རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
བཅུ་དྲུག་པ་རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད་དང༌། དཔེར་བརྗོད་གཉིས།
དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་འོས་པ་ཕྱིས་

150

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

རིམ་པ་བཞིན་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ལ་གྲངས་དང་གོ་རིམ་མ་འཁྲུགས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་གྲངས་བཞིན་ནམ། རིམ་པ་ཅན་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཁྲུས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཆུར་ནི་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་

དཔེ་ཅན་འཛུམ་བག་དང་གཅིག །མིག་དཀྱུས་དང་གཉིས། གདོང་མཛེས་པ་དང་གསུམ་པོ་ནི། དཔེ་ཀུ་མུ་ཏ་དང་གཅིག་ཨུཏྤལ་དང་གཉིས། པདྨ་གསུམ་པོ་ཡིས་འདྲེན་པའི་ཚིག་ནུས་པ་ཅན་བརྐུས་པར་ངེས་སོ་ཞེས་གཟུགས་ཅན་མ་ལ་འབོད་པའོ། །དཔེར་ན། ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་མཁྱེན་པ་དང༌། །བརྩེ་ཆེན་མཐུ་སྟོབས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གསང་བདག་གི །ཡོན་ཏན་བསྡུས་པར་གོར་མ་ཆག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། བརྐུས་སོ་ཞེས་པ་དཔེ་གསལ་བྱེད་དང༌། ངེས་སོ་ཞེས་པ་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་འཁྲུལ་བར་དོགས་ན་དཔེ་ཅན་
གྱི་ཆོས་དུ་མ་མཚུངས་པ་ལ་དཔེ་ལ་རིམ་པས་མ་འཛོལ་བར་སྦྱོར་བ་དེ་དཔེ་དང༌། རབ་རྟོག་ཏུ་མ་ཟད་རྒྱན་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་ཡང་མཚོ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་
རིམ་པ་ཅན་དུ་ཤེས་དགོས་སོ། །

དགའ་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།
བཅུ་བདུན་པ་དགའ་བའི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགའ་བའི་རྒྱན་ནི་མཆོག་ཏུ་སྟེ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དངོས་ཐོབ་ཀྱི་དགའ་བ་ལ། དཔེ་དོན་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། བི་དུ་རས་གོ་བིནྡི་སྟེ་ཁྱབ་འཇུགབསྒྲུབས་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་མཉེས་པར་

151

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

བྱས་པའི་མཐུས། ཁྱབ་འཇུག་ཁྱིམ་དུ་འོངས་པས། དེས་སྐུ་མཐོང་ཞིང་གསུང་ཐོས་
པའི་དེང་དུས་བདག་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཁྱབ་འཇུག་ལས་དངོས་སུ་ཐོབ་སྟེ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པའི་དགའ་བ་འདི་ནི། སླར་ཡང་ཁྱབ་འཇུག་ཁྱོད་རང་དུས་ཀྱིས་འོངས་

ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། ལྷ་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། ཀུན་ལ་རྗེས་བརྩེ་
ཤེས་བྱའི་ཚོགས། །ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་ཉི་མའི་གཉེན། །མགུར་ལས་བྱུང་བའི་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས། །ཐོས་པས་སྔོན་མེད་དགའ་བ་སྐྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བི་དུ་རས་དེ་འདྲ་བའི་དགའ་བ་ལྷ་གཞན་ལས་མིན་ཞེས་རིགས་པར་སྨྲས་ཚེ། ཁྱབ་འཇུག་དེ་ལ་གུས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན་བྱའི་ལྷ་འཕྲོག་བྱེད་བི་དུ་ར་ལ་ཤིན་ཏུ་དགེས་སོ། །
གཉིས་པ་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དགའ་བ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཟླ་བ་
དང༌། ཉི་མ་དང༌། རླུང་དང༌། ས་དང༌། མཁའ། སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་པ་དང༌། མེ་དང༌། ཆུ་
ཞེས་པའི་གཟུགས་བརྒྱད་པོ་རྣམས་དབང་ཕྱུག་གི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་ལས་རབ་ཏུ་འདས་ནས་ཏེ། ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཁྱོད་དངོས་སུ་ངེད་ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བལྟ་

བར་ཅི་སྟེ་མི་ནུས་པས། སྤྲུལ་པའམ་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་མཐོང་བ་ལ་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པའོ། །དཔེར་ན། མཆོག་སྲེད་ཀྱིས་བསླུས་གནག་རྫི་ཡིས། །གཙུག་
ལག་ཁང་གི་སྒོ་དྲུང་དུ། །རི་མོར་བྲིས་པའི་བ་ལང་ཚོགས། །མཐོང་བས་དགའ་བ་ཅི་
ཡང་བསྐྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི་རཱ་གྷུའི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བའི་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བས། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྤྲུལ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་མངོན་གསུམ་དུ་མཐོང་བར་བྱས་པ་

152

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ཡིས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཁྱོད་ནི་རྟག་ཏུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དགའ་བ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་པ་གང་དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་རྒྱན་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །
འདིའི་དོན་འཇམ་ཁ་དང་རིན་སྤུངས་པ་གཉིས་ཀྱི་ལོག་པར་དཀྲལ་འདུག་གོ །

ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།
བཅོ་བརྒྱད་ཉམས་ལྡན་ཀྱི་རྒྱན་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ། དཔེར་བརྗོད། དོགས་
སློང་གིས་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཉམས་ལྡན་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བར་བརྗོད་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་དགའ་བའི་འགྱུར་བ་སྒེག་པའི་ཉམས་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཨ་བནྟི་ཞེས་བྱ་བའི་བཙུན་མོ་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལྐོག་
ཏུ་སྦས་ནས་ཤིའོ་ཞེས་བརྗོད་པས། ཨུད་ཡ་ན་ཞེས་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་སྡུག་བསྔལ་ནས། བདག་གིས་ནི་བཙུན་མོ་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བས། བཙུན་མོ་ཤི་བ་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་པས་ཆགས་པའི་དབང་གིས་གང་དང་འགྲོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་འཆི་བར་འདོད་དོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ལ། སླར་བཙུན་མོ་འཚོའོ་ཞེས་གཏད་པས་ཤི་ཟིན་པར་ཐག་ཆོད་པ་ལ་སླར་ལོག་རྒྱུ་བྱུང་བས། ནང་དུ་ཡིད་དགའ་བའི་ཉམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་ལས་ཡུལ་སྒེག་པ་སོགས་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་བསྟོད་པའོ། །དཔེར་ན། མི་བཟོད་གྲང་བའི་རེག་པ་སྟེར་བའི་དགུན། །མཐར་བྱེད་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོ་ལས་འོངས་པའི། །ཆར་སྤྲིན་ལང་ལོང་

འཁྲིགས་ཤིང་དབྱར་སྐྱེས་སྒྲ། །ཐོས་པས་རྨ་བྱ་དགའ་བའི་གར་གྱིས་བྲེལ། །ཞེས་པ་
ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྔར་དགའ་བའི་དཔེར་བརྗོད་ཉིད་ནི་བསྟན་ཟིན་ཏེ། དགའ་བ་

153

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

སྒེག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་དཔེར་བརྗོད་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་འདིའོ། །ཉམས་སུ་འགྱུར་ལུགས་ནི། ནང་བསམ་པའི་འགྱུར་བ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་མང་པོ་དག་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གར་གྱི་ཉམས་བརྒྱད་གསལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྱོར་པ་དེ་རྩོམ་གཞི་སྲོག་ཏུ་བྱས་ནས་
དྲེགས་པས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྒེག་ཅིང་གཡོ་བ་དངོས་ཤུགས་ལ་སྟོན་པ་འདི་ནི་དགའ་བ་
སྒེག་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་གོ །དེས་མཚོན། མཁས་པ་ཡོན་ཏན། བུད་མེད་མཚར་སྡུག །སྐྱེས་པ་དཔའ་རྩལ་སོགས་ཀྱང་ངོ་། །
གཉིས་པ་དྲག་ཤུལ་གྱི་ཉམས་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདག་འཇིགས་སྡེའི་མདུན་ནས་ཚུར་རྒྱལ་པོ་བརྟན་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་གང་གིས་ཁོ་བོའི་ནག་མོའི་སྐྲ་ནས་གཟུང་སྟེ། དྲུད་ཅིང་དྲངས་བར་གྱུར་པ་ལ། འཇིགས་སྟེ་སྙིང་ན་ནས། ད་སྡིག་

ཅན་འདི་བདག་གི་ལག་ཏུ་ཐོབ་པ་ནི་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་འཚོ་བར་འགྱུར་རམ་ཅི་སྟེ་གསོད་དོ། །ཞེས་ནང་ཁྲོས་པས་ཕྱི་དྲག་ཤུལ་གྱི་ཉམས་བསྟན་ནོ། །དཔེར་ན། ལོག་
པར་འཁུ་བའི་ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་སོགས། །གཞོམ་ཕྱིར་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སྡེ་སྲིད་
ཀྱི། །དཔུང་ཚོགས་གོ་གོན་རྣོ་བའི་མཚོན་ཐོགས་ཏེ། །སོད་རྒྱོབ་སྒྲ་ཡིས་གནམ་ས་རལ་སྙམ་བགྱིས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། ཞེས་པ་འཇིགས་སྡེས་དགྲ་བརྟན་དཀའ་དག་ལ་བལྟ་བའི་ནང་གི་སེམས་ཁྲོ་བ་མཆོག་གི་མཐའ་འཛེགས་པས་ཕྱི་དྲག་པོའི་ཉམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་
གྱུར་པ་འདི་ནི་དྲག་ཤུལ་གྱི་རོ་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་གོ །གསུམ་པ་དཔའ་བའི་ཉམས་ལ་
དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་མཚོར་བཅས་པའི་ས་ལས་མ་རྒྱལ་ཞིང༌། རྣམ་པ་

154

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

མང་པོའི་མཆོད་སྦྱིན་ཡང་མ་བྱས་ལ། སློང་མོ་བ་རྣམས་ལ་ནོར་རྣམས་མ་བྱིན་པར།

བདག་ས་སྐྱོང་དུ་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅེས་དཀའ་བ་མེད་པར་རྒྱལ་པོར་གྱུར་སྙམ་པའི་ནང་གི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དཔའ་བའི་ཉམས་བསྟན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བགྲོད་
དཀའི་ལམ་དུ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས། །འཕགས་ཡུལ་མ་བསྐོར་གྲངས་མེད་པཎྜི་ཏ། །ཉེ་བར་བསྟན་མིན་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས། །སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་ཞབས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཞེས་པ་དཀའ་བ་མེད་པར་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་པའི་སྤྲོ་བ་ཁྱད་འཕགས་ནང་དུ་ཐོབ་པ་བདག །ཕྱི་རོལ་ཏུ་དཔའ་བའི་ཉམས་
ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་གནས་པས་ཉམས་ལྡན་ཉིད་དུ་ནི་རྟོགས་པར་ནུས་པ་ལ་ཚིག་འདི་དག་ནི་དབང་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྙིང་རྗེའི་ཉམས་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལང་ཚོ་རྒྱས་པས་ལུས་འཇམ་པ་གང་ལ་པདྨ་ཡི་མལ་སྟན་བྱས་པ་དག་ཀྱང་རེག་བྱ་རྩུབ་པའི་ཉམས་བྱེད་པའི་སྨིན་ལེགས་མ་སྟེ། རང་གི་བདག་པོ་ཤི་བ་ན། ཡུལ་དེར་ཆུང་མའང་གསོན་པོར་མེར་སྲེག་པའི་སྲོལ་ཡོད་པས། འགའ་ཞིག་གིས་ལྷ་མོ་དེ་ནི་ད་རོ་ཁང་དག་ཏུ་བསྲེག་ཟ་དང་ལྡན་པར་ཇི་ལྟར་ཉལ་ལོ་ཞེས་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་མྱོང་བའམ་མྱོང་འགྱུར་དེ་ལ་ནང་དུ་མི་བཟོད་པ་སྐྱེས་པས། ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྙིང་རྗེ་བའི་
ཉམས་བརྗོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཅུང་ཟད་བསླབས་ཀྱང་རབ་རྨོངས་ཐོས་དང་བྲལ། །ཟས་ནོར་ཙམ་གྱིས་བླུན་པོའི་འཁོར་ཚོགས་སྡུད། །གཞན་གྱི་འདྲེན་པར་རློམ་
དེའི་རྗེས་འཇུག་རྣམས། །ལོག་ལམ་དུ་འཕྱན་རྒྱལ་རྣམས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། ཞེས་པ་ནང་དུ་སྙིང་རྗེ་རྒྱས་པ་ཡི་རྒྱན་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བཤད་

155

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

དོ། །ལྔ་པ་མི་སྡུག་པའི་ཉམས་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་འཆད་པ་དམ་བཅའ་བ་དང༌། དངོས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང༌། དམ་པ་དང༌། བཞད་གད་དང༌། རྨད་བྱུང་དང༌། འཇིགས་རུང་རྣམས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མས་ལུས་ལ་བརྒྱན་པའི་སྲིན་པོ་རྣམས་མགོ་མེད་པའི་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྲིན་པོ་དེ་དག་ལག་པ་གཉིས་སྦྱར་ནས་ཁྱེད་རང་གི་དགྲའི་ཁྲག་རྣམས་འཐུང་ཞིང་འཐུང་ཞིང་གར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ནང་སྐྱུག་བྲོ་བས་ཕྱི་མི་སྡུག་པའི་ཉམས་བརྗོད་པའོ། །དཔེར་ན། མི་གཙང་
གང་བའི་ལྗན་ལྗིན་ལ། །སྦྲང་བུ ས་བལྡག་ཅིང་ལུས་ལ་གོས། །ལས་འབྲས་མི་ཤེས་
བྱ་བཏང་འགའ། །འཁྲུལ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཤང་གཅི་ཟ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དྲུག་པ་བཞད་གད་ཀྱི་ཉམས་ནི། དཔེར་ན། འཐབ་མོའི་ཚེ་ཀླད་ཆུང་ཞིག་ལ་བློ་ཤེད་ཅན་ཞེས་གོ་ལྡོག་ནས་འབོད་པ་ལྟར་བུད་མེད་གཅིག་སྐྱེས་པ་དང༌། ཉི་མོ་ལྟ་བུ་སྤྱད་པས་དྲོད་
ཀྱིས་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག་རྣམས་རྙིངས་པ་ལ་གྲོགས་མ་མེ་ཏོག་མ་རྙིངས་མ་ཞེས་བོས་
ནས། ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་མའི་ངོས་ལ་གྲོགས་ཀྱིས་འཇུས་པའི་སེན་རྗེས་གསར་པ་ཆགས་པ་
འདི་སྟོད་གཡོགས་ཀྱི་ནི་སྒྲིབ་པར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་ནང་དུ་རྒོད་བྲོ་བས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་
བཞད་གད་ཀྱི་ཉམས་སོ། །དཔེར་ན། འཁོར་བར་ཡིད་འབྱུང་བྱ་བ་གཏང་བའི་
ཚུལ། །དུག་གསུམ་སྐྱོན་ལྟར་སྨྲ་བའི་སྒོམ་ཆེན་ཁྱོད། །མིག་ཟུར་ཉ་མའི་བཞིན་ལ་ནན་ཏན་དུ། །བལྟ་ཚེ་ཁྱིམ་བདག་འགའ་ཞིག་གད་མོ་བྲོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བདུན་པ་རྨད་བྱུང་གི་ཉམས་ནི། སྔོན་མེད་པའི་དགའ་ཚལ་འདིའི་ལྗོན་པ་འདི་རྣམས་འདབ་མ་གསར་པ་གོས་བཟང་པོ་ལྟར་ཀླུབས་པ་དང༌། མེ་ཏོག་གི་དོ་ཤལ་མཛེས་པ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ་དང༌། ཡལ་འདབ་ཁང་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་

156

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

འདི་ནི་ངོ་མཚར་རོ་ཞེས། གོས། རྒྱན་ཁང་པ་གསུམ་པོ་ལྟར་ངོ་མཚར་བའི་རོ་ནང་དུ་
མྱང་བས། ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཉམས་གསལ་བའོ། །དཔེར་ན། གློ་བུར་བདག་
ཡིད་མི་ཤེས་རྨོངས་པ་དང༌། །བྲལ་བའི་བློ་གྲོས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ། །དབྱངས་ཅན་མགྲིན་པར་ཆགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་འདི། །ཨེ་མ་ངོ་མཚར་ལས་ཀྱང་ངོ་མཚར་རྨད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
བརྒྱད་པ་འཇིགས་རུང་གི་ཉམས་ནི། རྩེ་མོ་དག་ལ་མེ་གནས་པ་སྟེ་འབར་བའི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ནི་ལག་གི་རྡོ་རྗེ་གང་ཡིན་པ་འདིས་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཐལ་བར་
བཏང་བའི་གྲགས་པས། རྡོ་རྗེ་དེ་དྲན་པ་ན་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་བུད་མེད་རྣམས་མངལ་ན་བུ་ཡོད་པ་ནི་ལྟུང་བར་བྱེད་དོ། །ཅེས་ནང་དུ་ཡིད་སྐྲག་པའི་རོས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཇིགས་
རུང་གི་ཉམས་སོ། །དཔེར་ན། ས་ལོས་ཕྲོག་བྱེད་རིག་པས་བཅོམ་པ་ཡི། །གྲགས་པ་གངས་ཅན་ལྗོངས་འདིར་འབར་བ་ན། །བཀའ་རྒྱུད་པ་རྣམས་བཟོད་མེད་ཆེར་སྡངས་ཤིང༌། །འགའ་ཞིག་རི་སྟོངས་ཉུལ་ཡང་སྙིང་ཁ་སྡིགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི།
ལེའུ་དང་པོའི་སྙན་པ་ནི། གྲོང་པ་ཉིད་མིན་པའི་ཚིག་སྦྱོར་ལས་སྐྱེས་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡི་ནི་ཉམས་དག་བསྟན་ལ། འདིར་ནི་སྒེག་པ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་བརྒྱད་ལ་དབང་བར་

བྱས་ཏེ། ཚིག་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་དང་ལྡན་པར་བཤད་དོ། །

གཟི་བརྗིད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
བཅུ་དགུ་པ་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། དོན་བསྡུ་བ་
དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ང་རྒྱལ་སྐྱེས་པས་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་ཚིག །བརྗོད་པ་སྟེ། བཤད་
ཟིན་གཉིས་པོ་དེ་དང་གསུམ་པོ་འདི་གར་ཉམས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་

157

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ནོ། །གཉིས་པ་ནི་འགའ་ཞིག་དཔའ་བའི་དྲེགས་པས་བདག་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་ལ་འཇིགས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །བདག་གི་རལ་གྲི་
ལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་སྟེ་བྲོས་འགྲོ་བ་རྣམས་ནམ་ཡང་གསོད་ཅིང་གཞོམ་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ང་རྒྱལ་བས་གཞན་དག་ཉམས་ཆུང་ཆུང་ལྟར་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཁོ་བོའི་མདུན་སར་བླུན་རྨོངས་ཁྱོད་ཅག་རྣམས། །རྒོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷགས་པ་
ཤིན་ཏུ་ལེགས། །མཁས་ལ་དོགས་གནས་བྲལ་བའི་གཏམ་འགའ་ཡིས། །ཉིན་མཚན་མེད་པར་འཕྱང་མོ་ཉུག་ཏུ་འཇུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཅེས་པ་སྐྱེས་བུ་དྲེགས་ལྡན་འགའ་ཞིག་གིས་གཡུལ་དུ་གཞན་དག་ནི་གསོད་པ་བཀག་པར་བྱས་ནས་ཅི་བདེར་གཏོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།
ཉི་ཤུ་པ་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་བྱེད་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར། དེ་ཉིད་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དངོས་པོའི་
རྣམ་པ་གཞན་དག་བརྗོད་པ་གང་གི་སྒོ་ནས་དོན་དེ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འགོལ་ས་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཞིག་དང་བུ་མོ་ཞིག་
འཁྲིག་པའི་བྱ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་གནས་པའི་སར། གཞན་ཞིག་འོངས་པས་སྒྲུབ་བྱ་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་འགྲུབ་ཕྱིར་འབྱོར་བ་ཡིན་ཡང༌། རྣམ་གྲངས་གཞན་
ས་ཧ་ཀཱ་རའི་སྙེ་མ་རྣམས་གཞན་བྱ་རོག་གིས་གསུས་པ་གསོས་པར་གྲགས་པའི། ཁུ་བྱུག་འདིས་ཟ་བར་བྱེད་པས་དེ་ན་བདག་གིས་བཟློག་པར་བགྱི་བས། ཁྱེད་གཉིས་
དལ་གྱིས་འདུག་པར་མཛོད་ཅིག །དཔེར་ན། ཕྱག་ན་པདྨའི་སྐུ་བརྙན་ལ། །ཙནྡྲ་གོ་མི་

158

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས། །མཆོད་པ་མཛོད་ཅིག་ཟླ་གྲགས་དག །ཅུང་ཟད་ཕྱི་རུ་ལྗོངས་
རྒྱུའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གྲོགས་མོ་སྐྱེས་ཕྲན་འཕྲད་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་འདུས་པར་དགའ་བ་ཡི་དགའ་སྟོན་བསྒྲུབ་ཏུ་ཞུག་པར་འདོད་པས། ཐབས་ལ་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་དེ་ནས་སོང་བར་གྱུར་ཏོ། །འདི་བསྡུས་བརྗོད་ཕྲ་མོ་ཆ་གསུམ་དང་འདྲེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་ནི་དཔེ་ཅན་ལ་བསམ་ནས་དཔེས་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་བརྡའ་དང་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་རྟོགས་དགོས། གསུམ་པ་ནི་ཆའི་སྐབས་
བསྒྲིབ་བྱའི་རང་བཞིན་དང་མཐུན་ཞིང་མཚུངས་པར་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་བཀོད་
དགོས་ལ། འདིར་བསྒྲིབ་བྱའི་དངོས་པོའི་དོན་དེ་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་མི་མཚུངས་པའི་
སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གཅིག་རྣམ་གྲངས་སུ་བཀོད་པས་མི་འདྲའོ། །

ཀུན་ཕན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
ཉེར་གཅིག་པ་ཀུན་ཕན་གྱི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་རྩོམ་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་སྐལ་བ་ཡི་ནི་
སྟོབས་ལས་ཀྱང་དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་གཞན་ལ་བརྟེན་
ནས་གྲོགས་སུ་བྱུང་བ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་ཕན་པར་བརྗོད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་འཁྲིག་པའི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྲེད་ལྡན་འགའ་
ཞིག་རང་གི་དགའ་མ་མི་འདུད་པའི་ཁེངས་པ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ། དེ་ཡི་ནི་རྐང་པ་དག་ལ་ཕྱག་འཚལ་བར་བྱས་ཀྱང་དེ་ཁེངས་པའི་ཚེ། འགྲུབ་བྱེད་རྐྱེན་གཞན་བདག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་སྔོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐལ་པ་ཡིས། གློ་བུར་དུ་འབྲུག་གི་སྒྲ་ནི་
སྒྲགས་པར་གྱུར་པས། དགའ་མ་ཆགས་པ་འཕེལ་ཏེ་མཛའ་བོ་ལ་བདུད་པར་གྱུར་ཏོ།

159

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ཞེས་ཕན་པར་བྱེད་པོ་རྐྱེན་གཞན་འབྲུག་སྒྲ་ཡིས་མཛའ་བོའི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་ཕན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྒོ། །ཉེ་བར་བརྣག་པའི་ཞིང་པ་
རྣམས་ཀྱི་སེམས། །སོས་ཐན་འཇོམས་པར་འདོད་ཚེ་ཆར་གྱི་རྒྱུན། །ལན་གཅིག་མིན་པར་ཆལ་ཆིལ་འབབ་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།

ཉེར་གཉིས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་འབྱོར་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་བླ་ན་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་པ་ཡི་རྒྱན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་
དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི། །རཱ་ཝ་ཎ་སྟེ་སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོའི་མགོ་བོ་ཡང་གཅོད་པར་ནུས་པའི་བྱ་བའི་ཁུར་ཆེན་པོ་ཡང་གང་ཞིག་བཟོད་པའི་རཱ་གྷུ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཅུ་པའི་བུ་རཱ་མ་ཎ་དེས་རང་གི་ཡབ་བླ་མ་ཡི་བཀའ་ལས་འདའ་བར་ནུས་པར་མ་གྱུར་བའོ། །དཔེར་ན། ཕྲ་ཞིབ་དཔྱད་ཚེ་འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུ་ཡིས། །ཕྱི་རྒོལ་མཛད་ཀྱང་དགག་པར་ལེགས་ནུས་པའི། །བློ་བཟང་གྲགས་པས་འཁྲུལ་ལྡན་བསྟན་པ་འགའ། །རྒྱལ་བའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་དགོངས་ལྷག་མ་བཞག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་འབྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི། རྒྱལ་པོ་གཞན་ལ་འབྱུང་བར་དགའ་བའི་སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་རྩིག་པ་ལ་འཕོས་པའི་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་བརྙན་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བསྐོར་བར་གྱུར་པས་ལང་ཀའི་དབང་ཕྱུག་དག་གི་གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་ཕལ་ཆེར་གྱིས་དབྱེ་བ་མི་ཕྱེད་པ་ལས། དཀའ་བའི་གནད་གཟུགས་དེ་ཁོ་ན་

160

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ཡིན་པར་ཤེས་པ་ནི་ཨཉྫ་ནའི་བུ་སྤྲེའུ་ཧ་ལུ་མནྠ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། ས་སྲུང་དབང་པོའི་སྟེང་འགྱིང་ཞིང༌། །རིན་ཆེན་བརྩེགས་པའི་ཁང་བཟང་དབུས། །ནོར་བུའི་ཚོགས་
ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི། །མིག་སྟོང་ཅན་དེ་སྲིད་འདིར་བརྗིད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དཔེར་བརྗོད་སྔ་མར་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་དང༌། འདིར་ནི་མངོན་པར་འབྱོར་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བརླིང་བ་སྟེ། རྒྱ་ཆེན་པོ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཀྱང་གསལ་བར་རབ་ཏུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །

བསྙོན་དོར་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
ཉེར་གསུམ་པ་བསྙོན་དོར་གྱི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། དོན་བསྡུ་བ་
མདོར་བསྟན། དང་པོ་ནི། ཁྱད་ཆོས་སོགས་འགའ་ཞིག་གནས་ཚུལ་དངོས་དེ་མ་ཡིན་ཞེས་བསྙོན་བྱས་ནས་དོན་གཞན་ཅུང་ཟད་ཁས་བླངས་ཏེ་སྟོན་པ་ནི་བསྙོན་དོར་དག་གོ །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆོས་ལ་བསྙོན་པ་ནི། འདོད་པའི་ལྷ་དག་གི་བྱ་བ་སྲིད་པ་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ལ་ནི་ལྟོས་ནས། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་

མདའ་ལྔ་པོ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་ལྡན་སྟོང་ཕྲག་ཅིག་ཡོད་དོ། །ཞེས་བསྙོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་བསིལ་ལྡན་ལྗོངས་འདི་ཡི། །གྲངས་མེད་མཁས་པའི་རྒྱན་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། །དྲན་དབང་གཞན་གྱི་རྣམ་དཔྱོད་སྒྲོགས་པའི་ཚོགས། །འཕྲོག་པའི་
ཆོམ་རྐུན་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ཡུལ་ལ་བསྙོན་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྙོན་བྱ་ཡུལ་ཙནྡན་དང༌། ཟླ་འོད་དང༌། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིའི་གཞོན་པ་དལ་བུས་ལྡང་བ་འདི་རྣམས་
གནས་སྐབས་གྲགས་ཚོད་ལྟར་གཞན་གྱི་ངོར་ནི་བསིལ་མོད། ཅེས་ཁས་བླངས་ནས།

161

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

བསྙོན་བྱེད་ཡུལ་ཅན་ཆགས་ལྡན་གྱི་ངོར་ནི་མེའི་རང་བཞིན་སྤྲོ་བ་ལྟར་ཚའོ་ཞེས་
ཡུལ་ལ་བསྙོན་པའོ། །དཔེར་ན། །ཧ་ལུ་མནྠས་འཕངས་པའི་རི། །དཀར་ཞེས་ཕལ་ཆེར་དྲིལ་སྒྲོག་ཀྱང༌། །དབང་ཤེས་འཁྲུལ་ལྡན་བདག་ཅག་ལ། །ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་མདོག་ཏུ་མངོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འདོད་ལྡན་གྱིས་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་
གཞན་དག་ལ། ཁྱོད་ཙནྡན་སོགས་བསིལ་བར་ཁས་བླངས་པ་དེ་བསིལ་བ་མིན་པ་འདྲ་ཞེས་བསྙོན་ལུགས་ཡུལ་ཅན་བདག་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཚ་བ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཡུལ་ལ་བསྙོན་པའོ། །
གསུམ་པ་རང་བཞིན་ལ་བསྙོན་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདུད་རྩི་ཟགས་པའི་འོད་ཟེར་ཅན་ཟླ་བ་ཞེས་པར་འཇིག་རྟེན་ན་བདག་ཅག་འདོད་ཀྱང་དོན་
གྱིས་འདོད་ལྡན་བདག་ཉིད་སྲོག་འཕྲོག་པས་འདི་ནི་བདུད་རྩི་ལས་གཞན་དུག་

ཟགས་པས་ཟེར་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །རྩ་བར་ཆགས་ལྡན་ལ་སྦྱར་འདུག་ཀྱང༌། རྒྱན་ངོས་འཛིན་སོགས་ལ་དེའི་པར་བཀབ་མི་དགོས་ཏེ། འདི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བས། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་གཏོར་རང་བཞིན་སྔོན་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྙོན་ནས། མཐིང་བྱུགས་པ་ལྟ་བུ། ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཡིད་འོང་མཛའ་མོའི་བཞིན་རས་ཏེ། །རང་བཞིན་དཀར་བའི་མདོག་ཉིད་དུ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་ག་བུར་
གྱི། །ཁུ་བ་དག་གི་བྱུག་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཞེས་པ་ཟླ་བ་བདུད་རྩི་ཟགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཟླ་བ་ཉིད་ལྡོག་ནས་དོན་གཞན་འདོད་པས་གཟིར་བའི་དུག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རང་བཞིན་བསྙོན་དོར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། བསྙོན་དོན་གྱི་དཔེ་ནི་སྔར་བཤད་མ་ཐག་པ་ཉིད་དུ་དཔེར་

162

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

བརྗོད་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །འདི་ཡིས་བསྙོན་དོར་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་
མཚོན་བྱ་དག་ལས་རྒྱ་ཆེན་མཚོན་ནུས་པ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་དཔོག་གོ །

སྦྱར་བའི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།
ཉེར་བཞི་པ་སྦྱར་བའི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད། གཅོད་མཚམས་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱེ་བ། བཤད་ཟིན་དྲན་པའི་ཚུལ། སླར་ཡང་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྦྱར་བ་ནི་ཚིག་གི་གཟུགས་གཅིག་པ་དང་ལྡན་པ་ལས། སྒྲ་དོན་གང་རུང་མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་ཕན་ཚུན་སྦྱར་གཞི་སྦྱར་ཆོས་དུ་མར་སྟོན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་ཚིག་གཅོད་མཚམས་ཐ་དད་མིན་པའི་སྦྱར་བ་དང༌། གཅོད་མཚམས་ཐ་དད་ཅིང་ཚིག་འདྲ་བའི་སྦྱར་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ། ཚིག་ཐ་དད་མིན་པའི་སྦྱར་བ་ནི། ཨུ་ད་ཡ་འཆར་བ་དང་དར་བ་ལ་འཇུག་པས། སྦྱར་གཞི་རྒྱལ་པོ་དང་ཟླ་བ་གཉིས་ལ། སྦྱར་ཆོས་རྒྱལ་སྲིད་དར་བ་ཟླ་བ་འཆར་བ་ལ་གནས་པས་མཛེས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་མིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌། ཟླ་བ་ཉ་གང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཆགས། རྒྱལ་པོ་
འདི་མིའི་རྒྱལ་པོ་དང༌། ཟླ་བ་གཉིས་སྐྱེས་རྒྱལ་པོ། མྲ་དུ་ཀ་རཿཞེས་པ། འཇམ་པའི་དཔྱ་དང་འཇམ་པའི་འོད་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས། རྒྱལ་པོ་འཇམ་པའི་དཔྱ་ཁྲལ་ལེན་ཞིང༌། ཟླ་བ་འཇམ་པའི་འོད་ཀྱིས་མི་གདུང་བ་སྟེ། སྦྱར་ཆོས་དྲུག་པོ་སྒྲ་ཚིག་གཅིག་
ཅིང་གཅོད་མཚམས་ཐ་མི་དད་པས་སྦྱར་བའི་སྦྱར་གཞི་གཉིས་པོ་འདིས་འཇིག་རྟེན་

163

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།
གྱི་ཡིད་ནི་རབ་ཏུ་འཕྲོག་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། སྦྱར་གཞི་དབྱངས་ཅན་མ་དང་ཟླ་བའོ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་འོང་ཤིན་ཏུ་དཀར༌། །གདུང་བ་སེལ་ཞིང་བདེ་བ་སྐྱེད། །བདུད་
རྩིའི་ཚོགས་རྣམས་ཅི་ཡང་སྤྲོ། །དགའ་བའི་ཟློས་གཅོད་མཚམས་གཅིག་གར་འཕེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། འདི་ལ་སྦྱར་ཆོས་གཉིས་ལས་གཅོད་མཚམས་གཅིགམི་ཉུང་ཞིང་སྒྲ་དོན༌། གཅོད་མཚམས་གཅིག་ལ་ཁྱད་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་ཐ་དད་གཅོད་མཚམས་གཅིག །ཚིག་འདྲའི་སྦྱར་བ་ནི། རྒྱ་དཔེར། དགག་པའི་ན྅་སྔོན་དུ་ཡོད་པ་མི་གནས་ཞེས་པའི་དོན་དང༌། ཀྵ་ཏྲ་ནི་རྒྱལ་རིགས་དང༌། ནཀྵ་ཏྲ་རྒྱུ་སྐར་ལ་འཇུག་པ་སོགས་མཚམས་སྦྱོར་ཕྲལ་མ་ཕྲལ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་
ནས། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་ལ་མི་གནས་ཤིང༌། རྒྱལ་པོ་མི་དགེ་བའི་སྐྱོན་
གྱི་འབྱུང་གནས་དང་སྡོངས་ནས་སྐྱོན་མང་པོ་དག་གིས་སྐྱེ་བོ་བདག་ཅག་དགའ་བ་མེད་པར་འདི་ལྟར་ཅིས་མ་མནར་ཏེ་མནར་རོ། །ཞེས་གཅོད་མཚམས་གཅིག་དང༌། ཡང་རྒྱུ་སྐར་གྱི་ལམ་ནམ་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་མཚན་མོའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་
སྡོངས་ནས་སྲོད་ལ་ཟླ་བ་འདི་ཡིས་ནི་སྲེད་ལྡན་བདག་ལ་འདི་ལྟར་དགའ་བ་མེད་པར་འདོད་པས་ཅིས་མ་མནར་ཏེ་མནར་རོ། །དེ་དུས་རྣམས་ཀུན་ལས་ཡོལ་མེད་རླབས། གཅོད་མཚམས། །ལེགས་པའི་ནོར་བུ་མང་འབྱུང་ཁུངས། །རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་མཐའ་རྙེད་མིན་པའི། །གཅིག་གོ ། འདི་བོད་གཏམ་འདི་ཚོང་པའི་ཁ་ལས་སྒྲོག་སྐད་ལ་མཚོན་ན། གང་ལ་ཡང་མ་སྦྱར་བའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ཧྲིལ་བུ་དོན་གཉིས་ལ་འབྱར་
འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པས། དཔེར་ན། དུས་རྣམས་ཀུན་ལས་ཡོལ་མེད་ཅིང༌། །ལེགས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བའི་ཁུངས། །གཏིང་མཐའ་ནམ་ཡང་རྙེད་མིན་པའི། །གཏམ་འདི་སྐྱེ་

164

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

བོའི་ཁ་ལས་སྒྲོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། དཀའ་གནས་འདི་ལ་འཇམ་ཁ། རིན་སྤུངས། དཔལ་སྒང་དུས་ལས་ཡོལ་མེད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ།པ་གསུམ་ཡང་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་ཁུངས་དཔེར་བརྗོད། །མཁྱེན་པའི་གཏིང་མཐའ་རྙེད་མིན་པའི། །གཏམ་འདི་བློ་ལྡན་ཁ་ལས་སྒྲོག །འཁྲུལ་པའི་ལམ་དུ་འཕྱན་ཞིང༌། །ཟུར་མཁར་བས་སྒྲའི་གྲོང་ཚིག་གི་དཔེར་བརྗོད་འདྲ་བ་ཞིག་མ་གཏོགས་མ་བྱུང་འདུག་པས། མཁས་པ་དེ་རྣམས་
འཁྲུལ་ཕྱིན། འཁྲི་སྟག་འབྲུག་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་དཔེར་བརྗོད་ཡོད་ཟེར་བ་ས་
ཕྱོགས་དེ་ནས་ཙནྡན་འཁྲུངས་དོགས་མ་དགོས་འདིར་ལེགས་པར་བཤད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་མིང་དང་དོན་མཐུན་པའི་པཎྜི་ཏ་སྨོན་འགྲོ་བའི་དྲིན་ལས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། དཔེ་དང༌། གཟུགས་ཅན་དང༌། འགོག་པ་དང་ལྡོག་པ་ཅན་སོགས་
ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་སྦྱར་བ་རྣམས་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །བཞི་པ་ལ་
དམ་བཅའ་བ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྔར་མ་བརྗོད་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། འགའ་ཞིག་བྱ་བ་ཐ་དད་མིན། །གཞན་པ་བྱ་བ་འགལ་མིན་ཡོད། །འགལ་བའི་ལས་ཅན་བདག་ཀྱང་གཞན། །སྦྱར་བ་ངེས་པ་ཅན་ཡང་ཡོད། །ངེས་པ་འགོག་པའི་གཟུགས་བརྗོད་དང༌། །འགལ་མེད་འགལ་བ་ཅན་ཡང་སྟེ། །ཞེས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་ནི་དཔེར་བརྗོད་དག་ལས་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་བྱ་བ་ཐ་དད་མིན་པའི་སྦྱར་བ་ནི་སྦྱར་གཞི་མཛེས་མའི་མིག་དང༌། ཕོ་ཉ་མོ་ཡིན་ལ་སྦྱར་ཆོས་མིག་ཟུར་དང་གཏམ་གཉིས་ཀ་འཁྱོག་ཅིང༌། ཡིད་དུ་འོང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་ཆགས་པའི་ཉམས་གསལ་བར་

165

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

སྟོན་པར་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་སྟེ། མཛེས་མས་བསྐུལ་བ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དང་མིག་ཟུར་དང་ཕོ་ཉ་གཉིས་ཀས་མཛའ་བོ་འགུགས་པས་བྱ་བ་ཐ་མི་དད་དོ། །དཔེར་ན། འདྲེན་བྱེད་ཡུལ་དུ་ལྷག་པར་མཛེས། །ཡང་ཡང་བལྟས་ཀྱང་ངོམས་པ་མེད། །དཀར་འཇམ་ལུས་ཕྲའི་ལག་པ་དང༌། །ནུ་མ་ཡིས་ཀྱང་བདེ་བ་གཡོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་བྱ་བ་འགལ་བ་མིན་པའི་སྦྱར་བ་ནི། སྦྱར་ཆོས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང༌། ཆགས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དག་འཇམ་ཞིང་མྱོས་པའི་གདངས་སྙན་པ་ཅན་གསུམ་པོ་ཡིན་ལ། སྦྱར་གཞི་ནི། དཔེ་ཁུ་བྱུག་དཔེ་ཅན་དཀར་མིན་ནག་པའི་མིག་ཅན་གྱི་མཛེས་མ་སྟེ། དཔེའི་སྒྲ་ཐོས་བྱ་ནི་ཐོས་པར་གྱུར་པས། ཆགས་པ་འཕེལ་ནས་དཔེ་ཅན་འཁྱུད་བྱ་དག་ལ་འཁྱུད་པར་བྱེད་པ་བྱ་བ་མི་འགལ་བ། གཞན་ལ་མཚོན་ན། ཡིད་དུ་འོང་བ་སོགས་རྣམ་འགྱུར་དང༌། རྒྱུད་མང་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་ནས་རྒྱུད་མང་གི་སྒྲ་བསྒྱུར་བྱ་བསྒྱུར་བས། གར་མཁན་གར་རྩེ་བྱ་རྩེ། ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཡིད་ལ་ཀུན་དགའི་དཔལ་སྟེར་བའི། །དཀར་མཛེས་ལང་ཚོ་ངོམས་པ་ཅན། །ཟླ་འོད་ལུས་ལ་ཕོག་གྱུར་ཏེ། །སྨིན་ལེགས་མ་ལ་ཙུམྦ་ན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་འགལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་ནི། ཚུ་མ་ནི་ནུབ་ཕྱོགས་དང༌། བུད་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་པས། སྔ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉི་མ་ནུབ་རི་དང༌།
ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་ནས་འདོད་པ་འཁྲིག་པ་ལ་སྦྱར་བ་སྦྱར་གཞི་དང༌། སྦྱར་ཆོས་འཕེལ་བ་
ཡིས་དམར་བ་ནི་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་འོད་དང༌། འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རབ་ཏུ་
སྟོན་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ལ་སྦྱར་ནས། བྱ་བ་འགལ་བ་ཚ་ཟེར་ཅན་ནི་ནུབ་པར་གྱུར་ལ། ལུས་སྐྱེས་འདོད་པ་དག་ནི་རྣམ་པར་རྒྱས་སོ། །དཔེར་ན། གནག་སྣུམ་མགོ་སྐྱེས་

166

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

རྣམ་པར་གཡོ། །ཟླ་བས་བརྒྱན་ཅིང་མཁྱེན་པའི་དཔལ། །མགྲིན་སྔོན་དག་གིས་
མཆོད་སྦྱིན་དང༌། །ཚངས་པའི་སྲས་ཀྱིས་དགེ་ལ་སྦྱོར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ལ་ངེས་པ་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་ནི། སྦྱར་གཞི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་སྦྱར་ཆོས་ནི་སྟྲིཾ་ཤ་ནི་རལ་གྲི་ཉིད་དང་ཁྲོ་བ། འཁྱོག་པོ་ཉིད་ནི་གཞུ་དང་གཡོ་ཅན་གཉིས། མཱ་རྒ་ཎ་མདའ་དང་སློང་བ་པོ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། མི་བདག་འདི་ཡི་སྒྲ་དེ་རྣམས་གྲི། གཞུ་མདའ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གནས་པ་ཡིན་པས་ཅིག་ཤོས་ནི་མིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པ་ཅན་ནོ། །དཔེར་ན། རྒྱལ་ཁྱོད་དགྱེས་དགུར་སྤྱོད་འདི་ཡང་དག་པའི། །སྤྱོད་ཚུལ་ཡིན་གྱི་འདོད་པའི་དགའ་
སྟོན་མིན། །ཐབས་མཁས་དུ་མས་བསྒྱུར་འདི་དགེ་བ་ལ། །ཡིན་གྱི་མི་དགེའི་ཕྱོགས་ལ་གཞོལ་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ངེས་པ་འགོག་པའི་སྦྱར་བ་ནི། ཁྱད་གཞི་
རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ས་གཞི་བསྲུང་བ་ལ། སྦྱར་ཆོས་ས་འདིར་རྩུབ་པའི་ཚེར་མ་ནི་
པདྨའི་ཡུ་བ་ཉིད་ལ་མཐོང་ངོ༌། །ཞེས་གཞི་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་སྦྱར་ནས། འོན་ཀྱང་གཅིག་པུ་དེར་མ་ངེས་ཏེ། ཆགས་ཅན་འཁྲིགས་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་དགའ་མ་
ལ་འཁྱུད་པར་གྱུར་པ་ན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལའང་མཐོང་ངོ༌། །ཞེས་པདྨའི་ཡུ་བ་ལ་བ་སྤུ་
དང༌། ལུས་ཀྱིས་བ་སྤུ་ལྡང་བ་གཉིས་པོ་དོན་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཡུ་བའི་
བ་སྤུ་ཁོ་ན་འགོག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཀུན་དགའི་དཔལ་སྟེར་ཆུ་ཤེལ་དབང༌། །དགའ་བྱེད་ཀུ་མུད་ཏ་ཉིད་ཙམ། །འོན་ཀྱང་བྲམ་ཟེ་མང་པོ་ཞིག །དགའ་བའི་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་སྟོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དྲུག་པ་འགལ་མེད་ཀྱི་སྦྱར་བ་ནི། །ས་འཛིན་དཔེ་ཅན་རྒྱལ་པོ་དང༌། དཔེ་རི་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་མི་འགལ་བའི་སྦྱར་གཞི་ཡིན་ལ། སྦྱར་ཆོས་མི་འགལ་བ་ཀ་ཊ་ཀ་མང་བ་ནི། དཔེ་ལ་རི་ཕྲན་དཔེ་ཅན་ལ་རྒྱལ་ཕྲན་དཔེ་ཅན་མ་

167

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

འགྱུར་ཞིང་དཔེ་འགྱུར་བ་ཞིག་དགོས་པས། གཟི་བརྗིད་ལྡན་པ་ནི་དཔེ་ཅན་སྔ་མ་དང༌། དཔེ་ཉི་མ་ལ་མི་འགལ་བའི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ངེས་པར་དར་བ་ནི་དཔེ་ཅན་ལ་རྒྱལ་སྲིད་དང༌། དཔེ་ལ་འོད་ཟེར། སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་བྱུང་བ་ནི་དཔེ་ཅན་སྔ་མ་དང༌། དཔེ་ཚངས་པ། སྦྱར་ཆོས་རིག་བྱེད་ལ་མཁས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པ། སྦྱར་གཞི་རྗེ་བོ་དཔེ་ཅན་ལ་སྔ་མ་དང༌། དཔེ་སྨིན་དྲུག་གི་བུ། སྦྱར་ཆོས་ནུས་པ་འཛིན་པ་དཔེ་ཅན་ལ་བརྟུལ་ཕོད་པའི་ནུས་པ་དང༌། དཔེ་ལ་མདུང་ཐུང་འཛིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། དཔེ་ཅན་
གྱི་སྦྱར་གཞི་སངས་རྒྱས། ལྷ་ཡི་ལྷ་བརྒྱ་བྱིན་མཆོག་སྤྱན་སྟོང་ལྡན་སྦྱར་ཆོས། །ཀུན་
ལས་དབང་ཕྱུག་རྣམ་རྒྱལ་ཕ་རོལ་འཇོམས། །གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་དབྱངས་ཅན་མ་ཡིད་དུ་འོང་སྦྱར་ཆོས། །གཉིས་སྐྱེས་ཟླ་བ། རྒྱལ་པོས་བདུད་རྩི་སྟེར་སྦྱར་
ཆོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྦྱར་གཞི་སྦྱར་ཆོས་གཉིས་ཀ་མི་འགལ་བའོ། །
བདུན་པ། འགལ་བ་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་ནི་དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་
ཆོས་སོགས་སྔ་མ་དང་འདྲ་བ་ལ། སྦྱར་ཆོས་འགལ་བ་ཞིག་དགོས་པས། རྒྱལ་པོ་དང་ཁྱབ་འཇུག་གཉིས་རང་གི་གོ་འཕང་དང་རྒྱལ་སྲིད་ལས་ཉམས་མེད་ཡིན་ཡང༌། སྔ་མ་ནི་གླང་སོགས་མི་གསོད་པས་ཆོས་གཅོད་མིན་ལ་ཕྱི་མ་ནི་ཟློག་གོ །རྒྱལ་པོ་དང་ཟླ་བ་གཉིས་རྗེ་ཡིན་ཡང༌། སྔ་མ་ནི་ནག་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཟད་མི་ཤེས་ལ། ཕྱི་མ་ནི་
ཟློག་གོ །རྒྱལ་པོ་དང་དབང་ཕྱུག་གཉིས། བདེ་བྱེད་ཡིན་ཡང༌། སྔ་མ་ལ་ལག་འགྲོའི་རྒྱན་མེད་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དེ་ལས་ཟློག་གོ །རྒྱལ་པོ་དང་ལྷ་ཉིད་ལྷ་ཡིན་ཡང༌། སྔ་མ་ནི་རྣམ་སད་དེ་གཉིད་མེད་པ་མིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དེ་ལས་ཟློག་གོ །དཔེར་ན། པི་ཝང་སྒྲོག་ཀྱང་གར་མཁན་མིན། །གཙུག་ཟླ་ཚེས་ཀྱང་མགྲིན་པ་དཀར། །ཟུར་མིག་གཡོ་ཡང་

168

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

འདོད་པ་སྤངས། །ལང་ཚོ་དར་ཡང་འཇའ་ལུས་སྐུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།
ཉེར་ལྔ་པ་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། མ་བཤད་མ་བསླབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གཞན་ལས་ལྷག་པའི་ཁྱད་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་དུ། རྒྱུ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོན་ཏན་དང༌། རིགས་དང༌། བྱ་བ་སོགས་གང་དུ་མ་ཚང་བ་ཉིད་བསྟན་པ་དེ་ནི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་འདོད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཡོན་ཏན་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་དག་གི་མཚོན་ཆ་མདའ་ལྔ་པོ་དེ་རྩུབ་པ་དང་རྣོ་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མ་ཚང་བ་དེ་ལྟར་ན་ཡང༌། རྒྱུ་མདའ་འདི་ཡིས་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་གཉིས་ཚང་བ་དང་མཉམ་པའི་འབྲས་བུ་ས་གསུམ་དག་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། འགྲོ་ལ་དངོས་སུ་དམ་ཆོས་ཀྱི། །གསུང་དབྱང་སྒྲོག་དང་སྐུ་གཟུགས་ཀྱིས། །རྣམ་འགྱུར་

སྣ་ཚོགས་མི་ལྡན་ཡང༌། །གདུལ་བྱ་རྗེས་འཛིན་སྣང་བརྙན་སྐུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་རིགས་མ་ཚང་བ་ནི། མཛེས་མ་འདི་དག་ལྷ་ཡི་བུ་མོའི་རིགས་ཀྱང་མིན་ལ། དྲི་ཟའི་རིགས་ལས་བྱུང་བའང་མིན་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། རྒྱུ་མཛེས་པ་འདི་ཡིས་རིགས་ཚང་བ་
དང་མཉམ་པའི་འབྲས་བུ་ཚངས་པ་ཡང་དཀའ་ཐུབ་གཞོམ་པ་བསྒྲུབ་པར་ནུས་སོ། །དཔེར་ན། པདྨའི་རྫིང་བུར་མ་སྐྱེས་ཤིང༌། །རྐང་འཐུང་རིགས་ལས་འཁྲུངས་མིན་པའི། །ཡིད་འོང་ཕྲ་ལྡེམ་དྲི་བཟང་ཅན། །རི་དྭགས་མིག་ཅན་ལུས་འདི་མཚར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གསུམ་པ་བྱ་བ་མ་ཚང་བ་ནི། ཁྲོ་གཉེར་དག་ནི་བསྡུས་པའི་བྱ་བ་མ་བྱས་

169

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ཤིང༌། སོ་ཡི་གཡོགས་ཀྱང་བསྐྱོད་པའི་བྱ་བ་མ་བྱས་ལ། མིག་ཀྱང་དམར་པོར་གྱུར་པའི་བྱ་བ་མ་བྱས་ཀྱང༌། བྱས་པ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུ་བྱམས་པས་འབྲས་བུ་དགྲའི་རིགས་རྣམས་ནི་ཉམས་པར་བྱས་སོ། །དཔེར་ན། མཛེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཆགས་པའི་གཏམ་ལ་སོགས། །སྙིང་གྲོས་བཞིན་དུ་མང་པོ་མི་སྨྲ་ཡང༌། །ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཙམ་
གྱིས་བདག་ཡིད་ལ། །ཀུན་དགའ་བསྐྱེད་པའི་མཛའ་བོ་དམ་པ་འདི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།བཞི་པ་རྫས་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཤིང་རྟ་དང་གླང་པོའང་མེད་ཅིང༌། རྟ་དང་རྐང་ཐང་གི་རྫས་མེད་པར་ཡང༌། ཡོད་པ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུ་ཟུར་མིག་ཉིད་ཀྱིས།

འབྲས་བུ་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་དག་ལས་བུད་མེད་རྣམས་རྒྱལ་ལོ། །དཔེར་ན། ལེགས་སྦྱར་སྟོན་པའི་གླེགས་བམ་དང༌། །གཎྜ་ལྕགས་སྨྱུག་སོགས་མེད་པར། །གདོང་དྲུག་
ཞལ་ཁྱིམ་མཐོང་ཙམ་གྱིས། །སྒྲ་མཁས་དབང་ཕྱུག་གོ་ཆའི་ཞབས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
ལྔ་པ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ལ་འཁོར་ལོ་གཅིག་ལས་མེད་པ་དང༌། ཁ་ལོ་བ་དྲང་སྲོང་འགྲོ་སྐྱོང་གི་བུ་རླ་ཤ་ཆག་ཅིང་ཉམས་པ་དང༌། རྟ་མི་མཉམ་པ་བདུན་དང་བཅས་པས་དགོས་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྐྱེན་རྣམས་མ་ཚང་བ་དང༌། སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ཉི་མ་རང་ཉིད་གཟི་བརྗིད་ཅན་ཡིན་པས། འབྲས་བུ་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་ཟིལ་གྱིས་མནན་

ནོ། །དཔེར་ན། གཟུགས་མཛེས་གསུང་དབྱངས་སྙན་པ་དང༌། །ཐུགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་
ཀུན་མཁྱེན་སོགས། །མིན་ཡང་དགོས་འདོད་འབྱུང་ཁུངས་ཅན། །ཡིད་བཞིན་ནོར་འདིས་ཅི་འདོད་སྟེར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གཟི་བྱིན་ཅན་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་ལས། འདིར་ནི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་རིམ་པ་

170

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

འདི་ཡིས་དཔེར་བརྗོད་གཞན་གྱིས་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱང་བརྟག་པར་བྱའོ། །

མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།
ཉེར་དྲུག་པ་མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད་དང༌། དཔེར་བརྗོད་གཉིས།
དང་པོ་ནི། བརྗོད་འདོད་བསྟོད་ཡུལ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་འཕགས་སུ་མིང་ངམ་རྣམ་གྲངས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་བྱས་ནས་བསྟོད་ཅིང༌། འགའ་ཞིག་ནི་སྨད་པའི་དོན་དུ་ངན་པར་སྔར་བཞིན་སྒྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསྟོད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར་ནི། གཤིན་རྗེ་དང༌། ལུས་ངན་དང༌། ཆུ་ལྷ་དང༌། མིག་སྟོང་པ་སྟེ། ཕྱོགས་བཞིའི་བདག་པོ་རྣམས་དང༌། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡུལ་གཞན་དུ་མེད་པར་རྣམ་པར་འཛིན་པ་ལ་མཚུངས་སོ། །དཔེར་ན། འོད་དཀར་ཅན་དང་པ་ཝ་སངས། །ཆུ་སྐྱེས་འདབ་མ་དབྱངས་ཅན་ཞལ། །རབ་ཏུ་དཀར་ཞིང་འཇམ་པ་ཡི། །གྲགས་སྙན་བློ་ལྡན་ཁ་ལས་སྒྲོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་སྨད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར་ནི། རི་དྭགས་མིག་ཅན་མ་དང་འགྲོགས་པའི་བདེ་བ་དང༌། གློག་གི་རྩེ་དགའ་རོལ་བ་དག་དང་ནི། སྤྲིན་གྱི་འདུ་འགོད་རྩོམ་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་ཤིང་འཇིག་གོ་ཞེས་སྐྱོན་མཚུངས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤུ་མདོག་བཀྲ་བའི་གླང་རྒན་དང༌། །ཐོས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་འཆོས་མཁན། །ར་གན་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་
འགའ། །མིག་སྔར་མཛེས་ཀྱང་དོན་གྱིས་དབེན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

171

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

འགལ་བའི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།

ཉེར་བདུན་པ་འགལ་བའི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། དོན་བསྡུ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འགལ་ཟླ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སླད་དུ་ནི་གང་དུ་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་
དང༌། ཆོས་དང༌། བྱ་བ་སོགས་འགལ་བ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་ནི་འགལ་བར་བཤད་དེ། དཔེར་ན། གཉིས་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་གཞི་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་འགལ་བ་ནི། རྒྱུ་རྐྱེན་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ཅིང་ཆུ་འཛིན་རྣམས་དྭངས་པ་དེ་ཤུགས་འབྱུང་དུ་བྱས་ནས། གཞི་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་རྨ་བྱ་གཉིས་ཐ་དད་ཅིང༌། བྱ་བ་ངང་པ་རྣམས་དག་ནི་མྱོས་པའི་གདངས་སྙན་གྱི་ཅ་ཅོ་

འཕེལ་ལ། རྨ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་དག་ནི་ཡིད་འོང་ཉིད་དང་བྲལ་བས་ཉམས་ཞེས། འཕེལ་
ཉམས་ཀྱི་བྱ་བ་འགལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། རབ་མཛེས་སྤུ་སྡུག་རྣམ་བཀྲ་བའི། །རྨ་བྱ་དགའ་བའི་གར་སྒྱུར་ཚེ། །མཛའ་མོ་དང་བྲལ་འགྲོན་པོ་འགའ། །ཆགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས་གཟིར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་གཞི་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འགལ་བ་ནི། གཞི་དབྱར་སྐྱེས་ཀྱི་ཆུ་འཛིན་དག་གིས་ནི། བྱ་བ་ནམ་མཁའ་ཡུལ་མི་དགའ་བ་ངན་
པ་ལྟ་བུར་སྤྱོད་ཅིང༌། ཡང་བསིལ་པས་ཆགས་པ་འཕེལ་བ་ཡིས་ཀྱང༌། འགྲོ་བའི་ཡིད་ནི་མཛའ་མོ་ལ་དགའ་བས་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དཔེར་ན། སྒྱུ་མས་སྤྲུལ་པའི་རྟ་གླང་གི །རོལ་གར་དག་གིས་རྒྱུས་ལྡན་རྣམས། །བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་སྐྱེ་ཕལ་རྣམས། །གཟིགས་མོར་མཚར་བའི་ཡ་མཚན་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་གཞི་གཅིག་གི་ཆོས་དུ་མ་འགལ་བ་ནི། གཞི་བུད་མེད་གཅིག་པུ་ལ་སྐེད་པ་ཕྲ་ཞིང་རོ་སྨད་སྦོམ་པ་དང༌། མཆུ་དམར་ཞིང་མིག་ནི་དཀར་བ་མིན་པ་སྟེ་ནག་པ་དང༌། ལྟེ་བ་དམའ་

172

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ཞིང་ནུ་མ་མཐོ་བའི་བུད་མེད་ལུས་ཀྱིས་འདོད་ལྡན་སུ་དག་མ་བཅོམ་སྟེ་བཅོམ་
མོ། །དཔེར་ན། མགོ་སྐྱེས་དཀར་ཞིང་བཞིན་རས་ནག །ཐོས་པས་རབ་ཕྱུག་ནོར་
གྱིས་དབུལ། །ཡོན་ཏན་གྱིས་མཛེས་རྒྱན་གོས་ཧྲུལ། །ཤེས་བྱ་ཤེས་ཀྱང་བྲིན་སྒོ་
ཆུང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཞི་པ་རྫས་འགལ་བ་ནི། གཞི་བུད་མེད་གཅིག་པུ་ལ་རྫས་པདྨའི་རྩ་བ་ལྟར་མཉེན་པའི་ལག་པ། ཆུ་ཤིང་ལྟར་མཁྲང་བའི་བརླ་པདྨ་ལྟར་དཀར་བའི་གདོང་དང༌། ཨུཏྤལ་ལྟར་ནག་པའི་མིག་ལྡན་ལུས་ཅན་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས། བདག་ཅག་

རྣམས་གདུང་བར་ནུས་མིན་ནམ་སྟེ་ནུས་སོ། །དཔེར་ན། །པདྨའི་བཞིན་ལ་བུང་བའི་དབུ་སྐྲ་ཅན། །བྱི་རུའི་མཆུ་སྒྲོས་མུ་ཏིག་ཚེམས་ཀྱི་འཕྲེང༌། །ཨུཏྤལ་དང་རལ་གྲི་

འཛིན་པ་ཡི། །འཇམ་དཀར་གཞོན་ནུ་དེ་ནི་ལྷག་པའི་ལྷ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
ལྔ་པ་གཞི་གཅིག་གི་ལས་འགལ་བ་ནི། གཞི་རླུང་གིས་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་ཙཱུ་ཏ་དང་ཙནྡྲ་ཀའི་མེ་ཏོག་གི་རྡུལ། བྱ་བ་འགལ་བ་རྡུལ་གྱིས་

མིག་ལ་རེག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་པ་ལ་མིན་ཞེས་པ་བཀབ་ན་ཡང་འགྲོན་པོ་ཡིས་དེ་མཐོང་བ་ན་ཆགས་པས་མིག་ལས་མཆི་མ་ཟགས་པར་བྱེད། ཅེས་མ་བྱས་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པར་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ལུས་ཅན་མཐའ་དག་བདེ་བ་ལ། །སྦྱོར་བའི་ཟས་གཙང་སྲས་པོ་ཡི། །འཚེ་བ་མེད་ཀྱང་བདུད་ཀྱི་སྡེ། །མི་ཟད་སྡུག་
བསྔལ་ཆེ་ལ་སྦྱར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
དྲུག་པ་སྦྱར་བའི་འགལ་བ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཨ་རྫུ་ན་དཀར་བ་དང་སྲིད་སྒྲུབ་གཉིས་ལ་འཇུག་པས་མཚོན་ཏེ་སྒྲ་གཅིག་གིས་དོན་གཉིས་སྟོན་པས། བོད་སྐད་ལ་

173

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

བརྗོད་བྱ་མི་འདྲ་བའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་སུ་འབྱུང་བའི་དང་པོའི་དོན་ནི། སྙན་པར་སྒྲོག་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ནག་པའི་མཐའ་དཀར་བ་དེའི་རྗེས་སུ་དམར་བ་ཡང་ཆགས་པའི་ཉམས་ཅན། དཀྱུས་རིང་པོ་རྣ་བའི་བར་དག་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ནི་ཀུན་དགའ་ཞིང་ཡིད་བརྟན་པ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་ལ། སུ་ཡི་ཡིད་བཏོན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རྣལ་དུ་མི་གནས་པར་བྱེད་པ་ནི་འགལ་ལོ། །གཉིས་པའི་དོན་ནི། ནག་མོ་སྙན་པ་སྒྲོག་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མིག །བདག་པོ་
སྲིད་སྒྲུབ་ལ་ཆགས་པས་ལྟ་བར་བྱེད་ཀྱང༌། རབ་དཀར་སྒྲིབ་གཉིས་དྲི་མ་མེད་བདག་
པོའི་རྣམ་བཀྲས་མཁྱེན་བརྩེ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ།དགྲ་རྣ་བ་ཅན་ཐུགས་རྗེའི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས་པས།དག་ལ་རྨོངས་མུན་སྲོག་དང་བྲལ་བ་བྱས། འདོད་པ་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་སུ་ཡིས་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན། རབ་ཏུ་དཀར་ཞིང་དྲི་མ་མེད། །རྣམ་བཀྲ་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ། །བདུད་རྩིའི་ཆུ་རྒྱུན་བབས་པ་
ཡིས། །དུ་མའི་སྲོག་དང་བྲལ་བར་བྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གོང་དུ་རྫས་འགལ་བའི་སྐབས་མཚུངས་པ་གསལ་རབ་དཀར་རྡུལ་གྱི་དྲི་མ་མེད་བྱེད་ཀྱི་འབྲུ་རྣམ་མཛེས་འོད་དཀར་
ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ། མང་གི་ཚིག་སྡུད། བསིལ་ཟེར་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་འབབས་པས། འདྲ་བ་ཙམ། པདྨའི་སྲོག་བྲལ་བར་བྱས། ཡིན་ཡང༌། དེ་ལ་གདོང་ཅན་ཞེས་པའི་བདག་པོའི་སྒྲ་ཡོད་པས། འདིར་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་པདྨ་དང་ཆུ་ཤིང་སོགས་རྫས་མང་པོ་སྤུངས་པས་མི་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།
ཉེར་བརྒྱད་པ་སྐབས་མིན་བསྟོད་པ་ལ་མཚན་ཉིད། །དཔེར་བརྗོད། དོན་

174

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་བསྟོད་པར་སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་ཡུལ་ཞིག་ལ་རྐྱེན་
གྱིས་རང་ཉིད་ཡིད་འགྱུར་བའི་འདོད་པའི་དབང་གིས་བསྔགས་པ་ནི་སྐབས་མིན་སྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། མི་ཞིག་རྒྱལ་པོ་ངན་པའི་མཛད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཡིད་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་
གྱིས་བསྟོད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། རི་དྭགས་རྣམས་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་རེ་ལྟོས་མི་དགོས་ཤིང༌། འབད་མེད་དུ་རྙེད་པར་སླ་བའི་ནོར། ཆུ་དང་རྩའི་མྱུ་གུ་སོགས་ཀྱིས་

ནགས་རྣམས་སུ་བདེ་བར་འཚོ་བ་ནི་དགའོ། །དཔེར་ན། དཔོན་གྱིས་བཀའ་བསྐྱོན་
རང་ཉམས་ཆགས་སྡང་སོགས། །གཡེང་མེད་སོ་ནམ་ཁྲལ་དང་འུ་ལག་གིས། །མནར་མིན་ལྟོ་གོས་སློང་བས་ཅི་བདེར་འཚོ། །དཱ་རི་དྲ་ཚོའི་སྣང་སེམས་བདེ་ཉམས་ལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ངན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཡིད་སྐྱོ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིས་སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་ཉིད་དུ་འདིར་རི་དྭགས་འདི་དག་གི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་བསྔགས་སོ། །

ཟོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།
ཉེར་དགུ་པ་ཟོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་དོན་བསྡུ་བ་དང་
གསུམ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་གང་ལ་སྨད་པ་བཞིན་བྱས་ནས། དོན་བསྟོད་པའི་ཕུལ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་སྐྱོན་ལྟར་སྣང་ཡང༌། ངོ་བོ་ཡོན་ཏན་ཉིད་གང་དུ་ཉེ་བར་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་འདི་ནི་ཟོལ་གྱི་བསྟོད་པར་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཟོལ་བསྟོད་ནི།
རཱ་མ་ཎ་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པ་ཡིས་ཀྱང༌། འབྱུང་པོ་འཛིན་མ་སྟེ་ས་ཆེན་པོ་འདི་

175

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། ས་དེ་ཉིད་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་པུས་བཟུང་བ་མིན་པས་ཀྱང༌། ཚུལ་འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་རྒྱག་པ་སྟེ་ཁེངས་པ་མཛད་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་རྒྱལ་པོ་དེ་ས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བ་དང༌། རཱ་མ་ན་དང་མཚུངས་པར་ཟོལ་
གྱིས་བསྟོད་པའོ། །དཔེར་ན། རྒྱ་ཞང་མ་བསྒྲུབས་ཐལ་སྡེབ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང༌། །བོན་
མང་སྐད་ཅིག་ཁོང་ཁྲག་སྐྱུག་མཛད་ན། །བྱང་བདག་རིག་འཛིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆེད་
གཉེར་དུ། །བསྒྲུབས་མཐུས་དགྲ་བོ་གཞོམ་ལ་ཅི་ཞིག་སྙེམས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།གཉིས་པ་དཔའ་བ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཟོལ་བསྟོད་ནི། ཐོབ་བྱའི་ཡུལ་ས་གཞི་
ཞེས་པ་བྱེད་པ་པོ་བསྟོད་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡ་རབས་ཅན་ལ་སྨད་པའི་རྣམ་པས་བསྟོད་
པའི་ཚུལ། སྔོན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ས་གཞི་ལས་
བཅད་ནས། དཔལ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་འདུག་མོད། རྒྱལ་པོ་བུ་
རམ་ཤིང་པའི་བརྒྱུད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་འདི་ནི་རིགས་སམ་ཅི་ཞེས་པ་
སྟེ། དཔེར་ན། མི་དགེའི་མིང་ཙམ་ལྷག་མར་བྱ་བ་ཡི། །རྫོགས་ལྡན་ས་སྤྱོད་ང་ལས་ནུ་ཁྱོད་ཀྱིས། །ལྷ་དབང་མངའ་འབངས་དུ་མ་མ་བྱིན་པར། །ལེན་པ་དགེ་བཅུའི་
ཁྲིམས་ལ་རྣམ་པར་གནོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་སྟོབས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཟོལ་བསྟོད་ནི། ཡུལ་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་བཙུན་
མོ་དང་ས་གཞི་ཡིན་ལ། ལག་འགྲོ་ནི་ཀླུ་དང༌། བྱོལ་སོང་དང༌། སྐྱེ་བོ་ངན་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་པས། སྒྲ་གཅིག་གིས་ཆོས་གཉིས་སུ་འགྱུར་པར་བཀོད་ནས། ལག་འགྲོའི་ལོངས་སྤྱོད་དག་ལ་ཆགས་པས། ཅིའི་སླད་དུ་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་བ་ལས།

མཆོག་གི་མཐའ་སྟེ་རྩེ་མོར་འཛེགས་པར་གྱུར་པ་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སྦྱར་གཞི་

176

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

བཙུན་མོ་དང་ས་གཞིའི་བདག་ཡིན་པ་ལ་སྨད་པ་ལྟར་བྱས་ནས། དོན་བཙུན་མོས་ལག་འགྲོ་སྟེ་ཀླུའི་ནོར་བུ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་ས་གཞི་ནི་ཀླུའི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཆགས་པས་སྟོབས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྟན་ནོ། །དཔེར་ན། གཞུང་མང་འཛིན་དང་ལེགས་སྐྱོར་སློབ་དཔོན་བསྟེན། །ཉིན་མཚན་ལུས་ངག་ཡིད་
ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་བྲེལ། །དལ་མེད་རང་ཉིད་མནར་བའི་མཁས་གྲགས་ཀྱི། །རྣམ་དཔྱོད་
དེ་ཡང་དགོས་པ་ལྷག་པོ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ལས་སྦྱར་བ་ཅན་དང༌། གཞན་དག་གི་ཡང་ཟོལ་གྱིས་

བསྟོད་པའི་རྣམ་གྲངས་རྣམས་ནི་རབ་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་མཐའ་དང་བྲལ་བས་བློ་གྲོས་
ཀྱིས་དཔོག་གོ །

ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
སུམ་ཅུ་པ་ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ངེས་པ་བསྟན་བྱའི་དོན་ལས་ངེས་པ་སྟོན་བྱེད་གཞན་གྱི་འཇུག་པ་ཡིས་
བསྟན་བྱ་སྟོན་བྱེད་དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་འབྲས་བུ་འགའ། མཆོག་ཕན་པ་དང༌། མཆོག་མིན་གནོད་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཆོག་གི་ངེས་བསྟན་ནི། ཐོག་མར་ངེས་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་

དཔེ་ཉི་མ་འཆར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། པདྨ་རྣམས་ལ་དཔལ་སྟེར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བཀོད་ནས། ཅིའི་སླད་དུ་ན། དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དག་གིས་འགྲོ་
བ་རྣམས་གྲོགས་པོ་ལྟར་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། རབ་
དངས་རྙོག་པ་བྲལ་བའི་རྫིང་བུ་ལ། །གཟུགས་བརྙན་འགོག་པ་མེད་པ་ལེགས་འཆར་

177

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

བས། །ཇི་ལྟ་ཇི་སྙིད་ཤེས་བྱའི་ཚོགས་རྣམས་ཀུན། །རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ལ་གསལ་བར་འཆར་དེ་སྟོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་མཆོག་མིན་གྱི་ངེས་བསྟན་ནི།ངེས་པ་སྟོན་བྱེད་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་
གྱིས་རེག་པ་ན་མུན་པའི་ཕྲེང་བ་ནུབ་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བཀོད་ནས། གང་གི་སླད་དུ་ན། རྒྱལ་པོ་ངན་པ་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་བློ་དང་ཅུང་ཟད་འགལ་བ་རྣམས་ལ་འཕྲལ་དུ་གསོད་པ་སོགས་ངན་པའི་མཐར་གྱུར་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ངེས་པ་བསྟན་རྒྱུའོ། །དཔེར་ན། དབང་ཕྱོགས་རི་ལས་རྟ་ལྗང་ཅན། །ཤར་ཚེ་སྲིན་བུའི་མེ་འོད་དག །ཉམས་པས་སྐྱིན་ཐང་དྲག་པོ་ཡིས། །དབྱར་སྐྱེས་གཞོན་ནུ་
འཇོམས་པ་སྟོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འདི་གཉིས་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ལ་འཁྲུལ་གཞི་སྐྱེ་ཡང་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པ་ཅན་རྗེས་སུ་བཀོད་ལ། འདིར་སྔོན་དུ་བཀོད་པས་འཁྲུལ་བའི་གནས་མེད་དོ། །

ལྷན་གཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།
སོ་གཅིག་པ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་གང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལས་རྣམས་ལྷན་ཅིག་གིས་བརྗོད་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོན་ཏན་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་ནི། བུད་མེད་དྲན་གྲགས་པས་མི་བཟོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གཉིད་མ་བྱུང་བའི་དབང་གིས། དེ་ནི་མཚན་མོའི་ཆ་འདི་དག་རྣམས་རྫོགས་རྒྱུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་འདི། བདག་གི་དབུགས་ཤུགས་རིང་འདོན་པ་དང་ལྷན་དུ་མི་ཟད་དོ། །ཞེས་རིང་བའི་ཡོན་ཏན་དང༌། ཟླ་བའི་རྒྱན་དང་ལྡན་པའི་མཚན་མོ་རྣམས་ཀྱང་

178

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

སྐྱ་སེང་སེང་བ་འདི། མཛའ་མོ་དྲན་པའི་བདག་གི་ལུས་སྐེམ་ཞིང་སྐྱ་བ་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དཀར་རོ་ཞེས་དཀར་བའི་ཡོན་ཏན་དཔེར་ན། འཇམ་མགོན་ཕྱག་གི་གྲི་དང་

ལྷན་ཅིག་ཏུ། ཁོ་བོའི་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་རིག་པ་རྣོ། །དབྱངས་ཅན་ཕྱག་སོར་རྩེ་ཡི་རྒྱུད་མང་དང༌། །ལྷན་ཅིག་བདག་གི་མཁས་པའི་གྲགས་པ་སྙན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འདིར་རིན་སྤུངས་པས་ཉེས་པར་བཤད་བཞིན་དུ། །སྣར་ཐང་པས་ལེགས་པར་བཤད་
པ་ལ་སུན་འབྱིན་པ་ནི། མ་དག་པས་དག་པ་ལ་འཕྱ་བའོ། །
གཉིས་པ་བྱ་བ་ཐ་དད་པའི་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་ནི། འགྲོན་པོ་བུད་མེད་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པའི་རྨོངས་པ་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཤིང་ཙཱུ་
ཏའི་དོག་པ་སྟེ་སྙེ་མ་རྣམས་རྒྱས་སོ། །དེ་དག་མཛའ་མོ་དྲན་པས་མཆི་མ་ཤོར་བ་དང་མཉམ་དུ། བྱ་བ་ཐ་དད་པ་མ་ལ་ཡའི་རླུང་དག་ཀྱང་འབབ་བོ། །དཔེར་ན། སྨིན་ལེགས་དཀར་བའི་བཞིན་རས་ཀྱིས། །འདོད་ལྡན་ཆགས་པ་འཕེལ་བ་དང༌། །ལྷན་ཅིག་ཁོ་
བོའི་བློ་གྲོས་ཀྱང༌། །དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོའི་དྲིན་ལས་རྒྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རིན་སྤུངས་པས་འདི་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ལྷན་ཅིག་པ་གསུངས་ན། རྒྱུ་རྒྱན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་དེ་དང་མི་འདྲ་
བའི་དབྱེ་བ་དགོས་པས་འཇོག་རྒྱུ་མི་རྙེད་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་པ་འདི་ལ་
སྐབས་འགར་རྩིང་རྟགས་མ་མཛད་ཅིག །
གསུམ་པ་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་ནི། ཁུ་བྱུག་སྐད་སྙན་པར་སྒྲོག་པའི་སྐལ་བཟང་དང་ནགས་ཀྱི་ཀླུང་ནི་དྲི་བཟང་བའི་བྱ་བ་དང༌། དཔྱིད་དུས་ལ་བབ་པའི་ཉིན་གྱི་བྱ་བ་གསུམ་པོ་འདིས་སྐྱེ་བོའི་ཡིད་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་དག་ཏུ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དཔེར་ན། རབ་དཀར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌། རི་

179

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

དྭགས་མིག་ཅན་མིག་གི་དཀྱུས། །པདྨ་དཀར་པོའི་ཆུན་པོ་ཡིས། །ལྷན་ཅིག་མིག་ལ་མཛེས་པ་སྟེར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུར། སྣར་ཐང་པས་འདི་ལ་རྫས་བརྗོད་པར་འཆད་པ་ནི་འཁྲུལ་པའི་རང་འཚང་ངོ༌། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་ཡི་དཔེར་བརྗོད་དགའ་ཞིག་འདིར་བྱས་པ་སྟེ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཡོངས་རྗེས་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
སོ་གཉིས་པ་ཡོངས་རྗེས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད། དམ་བཅའ། དཔེར་བརྗོད་དང་
གསུམ། དང་པོ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོན་ཏན་དང་ལས་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཕན་ཚུན་བསྣོལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་རྗེས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡོངས་སུ་རྗེས་པའི་རང་བཞིན་ཡང་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཅུང་ཟད་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི་དགྲ་ཟླའི་ས་སྤྱོད་རྣམས་ལ་དཔའ་བོ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཕར་མཚོན་
བསྣུན་པ་དང༌། འཆི་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པ་ཡིན་ལ། ཚུར་དེ་དག་གི་
གྲགས་པའི་ཀུ་མུད་ཏ་དཀར་པོ་ཡུན་རིང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དག་ལག་པས་ཕྲོགས་སོ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་རྗེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བློ་ལྡན་ཐོན་མིས་རིན་ཆེན་ཀཉྩ་ནས། །སྨྲ་མཁས་ལེགས་བྱིན་རེ་བ་ཡོངས་བསྐང་བས། །བརྡའ་སྤྲོད་རིག་པའི་ཚོགས་
ཀྱི་སཾ་བྷོ་ཊ། །མི་དམན་བློ་གྲོས་མཆོག་དེ་རྣམ་པར་གང༌། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
སོ་གསུམ་པ་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། ཞར་བྱུང་དང་
གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡུལ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་བསྲུང་བའི་བསྒྲུབ་པ་ལ་

180

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

བར་ཆད་མེད་པ་སྨོན་པ་ནི་ཤིས་བརྗོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་གཉིས་པ་ནི། ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དམ་པས་ཁྱོད་ལ་སྲུངས་ཤིག་ཅེས་
པ་འགྲུབ་རྒྱུའི་དོན་ལ་སྨོན་པ་དང༌། གཞན་ཡང་གྲུབ་ཟིན་གྱི་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་ལ་
སྨིན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྨོན་པ་སོགས་མང་ལ་མཐར་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡོད་
པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དཔེར་ན། ངག་གི་འདོད་པ་འབད་མེད་དུ། །འཇོ་བའི་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་དེས། །བློ་གྲོས་རྒྱས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀུན། །སྩོལ་བའི་བཀྲ་ཤིས་དགའ་སྟོན་ཤོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ནི། ཐུན་མོང་མིན་པའི་དཔེའི་སྐབས་སུ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་རྒྱན་དང༌། བཅུ་གཉིས་པར་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པས་དེ་དག་ནི་དཔེ་རྣམས་ཉིད་ལས་བསྟན་ཟིན་ལ། དཔེའི་གཟུགས་ཅན་དག་ཀྱང་གཟུགས་ཅན་བཅོ་ལྔ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པས་འདིར་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་ངེས་པར་བསྒྲགས་ཟིན་ཅིང༌། རབ་རྟོག་ཆ་ཤས་འདི་ཡང་ནི་སྔར་བཤད་པའི་རབ་རྟོག་གི་དབྱེ་བ་ཉིད་ལ་འདུས་སོ། །

རབ་སྤེལ་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
སོ་བཞི་པ་རབ་སྤེལ་གྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དཔེར་བརྗོད། ཞར་
བྱུང་རྒྱན་སྤྱིའི་རིགས་བསྡུ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐ་དད་པའི་རྒྱན་གསུམ་ཕན་
ཆད་རྣམས་བསྲེས་པ་ནི་སྤེལ་མ་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་སྒྲུབ་བྱེད་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ཡན་ལག་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་སོགས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོའི་སྐབས་ཐོབ་སྦྱར་ནས་བསྲེ་བྱའི་རྒྱན་
སོ་བཞི་པ་གང་ཡིན་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་ཀྱི་རབ་སྤེལ་དང༌། ཡང་བསྲེ་བྱའི་

181

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

རྒྱན་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་རང་རང་གི་དབང་ཐོབ་པའམ། སྟོབས་མཚུངས་པའི་རབ་སྤེལ་གྱི་རྒྱན་ཉིད་ཅེས་པ་ལུགས་གཉིས་སྤེལ་མ་ཡི་རྒྱན་དག་ནི་མཚོན་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་གྱི་དཔལ་མཛེས་པ་ཡན་ལག་དང༌།
ཡན་ལག་ཅན་པདྨ་དག་གིས་འགོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེ་རྒྱན་དང༌། སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པ་ཅན་མཛེས་པའི་ཟེའུ་འབྲུའི་མཛོད་དང༌། འདོད་པའི་ལྕུག་མའི་ཡུ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པས་འགྲན་ནུས་སོ་ཞེས་དོན་གཞན་བཀོད་པ་དང༌། གདོང་འདི་ལ་འགྲན་ནུས་པ་ལ་བྱ་དཀའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །ཞེས་པདྨ་ལ་ཟོལ་གྱིས་བསྟོད་
པ་སྟེ། རྒྱན་གསུམ་ཚང་ངོ༌། །ཕྱག་ལེན་ལ་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་མཛད་སྲོལ་ཡོད་པས། དང་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་རབ་སྤེལ་ནི། དབྱངས་ཅན་མཛེས་སྐུ་ཟླ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །ཉི་འོད་ཀྱིས་འཁྱུད་གངས་རིའི་མདངས་ལ་འགྲན། །དེ་ལ་ཕྲག་དོག་
དཔལ་མོ་ལྷ་ཡུལ་དུ། །བྲོས་པས་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག་འཛུམ་ཞིང་རྒོད། །གཉིས་པ་སྟོབས་
མཚུངས་ནི། །གངས་རིའི་སྤུན་ཟླ་དབྱངས་ཅན་ཞལ། །སྤྱན་ཟུར་ཨུཏྤལ་འགྲོ་ལ་གཡོ། །བྱེད་པོས་ནམ་མཁའ་བཞུ་བའི་ཆུ། །དབུ་སྐྱེས་འདི་ལ་བྱུགས་སམ་སྙམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཞི་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བརྗོད་པ་
དང༌། འཁྱོག་པོར་བརྗོད་པ་ཞེས་ངག་གི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལས། འཁྱོག་པོར་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉམས་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་སྦྱར་བས་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་དཔལ་རྒྱས་པར་

བྱེད་ལ། ཕལ་ཆེར་ཞེས་པའི་སྒྲས་རང་བཞིན་དྲང་པོར་བརྗོད་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །

182

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
སོ་ལྔ་པ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང༌། ཆོས་བཞི་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྙན་ངག་མཁན་པོའི་བསམ་པ་སྙན་ངག་གི་རྒྱུན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་རྩོམ་པ་ནི་དགོངས་པ་སྟེ། སྙན་ངག་འགོ་བརྩམས་
ནས་གྲུབ་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་བསམ་པ་གང་གནས་པ་ནི་རྒྱན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། རབ་
ཏུ་སྦྱོར་བའི་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མའི་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་
དོ། །དཔེར་ན། མེ་ལོང་དང་མཚུངས་མེ་ལོང་གཞུང་ལུགས་ལས། །མཁས་པའི་གསུང་བཞིན་མཁས་པའི་གོ་འཕང་དག །མངོན་འགྱུར་ཕྱིར་ན་མངོན་འགྱུར་ང་རྒྱལ་
དག །སྤངས་ཏེ་ལོག་རྟོག་སྤངས་ནས་འདི་བརྩམས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། །དངོས་པོ་སྙན་པར་བརྗོད་པ་ཡི་ཚིག་རྣམས་ཀུན་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་ཆགས་པ་དང་དོན་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་
རྣམས་མ་བྱས་པར་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཁོ་ན་བཀོད་པ་དང༌། བསྟོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཆོག་དམན་དང་བསྟུན་ནས་བསྔགས་པ་བརྗོད་ཤེས་པ་དང༌། དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་རིམ་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཤུགས་ལས་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་ནི་ཟབ་མོ་དག་ཀྱང་གསལ་བ།
དཔེར་ན་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་བརྗོད་པའི་སྟོབས་ལས་ཐུབ་པའི་ངོ་མཚར་ཁྱད་པར་
ཅན་གོ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དང་ལྡན་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་སླངས་པའི་དགོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་རིག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཟློས་གར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྒྱན་དུ་བསྟན་པ་ནི། གང་ཡང་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་དྲུག་དང༌། རྒྱན་བྱེད་

183

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

པ་སོགས་མཚན་ཉིད་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་དང༌། སྒེག་པའི་ཡན་ལག་སོགས་ལུང་གཞན་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་འདི་ཡང་རྒྱན་ཉིད་དུ་ནི་དབྱུག་པ་ཅན་བདག་ཅག་འདོད་དོ། །བཞི་པ་མཇུག་བསྡུ་ཞིང་མ་བཤད་པ་བསླབ་ཚུལ་ནི། སྟོན་གྱི་སྙན་ངག་མཁན་
རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་དག་འདིར་རབ་ཏུ་བསྡུས་ནས་རྒྱན་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔའི་ཚད་དུ་གྱུར་པ་བསྟན་པ་ཡིས། རང་བཞིན་དང་འཁྱོག་པོའི་རྒྱན་རྣམས་དག་གི་ལམ་འདི་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཕྱེའོ། །དེའི་མཐུས་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་ཡོངས་སུ་གནས་པ་ཡི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ནི་སྔར་བཤད་པའི་རྒྱན་རྣམས་ལ་གོམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེ་བར་ནུས་སོ། །སྙན་ངག་མེ་ལོང་ལས།
ལེའུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པ་དང་དཔེར་བརྗོད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
སྨྲས་པ། བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མའི་ལང་ཚོ་དར་བབས་མ། །ངོ་མཚར་རྒྱན་གྱི་གདུ་བུ་འཁྲོལ་བ་ཅན། །དོན་བཟང་མིག་དཀྱུས་རྣམ་དཔྱོད་འདྲེན་བྱེད་ལས། །འགོངས་ཚེ་ཤེས་ལྡན་ཀུན་གྱི་བརྟན་པ་ཕྲོགས། །ཉམས་དང་འགྱུར་བའི་མཉེན་ལྕུག་སོར་མོའི་
རྩེར། །སྙན་ཚིག་འབུམ་དུ་ཆགས་པའི་པི་ཝང་རྒྱུད། །བརྡུངས་ཚེ་ཚངས་པའི་བུ་མོ་གར་མཁན་མ། །ཁོ་བོའི་མགྲིན་པའི་པད་མཚོར་ཟློས་གར་སྒྱུར། །འཁྲུལ་པའི་རྡུལ་བྲལ་ལེགས་བཤད་དངས་པའི་དཔྱིད། །དོན་རྒྱན་བཻ་ཌཱུར་འཁྱིལ་བའི་ཨཱདརྵར། །ཁེངས་ལྡན་ཤེས་བྱ་སྨིན་ལེགས་མ་དེའི་བཞིན། །འགོག་མེད་ཤར་བའི་ངོ་མཚར་འདི་རྨད་བྱུང༌། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

184

ལེའུ་གསུམ་པ།

སྒྲ་རྒྱན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།

རབ་དཀར་ཟླ་བ་འབུམ་ཕྲག་ཞུན་མ་འཁྱིལ་བའི་ཁམས་ལས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་
ལང་ཚོའི་དཔྱིད། །ལྟ་བས་མི་ངོམས་མཚན་དཔེའི་དཔལ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པའི་མཛེས་སྡུག་འཇོ་སྒེག་རོལ་པ་ཅན། །མཁྱེན་བརྩེའི་སྤྱན་དཀྱུས་སྲིད་འདིའི་ཁོངས་ལས་བརྒལ་བར་སྤྲོས་དེས་ཉེ་བར་བཀུག་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི། །སྣང་བ་དམ་པ་མཛད་མི་
ཤེས་པའི་བང་མཛོད་དེ་ནི་ཁོ་བོའི་སྐལ་བར་སྩོལ་ཅིག་ཀྱེ། །རྨད་བྱུང་ངོ་མཚར་མཚར་སྡུག་མཛེས་པའི་དཔལ། །དཔལ་མོའི་སྙེམས་འཕྲོག་འཕྲོག་བྱེད་རལ་པའི་རྒྱན། །རྒྱན་མཆོག་རྣམ་དཔྱོད་དཔྱོད་ལྡན་དགའ་བའི་དབང༌། །དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ཀུན་ཀུན་ནས་གྲུབ་པའི་མཆོག །མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་ཡངས་པའི་ཞལ་གྱི་ལུང༌། །ལུང་

རིགས་གཏེར་མཛོད་ལེགས་བཤད་ཀུན་གྱི་སྒོ། །སྒོ་འཕར་བརྒྱ་ཕྲག་འབྱེད་པའི་ངག་གི་ལྷ། །ལྷ་སྲས་ཟླ་བ་སྨོན་འགྲོ་ལོ་ཙཱ་དེས། །འཛུམ་འཛུམ་ཞལ་སྒོར་ཆགས་པའི་སྙན་ཚིག་རྒྱུན། །ལྷུག་ལྷུག་འབད་པ་མེད་པར་སྩལ་བ་གང༌། །ཡང་ཡང་བསམ་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ཡིས། །མཁས་མཁས་མང་པོར་ཚོགས་པའི་ཡང་རྩེ་ཐོབ། །རིག་གནས་རྒྱ་མཚོར་ཆགས་པའི་འདབ་བརྒྱའི་མཆུ། །འཛུམ་དབུས་གཙུག་ལག་ཟེའུ་འབྲུའི་ཕྲེང་འཛིན་པའི། །སྔོན་མེད་གསུམ་པའི་ལེགས་བཤད་དཀའ་བའི་གནས། །བདུད་རྩིའི་ཐེགས་པ་སྐལ་བཟང་མགྲིན་པར་བྱིན། །

185

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

གཉིས་པ་སྒྲ་རྒྱན་བཤད་པ་ལ། ཟུང་ལྡན་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ། བྱ་དཀའ་
བའི་ཁྱད་པར་གཞན་བརྗོད་པ་དབྱངས་སོགས་ཡི་གེ་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་ཡི་གེ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་དང༌། བར་
ཆོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གང་རུང་ཡིན་ལ། རྒྱ་སྐད་ལ་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་དུ་
མ་ཚོགས་པ་ལན་གཉིས་སུ་བསྐོར་བ་དང༌། བོད་སྐད་ལ་མཚོན་ན། མཐའ་རྟེན། འཕུལ་བྱེད། འགྲེང་བུ་ན་རོ། ཡ་བཏགས། ར་བཏགས། བརྩེགས་མ་སོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཀ་ལྟ་བུ་ལ་དབྱངས་ཨ་ཐུང་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བསྐོར་བ་ནི་ཟུང་ལྡན་ཞེས་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་རྐང་པ་ཡི་དང་པོ་དང་བར་དང་མཐའ་ན་ཡོད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་དེ་བཞིན་དུ་གཉིས། གསུམ། བཞི་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་རྐང་པ་ཡི་ཟུང་ལྡན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཐོག་མ་ལ་ཡོད་ལ་བར་མཐའ་ལ་མེད་པ་དང༌། བར་དུ་ཡོད་ལ་མཐའ་ཐོག་གཉིས་དོར་བ་དང༌། བར་དང་ཐོག་མ་གཉིས་ལ་མེད་ཅིང་ཐ་མར་ཡོད་པ་དང༌། དང་པོར་ཡོད་ཅིང༌། ཕྱི་མ་གཉིས་མེད་པ་དང༌། དེ་ལས་ཟློག་པ་དང༌། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་ཡོད་ལ་བར་དུ་མེད་པ་དང༌། ཀུན་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། ནང་གསེས་ཀུན་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས་གྱེས་པའི་ཟུང་ལྡན་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ༌། །

186

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ཟུང་ལྡན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལས་བྱ་སླ་བ་རྐང་པ་དང་པོ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་
སྐོར་བཤད་པ།
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བྱ་དཀའ་བླ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཆད་པར་དམ་བཅའ་བ། རྒྱས་བཤད་དངོས་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བྱ་སླ་བ་དང་དཀའ་བའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་འགའ་ཞིག་དག་ནི་བསྟན་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་བྱ་སླ་རྐང་པའི་དང་པོ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་བྱ་དཀའ་གནས་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན། མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན་ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན། བསྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན་ཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན་དང་དྲུག །དང་པོ་ལ། དཔེར་བརྗོད། དོན་བསྡུ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བར་མ་ཆོད་ཀྱི་ཟུང་ལྡན་དུ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན། ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་
པའི་ཟུང་ལྡན་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དཔེར་བརྗོད། དོན་བསྡུ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཅོ་ལྔ་ལས་རྐང་པ་དང་པོའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། གྲོགས་མོ་ཁྱོད་མཛའ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ་མི་འདུད་པའི་ཁེངས་པ་འདི་དང་འགྲོགས་པར་མ་བྱེད་པར། སྔར་དུས་ལས་ཡོལ་ཏེ་བསླུས་པ་དེ་གསོ་བའི་ཕྱིར། གྲོགས་ཀྱི་མགྲིན་པ་ནས་འཁྱུད་ལ་དེ་ཉིད་ངོ་ཚ་
དང་ལྡན་པར་གྱིས་ཤིག །
གཞུང་དོན་གྱི་འབྲུ་གཉེར་བ་ཙམ་མ་གཏོགས། རྒྱ་དཔེའི་ཟུང་ལྡན་བོད་སྐད་
ལ་ཞིག་པས་དོན་མི་སྟོན་ཅིང༌། རྒྱ་དཔེར། མཱ་ནེ་ན་མཱ་ནེ་ན་ཞེས་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་ལ། དེས་མཚོན་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་རྒྱ་དཔེར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་དེ་ཉིད་བོད་ལ་མཚོན་པར་ཕྱག་ལེན་ལྟར་བརྗོད་པ་ནི་ཉེ་བར་མཁོ་བས། དཔེར་ན། འཛུམ་འཛུམ་ཞལ་གྱི་སྒོ་ལས་ལེགས་འཕྲོས་པའི། །འོད་ཟེར་འབུམ་ཕྲག་བཀྱེ་བས་ལེགས་

187

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།
བྲིས་ཀྱི། །མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བཅོམ་སྟེ་བདེན་པ་དག །མཐོང་མཛད་ཟས་གཙང་སྲས་
ཀྱིས་འགྲོ་འདི་སྐྱོངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། །རྐང་པ་གཉིས་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། ངང་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲེགས་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་སྤྲིན་གྱི་སྒྲ་ཡིས་མྱོས་བྱེད་འདོད་ལྷས་
ནི་དགའ་མ་དང་བཅས་ནས་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་ཁེངས་པ་དང་བྲལ་བའི་སླད་དུ་ཡིད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། ངོ་མཚར་མཚན་དཔེའི་སྣང་བ་མི་ཟད་པའི། །མཛེས་མཛེས་ལང་ཚོ་གཅིག་ཏུ་རབ་བསྡུས་པ། །འདྲེན་བྱེད་སྔ་ན་མེད་པའི་དགའ་སྟོན་ཅན། །ངག་དབང་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ཕྱག་གི་ཡུལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་རྐང་པ་གསུམ་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། ཆུ་གཏེར་བཞིའི་སྐ་རགས་ཅན་གྱིས་ས་

ཡི་ལག་གི་དཔྱ་ཁྲལ་འཛིན་སྡུད་ལ་མཁས་པ་ཁྱོད་ཉིད་རྒྱལ་པོར་ཐོབ་ནས། ད་ལྟ་ནི་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ། །དཔེར་ན། ཐུན་མཚམས་ལང་ཚོ་གསར་པའི་རྗེས་འགྲོ་བའི། །འཇོ་སྒེག་གཟུགས་སྐུའི་ཕྱག་གི་མཐེབ་སྲིན་
གྱིས། །ལྡེམ་ལྡེམ་ཨུཏྤལ་བཟུང་བའི་རྩེ་མོ་ན། །ཤེར་ཕྱིན་གླེགས་བམ་ངོ་མཚར་ཅི་
ཡང་བཀྲ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་རྐང་པ་བཞི་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་རྣམས་རྐང་ཐང༌། ཤིང་རྟ། གླང་པོ། རྟ་དང་བྲལ་བས། འགའ་ཞིག་སྐྱོ་སྟེ་ནགས་དང༌། གཞན་དག་ནི་ཤི་ནས་ལྷ་རྣམས་དག་གི་གནས་སུ་སོང་ངོ༌། །དཔེར་ན། རབ་འབྱམས་ཤེས་བྱའི་ཀུན་གསལ་བཞིན་རས་ལ། །བརྡའ་སྤྲོད་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་མིག་དཀྱུས་ཅན། །བློ་གསལ་འདོད་ལྡན་བརྟན་པ་འཕྲོག་བྱེད་པས། །མཁས་མཁས་ཀུན་གྱི་ཟླ་བྲལ་ཤོང་སྟོན་རྗེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་
པ་ནི། ཆུ་སྐྱེས་གདོང་ལྡན་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིད་འོང་འདི་ལ་ནི།

188

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

དཔྱིད་དུས་ཀྱི་བུང་བའི་རྣམ་འཕྲུལ་གྱིས་ཅོ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ཅི་ཡིན་སྨྲོས་
ཤིག །དཔེར་ན། ཡང་ཡང་བརྩོན་པའི་རླུང་གིས་བསྐུལ་བ་ཡིས། །ངལ་ངལ་འཕགས་ཡུལ་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །སྙིང་སྟོབས་དྲི་བསུང་མངར་བས་ཡོངས་བགྲོད་
པ། །དཔང་སྟོན་ལོ་ཙཱར་བློ་ལྡན་སུ་མི་དད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། དྲུག་པ་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི་བཟུང་བར་དཀའ་བའི་གླང་པོའམ་རྟ་སོགས་གཡུལ་དུ་དཔའ་བ་ཡི་ཚོགས་དག་མེད་ཀྱང༌། གང་གི་ཕྱིར་འདོད་པའི་ལྷ་མེ་ཏོག་གི་མདའ་ལ་
བརྟན་པ་ཙམ་གྱིས། བདག་ཅག་འདོད་པས་འཆི་བ་ལྟ་བུའི་མཐར་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ་ནི་མཚར་རོ། །དཔེར་ན། དཀའ་དཀའི་གནད་ཀྱི་རྦ་

རླབས་ཆེར་འཁྲུངས་པའི། །ལེགས་སྦྱར་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོའི་ཕ་མཐའ་དག །བརྟན་བརྟན་བློ་ཡི་གྲུ་རྫིངས་ལ་བརྟེན་ནས། །རབ་བགྲོད་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་ཞབས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བདུན་པ་དང་པོ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། གཡུལ་དུ་རྣོ་བའི་མཚོན་ཆས་ཕ་རོལ་འཇོམས་པས་དཔའ་བའི་མཛེས་པ་ཡིས་མི་བདག་ཁྱོད་འདྲ་བས། ནོར་འཛིན་འདི་ནི་རྩོད་དུས་ལས་རྒྱལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ནོར་འཛིན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་རྫོགས་ལྡན་གྱིས་ཚིམ་པ་དག་ཀྱང་ཐོབ་པར་གྱུར་རོ། །དཔེར་ན། དཀར་
དཀར་ལྷག་བསམ་གངས་ཀྱི་རི་བོ་ལས། །འཕྲིན་ལས་ཛཧྣུ་ཡི་བུ་མོའི་རྒྱུན། །ཐུབ་
བསྟན་པད་དཀར་མིག་གི་དགའ་སྟོན་དུ། །ལེགས་ལེགས་སྤེལ་བའི་དུས་སྟོན་བླ་ན་མེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། བརྒྱད་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། ས་ཧ་ཀཱ་རའི་མེ་ཏོག་གསར་པ་འདིས་བདག་ཉིད་མཆོག་ཏུ་སྲེད་པ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཁུ་བྱུག་མྱོས་པ་དག་གི་སྒྲ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འདིས་ཀྱང་འདོད་པ་འཕེལ་

189

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ལོ། །དཔེར་ན། རིག་གནས་རྒྱ་མཚོའི་ཕྲེང་བ་ལེགས་བཟུང་བའི། །སྙན་སྙན་གྲགས་པའི་གདུགས་དཀར་སྲིད་རྩེ་ན། །ཁོར་ཁོར་གཡོ་བའི་ཚུལ་ལ་ལྷའི་བླ་མ། །རང་མིན་གཉིས་པ་ཡོད་སྙམ་རྣམ་པར་ལྟ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དགུ་པ་གཉིས་པ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། བདག་རྒས་ཀྱང་མཛེས་མ་ཁྱོད་ལ་དམིགས་པའི་རེ་བ་དང་མ་བྲལ་བས། ཚུལ་འདི་ལ་འདོད་པ་མ་བསྟེན་ན། རེ་བ་དེ་འདྲ་བ་ཡི་ངང་ལ་གནས་སྐབས་ལུས་ནི་འཇིག་པར་བྱེད་པས། རྩེ་དགའི་ཆེད་དུ་བུད་མེད་ལ་འཛེག་ནུས་ཇི་ལྟར་མིན་པ་སྟེ་ནུས་སོ། །དཔེར་ན། རྣམ་པའི་ཡོན་ཏན་བང་མཛོད་རབ་དབང་བའི། །མང་མང་ཐོས་པའི་ངག་གི་འདོད་པ་འཇོ། །ཚངས་སྲས་མགྲིན་པར་བརྒྱན་པའི་སྐད་གཉིས་པ། །ཕྱུག་ཕྱུག་ཤམྦྷ་ལ་ལ་འཁུ་སྙམ་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་པ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། ཡལ་འདབ་གསར་པས་
མཛེས་པ་ཡི་ལྗོན་པས་གྲོགས་སུ་དྲངས་པའི་གཞོན་ནུ་རྣམས་གདོང་མཛེས་པ་པདྨར་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་བུང་བ་ཡིས་མཐོང་བས། འདི་རྣམས་ཤིང་གི་གྲོགས་སུ་མི་འོས་ཀྱི། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ་ཞེས་མིག་ནས་གཟུང་སྟེ་འགུགས་པར་
བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། ཐོར་ཚུགས་རབ་ཏུ་ལྡེམ་པའི་ནམ་མཁའ་ལ། །རབ་དཀར་ཟླ་བ་ཚེས་པས་རྣམ་པར་མཛེས། །འུར་འུར་མིག་ནས་འབར་བའི་མེ་དཔུང་གིས། །ཐུལ་ཐུལ་མདའ་ལྔ་པ་ཡི་རགས་ལུས་བསྲེགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཅུ་གཉིས་པ་རྐང་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། འདོད་པས་མྱོས་པའི་བྱ་བཞད་ནི་ཁྲུས་ཀྱི་
ཕྱིར་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ན་རྫིང་གི་ཆུ་ལ་གནས་པའི་མདོག་དཀར་བ་ཡི་ངང་མོའི་འདི་ཡི་ཅ་ཅོ་སྒྲོགས་པ་ཡིས། བདག་ནི་འདོད་པས་མཐར་བྱེད་གཤིན་རྗེའི་ཟས་སུ་བྱེད་

190

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

དོ། །དཔེར་ན། དངས་དངས་གསལ་བའི་ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་ངོས། །ཝལ་ཝལ་ཤར་བའི་ཤེས་བྱའི་གཟུགས་བརྙན་གྱིས། །དུངས་དུངས་བློ་གསལ་གཞོན་ནུའི་འདྲེན་བྱེད་
ལ། །སྔ་ན་མེད་པའི་དགའ་སྟོན་ཅི་ཡང་རྒྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཅུ་གཉིས་པ་སྔ་མ་གཉིས་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཟླ་བའི་ཆ་ཤས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འོངས་པའི་མ་ལ་ཡའི་རླུང་འདིས་བདག་ཡིད་དགའ་བར་མི་བྱེད་དེ་དེས་བསྐྱེད་པའི་འདོད་པ་འདི་ནི་མི་ཟད་པའི་དུག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོའ། །དཔེར་ན། སྙན་ ོསྙན་པི་ཝང་བསྒྱུར་བའི་དྲི་ཟའི་གླུ། །ལྷང་ལྷང་སྒྲ་འཛིན་བུ་གར་ཐོས་པ་ཡིས། །འདོད་ལྡན་སྐྱེ་བོའི་སྙིང་ལ་དགའ་འཕེལ་བ། །ཆིལ་ཆིལ་དབྱར་གྱི་ཆུ་ཀླུང་དག་ལ་

འགྲན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་གསུམ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་དང༌། དང་པོའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། བདག་ལ་
བརྟེན་པ་སྟེ་མཛའ་བར་མི་འདོད་པའི་ཁེངས་པ་ཅན་མ། དོ་ཤལ་དང་ལྡན་ཞིང་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་མ་ལུས་མེད་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅན་མདའ་ལྔ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པས་
གདུངས་ཏེ་ལུས་ཕྲ་བར་གྱུར་པ་བདག་གི་ཕྲོགས་བྱས་ནས་བདེ་བ་རྒྱས་པར་མཛོད་ཅིག །དཔེར་ན། དཀའ་དཀའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་རྒྱལ་བའི་ལམ། །སྙིང་སྟོབས་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ། །གསལ་གསལ་ཤ་ཡི་མིག་གིས་མི་མཐོང་ཞིང༌། །ངལ་ངལ་རྐང་པས་བགྲོད་ཀྱང་སླེབ་པ་མིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་བཞི་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་
གིས། ཤེས་ལྡན་བདག་ལས་རྒྱལ་བ་སྟེ་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆུ་ཡི་རྒྱན་ཙམ་དུ་གྱུར་ཅིང༌། བུང་བ་གཡོ་བས་ཅུང་ཟད་སྒེག་པ་ཅན། འདབ་ལྡན་པདྨ་གཏམ་མེད་མ་ལས་

191

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

བདག་གི་དགའ་མ་ཁྱོད་ཅི་ལྟར་མི་རྒྱལ་ཏེ་རྒྱལ་ལོ། །དཔེར་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་པ་ཡི་རིང་ལུགས་ལ། །འཁྲུལ་འཁྲུལ་དྲི་མ་སྤངས་པའི་དམ་བཅའ་ཡིས། །ཡང་ཡང་རྒོལ་བར་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །འབོལ་འབོལ་སྟན་ལ་ཉལ་ཏེ་གཉིད་ལོག་གོ །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཅོ་ལྔ་པ་བཞི་གའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། པ་ཊ་ལའི་མེ་ཏོག་ལྟར་དམར་བའི་གོས་ཅན་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་དམར་བར་གྱུར་པའི་ནུབ་ཕྱོགས་ཆུ་ལྷ་མ་
བཞིན་དུ་དགའ་མ་ཁྱོད་མཛེས་སོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ག་པུར་སོགས་ཀྱི་དྲི་བཟང་པོ་
གནས་པས་བདག་གི་དགའ་མ་འདི་ལྷག་ཅིང་དགའ་བར་བྱས་སོ། །དཔེར་ན། མཐོ་མཐོའི་སྟན་ལ་འདུག་པ་ཙམ་ཉིད་དང༌། །ཆེ་ཆེ་རིགས་རུས་ཙམ་གྱིས་དྲེགས་པ་
དང༌། །ཡང་ཡང་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་པ་མ་ཡིན་ཡང༌། །འགྲིག་འགྲིག་ཤེས་བྱ་འཆད་ན་
དཔལ་སྒང་པ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རྐང་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ཡི་ཟུང་ལྡན་བར་ཆད་མེད་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་ས་བོན་ཙམ་བསྟན་ནོ། །
གཉིས་པ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ་དམ་བཅའ། དཔེར་བརྗོད། དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་དེ་ནི་ཡི་གེ་དང་ཚིག་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་འགའ་ཡང་བསྟན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཅུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་ཆོད་པ་ནི། ས་ཧ་ཀཱ་ར་ལས་འཁྲུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལོ་འདབ་ཡིད་འོང་
དྲི་བཟང་དང་ལྡན་པ་ཡིས་དཔྱིད་དུས་ཀྱི་རི་དྭགས་ཨཎྜ་ཡའི་མིག་ཅན་བུད་མེད་ཀྱིས་

རང་གི་མཛའ་བོ་ལ་མི་འདུད་པའི་ཁེངས་པའི་མིང་ངམ་སྒྲ་ཡི་ལྷག་མར་བྱེད་དོ། །རྒྱ་དཔེར། མ་དྷུ་རེ་ཎ་དྲ་ཤཾ་མཱ་ནི་མ་དྷུ་རེ་ཎ་སུ་གནྡྷི་ན་ཞེས། མ་དྷུ་རེ་ཎ་གཉིས་ཀྱི་བར་

དུ་ཡི་གེ་གཞན་གྱིས་ཆོད་པས་མཚོན་ཏེ། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་གསལ་བས། བོད་

192

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

སྐད་ལ་མཚོན་ན། བློ་གྲོས་མངོན་པར་རྒྱས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོར་
གྲགས་པའི་བཟང་རྫུ་མཁན། །ཕལ་ཆེར་ཁེངས་པ་ཕྲོགས་པའི་གྲགས་པའི་དབྱངས། །སྲིད་པའི་རྩེ་མོར་གྲགས་པ་ཨེ་མ་མཚར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། དགའ་མའི་ལག་པ་པདྨ་དམར་པོ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དམར་བ་དེས་རྒྱུད་མང་ལ་བསྣུན་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་དེ་ལ་ཕྲག་དོག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ནས། རྣ་བའི་ཨུཏྤལ་གྱིས་མཛའ་བོའི་གདོང་ལའང་བསྣུན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པས་འགྲམ་པ་སྦྱར་ནས་བསྡད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། རབ་གསལ་ཟླ་བ་རྒྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །རི་དྭགས་གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་དེ། །རབ་
རྨོངས་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་སྨིན་ལེགས་མའི། །བཞིན་རས་ར་རིའི་དྲི་མས་ནོགས་ཞེས་སྨྲ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་དང་པོ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། །རླུང་གིས་གར་བསྒྱུར་ཏེ་བསྣུན་པའི་སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་མཐའ་དག་ཏུ་ཁྱབ་པ་ལས་ཆུ་ནི་འཐོར་བར་བྱེད་ལ། དེ་
རྗེས་མཇུག་སྒྲོ་ལྡན་པ་དག་མཇུག་མ་རབ་ཏུ་བསླང་བའི་གར་དག་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། དཀར་འཇམ་ཡིད་འོང་པདྨ་དག །ངག་དབང་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ཡི། །ཞབས་ཟུང་རྣམ་པར་བཏེག་པ་ལ། །དཀར་བའི་བློ་ཡིས་རྣམ་པར་སྤྲུལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཞི་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། འདོད་ལྡན་མ་དག་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་ནི་མཛའ་བོ་ལ་མི་འདུད་པའི་ཁེངས་པ་རྩོད་པར་གྱུར་ཀྱང༌། རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་སྐྱེས་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་སྲིད་དེ། ནཱིམྦ་ཀ་ལི་ཀཱའི་མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ་བ་མཐོང་བ་ན་ཆགས་པས་གནས་སྐབས་ཅི་ལ་རེག་པར་གྱུར་ཏམ་སྟེ། མི་འཆི་བའི་ངེས་

193

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

པ་མེད་དོ། །དཔེར་ན། མཚན་དཔེའི་ལང་ཚོ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡིས། །སྒེག་མོ་གཞན་
གྱིས་བསྒྲུན་དུ་མ་མཆིས་པའི། །སྒེག་ལྡན་གསེར་མངལ་ཅན་གྱི་བུ་མོ་ཡི། །ཞབས་
ཟུང་སྤྱི་བོའི་གཙུག་ན་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
ལྔ་པ་གཉིས་པ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། རྩེ་དགའི་རི་ཡི་རྩེ་ལས་
འོངས་པའི་ཟླ་ཤེལ་གྱི་ཐང་འདི་ལ་ནི། མདོངས་མཐའ་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པ་ཡི་གཙུག་ཕུད་ཅན་འདི་རབ་ཏུ་འཛེགས་ནས་གར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། ཟུར་ཕུད་མཐོན་མཐིང་མགོ་སྐྱེས་རབ་ལྡེམ་ཤིང༌། ལུས་དཀར་འཁོར་ལོའི་ཡན་ལག་ལ་འཁུ་བ། །མཛེས་སྡུག་ཆ་ཤས་རྫོགས་པའི་སྨིན་ལེགས་མ། །ལུས་མེད་མདའ་ཡི་སྤུན་ཟླ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
དྲུག་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། གང་ཞིག་ལྷག་མ་ཅན་སོགས་
སྦྲུལ་མཆོག་གི་སྟེང་ན་གནས་ཤིང༌། ཁྱབ་འཇུག་ཕག་པས་བཟུང་བའི་ས་འདི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཕྱོགས་གཞན་ལས་རབ་ཏུ་སླངས་ནས། ད་ལྟ་མི་བདག་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པས་

བཟུང་ངོ༌། །དཔེར་ན། ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་ལྟ་བ་ལ། །སྔ་ན་མེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན། །ངག་དབང་དབྱངས་ཅན་མགྲིན་འཁྱུད་པའི། །ངག་གི་དབང་ཕྱུག་བློ་གྲོས་
བརྟན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བདུན་པ་སྔ་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། གཡུལ་དུ་རོལ་གྱི་དགྲ་ཡི་
གླང་པོ་རྣམས། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པ་མཐར་བྱེད་གཤིན་རྗེ་འདྲ་བ་ཡིས་མཚོན་
བསྣུན་པས་ཁྲག་ནི་རབ་ཏུ་ཟགས་པ་ཐུན་མཚམས་དག་གི་སྤྲིན་བཞིན་མཛེས་སོ། །དཔེར་ན། དམར་སེར་ལི་ཁྲིའི་མདངས་འཛིན་ཞིང༌། །དམར་བའི་མཆུ་སྒྲོས་རྣམ་

194

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

པར་གཡོ། །དམར་འོད་ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཅན། །ཡིད་སྲུབས་དགྲ་དེ་རྣམ་པར་བཅོམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བརྒྱད་པ་གཉིས་པ་བོར་བའི་གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། རླུང་གིས་རི་
ཡི་འཁྲི་ཤིང་རྣམས་གྲུམས་པ་བཞིན་དུ་དཔའ་བས་གཞན་གྱི་སྡེ་ནི་བཅོམ་པས།
འགའ་ཞིག་ནི་མཐར་གཤེད་དུ་སོང་བ་བཞིན། དཔུང་གི་རྡུལ་ཚུབ་གྱིས་ནམ་མཁའ་

ཁྱབ་པར་གྱུར་རོ། །དཔེར་ན། བློ་གསལ་བྱེ་བའི་གཙུག་ན་རབ་འགྱིང་ཞིང༌། །མཁས་མང་རྒྱ་མཚོའི་མགོ་བོས་ལེགས་པར་བཏུད། །བློ་ཆེན་ཀུན་ཀྱང་ཁྱོགས་ལ་འཕྱང་འགྱུར་པའི། །བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཐུབ་བསྟན་བླ་ན་མཐོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
དགུ་པ་རྐང་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། ལེགས་ལྡན་བསོད་
ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ཆུ་འཛིན་གསར་པའི་འོད་ཆགས་ཤིང༌། ལྷ་མིན་དག་གི་རིགས་
རྣམས་ཉམས་པར་བྱེད་པ། སྦྱིན་ལྡན་གླང་པོ་ཆེའི་མཆོག་འདུལ་ཞིང་འཇོམས་པའི་
གླང་རྫི་ཁྱབ་འཇུག་དེས་ཁྱེད་ལ་རྟག་ཏུ་སྲུངས་ཤིག །དཔེར་ན། ཀུན་གསལ་ལུས་ཕྲའི་བཞིན་རས་ལམ་ཡངས་པོར། །དབང་པོའི་གཞུ་ཡི་མིག་དཀྱུས་རྣམ་པར་བཀྲ། །དབང་ཕྱུག་གཙུག་གི་ཟླ་ཚེས་ལྟ་བུའི་སོས། །དབང་པོ་མིག་སྟོང་སྤྲུལ་ནས་ལྟ་མིན་ནམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་པ་བཞི་ཀའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་མགོའི་སྐྲ་བུང་བ་དང་འདྲ་
ཞིང༌། གདོང་ནི་པདྨར་ཕྲག་དོག་བྱེད་པའི་དཀར་བ། ལྷ་མོ་དཔལ་མོ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་མྱོས་པར་བྱེད་མ་ཁྱོད་ཀྱིས། སྐྱེས་བོ་སུ་ཞིག་འདོད་མྱོས་ཀྱི་

གྲངས་སུ་རྩི་བར་མི་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གསང་གསུམ་མ་ལུས་

195

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

པ། །རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུའི་གཟུགས་སུ་ལེགས་ཤར་བ། །རྒྱལ་ཕྲན་མང་པོའི་གཙུག་
ན་འགྱིང་བའི་ཕྱིར། །རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་བོད་ཀྱི་རྗེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་གཅིག་པ་བཞི་ཀའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་ཅིང་ཕྱེད་སྔ་ཕྱི་རིགས་མི་གཅིག་པ་
ནི། རྒྱ་ཆེ་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་ལྡན་ཞིང་རྒྱགས་པའི་མིག་ཁོར་ཁོར་དུ་ལྟ་བ་དང༌། ཛགྷ་ན་སྟེ་ཚང་ར་ཆུང་བ་མ་ཡིན་པས་མཛའ་བོ་ནི་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་བྱ་བར་བཟོད་ནུས་སོ། །དཔེར་ན། རབ་བསིལ་དལ་གྱིས་འབབ་པའི་ཆུ་ཀླུང་འགྲམ། །རབ་སྙན་སྒྲ་དེ་རྣ་བར་ཐོས་པའི་མོད། །བག་ཕེབས་ནགས་ཚལ་དྲ་བའི་དབེན་གནས་སུ། །བག་ཡོད་གཏན་བདེ་བསྒྲུབ་སྙམ་ཕྱང་མོ་ཉུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་གཉིས་པ་མི་མཉམ་པ་གཉིས་དང་མཉམ་པ་གཉིས་འདྲ་བའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི་གཞན་གསོས་ཁུ་བྱུག་རྣམས་ཀྱི་སྐད་སྒྲགས་པ་དང༌། མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་

བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་ནི། ལྷ་ཡི་ཕྱོགས་ཀྱི་རླུང་གིས་ཀྱང་བདག་གི་ཡིད་ཕྲོག་སོ་ཞེས་ཕོ་
ཉ་མོ་ལ་བོས་སོ། །དཔེར་ན། དཀར་འཇམ་ཟླ་བའི་གཟུགས་ལ་རབ་འཁུ་བ། །མཛེས་སྡུག་ལང་ཚོ་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་ཅན། །དཀར་གསལ་བཞིན་རས་ངོམ་ཚེ་ཁེངས་ལྡན་ཅན། །མཛེས་ལྡན་ཡོངས་ཀྱི་བརྟན་པ་རྣམ་པར་ཕྲོགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་གསུམ་པ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དང་བར་པ་གཉིས་འདྲ་བའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་
པ་ནི་སྐེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་ཞིང༌། འདོད་པས་རྔུལ་ཟགས་པ་ཡིས་གདོང་གི་ཟླ་བ་ཡང་བཀྲུས་ནས་རབ་ཏུ་མཛེས་པར་གྱུར་པ། ཆང་འཐུངས་པས་ངོ་ཚ་བཅོམ་པའི་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ལ་འཛེགས་ཤིང་འཁྱུད་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། སྒྲ་
རྒྱན་སྙན་ཚིག་སྨྲ་བ་ལ། །འཇིགས་པ་མེད་པའི་སྤོབས་པ་མཆོག །འཇིགས་བྲལ་

196

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོབ་ཚེ། །སྒྲ་རྒྱན་རྩོམ་ལ་འཚོ་བྱུང་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་
བ་འདི་ཡང་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་ཆོད་ལ་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་དམ་བཅའ་དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། བར་མ་ཆོད་དང་ཆོད་པ་གཉིས་སྤེལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་
ཀྱང་ཡོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཕྱེད་སྔ་མ་གཉིས་དང་ཕྱེད་
ཕྱི་མ་གཉིས་འདྲ་ཞིང་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ནི། ཀ་ལི་ཀ་སྟེ། མེ་ཏོག་གཞོན་ནུ་ཐུར་དུ་འཕྱང་བའི་ཡལ་ག་དང་ལྡན་པ་ཅན་གྱི་སཱ་ལའི་ཤིང་ལོ་འདབ་རྒྱས་པ་དེ་ལ་ལྟ་བར་མི་ནུས་ཤིང༌། དེ་བཞིན་དུ། བ་ཀུ་ལ་ཆགས་པའི་བུང་བ་ལ་ཡང་ལྟ་མི་ནུས་པ་དང་མཚུངས་པར་གྲོགས་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་པདྨ་གཞོན་ནུ་དང༌། ལྦུ་ཕྲེང་དཀར་པོ་ཅན་ལ་ཡང་
ལྟ་མི་ནུས་ཏེ། ཆགས་པ་ཧ་ཅང་རྒྱས་པས་སོ། །དཔེར་ན། ཆིལ་ཆིལ་རླབས་ཕྲེང་གཡོ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །ཆིལ་ཆིལ་རྦ་རླབས་ཆེ་ལས་བགྲོད་པའི་ཐབས། །བརྟན་བརྟན་གྲུ་རྫིངས་ཚགས་སུ་ཚུད་པ་ལ། །བརྟན་བརྟན་བློ་དང་ལྡན་པའི་དེད་དཔོན་གནས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དང་བར་པ་གཉིས་འདྲ་བ་ནི། སྤྲིན་ནག་ཆེན་པོ་མཁའ་ལ་ལྡན་པའི་དུས་སུ། སྣང་བ་དང་རྒྱུ་སྐར་ཀུན་མི་མཚོན་པ་སྟེ་མི་སྣང་བར་གྱུར་བ་དང༌། རྨ་བྱ་སྐད་གསང་མཐོན་པོར་དགའ་བ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་འདོད་ལྡན་བདག་འདྲ་སུ་ཡིས་བལྟ་བར་མི་ནུས་ཏེ། ཆགས་པས་འཆི་བར་དོགས་པས་སོ། །དཔེར་ན། ལྡེམ་ལྡེམ་པད་དཀར་སྡོང་བུ་གཡོ་བའི་རྩེར། །འཁྱོག་འཁྱོག་མངོན་པར་འཕྲུལ་བའི་སྐེད་པ་དང༌། །འཁྱོག་འཁྱོག་ཟུར་དུ་ལྟ་བའི་ཨུཏྤལ་

197

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

སྤྱན། །ལྡེམ་ལྡེམ་ཐོར་ཚུགས་རྩེ་ན་ཟླ་ཚེས་དཀར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་བཞི་ཀ་ལ་འདྲ་བ་ནི། ཐུན་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་བའི་རིང་བ་ཡི་མཚན་མོ་གཤིན་རྗེ་འདྲ་བ་འདིས་བདག་ཤི་བར་གྱིས་ཤིག །རྒྱུ་མཚན་དགའ་མ་ཕྱོགས་གང་དག་ལ་བདག་སོང་ཡང་བྲལ་བས། འདོད་པས་སྲོག་གཟིར་འགྲོ་བས་ན། མཛའ་མོ་དེ་ནི་འགྲོགས་པའི་བློ་མེད་པར་བདག་བཅོམ་མོ། །དཔེར་ན། འགྲིག་འགྲིག་

ལེགས་པར་བཤད་པའི་ལྕེ་མེད་པར། །འགྲིག་འགྲིག་རྫུན་གྱིས་གཞན་མགོ་སྐོར་བྱེད་
པ། །འགྲིག་འགྲིག་སོ་ཕྲེང་སྟོན་པའི་གཡོ་ཁྲམ་ཅན། །འགྲིག་འགྲིག་བྲག་རི་བརྩེགས་
ལྟར་དོན་གྱིས་སྟོང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཞེས་རྐང་པ་དང་པོའི་
ཟུང་ལྡན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལུགས་འདི་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་འདྲ་སྟེ། འདི་ལྟ་ཁོ་ན་ལྟར་ཟུང་ལྡན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གཞན་པ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་བློ་གྲོས་
ཀྱིས་གཞལ་བར་བྱའོ། །

བྱ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།
གཉིས་པ་བྱ་དཀའ་གནས་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ། དམ་བཅའ། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུང་ཧ་ཅང་སྤྲོས་པས་ཅུང་ཟད་འཇིགས་པའི་ཕྱིར།
ཟུང་ལྡན་གྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་བརྗོད་པར་མི་འདོད་དེ། སྔར་བྱ་སླ་ཅུང་ཟད་ཙམ་
བསྟན་ཅིང༌། ད་ནི་དེ་ལ་བྱ་དཀའ་བ་མངོན་པར་འདོད་པ་གང་འགའ་ཞིག་དག་ནི་བསྟན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྐང་བཞིའི་དབུས་ན་ཡོད་པ། མཐའ་ན་ཡོད་པ། བར་མཐའ་གཉིས་ན་ཡོད་པ། ཐོག་བར་གཉིས་ན་ཡོད་པ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ན་ཡོད་པ། གནས་གསུམ་ཀ་ལ་ཡོད་པ་དང་དྲུག །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ནི།

198

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

བློ་བརྟན་པ་དང་དབང་པོ་རབ་ཏུ་བསྡམས་པ་ཁྱོད་ནི་སྡོམ་བརྩོན་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་
ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བས་མི་ཉམས་པ་དེའི་ཕྱིར་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བདེ་
བ་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བ་འདི་སྙེད་དུ་མ་ཟད། བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན། གང་ཞིག་འཕྲོག་བྱེད་འཕྲོག་བྱེད་ལ་སོགས་པའི། །ཁེངས་པ་འཕྲོག་བྱེད་འཕྲོག་བྱེད་མཁྱེན་བརྩེའི་གཏེར། །གངས་རིའི་འཕྲོག་བྱེད་འཕྲོག་བྱེད་ཇི་བཞིན་དུ། །གཞན་སྟོབས་འཕྲོག་བྱེད་འཕྲོག་བྱེད་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ཆོད་པ་ཁོ་ན་ནི། རྒྱལ་པོའི་མདུན་སར་ལྷ་ཡི་སྟེ་བྲམ་ཟེ་རྣམས་དག་གིས་ཞལ་ཆང་གིས་མ་བཅོམ་པར། རྒྱལ་པོའི་གཏོང་བ་སོགས་ནོར་གྱིས་མཛེས་པ་

རབ་ཏུ་བསྟོད་པའི་རྒྱུས། ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལ་ཡིད་ཆགས་པའི་སྐྱེ་
དགུ་བདག་ལ་གྲགས་པའི་ཕུང་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་

ནི་གྲགས་པ་མི་འགྲོ་བ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན། ལེགས་བྱས་ཕུལ་བྱུང་གངས་རི་ལས་འོངས་སྟོབས་འབྱོར་ཕུལ་བྱུང་གངྒཱའི་རྒྱུན། །གསེར་སྤྱངས་ཕུལ་བྱུང་འཁོར་ལོ་ལས་གྲུབ་ཐོགས་མེད་ཕུལ་བྱུང་བསྒྱུར་བའི་ཤུགས། །སྟོབས་འབྱོར་ཕུལ་བྱུང་ལྷུན་གྱིས་

ལེགས་གྲུབ་རྫོགས་ལྡན་ཕུལ་བྱུང་མགྲོན་དུ་འགུགས། །སྡེ་བཞིའི་ཕུལ་བྱུང་སྒོ་འཕར་བརྒྱ་འབྱེད་ས་སྤྱོད་ཕུལ་བྱུང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དམ་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དང་མི་ལྡན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་དགའ་མ་གང་ཞིག་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་འཁྲིག་པའི་དགའ་
བས་ཁྱད་པར་དུ་མྱོས་མ་དེ་ཡིས་ནི་སྐབས་འདིར་ནི་འོད་ལྡན་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་

199

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

རྣམས་གཟུང་བར་འོས་ཀྱི། བདག་ལ་ནི་རྒྱན་གཞན་གྱིས་མཛེས་ལྡན་དུ་བྱས་པ་ཉིད་
ཀྱི་འབྲས་བུ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །དཔེར་ན། ནོར་ལྡན་དབུས་ན་དཱ་རི་དྲ་ལྟར་སྟོན། །མཁས་པའི་དབུས་ན་རྨོངས་པ་བཞིན་དུ་སྟོན། །བླུན་པོའི་དབུས་ན་མཁས་པའི་ངང་ཚུལ་སྟོན། །སོ་ཅན་དབུས་ན་འདབ་ཆགས་གཤོག་པ་སྟོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཆོད་ལ་མ་ཆོད་པ་ནི། མགོན་པོ་ཁྱོད་ལྟ་བུས་གཞན་ལ་དུད་པའི་རོ་ནི་མ་མཐོང་བས་མི་མཁྱེན་ཏེ། དམན་པ་ཉིད་དང་མཆོག་ཉིད་དག་ནི་ངེས་པ་འགལ་བས། གང་ཞིག་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཁྱོད་ལ་མགོ་བོས་འདུད་ཅིང༌། དམན་པ་ནི་དེ་དག་ཁོ་ན་འདུད་པའི་རོ་དེ་མཆོག་ཏུ་ངོམ་ཤིང་བྲན་དུ་རྒྱུའོ། །དཔེར་ན། མིག་སྨན་མདངས་ལྡན་དབུ་སྐྲ་འཁྱོག་ལྡེམ་ལྡེམ། །ཁྱུ་མཆོག་ཏོག་གི་རྒྱལ་མཚན་ཕྲ་ལྡེམ་ལྡེམ། །རྣོ་ལྡན་ཉག་ཕྲན་འཕངས་པ་དྲང་ལྡེམ་ལྡེམ། །གསུམ་རྩེན་ལྷ་མིའི་དཔུང་ཚོགས་འདར་ལྡེམ་ལྡེམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆོད་པ་ནི། རོལ་པའི་འཛུམ་དཀར་དག་
དང༌། ངག་འཇམ་པོར་སྨྲ་བ་དང༌། མི་ཟུར་ཆུང་ངུས་ལྟ་བ་དང༌། ལུས་ལྕི་བའི་ཚུལ་
གྱིས་འགྲོ་བ་དང༌། ཆགས་པས་ཀུན་ཏུ་གླལ་བ་དང༌། ཛ་གྷན་ཚང་ར་རྒྱས་པ་དག་སྟོན་པ་དེས་འདོད་པ་བསྣུན་པ་དེས་ན་བདག་ནི་ཆགས་པས་འཚོ་བ་དམན་པར་གྱུར་ཏོ། །དཔེར་ན། གསལ་བྱེད་ཉི་མས་པདྨ་རྒྱས་པར་བྱེད། །མཛེས་བྱེད་རྒྱན་གྱིས་

སྐྱེས་བུ་མཛེས་པར་བྱེད། །ཕན་བྱེད་སྨན་གྱིས་ནད་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད། །བསིལ་
བྱེད་རླུང་གིས་ཚ་གདུང་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ནི། དཔལ་ལྡན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པས་མི་ཤོང་བ། མི་གཡོ་བས་བརྟན་པ་དང་ལྡན་པ་

200

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

གང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི། །འཆི་མེད་ཀྱི་ལམ་དང་མཉམ་པས་ཚད་དང་ལྡན་པ། རབ་ཏུ་དུད་པའི་འགྲོ་བ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ། གཞན་གྱིས་མཆོད་པའི་གནས་དང་ལྡན་པ།
ཚད་གཟུང་མེད་པའི་མིང་ཅན་དང་ས་ཆེན་འདི་གོམ་པས་འཇལ་བར་བྱེད་པའི་མངོན་མཐོའི་ཕུང་པོ་ཚད་མེད་པ། འཇུག་པ་བཅུ་སོགས་རྣམ་གྲངས་མང་པོར་བཀོད་པའི་ཁྱབ་འཇུག་ལ་ཕྱག་མཛོད་ཅིག །དཔེར་ན། མགུལ་བར་ཁྲོལ་ཁྲོལ་གདུ་བུའི་སྒྲ་སྒྲོག་དབྱངས་ཅན་མས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་སྒྲ་ཁྲོལ་ཁྲོལ། །བསྒྲགས་ཚེ་ཁྲོལ་ཁྲོལ་སྐད་སྙན་འབྱིན་པའི་ཁུ་བྱུག་ཚོགས་རྣམས་ལྷགས་ཏེ་སྐད་ཁྲོལ་ཁྲོལ། །སྒྱུར་བས་ཁྲོལ་ཁྲོལ་རྐང་གདུབ་ལྡན་པའི་ངང་པ་འཕུར་ལྡིང་མཚོ་མཐའ་དབྱངས་ཁྲོལ་ཁྲོལ། །མཐོང་བ་ཁྲོལ་ཁྲོལ་རྒྱང་གླུ་ལེན་པའི་སྨིན་ལེགས་མ་རྣམས་འགྱུར་ཁུག་གདངས་ཁྲོལ་ཁྲོལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆོད་པ་ནི། བཅུད་དེ་འཁྲིག་པའི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་ཏེ། བྲང་གི་ནུ་མས་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང༌། སྙིང་པོར་གྱུར་བའི་བཅུད་མང་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ལང་ཚོ་ཅན། བཞད་ཀྱི་རྗེས་མཚུངས་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་ལྡན་དྲིལ་ཆུང་
འདྲ་བ་ཅན་མ་དེས་ནི་རོ་བཙའ་བའི་བཅུད་ལེན་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པར་རིག་པར་བྱས་སོ། །དཔེར་ན། ངག་དབང་ལྷ་མོས་ངག་གི་དཔལ། །ངག་གི་འདོད་འཇོ་ངག་རྣམས་ལ། །ངག་དབང་མ་ལྟར་ངག་སྩོལ་བས། །ངག་འདོད་ཚོགས་རྣམས་ངག་གིས་བསྟོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་མི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མཐའ་དང༌། མཉམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་བར་
ན་ཡོད་པའི་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ནི། རབ་ཏུ་བརྟན་ཞིང༌། བློ་གྲོས་རྒྱས་པ། ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་པ་ལེགས་པར་བརྟག་པ་འདི་ཡིས་ནི་ཚུལ་ལེགས་པ་མེད་པར་དགེ་བའི་

201

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ཐབས་ལ་མིག་ལོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མ་རུངས་པ་རྣམ་པར་ཐུལ་ཞིག །གཞན་ཡང་རྙེད་པ་
ལ་སོགས་པའི་སླད་དུ་བཞོན་པ་ཡོངས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་མི་འགྲོ་ཞིང༌། རྒྱལ་བའི་ཐེག་པར་འགྲོ་བ་དག་གི་དགེ་བའི་ཐབས་ཚུལ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཐོབ་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་པར་མཛོད་ཅིག །དཔེར་ན། མཛེས་མཛེས་མིག་ཟུར་གཡོ་བ་རྣམས་མཛེས་མཛེས། །མཛེས་མཛེས་ལང་ཚོ་ངོམ་ཡུལ་མཛེས་མཛེས་རྣམས། །མཛེས་མཛེས་སྒེག་མོའི་གམ་དུ་ཚུལ་མཛེས་མཛེས། །མཛེས་མཛེས་དེས་ཀྱང་འདོད་ལྡན་མཛེས་མཛེས་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
ལྔ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆོད་པ་ནི། མཚུངས་མེད་ལྕི་བའི་མཚོན་ཆ་དང་ལྡན་པའི་གཡུལ་དུ་ཁྱབ་འཇུག་གི་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནས་པའི་དཔའ་བོ་བྱ་ཡི་སྒྲས་ལྷ་མ་ཡིན་ས་སྐྱེས་ཀྱང་ནི་འབྲོས་པར་བྱེད་ན། ཉི་མ་བཞིན་དུ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་དྲག་པོ་འཕྲོག་བྱེད་འདིའི་མདུན་འཇིགས་རུང་དུ་ནི་གཡུལ་ལ་དགྲ་རྣམས་བཤན་པས་ལུག་གསོད་པ་དང་མཚུངས་པར་རིག་གོ །དཔེར་ན། དཀར་མཛེས་ཆ་ཤས་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར། །དཀར་མདངས་འོད་ཟེར་ཚོགས་ཀྱི་ཀུ་མུད་

དཀར། །དཀར་འཛུམ་འདབ་མ་རྒྱས་ཚེ་པདྨ་དཀར། །དཀར་བའི་འདབ་མ་ཟུམ་ཚེ་མཚན་མོ་དཀར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ནི། མཚན་མོ་རིང་བ་ཚད་མེད་པའི་ཐུན་དང་ལྡན་པ། ལུས་རིད་པས་དཔལ་མེད་ལ། གྲོགས་མེད་པས་སྡུག་བསྔལ་ཚད་མེད་ཅིང༌། མཐར་ནི་བགྲོད་བྱ་འཁྲིག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མིན་པས་ཚེ་ཟད་པའི་ནད་ལ་བརྟེན་པ་
དང༌། བཅུ་དྲུག་ཆ་ཡི་རང་བཞིན་ཟླ་བ་ལས་ནད་འཕེལ་བ་ཅན། མཛའ་བོ་དང་བྲལ་

202

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

བའི་ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ། སྐལ་ལྡན་མ་ནི་སྙིང་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་སོམས་ལ་འབྲལ་མེད་མཛོད་ཅིག །དཔེར་ན། ལྗང་ལྗང་སྤང་ལྗོངས་འོག་པག་རྣམས་ལྗང་ལྗང༌། །ལྗང་ལྗང་རྐང་འཐུང་ལོ་འདབ་མདོག་ལྗང་ལྗང༌། །ལྗང་ལྗང་ནེ་ཙོའི་སྒྲོ་གཤོག་སྲབ་ལྗང་ལྗང༌། །ལྗང་ལྗང་མ་གད་ཁུ་བས་བྱུགས་ལྗང་ལྗང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
དྲུག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆོད་པ་ནི། གཞན་དོན་ངལ་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་བློ་
ལ་མཉམ་ཉིད་ལས་ཟློག་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་བླ་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ལ་གདུང་བ་མེད་པར་དོན་ཐོབ་པ་དང༌། སྐྱེས་བུ་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་དང༌། སྲིད་འབྱོར་ལ་དགའ་བ་དང་འདོད་པ་མེད་པ་མེད་པའི་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཞི་བདེ་དག་ལས་རྒྱལ་ལོ། །དཔེར་ན། བློ་གྲོས་
རབ་རྒྱས་བློ་གསལ་རྣམས་ཀྱི་བློ། །བློ་རིག་འཇམ་དབྱངས་བློ་ལྟར་ཐོགས་མེད་བློ། །བློ་ལྡན་ཀུན་སྨོན་བློ་ཆེན་རངས་པའི་བློ། །བློ་མཆོག་དམ་པ་བློ་གྲོས་བརྟན་པའི་བློ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ཆོད་ལ་མ་ཆོད་པ་ནི། དུས་ཀྱི་དུས་ཆེན་པོ་དབང་ཕྱུག་ནི་མགྲིན་

ནག་ངོ་ནག །ཁྱུ་མཆོག་ནག་པོའི་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་དག་འཛིན་པ་ནི། སྙན་སྒྲོག་གླུ་དབྱངས་དག་གི་སྒྲོག་བྱེད་བུང་བའི་ཚོགས་རྣམས་དང༌། དབྱར་དུས་ཀྱི་སྤྲིན་ནག་

ལྟར་གནག་པ་དང༌། འཆི་བདག་གི་དུས་ཀྱིས་མི་གཟུང་ལ། དུས་གསུམ་དང་ཉི་ཟླ་ལ་སོགས་པའི་དུས་བརྒྱད་དུ་འཆར་བ། ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་ཁྱོད་ཀྱི་

ཆུ་འཛིན་གྱིས་མཛེས་པ་གངས་རིའི་ཕག་ཏུ་དཀའ་ཐུབ་ལས་བཟློག་པའི་བྱ་བ་དཀའ་བས་འཚོ་བའི་བུད་མེད་སྐྲའི་ལན་བུའི་ཕྲེང་བས་མགོ་བོ་ནག་པ་ཅན་བསྟེན་པར་

203

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

མཛོད་ཅིག །དཔེར་ན། དཀར་དཀར་གངས་ཀྱི་རི་བོ་ཇི་བཞིན་དཀར་དཀར་རི་བོང་ཅན་དཀར་དཀར། །དཀར་དཀར་པདྨའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་དཀར་དཀར་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་དཀར་དཀར། །དཀར་དཀར་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ཇི་ལྟར་དཀར་དཀར་ལུས་ཕྲའི་གདོང་དཀར་དཀར། །དཀར་དཀར་དཔལ་མོའི་ལོགས་སྐྱེས་ལྟར་དུ་དཀར་དཀར་ཆུ་འཛིན་ཕྲེང་དཀར་དཀར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།
གསུམ་པ་མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན་ལ། དམ་བཅའ། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཐོག་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱར་བ་ཟུང་ལྡན་གྱི་གནས་

སྐབས་འདིར་བརྗོད་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ་མོད་ཀྱང༌། རང་དབང་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་རང་སྐྱ་ཐུབ་པས་འདིར་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། མཛའ་བོ་ཆགས་པས་མྱོས་པས་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང༌། བུད་མེད་
དེས་བདག་ཉིད་ལ་མ་སྦྱར་བས་བདག་གིས་ལན་ལེན་སྙམ་པའི་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཡི་སྡིག་

པའི་རོ་དང་སྦྱར་ཏེ། ལུས་མེད་འདོད་པ་དག་གིས་གདུངས་པར་གྱུར་ཀྱང༌། བདག་ནི་མཛའ་མོ་འདི་ཉིད་གདུང་བའི་སླད་དུ་ཁྱིམ་དུ་མ་སྡད་དོ། །དཔེར་ན། སྙན་ངག་རྒྱ་
མཚོ་འཆད་ལ་མཁས་པའི་དཔལ། །དཔལ་ལྡན་དཔའ་བོའི་ཁེངས་འཕྲོག་ཕུར་བུ་ཡང༌། །ཡང་ཡང་འདུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནམ་མཁའི་ངོས། །ངོས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་འོང་བ་

གཟིགས་ལགས་སམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

204

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ།
བཞི་པ་ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་ལ། རྐང་པ་བཟླས་པ། ཚིགས་བཅད་བཟླས་པ། ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
ནི། ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་རྐང་པ་གཉིས་བཟླས་པ་ནི་ཡང་དག་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་དབྱེ་ན། དང་པོ་གསུམ་པ་དང༌། གཉིས་པ་བཞི་པ། དང་པོ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་བཞི་པ། དང་པོ་བཞི་པ་དང་གཉིས་པ་གསུམ་པར་བཟླ་བ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །རྐང་པ་བཟླས་པ་ལའང༌། དུ་མ་སྟེ་མང་པོའི་བདག་ཉིད་ཡོད་དེ། ཕྱེད་དང་རྐང་པ་བཟླས་པ་དེ་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་གསལ་བར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ། ཕྱེད་བཟླས་ཡང་དག་སྦྱོར་བ་དང༌། གཞན་རྐང་པ་བཟླས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་པ་དང་གཉིས་པ་བཞི་པར་བཟླས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་བརྟན་པ་གང་ཞིག་སྙིང་སྟོབས་ཅན་དེས་ཀྱང་ཁེངས་པ་རབ་ཏུ་སྤང་བྱར་བྱས་ན། སྤང་བྱ་ཁེངས་པ་དེས་མཛའ་མོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་འབད་པ་ཡིས་
སྤོང་བའི་ཡིད་བརྟན་བྱའོ་འབད་མེད་མ། རྒྱ་དཔེར། ནཱསྠཱ་ཡཿ སཏཱ་ཡཱ་བརྫ་ཞེས་པ་མི་མཉམ་པ་གཉིས་ལ་ཡོད་པས་མཚོན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དཔེར་ན། གསེར་སྦྱངས་གསེར་རི་གཙོ་མའི་འོད་རབ་རྣམ་འབར་བ། །ནོར་འཛིན་ས་གཞི་མགོ་བོའི་ཐོད་དུ་རྣམ་པར་མཛེས། །གསེར་སྦྱངས་ཅོད་པན་གཙོ་མའི་འོད་རབ་རྣམ་འབར་བ། །ནོར་འཛིན་རྣམ་སྲས་མགོ་བོའི་ཐོད་དུ་རྣམ་པར་མཛེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་དང་པོ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་བཞི་པར་བཟླས་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་དཔུང་གི་བགྲོད་པ་ཁྱབ་
བདག་སྟེ་ཁྱབ་འཇུག་ལྟ་བུའི་གཟི་བྱིན་གྱིས་མཚོན་ཆ་ཡང་ཡང་རབ་ཏུ་སྦྱར་ཞིང་

205

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

བསྣུན་པས། དགྲ་བོ་མཛེས་པ་མེད་པ་ཡིས་ཟད་དོ། །དེས་མི་རྣམས་དཔའ་བའི་ཚུལ་དང་ང་རྒྱལ་ཉམས་པར་བྱས་ནས་གདུངས་ཤིང་ཀྱེ་མ་རོ་རྣམས་བྱས་ཟོས་ཤིང་རྣམ་པར་བཅོམ་མོ། །དཔེར་ན། ཐོར་ཚུགས་ཟླ་དབྱངས་ཅན་ལྷ་ཚེས་ཀྱིས་མཛེས་པ། །ཐོར་ཚུགས་དབང་ཕྱུག་ཟླ་ཚེས་ཀྱིས་མཛེས་པ། །ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དགའ་

བའི་དཔལ། །ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བའི་དཔལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་དང་པོ་བཞི་དང་གཉིས་པ་གསུམ་པར་བཟླས་པ་ནི། འབྲུག་གི་སྒྲ་ཡིས་སྤྲིན་བགྲོད་ཅིང་
ཆར་བབས་པ་ན་དབྱར་སྐྱེས་སྦལ་པ་དང་རྨ་བྱའི་ཚོགས་རྣམས་མཛེས་པ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་གྱུར་ལ། རླུང་གི་ཚོགས་སྟུག་པོ་དང་བྲལ་བས་ཆུར་སྒྲོག་ངང་པའི་ཚོགས་རྣམས་
ཀྱི་སྒྲ་སྙན་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་རོ། །དཔེར་ན། དཀར་འཇམ་ཅན་ཟླ་བ་གྱིས་

དགའ་བྱེད་པ། །སྙན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་བྲམ་ཟེ་སྒྲོག་མཁས་ཅན། །སྙན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་བུང་བ་སྒྲོག་མཁས་ཅན། །དཀར་འཇམ་ཅན་པདྨ་གྱིས་དགའ་བྱེད་པ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་གཞན་རྐང་པ་བཟླས་པ་ལ། ལན་གཅིག་བཟླས་པ། ལན་གཉིས་བཟླས་པ། ལན་གསུམ་བཟླས་པ། དོན་བསྡུ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་དང་པདྨ་པོ་གཉིས་པར་བཟླས་པ་ནི། འདོད་པས་གདུངས་ཀྱང་སྲོག་འཚོ་བའི་དབང་ཕྱུག་མཛའ་བོ་ཡིས། ཁོ་མོ་ལ་འདུད་ཀྱང་བདག་ནི་ངོ་ཚ་དམན་ཞིང༌། ཁེངས་པ་ངེས་པར་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པས་བརྩེ་བ་སྤངས་པའི་བདག་ཉིད་མས་ཡིད་ཀྱིས་མཛའ་བོའི་བྲང་ལ་རང་གི་འོ་མ་འཛིན་པའི་ཁུར་གཉིས་པོ་ཉེ་བར་གཏད་ནས་ཀུན་ཏུ་འཁྱུད་པར་མ་བྱས་པས་འགྱོད་དོ། །དཔེར་ན། གནས་ལྔ་རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེ། །གནས་ལྔ་རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེ། །ཤོང་དཔང་མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ལ། །གངས་ཅན་

206

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ལྗོངས་འདིར་སུ་ཡིས་འགྲན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་དང་པོ་གསུམ་པར་བཟླས་པ་ནི། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་སར་རྟོག་མེད་
བུད་མེད་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་པར་མཛེས་པ་གནས་པའི་ས་དེར། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་པད་རྩ་དྲི་མ་མེད་པ་ལྟར་མཛེས་ཤིང༌། རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་ཕྱིས་གྲོང་ཁྱེར་བཟང་པོ་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་བརྒྱན་པའི་བུད་མེད་དག་དང་རྣམ་པར་རྩེ་ཞིང་སྤྱོད་དོ། །དཔེར་ན། རྣམ་པར་བཀྲ་ཤིང་འཁྱུག་པ་ཡི། །གློག་སྟོང་ཅན་དེ་མཁའ་ལ་རྒྱུ། །རྣམ་པར་བཀྲ་ཤིང་འཁྱུད་པ་ཡི། །རྨ་བྱ་ས་ལ་གར་གྱིས་རོལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་དང་པོ་བཞི་པར་བཟླས་པ་ནི། སྙན་པར་སྨྲ་བ་དང༌། ལུས་སྐྱེས་དུད་པ་དང༌། ནུ་མ་གཉིས་མཐོ་ཞིང་ལང་ཚོ་དར་བབ་མས། ཁྱོད་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེས་བུ་སུ་ཞིག་འདོད་པས་མ་བཅོམ་པ་དེའི་ཕྱིར། འབྱུང་པོ་ལུས་ལྡན་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འདོད་
པའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་པ་ཁྱོད་གཅིག་བུ་ཡིན་པས་སོགས་ཞེས་དྲང་བ་ལ་ནི་མིང་གཞན་མེད་པས་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། ཚ་གདུང་རྣམ་པར་འཕྲོག་མཁས་པ། །དཔལ་གྱི་ཆུ་འཛིན་གཞོན་ནུ་མ། །མ་ལ་ཡ་ཡི་རླུང་གིས་ཀྱང༌། །ཚ་གདུང་རྣམ་
པར་འཕྲོག་མཁས་པ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་གཉིས་པ་གསུམ་པར་བཟླས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་དམག་དཔུང་ཁྱབ་འཇུག་ལྟ་བུ་གོ་བསྒོས་ཤིང་མཚོན་རྣོན་པོ་ལྡན་པ།
དཔའ་བོའི་ཚོགས་དག་གིས་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གྲགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པར། རྟ་གླང་གི་རྨིག་པའི་རྡུལ་དག་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་གཡུལ་གྱི་སྦྱོར་བའི་སྒོ་
ནས། །དགྲའི་རིགས་ལུས་བྲལ་ཞིང་གཟི་བརྗིད་མེད་ལ། རྒྱགས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། །རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱའི་དབང་པོ་ཡིས། །ཕན་པའི་འདོད་པ་འཇོ་བར་

207

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

མཛད། །ཕན་པའི་འདོད་པ་འཇོ་བར་མཛད། །ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་གཉིས་པ་བཞི་པར་བཟླས་པ་ནི། དྲན་ལྡན་བདག་ལས་ཕན་པའི་ཚིག་གཅིག་ཉན་པར་མཛོད་ཅིག །རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་པའི་ལག་པ་
དང་ལྷན་ཅིག་ལག་འགྲོ་ཀླུ་ཡིས་ཀྱང་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་འཛིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ས་

གཞི་འཛིན་པ་རང་གི་ལག་པ་ཁོ་ནར་རིགས་ནས་རྒྱགས་པ་རྒྱས་པར་ཡོངས་སུ་མ་བྱེད་ཅིག །དཔེར་ན། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་རྒྱས་མཛད་པ། །ངག་གི་དབང་ཕྱུག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །མི་ཤེས་མུན་པ་ཞི་མཛད་པའི། །ངག་གི་དབང་ཕྱུག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
དྲུག་པ་གསུམ་པ་བཞི་པར་བཟླས་པ་ནི། འདོད་པའི་མེ་གང་ཁེངས་པ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ལས། དུས་སྐད་ཅིག་མ་རེ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱས་པས་པདྨའི་མིག་ཅན་ཁྱོད་རང་གི་མཛའ་བོ་ལ་ལྟ་བའི་རོ་ལ་ཞེན་མེད་ཁྱོད་ཀྱིས་བདེ་བ་དེ་དག་ནི་ཀུན་ནས་ལྷག་
མེད་དུ་ཉམས་པ་ཉིད་དུ་ཅིས་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། ཕྱི་རོལ་རིག་སྨྲའི་སྟོན་པ་
དང༌། །ནང་པའི་ལུགས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ལྷ། །གདོང་བཞིའི་ཚངས་པ་མཆེ་བ་ལས་འཁྲུངས་པ། །གདོང་བཞིའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་མཆེ་བ་ལས་འཁྲུངས་པ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལན་གཉིས་བཟླས་པ་ལ་གསུམ་ལས། །དང་པོ། ཐོག་མ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པར་བཟླས་པ་ནི། གཞན་ལ་མ་དུད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ནི་འཇིག་བརྟེན་གྱི་

བདག་པོར་གྱུར་ཚེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་མཐུ་ལྡན་རིན་ཆེན་ལྔ་པོ་བརྒྱ་བྱིན་

དག་གིས་བཏུད་པ་དེའི་ཕྱིར་གསར་པའི་བཏུང་བ་བདུད་རྩི་དང་ལྡན་པའི་མཆོད་སྦྱིན་

ནི། དུས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཆད་པར་མ་གྱུར་ཏོ། །དཔེར་ན། དཀར་ཞིང་དྲི་

208

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

བཟང་དགའ་བ་སྐྱེད། །དཀར་ཞིང་དྲི་བཟང་དགའ་བ་སྐྱེད། །དཀར་ཞིང་དྲི་བཟང་དགའ་བ་སྐྱེད། །དབྱངས་ཅན་པདྨ་ཟླ་བ་མཛེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ། དང་པོ་ནི་གསུམ་པ་དང༌། བཞི་པར་བཟླས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་

དཔུང་གི་གླང་པོ་རྣམས་ནི། གླང་པོ་གཞན་དང་གཞན་དག་མང་པོའི་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང༌། ང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲ་སྒྲོག་པ། རབ་ཏུ་རྒྱུད་དེ་བགྲོད་པ་ཡི་ཐང་ལ་རྡུལ་བསྒྲུབས་པ་ཡིས་ནམ་མཁའ་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང༌། གཡུལ་གྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་མཆོག་ཏུ་
གཞན་གྱི་གླང་པོ་རྣམས་གསད་ཕྱིར་རྒྱུག་གོ །དཔེར་ན། ཁ་དོག་རྣམ་པར་རྨ་བྱ་བཀྲ་
བ་ཅན། །འདྲེན་བྱེད་དག་གི་དགའ་སྟོན་དེ། ཁ་དོག་འཇའ་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ཅན། །ཁ་དོག་རྣམ་པར་ལུས་ཕྲའི་མིག་བཀྲ་བ་ཅན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ། གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པར་བཟླས་པ་ནི། སྨིན་ལེགས་ཁྱོད་ལྟ་བུ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པས། སྲིད་པ་འདིར་ནི་ཆགས་སྡང་རྣམ་པ་གཉིས། མི་མཉམ་པ་དང༌། ཀུན་ལ་ཕན་པ་མེད་ཅིང༌། གནོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚིགས་མི་བདེན་པ་ལོག་པ་གྱུར་པ། སྒྲུབ་བྱེད་མི་མཉམ་
པ། རྫུན་ལྷུར་ལེན་པ་དང༌། གཡོ་སྒྱུ་སྦྲུལ་བགྲོད་དང་མཚུངས་ལ་ངོ་ཚ་མེད་པའི་བུད་མེད་ཁྱོད་ལ་བདག་མི་དད་དོ། །དཔེར་ན། རྣ་བར་སྙན་ཞིང་རབ་བརྗིད་པ། མགྲིན་པར་

སྒྲོག་པའི་དབྱངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་སྙན་པོ། །མགྲིན་པར་སྒྲོག་པའི་དབྱངས་དྲི་
ཟའི་སྙན་པོ། །མགྲིན་པར་སྒྲོག་པའི་དབྱངས་ཀ་ལ་པིངྐ་སྙན་པོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ལན་གསུམ་བཟླས་པ་ནི་དགྲ་ཡི་མཛེས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང༌། རྒྱལ་པོའི་སྡེ་ཀུན་གྱིས་ཚུར་བཏུད་པ། སྐྱེས་མཆོག་ཨུ་མས་གླུ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་
ལྷའི། རྗེ་དབང་ཕྱུག་གི་དཔལ་མེད་པ་མིན་པ། སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་གོ་ཆ་བགོས་ཤིང༌། ཨུ་

209

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

མས་བཏུད་པས་གཙུག་ན་ཟླ་བ་དངོས་དང་འདྲ་བ་ཀུན་གྱིས་མཆོད་ཡུལ་ཐོབ་པའི་
དམ་པ་ཉེས་པའི་རྡུལ་མེད་པ། མ་མཛེས་པ་མིན་པའི་གཙོ་བོ་ཁྱོད་དོ། །དཔེར་ན། འོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་རྣམ་པར་རྒྱས་པར་བྱེད། །འོད་ཀྱིས་རྣམ་ཉི་མའི་འོད་པར་
རྒྱས་པར་བྱེད། །འོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཟླ་བའི་འོད་རྒྱས་པར་བྱེད། །འོད་སྒྲོན་མེའི་འོད་
ཀྱིས་རྣམ་པར་རྒྱས་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། །དེ་ལྟར་རྐང་པ་ལན་གཅིག་དང༌། གཉིས་དང་གསུམ་བཟླས་པ་ཡང་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ཚིགས་བཅད་བཟླས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་
པོ་ནི། ཚིགས་བཅད་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དོན་ནི། ཚིགས་བཅད་གཉིས་བཟླས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གཉིས་པ་ཚིགས་བཅད་འདྲ་བ་གཉིས་ནི། ཟླུམ་ཞིང་རྒྱས་བའི་ལག་པ་ཅན་གྲོགས་མིན་པ་དགྲ་རབ་ཏུ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་རྣམ་འདྲེན་ཁྱོད་ཀྱི་

བསྟན་པ་འདིས་སའི་དཔལ་མི་མཚུངས་པ་སྟེ་དོ་ཟླ་བྲལ་བས་འཇིགས་པ་མེད་དོ། །ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་ནི་ཁོ་རང་གི་འདྲེན་པ་དག་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིང་ལག་པ་སྲེག་
རྫས་སློང་བ་ལ་སྲེག་ཁང་དུ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང༌། རང་གི་གྲོགས་ཀྱིས་བློས་བཏང་
ཞིང་དགྲ་ཡིས་ནི་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ས་མཐོ་རིས་འདི་མངོན་པར་བསྟེན་དུ་འཇུག་གོ །རྒྱ་དཔེར་ཚིག་གཟུགས་གཅིག་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་སོ། །དཔེར་ན། མིག་ལ་དཔལ་སྟེར་མཛེས་པའི་སྐུ། །རྣ་བར་སྙན་པའི་དབྱངས་སྒྲོག་མཁན། །ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་བྱེད་པའི། །ཟླ་བའི་སྤུན་ཟླ་དབྱངས་ཅན་ཨེ་མ་མཚར། །མིག་ལ་དཔལ་སྟེར་མཛེས་པའི་སྐུ །རྣ་བར་སྙན་པའི་དབྱངས་སྒྲོག་མཁན། །ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་བྱེད་པའི། །ཟླ་བའི་སྤུན་ཟླ་སྒེག་མོ་ཨེ་མ་མཚར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

210

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

གསུམ་པ་ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་རྩོད་སྤོང་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ་དང༌། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྐང་པ་བཞི་རྣམ་པ་གཅིག་པ་གང་ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་ལན་གསུམ་བཟླས་པར་མཐོང་མོད་དེ། དེས་ནའང་ཟུང་ལྡན་སྔ་མའི་བྱ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་གཅིག་བར་མ་ཆོད་ལ་ཡི་གེ་གཞན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། མཉམ་མེད་དཔལ་ལྡན་མཚུངས་མེད་མ་ཁེངས་པ་དང་ལྡན་ཡང་ངལ་བ་ཙམ་སྟེ། དེ་དག་དང་ནི་མཛའ་བོ་བོར་བའི་ཁེངས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལྡན་པ་སྟེ། ཚུལ་མིན་པ་དེ་དག་དོར་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཚད་ལྡན་འདི་དང་འགྲོགས་སུ་ཆུག་ཅིག །དཔེར་ན། དྲི་མེད་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རབ་གསལ་དྲི་མེད་དབྱངས་ཅན་སྐུ་གསལ། དྲི་མེད་ནམ་མཁའ་རབ་གསལ་དྲི་མེད་དྭངས་མཚོ་གསལ། །དྲི་མེད་ཟླ་བ་རབ་གསལ་དྲི་མེད་མན་ཤེལ་གསལ། །དྲི་མེད་འཕགས་ཆེན་རབ་གསལ་དྲི་མེད་མེ་ལོང་གསལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

འདྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བཤད་པ།
ལྔ་པ་འདྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། འཛིན་མ་འཛིན་པའི་ཀླུ་ལྷག་མ་ཅན་དང་མཚུངས་པ་དེ་རྣམ་པར་འཛིན་པ་འཛིན་མ་སྟེ་ས་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དགྲ་སྡེའི་ལག་
པ་རྣམ་པར་གནོན་པ་མི་དམན་པས་འཕྲལ་ལ་འཇོམས་པར་མྱུར་བ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་མཆོད་པའི་ཁུར་ནི་བརྟན་པ་ཡི། ས་གཞི་དག་ནི་རིམ་པས་བསྲུང་བར་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། མཛད་བཟང་མཆོག་གིས་མཆོག་དམན་འགྲོ་འདྲེན་མཛད། །མཛད་བཟང་སྤེལ་མཁས་མཁས་མཆོག་དབུས་ན་བཙུན། །བཙུན་བཙུན་

211

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ཟས་གཙང་རིགས་འཁྲུངས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །མཁྱེན་བརྩེའི་དཔལ་གྱུར་དཔལ་ལྡན་ཤཱཀྱའི་གཙོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ལྡོག་པའི་ཟུང་ལྡན་བཤད་པ།
དྲུག་པ་ལྡོག་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་རྐང་པ་ཕྱེད་པ་དང༌། ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་པ་དང༌། ཚིགས་བཅད་རངས་པོ་ལྡོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཏེ། ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ལུགས་ལས་ལྡོག་པས་བསྐོར་བ་གསུམ་ནི་ཟུང་ལྡན་ལུགས་ལས་ལྡོག་པས་ན་ལུགས་ལས་ལྡོག་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྐང་པ་ལྡོག་པ་ནི། གང་ལ་འབད་པ་བྱས་ཀྱང་དུས་བཏབ་པ་ལས་ཡོལ་བས་ཆགས་གདུངས་ཀྱིས་བདག་ལུས་ཕྲ་མོ་ཉིད་དེ་ནི་
བདག་གིས་ཐོབ་པར་མཛད་མོད། ད་ནི་མཛའ་བོ་ཁྱོད་ལ་རེ་འདོད་མེད་པས་བྱེད་མེད་ཀྱི་ལྷ་བེམ་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་བསྟོད་ནས་འོངས་པ་ཁྱོད་རང་གང་འདོད་དུ་གྲོ་བར་གྱུར་ཅིག་རྒྱ་དཔེར། ཡཱ་མ་ཏཱ་ཤ་ཀྲ་ཏཱ་ཡཱ་སཱ་སཱ་ཡཱ་ཏཱ་ཀྲ་ཤ་ཏཱ་མ་ཡཱ། ཞེས་པས་མཚོན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡོད་ལ། དཔེར་ན། དཀར་མོ་ལྷ་མཆོག་མཛེས་པ་ལྡན། །ལྡན་པ་མཛེས་མཆོག་ལྷ་མོ་དཀར། །ལེགས་ལྡན་བདེ་བ་སྟེར་གྱི་

དཔལ། །དཔལ་གྱི་སྟེར་བ་བདེ་ལྡན་ལེགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཚིགས་བཅད་
ཕྱེད་ལྡོག་པ་ནི། ནཱ་དི་སྟེ། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྡན་པ་བདག་རང་གི་བློ་མི་འདོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་སྟེ་མྱོས་པ་མིན་ལ། སེམས་དུལ་བ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་ལྷ་ཡི་རང་དབང་དུ་གདུང་པ་དག་ཀྱང་མེད་དོ། །དཔེར་ན། རབ་ཕྲ་ལུས་ལྡན་རིང་དཀྱུས་མིག །གདོང་པའི་མཛེས་པ་འདོད་པའི་རྟེན། །རྟེན་པའི་འདོད་པ་མཛེས་པའི་

212

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

གདོང༌། །མིག་དཀྱུས་རིང་ལྡན་ལུས་ཕྲ་རབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ཚིགས་བཅད་རངས་པོ་ལྡོག་པ་ནི། ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་འགྲོ་ཞིང༌། བདུད་འདོད་ལྷས་སྐྱོང་བ་གཞན་ཡིད་སྐུལ་བའི་ལྕག་མི་དམན་པ། གང་ཞིག་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བོ་འདོད་པ་འཇོམས་བ་པ་གང་ལ་བདག་ཡིད་སོང་བ་སྐྱེ་བོ་བརྒྱའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྨད་འཚོང་མ་དེ་ལ་བྱོན་ཞེས་སྨྲས་སོ། །སྟོན་གྱི་འོད་ཟེར་འདི་ཡིས་ནི་གཟིར་བར་གྱུར་ཅིང༌། ཚད་པས་
བརྟན་མི་ཤེས་པ་དེ་ཡིས་ནི་ཉིན་མོའི་ནད་དག་མ་ཐོབ་པ་མིན་པས་ཞེས་དོན་གྱིས་

བུད་མེད་ལ་སྦྱར་ནས། མྱ་ངན་དང་བྲལ་སླད་ཁེངས་པ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་བོད་སྐད་ལས་བསྒྱུར་བས་ཤོ་ལོ་ཀ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སོ། །དཔེར་ན། རྒྱས་མཛེས་གསལ་བ་ཟླ་ཤེལ་མཆོག །མཛེས་ལྡན་གཙོ་མོའི་བུ་སྡུག་སྙིང༌། །གཡོན་མིག་ཟུར་མཛེས་དཀར་ཟླའི་སྤུན། །ལུས་མེད་སྐེད་ཕྲ་མདའ་རྣོ་ངར། །ངར་རྣོ་མདའ་ཕྲ་སྐེད་མེད་ལུས། །སྤུན་ཟླའི་དཀར་མཛེས་ཟུར་མིག་གཡོན། །སྙིང་སྡུག་བུ་མོའི་གཙོ་ལྡན་མཛེས། །མཆོག་ཤེལ་ཟླ་བ་གསལ་མཛེས་རྒྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་བྱ་དཀའ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་བསྟན་པ་ལས། བ་ལང་གཅིན་གྱི་བྱ་དཀའ་བ་དང༌། འཁོར་བའི་བྱ་དཀའ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང༌། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་གཅིག་གི་སྟེ་རེ་རེ་བར་དུ་
ཆོད་ཅིང༌། སྟེང་མ་དཀྱུས་སུ་བཀླགས་པ་དང༌། འོག་ནས་འཕར་ཏེ་བཀླགས་པ་གཉིས་གཟུགས་གཅིག་པ་དེ་ནི་བྱ་དཀའ་བ་དེ་ཉིད་དུ་རིག་ཅིང་བ་ལང་གཅིན་ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དཔེར་ན། གཉིས་པ་ནི། ཆང་གིས་མྱོས་པ་འདྲ་བའི་མིག་ལྡན་ཟུར་མིག་གི་མཚོན་
གྱིས་འདོད་པའི་ལྷ་འདི་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་ཀྱང་དགའ་མ་གྲོགས་སུ་

213

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ཁུགས་པའི་སྡིག་པ་ཟད་ན་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་ནི་ཐལ་མོ་སྦྱོར་རོ། །དཔེར་ན།
དུས་ གསུམ་ རྒྱལ་ མཆོག་ དགའ་ ཉིད་ དཔལ་དུས་ ཀུན་ རྒྱལ་ སྲས་ བདག་ པ་ དཔལ་
འཇམ་ དབྱངས་ བླ་ མ་ རབ་ ཏུ་ མཁས་

འཇམ་ མགོན་ བླ་ ན་ རབ་ མཛེས་ མཁས་

རྒྱ་དཔེར། མ་དེ་ནོ་མ་དི་རཀྵཱི་ཎ་མ་དེ་ནོ་ཡ་དི་ཏ་ཏྐིཥཱ་ཎ། ཞེས་བརྒྱད་པོ་འདི་
སྟེང་འོག་ཏུ་བྱས་རྗེས་བ་གླང་གཅིན་གསལ་བར་འབྱུང་ངོ༌། །
གཉིས་པ་འཁོར་བའི་བྱ་དཀའ་ལ་ཕྱེད་འཁོར། ཀུན་འཁོར། གཞུང་ལས་དངོས་སུ་མ་ཐོན་པ་བཻཌཱུ་རྱ་ཁ་ཆེའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་འཁོར་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་
མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི་གལ་ཏེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གི་ཕྱེད་སྔ་མ་དང་པོ་དཀྱུས་དང་འཐུར་དུ་བཀླགས་པ་འདྲ་ཞིང༌། ཕྱི་མ་ཟློག་ནས་དཀྱུས་
དང་འཐུར་ལ་འདྲ་བར་འཁོར་ན་ཕྱེད་དུ་འཁོར་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་དུད་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་འདོད་ལྷ་ཁྱོད་དར་བའི་ཕྱིར་སྡེ་ནི། ཁེངས་ལྡན་མ། མ་ཡིན་མིན་
པ་སྟེ་ཡིན་ལ་ཡང་ན་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་ལས་དཔག་མེད་བསྒྲུབས་པས་ན། བདག་ཅག་འདོད་ཆགས་སྡིག་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །མ་ནོ་བྷ་བ་ཏ་བཱ་ཎི་ཀཾ་ཞེས་པ་རི་
མིག་ལ་བཀོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན།
ངག་ དབང དབྱངས དགའ རྒྱས རབ རིག བློདབང ཕྱུག ཅན ལྡན གསལ ཡངས པ རིགདབྱངས ཅན ལྷ མཆོག དཔྱོད རྣམ ཡངས རབ

214

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

དགའ ལྡན མཆོག འཕེལ ལྡན དཔྱོད གསལ རྒྱསགཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་ཏུ་འཁོར་བ་ནི། ཕྱེད་སྔ་མའི་དང་པོ་དེ་སྟེང་ནས་དཀྱུས་དང་འཐུར། འོག་ནས་གྱེན་དང་ཡར་ཟློག་པས་སྒོར་མོར་འཁོར་བ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟླ་བ་ཤར་བ་དང་འདོད་པའི་ནད་ཡུན་རིང་པས་གདུང་བ་དག་ཅིས་མིན་ཏེ་གང་ཡང་རྒྱུ་མཚན་དགའ་མ་འདི་བདུད་འདོད་ལྷའི་རྒྱར་མ་ལྷུང་བ་ཞིག་སྟེ། བགྲོད་པ་
འཁྲིག་པ་དང༌། དེའི་གཏམ་གྱི་སྒྲ་དག་དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་དཔལ་རྣམས་བཟློག་ཅིང་མེད་པ། ཁེངས་པའི་བསམ་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ། གཡོ་སྒྱུ་ལ་གནས་པའི་མཛའ་མོ་འདི། སྲེད་ལྡན་འཆི་བའི་སླད་དུའོ། །
རྒྱ་དཔེར། སཱ་མཱ་ཡཱ་མཱ་མཱ་ཡཱ་མཱ་སཱ། ཞེས་པ་བསྐོར་བ་སྟེ། དཔེར་ན།
ཚེ དབང དོན འགྲུབ འགྲུབ དོན དབང ཚེདབང ཕྱུག ལེགས དོན དོན ལེགས ཕྱུག དབངདོན ཀུན ལ དབང དབང ལ ཀུན དོནའགྲུབ དོན དབང ཚེ ཚེ དབང དོན འགྲུབགསུམ་པ་ནི། བཻ་དརྦྷ་དང་ཁ་ཆེའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་འཁོར་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད།
འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེའི་ཕྱག་ལེན། རྒྱ་དཔེ་དང་མཐུན་པར་བོད་དུ་བཀབ་པ་ཡིན་པས་འཁོར་ལོ་སྒོར་མོ་འདི་བཻ་དརྦྷ་དང་གྲུ་བཞི་འདི་ཁ་ཆེའི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་གྲངས་ཆེན་ལོ་ཙཱ་བ་དང་མཁས་སྒང་རསྨི་དྷྭ་ཛ་མཐུན་པར་གསུང་ཞེས་སློབ་དཔོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་སྨོན་འགྲོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཐུགས་རྩིས་ཆེ་ཞིང་དིང་སང་གི་ཀུན་འཁོར་ཕལ་ཆེར་རྒྱ་

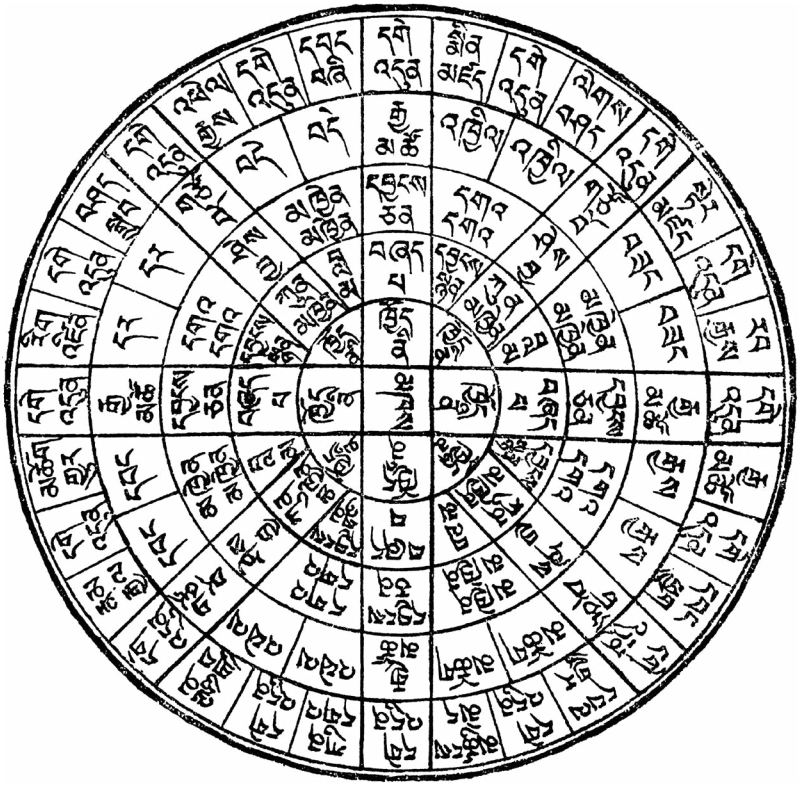

215

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

དཔེ་དང་མི་མཐུན་གསུང་ངོ༌། །དཔེར་ན།

དབྱངས་སོགས་ཡི་གེ་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་སྐོར་བཤད་པ།
གསུམ་པ་དབྱངས་སོགས་ཡི་གེ་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་ལ། མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ།

བཻ་དརྦྷ་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ།

216

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

མཁསབཙུནབཟངདབངབློབཟངགྲགསབཟངབློདབངབཟངབཙུནམཁསབཙུནམཆོགདབངལོདབངགྲགསའབརགྲགསདབངབོདབངམཆོགབཙུནབཟངདབངཀུནགསལགྲགསདབངསྒྲོགདབངགྲགསགསལཀུནདབངབཟངདབངཔོགསལགྲགསཀུནལྡནདབངལྡནཀུནགྲགསགསལབོདབངབློདབངགྲགསཀུནརབདབངདཔལདབངརབཀུནགྲགསདབངབློབཟངགྲགསདབངལྡནདབངཕྱུགཐོབཕྱུགདབངལྡནདབངགྲགསབཟངགྲགསའབརལྡནདབངདཔལཐོབམཆོགཐོབདཔལདབངསྒྲོགའབརགྲགསབཟངགྲགསདབངལྡནདབངཕྱུགཐོབཕྱུགདབངལྡནདབངགྲགསབཟངབློདབངགྲགསཀུནརབདབངདཔལདབངརབཀུནགྲགསདབངབློདབངཔོགསལགྲགསཀུནལྡནཀུནལྡནཀུནགྲགསགསལཔོདབངབཟངདབངཀུནགསལགྲགསདབངསྒྲོགདབངགྲགསགསལཀུནདབངབཟངབཙུནམཆོགདབངཔོདབངགྲགསའབརགྲགསདབངཔོདབངམཆོགབཙུནམཁསབཙུནབཟངདབངབློབཟངགྲགསབཟངབློདབངབཟངབཙུནམཁསཀཻ་སྨིར་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ།

217

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

དང་པོ་ནི། དབྱངས་དང་གནས་དང་ཡི་གེ་རྣམས། །ངེས་པ་གང་འདི་བྱ་དཀའ་བ། །བཞི་ལ་སོགས་པ་རབ་བསྟན་འདི། །གཞན་ནི་བྱ་སླ་དག་ཏུ་འདོད། །ཨ་ལྟ་བུ་དབྱངས་ངེས་པ་དང༌། ཨ་ཀུ་ཏ་ལྟ་བུ་མགྲིན་པ་ལས་བྱུང་བས་གནས་ངེས་པ་དང༌། ཀ་སོགས་ཡི་གེ་ངེས་པ་རྣམས་ངེས་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་འདི་བྱ་དཀའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་འདི་བཞིར་ངེས་པ་དང༌། ལ་སོགས་པས་གསུམ། གཉིས། གཅིག་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་འདི་དཀའ་བ་སྟེ། གཞན་དག་དབྱངས་གནས། ཡི་གེ་རྣམ་ལྔ་སོགས་ངེས་པ་ནི་བྱ་སླ་དག་ཏུ་འདོད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་དབྱངས་ངེས་པ། གནས་ངེས་པ། ཡི་གེ་ངེས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་བཞིར་ངེས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་རྫོགས་པའི་
མཐར་ལྔ་པ་དང་བར་མའི་དབྱངས་སྨྲས་པའི་གླུ་དང༌། འདོད་བྱ་གསར་དུ་རྙེད་པའི་དགའ་བ་ནི། ཡམས་ནད་དང༌། འཇིགས་སྐྲག་གི་རྒྱུ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན། འཁོར་བ་འདི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དགའ་བདེ་འདྲ་ཡང༌། དོན་རྨོངས་པའི་བློས་འཁྱམས་
པས་ནད་ལྟར་སྤང་བྱ་ཡིན་པས། ད་ནི་གཏན་བདེ་དགེ་བའི་ཡུལ་ཐར་པ་བསྒྲུབ་པའི་སེམས་འདོད་རྩེ་གཅིག་པ་ཟུང་ཞིག །རྒྱ་དཔེར། ཨཱམ། གྣཱཱི་ཏཱི། བྷོ་གོདྷེ་ཡེ། ཞེས་པ་ཕྱེད་སྔ་ཕྱི་བཞི་པོའི་མགོར་ཡོད་པས་མཚོན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དཔེར་ན།
དཔལ་ལྡན་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །གསོལ་ཐོབ་མཆོད་ཡོན་རོལ་མོ་འཁྲོལ། །དུས་ཀུན་ལུས་བཏུད་གུས་འདུད་ཞུ། །དགྱེས་སྐྱེད་དགེ་ལེགས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་དུ་ངེས་པ་ནི། ས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཞིང་བརྟན་པ་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཀུ་རུ་པས། གཡུལ་དུ་

218

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

རང་གི་རིགས་ཀྱི་དགྲ་བོ་རྣམས་ནི་འཐབ་འཛིངས་ཆེ་བར་བཀག་ཅིང༌། རྒྱལ་པོའི་
གཟི་བརྗིད་ལྕི་བས་འདར་བར་བྱས་སོ། །དཔེར་ན། སྙིང་གི་དཀྱིལ་གྱི་ཏིང་འཛིན་ནི།
ག་ཙ་ན་ཡང་རབ་གསལ་བ། །དཔེ་མེད་བཤེས་གཉེན་དེ་སྤེལ་ངེས། །དེ་ཕྱིར་སྙིང་
ནས་དང་བས་དད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ནི། དཔལ་དང་གཟི་
བརྗིད་ངོ་ཚ་གྲགས་པ་དང༌། བློ་གྲོས་དང༌། ལུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚིག་དང་དགའ་བ་
གཉིས་ཀྱི་འཕེལ་བ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་འཕེལ་བ་གཉིས་པོ་གང་ཡོད་པ་འདི་གཉིས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་ཡང་མེད་དོ། །དཔེར་ན། རབ་གསལ་དངས་པ་ཟླ་བ་ལ། །དཀར་
འཇམ་མཚན་མས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །ཉོན་མོངས་རྙོག་མཚོ་ལོང་ལོང་ཁྲོད། །རྨོངས་འགྲོའི་སྐྱོན་ཚོགས་འཇོམས་མཛོད་གོ །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
བཞི་པ་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི། ཟླ་དང་ནད་རིང་ཅིས་མིན་གང༌། །དགའ་མ་བདུད་ཀྱི་རྒྱར་མ་ལྷུང༌། །བགྲོད་བཟློག་སྒྲ་མེད་དཔལ་མེད་མ། །སྟོབས་ལྡན་རྒྱུ་
གནས་འཆི་སླད་དུའོ། །ཞེས་པའི་དོན་གོང་དུ་བཀྲོལ་ཟིན། དཔེར་ན། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་གང༌། །གདན་ས་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་ན། །ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་

ཞལ་ནས། །དཀའ་གནད་གཞལ་བྱར་རབ་འབྱམས་གྲགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་གནས་ངེས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གནས་བཞིར་ངེས་པ་ནི་འདྲེན་བྱེད་ཀུན་དགའ་སྐྱེད་པར་བྱེད་མ། རྒྱུ་སྐར་ཚོགས་རྣམས་དག་གི་གནས་སྤྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་འདི་ལ་ལུས་ཅན་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལན་གཅིག་མིག་གཉིས་པོ་བྱིན་པ་སྟེ་ལྟ་བར་
མཛོད་ཅིག །རྒྱ་དཔེར། གྷ་ཛ་ཏ་ཊ་རྣམས་རིམ་བཞིན་མགྲིན་རྐན་སོ་སྤྱི་བོ་རྣམས་
ལས་སྐྱེས་པས་མཚོན་ཏེ། གསལ་ལོ། །དཔེར་ན། དད་བརྟན་ལ་ལས་ས་ལ་

219

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

གསེར། །གང་གང་རྒྱ་ངོས་གངྒཱི་ཁར། །བྱེ་མ་སྤུངས་པའི་ཕུང་ཕྱུར་འབུལ། །ཚབ་ཚོབ་
ཙུབ་ཙུབ་ཡང་ཡང་མཛད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་གནས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ནི། ལང་ཚོ་མ་ནུ་འབུར་སྟུག་པོར་རྒྱས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གི་སྐྲ་ཡི་ལན་བུའི་འཁྲི་ཤིང་
བུང་བ་ལྟར་སྔོ་ཞིང༌། འདྲེན་བྱེད་པདྨའི་གཟུགས་རྙན་ཅན། ལུས་ཟླ་བ་ལྟར་མཛེས་པས་འདོད་ལྡན་སུ་དག་མ་བཅོམ་སྟེ་བཅོམ་མོ། །དཔེར་ན། མི་ཕམ་དཔའ་བོས་ཕ་མ་བུར། །འཕྲལ་ཕུགས་ཕན་བདེ་ཕུང་ཕུང་སྤུངས། །ཀང་ཀ་ཀཱ་ཀ་ཧ་ཧ་སྒྲོག །ཏབ་ཏོབ་ལ་ལུང་ལ་ལ་འཐས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་གནས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ནི། རྟག་ཏུ་སྡིག་པ་མེད་ཅིང་ཀུན་དགའ་བསྐྱེད་པའི་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལང་ཚོས་ལུས་དུད་པའི་མཛེས་མ་དང་ཡང་དག་
པར་འགྲོགས་ནས་ཆགས་པ་སྤྱད་པས། ཁྱོད་རང་གི་བཙུན་མོ་ཕྲག་དོག་གི་དབང་གིས་འདོད་པ་ལུས་མེད་ཀྱིས་འགོངས་ཏེ། འཆི་བའི་འཇིགས་པ་དུ་མས་རེག་པར་གྱུར་པ་
འདི་ལ་བརྩེ་བར་མཛོད་ཅིག །དཔེར་ན། བ་མོ་བབས་པས་ཕྱུར་བུར་སྤུངས། །བ་ཕྱུགས་མང་པོ་བྷུ་མིར་འཕྱན། །ཧ་ཧ་སྒྲོག་མཁས་ཀུ་སྒྲས་འགེངས། །ང་རྒྱལ་སྒྲ་སྒྲོག་ངར་ངར་སྤྱོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་གནས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི། ཧ་ཧ་ཞེས་མུ་ཅོར་མི་སྒྲོག་ཅིང༌། མཁའ་འགྲོ་ཉི་མས་མཚན་པའི་རི་རབ་ཀྱི་རྩེར་འགྲོ་བ། དབང་པོ་མིག་སོགས་
འཁྱོག་པོ་དང་ལྡན་པ་སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་མ་ཆགས་པ་ཅན་ཁྱོད་འཁྱོག་ཅིང་འགྲོ་བ་དང༌། སྐད་སྙན་པ་ལྷུང་ལྷུང་དུ་སྒྲོག་པས་གངྒཱའི་ཆུར་ནི་འཇུག་བཞིན་པས་སྡིག་

པ་བྱ་རོག་ལྟར་ནག་པ་འཇོམས་པས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོའ། །དཔེར་ན། དུང་དུང་གསོལ་ཐོབ་ལྷ་ལ་སྟེ། །ས་ལ་ལུས་བཏུད་གཏམ་རྣམས་ལྡིར། །ལ་ལ་དད་དད་ལྟར་དུ་

220

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

འདུད། །མདོངས་ལྡན་རྟ་ལ་ཐུར་ཐག་ཐོགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ངེས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་བཞིར་ངེས་པ་
ནི། ཀྱེ་ཀྱེ་སྒྲ་སྙན་པར་སྒྲོག་པ་རུ་རུའི་བྲང་འཇོམས་པའི་སྡིག་ཅན་ཤ་བ་རི་པ་ཁྱོད་རི་
དྭགས་ཀྱི་ཆར་ཡང་ཡང་འགྲོ་བ་གྲིབ་ཅན་ནད་ཅན་གྱི་སར་མ་འོང་ཞིག །བདག་གི་
མར་གྱུར་པའི་རི་དྭགས་ལགནོད་པ་བྱེད་པ་པོ་དང༌། ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཕྲད་མི་རིགས་པ། དཔེར་ན་བྱ་རོག་རྨ་བྱའི་སྒྲར་འགྱུར་བ་ཅི་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །རྒྱ་དཔེར། ར་ག་ཀ་མ་བཞིར་ངེས་པས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དཔེར་ན། སོ་སོས་བསུན་བསུན་ས་ས་སར། །དགྱེས་དགྱེ་གུས་གུས་དགའ་སྒྲ་སྒྲོག་ལོ་ལེགས་ལ་ལར་ལས་ལ་ལུས། །མཐོ་མཐོ་ཐད་ཐད་ཐང་ཐང་འཐུད། །ཅེས་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ནི། ལྷ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ལྷ་རིག་བྱེད་ལ་སྨོད་པ་འགོག་པ་པོས། ལྷ་མིན་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་རྣམས་བཅོམ་པ་ན་ཨ་ལ་ལ་ཞེས་དགའ་བའི་སྒྲ་ཡིས་མཐོ་རིས་རྣམས་གང་བར་གྱུར་ཏོ། །དཔེར་ན། གང་གི་སྒྲ་བརྒྱ་སྒྲ་སྒྲོག་གང༌། །གང་གཱ་གབ་གྱུར་གོང་གི་གམ། ལས་ལམ་ལ་ལུས་ལ་ལས་ལན། །ཏང་ཏང་ཏིང་ཏིང་སྟེ་བུའི་གཏམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ནི། མཁས་པ་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ཀུན་ལ་འགྲོ་བའི་
སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང༌། བྱིན་པ་ལེགས་པས་མཛེས་པ་ཅན། ཆང་གི་རོ་མྱོང་བའི་ངང་ཚུལ་དང་ལྡན་པ། གཤོལ་འཛིན་ཏེ་སྟོབས་བཟང་ཞེས་པ་དེ་ནི་བཞད་དཀར་གྱི་སྙན་

སྒྲ་དང་ལྡན་པའི་མཚོ་རུ་ཁྲུས་ལ་སོང་ངོ༌། །དཔེར་ན། རོང་རོང་རོང་རི་རུ་རུའི་རྭ། །རང་རང་རེ་རེ་རིང་རིང་རུང༌། །ཤོང་ཤོང་ཤང་ཤང་ཤིབ་ཤིབ་གཤིབ། །ཤ་ཤ་

221

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ཤུབ་ཤུབ་ཤུལ་ཤམ་ཤིས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཞི་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི། བདག་གི་དགྲ་འདི་ཡིས་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་རས། ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རྔམ་པ་གཤིན་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ངེས་པར་མ་བཅོམ་
པ་མིན་པ་སྟེ་བཅོམ་མོད། བརྟུལ་ཕོད་མི་དམན་པ་འདི་དང་བདག་ཅག་གི་སྲོག་འཐབ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། རྗེ་བོ་ཁྱོད་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མིན་ལ། རྒྱུ་མཚན་སྡིག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། སྒྲ་སྒྲོག་སྒྲ་སྒྲོག་སྒྲ་བརྒྱ་སྒྲོག ། དགྱེས་དགྱེས་གུས་གུས་མགོ་གུག་གུག །གྱོལ་གྱོལ་སྒེག་སྒེག་སྒོར་སྒོར་འགྲོ། །རྒྱུད་རྒྱུད་གླུའི་སྒྲར་གར་བསྒྱུར་དགེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱ་དཀའ་བའི་ལམ་ལ་ཡང་རིམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀུན་ཏུ་བསྟན་ཟིན་ནོ། །

གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་སྐོར་བཤད་པ།
གསུམ་པ་གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་ལ་དམ་བཅའ་བ། དགོས་པ་བརྗོད་པ། དངོས་དང༌། གབ་ཚིག་ལྟར་སྣང་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། གབ་ཚིག་གི་རྣམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡི་ལུགས་ཀྱང་འདི་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། གཉིས་པ་ནི། རྩེད་མོ་སོགས་ཀྱི་མདུན་སར་བཞག་གད་ཀྱི་ཆེད་དང༌། དེར་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་
ཚོགས་སུ་གསང་གཏམ་ཚིག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང༌། ཕ་རོལ་པོ་དེ་མི་ཤེས་པར་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པར་བྱེད་པ་ལ་གབ་ཚིག་དག་ནི་ཉེ་བར་མཁོ་ཞིང་ལྡན་ནོ། །
གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང༌། མཇུག་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཅུ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ཀུན་ཏུ་ཚོགས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་དབྱེ་དང་མཚམས་སྦྱོར་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚིག་མཚམས་སྦྱར་བས་སྒྲ་འདྲེས་ཏེ་དོན་

222

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

སྦས་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་ཚོགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། བདག་གི་སྐད་དོད་ཨ་སྨད་ལ་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པའི་ཊཱ་བྱིན་

ནས་བསྒྲུབས་པས་མེ་ཞེས་པ། དེའི་ཕ་རོལ་ཏུ་གནོད་པའི་སྐད་དོད་ཨཱ་གས་ལ་སི་
བྱིན་ནས་ཕྱིས། དེའི་ཕ་རོལ་དུ་རོའི་སྐད་དོད་རས། དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ཨེ་ཨ་ཡ་
དང༌། ས་རྣམ་བཅད་དང༌། ཨ་དང་སྒྲ་ལྡན་གྱི་བར་དུ་ཨུ་དང༌། མཚམས་སྦྱོར་རྣམས་
བྱས་པས། མ་ཡཱ་གོ་རཿཞེས་པ་འགྲུབ་ལ། བསྒྲིབ་བྱ་འདིའི་སྒྲིབ་བྱེད་ནི། མ་ཡཱ་དག་
གི །གོ་བ་ལང༌། རས་རོ་བྲོ་བ་སྟེ། དེར་འཁྲུལ་བའོ། །དེ་ཡང་བདག་གི་གནོད་པའི་རོ་བྲོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བླངས་པའི་ཤེས་པ་ཅུང་ཟད་མེད་པ་ལ་ཅིའི་སླད་དུ་དུས་
ཀུན་ཏུ་མིག་དམར་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྲོ་བའི་གནས་ཡོད་པ་མིན་པར་ངུ་བ་འདི་ཡིས་ཅི་
བྱེད། དཔེར། བརྗོད་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། སྔ་མ་ནི། དུ་རཱ་ཀར་ཏྭ་ཡཱ་བྱཱ།
ཚུལ་འདི་མ་ལུས་སྟོན་པ་ཡི། །ས་འཛིན་ཕག་ཏུ་མལ་འཆའ་བའི། །འབྲི་སྟག་ཀར་
གསུམ་རྣམ་པར་ཐར། །དུར་ངན་པ་དང་ཨཱ་ཀར་འབྱུང་གནས་ཡུཥྨདལ། གསུམ་པ་ ྄བྱིན་པའི་ཏྭ་ཡཱ་ཁྱོད་ཀྱིས་བི་འཇིག་པ་དང་ཨཱང྄་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་བྱེད་དུ་དུར྄་
སྟོབས། ཨཱང྄་འཛིན་པ། ཀ་ར་བྱེད་པ། ཏྭཡཱ་ཁྱོད་ཀྱིས། བི་འབྱོར་པ། ཨཱང྄་སྦྱོར་བའོ།
ཕྱི་མ་ནི། ཚིག་རྐང་དང་པོར་དཀར་ནག་དམར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཕྱི་མ་ལ་གདོང་
སེམས་ཆུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལུས་ཕྲའི་བཞིན་རས་ཆེས་ཆེར་ནག །ཡིད་སྲུབས་གྲོགས་མིན་པ་ཡིན་པ། །སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ལ་ཚ་བསིལ་ཚོགས། །ཉིན་མཚན་མེད་པར་འབར་མི་འབར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་སླུ་བྱེད་ཀྱི་གབ་ཚིག་ལ་མཚན་ཉིད།
དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲ་སྟོབས་ལྡན་

223

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

མཛེས་པར་བརྗོད་ནུས་པ་ལྟ་བུ་ངག་གིས་དོན་དེ་གབ་ནས་གང་དུ་མི་མཛེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འཁྲུལ་བས་སླུ་བ་ནི་སླུ་བྱེད་ཉིད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཀུཔྫ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ཀཱ་ནྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ལ་འཇུག་ལ། གབ་བྱ་དེའི་གབ་བྱེད། གཉའ་བ་སྒུར་བའི་བུད་མེད་ལ་ཡང་གྲགས་པས། དེ་འདྲའི་མཛེས་མ་གྲོགས་སུ་བསྟེན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། དགའ་བ་ཇི་ལྟ་བུ།
འཕེལ་བར་གྱུར་བ་དེ་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན། མཛའ་མོ་འདི་འཆི་མེད་བུ་མོ་ལ་ཅོ་འདྲི་ཞིང་མཚུངས་པས་ན་མི་མོ་ལ་སྤྱོད་པས་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲ་དོན་གང་རུང་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་ནོར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པས། དཔེར་ན། ཁྱོད་མཐོང་ལུས་ནི་གཙུག་ཕུད་ཅན། །བརྟན་པའི་ཡིད་ནི་གཡོན་ལ་གནས། །ངག་གི་རྐང་པ་འཐེང་པོར་འགྲོ། །མེ་ཏོག་མདའ་ནི་སྲིད་ན་མང༌། །ཞེས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྨ་

བྱ་གཡོན་རྐང་པ་འཐེང་པ་འདོད་ལྷའི་མདའ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། མི་ཡོན་པོ་ཚིག་རིང་
ཐུང་སྣ་ཚོགས་ལུས་ཕྲ་རྣམས་སོ། །
གསུམ་པ་རིམ་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བའི་གོ་རིམས་ཤིན་ཏུ་འཁྲུགས་པ་ཡིས་དོན་ལ་རྨོངས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རིམ་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། གཉིས་པ་ནི། མཆུས་ཡུ་བར་འོ་བྱེད་དོ། །གང་ལ་ན་པདྨ་ཅན་
གྱིའོ། །གང་གིས་ན་ཞལ་ལས་སྒྲ་སྙན་པར་སྒྲོག་པར་བྱེད་པའི་ངང་པས་ཚེར་མ་རྩུབ་མོ་ཅན་གྱི་རྐང་པ་ལ་ལུས་ནི་འདར་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །ཞེས་ཕྱེད་ཕྱི་མའི་

མཇུག་ཕྱེད་སྔ་མའི་མགོ་དང༌། ཕྱེད་ཕྱི་མའི་དང་པོའི་མཇུག་ཕྱེད་སྔ་མའི་རྗེས་མའི་
མགོར་འོང་བས་སྒོར་མོར་འཁོར་འགྲོ་བས་གོང་འོག་འཆོལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ།

224

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

དཔེར་ན། རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་བློ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །དཀར་གྱུར་རབ་ནག་རྒོལ་རྨོངས་
བཞིན། །ངན་པ་ལེགས་ལྡན་ཤེས་རབ་ཅན། །དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོའི་ཐུགས་རྗེ་དེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྒོར་མོར་འཁོར་བའོ། །བཞི་པ་རབ་བཅོམ་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་སྒྲ་དོན་གང་རུང་སྦྱར་བ་གང་ལས་དོན་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡི་ཚིག་གི་ཕྲེང་བ་དེ་ནི་རབ་བཅོམ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ལ་ཁ་འཕངས་ནས། འདི་སུ་ཞིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གདམ་ང་ཅན་གྱི་ཚིག་རེ་བྱུང་ཚེ་རྒྱན་འདི་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བུ་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་རྐང་པ་མཛེས་པ་ལ་རྐང་གདུབ་
རྒྱས་པ་སྒྲ་སྙན་པ་སྒྲོག་པ། མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་འདིར། ཆགས་པའི་དབང་གིས་བདག་གི་སྲོག་ནི་བརྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དཔེར། དཀའ་ཡང་བོད་སྐད་དུ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། ཧ་ཧ་མི་སྒྲོག་མཁའ་འགྲོས་མཚན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དངོས་གཞི་གོང་
དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་དེ་རབ་ཏུ་བཅོམ་ལུགས་ནི། སྙན་གྲགས་མཐོ་རིས་ལ་འགྲོ་བ་དང༌། མཁའ་འགྲོས་མཚན་པའི་རིར་འགྲོ་ཞེས་པ་དང༌། སྡིག་པ་དང་བྱ་རོག་གཉིས་
ནག་པར་མཚུངས་ཆོས་བྱས་ནས། བྱ་རོག་འཇོམས་ཞེས་དཔེ་དངོས་ལ་ཁ་འཕངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན། དོན་སྨྲ་ནུས་བྲལ་ལྕེ་རྐྱོང་ཞིང༌། །རྣམ་འཁྱོག་གཞན་ལ་སེམས་པའི་ཡིད། །ཉེ་བར་གནས་རྣམས་རབ་བཅོམ་ནས། །ཁུང་བུར་ཉལ་བའི་སྦྲུལ་དེ་སུ། །ཞེས་གབ་བྱ་རི་ཁྲོད་པ་ཟོག་པོ་དང་གབ་བྱེད་སྦྲུལ་ལོ། །
ལྔ་པ་མཐུན་གཟུགས་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། གཉིས། དང་པོ་ནི།
དངོས་པོ་གཞན་དུ་ཕལ་པ་སྟེ་བཏགས་པའི་དོན་བཀོད་པའི་ཚིག་དག་གིས་དོན་གོ་བར་སྡེབས་པ་དག་ནི་མཐུན་པའི་གཟུགས་ཏེ། བསྡུས་བརྗོད་ལ་ཁྱད་གཞི་ཆོས་

225

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

མཚུངས་མི་མཚུངས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ལ། འདི་ནི་དོན་མཐུན་པ་བསྟན་རྒྱུ་
ཡོད་པ་ཙམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། གབ་བྱ་སོར་མོ་རྣམས་ཀྱི་རྩེ་ཁ་དོག་དམར་བའི་
གཞོན་ནུ་མ་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་ཡིན་ལ། གབ་བྱེད་ནི་གང་གི་ཡལ་འདབ་ལ་མེ་ཏོག་དམར་པོའི་དོག་པ་ཅན། འཁྲི་ཤིང་ཡལ་འདབ་ལྔ་པ་ཅན་ནི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་འདི་བདག་
གིས་མཐོང་ངོ༌། །དཔེར་ན། རྨ་མེད་སྡོང་བུ་ཡལ་ག་ཟུང༌། །ལོ་འདབ་སེར་པོས་མངོན་པར་ཀླུབས། །མངར་བའི་རོ་དང་ཞིམ་པའི་འབྲས། །ལྡན་པའི་སྟོན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་
མཐོང༌། །ཞེས་གབ་བྱ་དགེ་སློང་དང་གབ་བྱེད་ཤིང་ངོ༌། །
དྲུག་པ་རྩུབ་མོ་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་
ཀྱི་བཤད་བྱར་ཡོད་ཙམ་གྱི་སྒྲའི་ངེས་ཚིག་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས། ད་ནི་དེ་དག་བཟོད་པ་འདུག་གོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་རྩུབ་མོ་ངེས་པར་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གབ་བྱ་ཆང་མ་རྣམས་སོ་སོའི་ཁང་པར་བྱ་བས་དལ་བུར་རྒྱུ་ཞིང་ཆང་གིས་བཟི་སྟེ་རྒན་མོ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ། གབ་བྱེད་ལ་དྲི་བཟང་གི་རྫིང་བུའི་ངེས་ཚིག་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད་ཙམ་མ་གཏོགས་འཇིག་རྟེན་ན་མི་གྲགས་པས། ལྷ་རྣམས་ལྷ་ཡི་ཁང་པ་རུ། སོ་སོའི་འོད་ཀྱིས་

དལ་བུར་རྒྱུ་ཞིང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དྲི་བཟང་གི་རྫིང་བུར་འཁྲུས་བྱས་པས་འདོད་པས་
མྱོས་པར་བྱས་པ་དེ་རྣམས། ད་ནི་རྒན་མོ་གཞིན་ནོ། །ཞེས་རྩུབ་ཅིང་གབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཆུ་ནང་སྐྱེས་ཤིང་ཆུར་བརྟེན་པ། །སྲོག་ལྡན་མང་པོ་ཁར་གནས་པའི། །ལྡིར་ལྡིར་སྐད་ཀྱིས་ཁེངས་ན་ཡང༌། །ནམ་ཞིག་ཞིག་ཚེ་གཞན་གྱིས་རྫི། །ཞེས་གཞན་གྱིས་

རྫི་བ་ནི་རྩུབ་མོའི་ཚིག་ཡིན་ལ། གབ་བྱ་པདྨ་དང༌། གབ་བྱེད་ཆུ་སྲིན་ནོ། །གབ་ཚིག་གི་དངོས་པོ་ཕན་ཚུན་སྦྱར་བའི་སྐབས་སྒྲ་དོན་གང་ཡིན་ཡང་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ལ་

226

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

འབྱར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་ལ། འདིར་ནི་གབ་བྱེད་དེ་འཇིག་རྟེན་ན་མ་གྲགས་ཤིང༌། ངེས་ཚིག་སྟོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཙམ་མོ། །བདུན་པ་གྲངས་ལ་མཚན་ཉིད་དང༌། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་དུ་གྲངས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པར་བྱེད་པ་ནི་གྲངས་ཉིད་ཅེས་
བྱ་སྟེ། གསུམ་པ་ནི། གབ་བྱའི་མིའི་བདག་པོ་ཀཉྩ་པུ་རི་སླ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ལ། གབ་བྱེད་ནི་གསལ་བྱེད་ཀ་ཙ་པུ་རི་བཞིས་ཡོངས་སུ་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་ཉ་སྣ་ལྡན་དབུས་ན་ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་དང༌། གྲོང་གང་ཞིག་དེ་ན་ཀཉྩ་པུ་རི་སླ་བ་ཞེས་མིའི་བདག་པོ་ཡི་གེ་བརྒྱད་ཚོགས་པའི་མིང་ཅན་ཡོད་དོ། །དཔེར་ན། ཐུབ་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དབུས་བཞུགས་སྣ་ལྡན་སྔོན། །ལྔ་པའི་གསུམ་ལྔ་མཐར་གནས་དྲོ་བ་ཅན། །མཚོ་ཡི་རྩེ་མོ་མཐར་གནས་ཕྱིར་ཡང་རོལ། །ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་རྣམ་
པར་སྟེར། །ཞེས་པ་གབ་བྱ་བྲཱཏྨ་ཎ་དེ་ཝཱི་དང་གབ་བྱེད་སྡེ་པ་རྣམས་སོ། །
བརྒྱད་པ་རབ་བཏགས་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་གཉིས་དང་པོ་ནི། གང་དུ་བརྗོད་བྱའི་ངག་དོན་དེ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་བ་དེ་ནི་རབ་བཏགས་ཉིད་དོ། །ལེའུ་གཉིས་པའི་རབ་བཏགས་ནི་བྱེའུས་སྐད་སྒྲོག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོད་པ་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་བསྒྲིབ་བྱ་དགེ་སློང་དང་སྒྲིབ་བྱེད་ངང་པ་ལྟ་བུ་ལ།
གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་རུང་གི་ཆོས་ཤིག་བཀོད་ནས་དགེ་སློང་ལས་གཞན་ངང་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གབ་བྱ་དབུལ་པོ་ཞིག་ནོར་སློང་བའི་ཚེ། ཚིག་རྣམས་ལྡབ་ལྡིབ་ཏུ་རབ་ཏུ་འཁྲུལ་བ་དང༌། མགོ་བོ་དུད་ཅིང་ཞུམ་པ་དང༌། མིག་དམན་པས་ལྟ་བ་དང༌། ཡིད་སྐྲག་པས་ལུས་ཀྱང་འདར་བ་དང་ལྡན་པ་བདག་ལ་ནི་ཕྱུག་པོ་རྗེས་སུ་མི་བརྩེ་འམ། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གབ་བྱེད་ནི། མཛེས་མ་ལ་རྒན་མོ་ཞེས་

227

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།
བཞད་གད་ཀྱིས། བདག་ཆགས་པས་ཚིག་འཁྲུལ། ངོ་ཚས་མགོ་ཞུམ། འདོད་པས་
ལུས་འདར་བ་ལ་མི་བརྩེ་འམ། བྲདྡྷ་ཞེས་པ་ཕྱུག་པོ་དང་རྒན་མོ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་གོ །དཔེར་ན། གང་ཞིག་མཐོང་ཚེ་དགའ་བས་འཛུམ། །སྟོན་ཅིང་ལུས་ཀྱང་ལྡེམ་ལྡེམ་དུ། །འདར་ཞིང་རྣམ་པར་གཡོ་བ་དག །རྒྱས་པར་གྱིས་ཤིག་དཀར་འཇམ་ཅན། །ཞེས་
གབ་བྱ་ཟླ་བ་ཀུནྡ། གབ་བྱེད་གཞོན་ནུ་དང་ལུས་ཕྲའོ། །
དགུ་པ་མིང་དུ་འདུས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་དུ་མིང་ཐུན་མོང་བ་དག་ལ་སྣ་ཚོགས་པའི་དོན་དུ་མས་སྒྲིབས་པ་དཀའ་བས་

བཏགས་པ་དེ་ནི་མིང་དུ་འདུས་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གབ་བྱ་ས་ལྡན་ནི་རྒྱལ་པོ་འགའ་ཞིག་དང༌། རཱ་ཛ་ནི་རྒྱལ་པོ་དང༌། ས་ནཱ་ཏ་ན་སྟེ་འདི་ནི། ཁྱབ་འཇུག་དང་བཅས་པའི་གསུམ་པོ་འདིར་འཁྲུལ་བ་འདྲ་བ་ལ། ས་ལྡན་ཞེས་པར་སྒྲོག་པས་མིའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཁྱབ་འཇུག་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །མིག་མི་བརྟན་མ་ཞེས་པས་གང་འགབ་པར་བྱ་ན། དོན་ཤིང་གི་རྒྱལ་པོ་དེ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་གོང་གི་སྒྲ་གསུམ་
པོ་འདི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཤིང་དང༌། ཤིང་གི་རྒྱལ་པོ་དང༌། མ་རྒྱས་པ་མིན་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་གོ །དཔེར་ན། བློ་ལྡན་ཀུན་ཕན་མཚོ་ལས་སྐྱེས། །འཆི་མེད་གཙོ་བོ་རོལ་མོ་མཁན། །ཉམས་འགྱུར་གར་གྱིས་རྣམ་བྲེལ་བས། །འདོད་པའི་དངོས་པོ་ལྕོལ་ཅིག་
ཀྱེ། །ཞེས་གབ་བྱ་དབྱངས་ཅན་མ་དང༌། གབ་བྱེད་ག་བུར། ཟླ་བ། པདྨ། བརྒྱ་བྱིན།

དྲི་ཟ། གར་མཁན་སོགས་མང་པོ་ཡོད་པའོ། །བཅུ་པ་སྒྲིབ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དཔེར་
བརྗོད་གཉིས། །དང་པོ་ནི། ཚིགས་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་གཞན་ལ་རིག་པས་དེ་ཉིད་གོ་ཞིང་དོན་གཞན་བཤད་བྱའི་ཆོས་དེ་སྒྲིབ་པས་ན་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

228

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

གཉིས་པ་ནི། གབ་བྱ་རྫས་བྲལ་དབུལ་པོའི་མི་ནི་གཏང་བར་བྱས་ནས། ནོར་དང་ལྡན་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པ་གང་ཞིག །སྣ་ཚོགས་པའི་སྐྱོགས་ཏེ་
ཐབསས་ཚུལ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་འཇིག་རྟེན་འགུགས་པར་བྱེད་པ་ཁྱོད་ནི། བཟུང་ཞིང་བཟློག་པར་དཀའ་བ་སྨད་འཚོང་མ་ཡིན་ལ། གབ་བྱེད་ནི་གོང་གི་ཁྱད་པར་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེར་གོ་བ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན། སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོས་མི་མཐུན་བཅོམ། །སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཀྱིས་ཀུན་ལས་རྒྱལ། །གང་འཚམ་སྤྲུལ་པ་སྟོན་མཁས་ཁྱོད། །པད་དཀར་མིག་ཏུ་མངོན་པར་ངེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གབ་བྱ་སངས་རྒྱས་དང་གབ་བྱེད་ཁྱབ་འཇུག་གོ །བཅུ་གཅིག་པ་མཐུན་པའི་སྒྲ་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་སྦྱར་བའི་རྣམ་གྲངས་བཀོད་པ་ཡིས་དོན་རྟོགས་དཀའ་བ་བསྒྲུབ་པ་དག་ནི་མཐུན་པའི་སྒྲའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཨ་དྷཱ་ར་མཆུ་དང༌། ས་མིན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག །པྲ་བཱ་ལ་བྱུ་རུ་དང༌། སྐྲའི་མིང་ཅན་ལས་རྒྱལ་བ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། གབ་བྱ་མཛེས་མ་ཁྱོད་
ཀྱི་མཆུ་བྱུ་རུ་ལྟར་དམར་བ་དེ་ཡིས་དིང་སང་བདག་མཆོག་ཏུ་ནི་སྲེད་པ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་དོ་སྙན་སྒྲོགས་མ་གབ་བྱེད་ས་མིན་པ་མིང་མཐུན་པ་གང་དང་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་སྐྲའི་མིང་ཅན་ལས་རྒྱལ་ལོ། །འདི་ལ་ངེས་པར་སྒྲ་སྦྱར་དགོས་ཤིང༌། དཔེར་ན། རྣམ་པར་གསལ་བྱེད་བླ་མེད་འོད། །གཞན་དག་དགའ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད། །བརྗིད་

ཅིང་ལྷུན་ཆགས་གཟི་འབར་བ། །བདུད་ལས་རྒྱལ་ཁྱོད་དགེ་བར་མཛོད། །རྣམ་པར་གསལ་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་དང་ཉི་མ་གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་ལ་འཇུག་ཅིང༌། བདུད་ལས་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀའི་སྒྲར་མཚུངས་པས་གབ་བོ། །

229

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

བཅུ་གཉིས་པ་རྨོངས་པའི་གབ་ཚིག་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་གཉིས།
དང་པོ་ནི། ཚིག་སྦྱོར་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་བརྗོད་དོན་བསྟན་ཀྱང༌། ཚིག་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་འཁྲུལ་རྒྱུ་བྱས་ནས་རྨོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྨོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གབ་བྱ་འདོད་ལྡན་དག་ནི་མལ་སྟན་ལ་ཁྲོ་བས། རྒྱབ་བསྟན་ནས་ཕྱིར་ཟློག་སྟེ་ཉལ་
བར་གྱུར་ལ། ཆགས་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་ཉལ་ཏེ། དལ་བུ་ཡིས་ཕོ་མོ་དག་ཁ་སྤྲད་དེ་སྦྱོར་རོ། །གབ་བྱེད་ནི་ཕོ་མོ་ཕན་ཚུན་ཁྲོས་པ་དང༌། རྒྱབ་གཏད་པ་དང༌།
ཆགས་པས་ཕྱིར་ལོག་ཏུ་ཇི་ལྟར་ཉལ་སྙམ་པ་དང༌། རྒྱབ་གཏད་ན་ཁ་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་
སྙམ་རྨོངས་པ་སྟེ། འགལ་རྒྱན་དང་འདྲའོ། །དཔེར་ན། ལྕེ་ཡི་རླུང་གིས་ཚ་གདུང་སྐྱེད། །འཇམ་པའི་སྟན་གྱིས་ལུས་ནི་རྩུབ། །རྐང་ཆག་སྐྱ་རེངས་ཐོགས་མེད་འགྲོ། །སྨིན་ལེགས་མཐོང་བས་མུན་པ་ཐིབས། །རླུང་གིས་ཚ་བ་སྐྱེད་མི་ཐུབ་པས་ཅི་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅུ་གསུམ་པ་ཡོངས་ཕྲོགས་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་ལ་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་ཕྲེང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི། བསྐོར་ཐག་རིང་པོ་བྱས་ནས། སྔ་
མ་སྔ་མ་ལ་རྟེན་ནས་ཕྱི་མ་གོ་བ་དེ་ནི་ཡོངས་ཕྲོགས་ཞེས་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གབ་བྱ་ཉི་མས་ཚིག་པ་རྣམས་སྤྲིན་ལ་དགའ་བ་ཡིན་ལ། གབ་བྱེད་བྱ་རྒྱལ་ནི་མཁའ་ལྡིང་ཡིན་ཞིང༌། དེས་སྔོན་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་བའི་བདུད་རྩི་ཕྲོགས་པས་རྒྱལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཟས་བདུད་རྩི་ཟ་བ་ནི་བརྒྱ་བྱིན། བརྒྱ་བྱིན་ལས་

སྐྱེས་པ་ནི་སྲིད་སྒྲུབ། དེའི་དགྲ་ཀརྞ། དེའི་བླ་མ་ཉི་མ། དེའི་འོད་ཀྱིས་བཅོམ་པའི་སྐྱེ་
བོ་རྣམས། ཁ་བ་འཇོམས་པ་ནི་མེ། དེའི་གྲོགས་མིན་པ་ནི་ཆར། དེ་འཛིན་པ་ཡི་སྤྲིན་

230

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།
གྱིས་ཁྱབ་པའི་མཁའ་ལ་མངོན་པར་དགའོ། །དཔེར་ན། སྟོབས་ལྡན་གསོད་སྐྱེས་དག་གི་དགྲ།ལྷར་བསྟེན་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དྲུག །ཁྱུང་ཞོན་བུ་ཡི་དམག་ཚོགས་
རྣམས། །རབ་ཏུ་བཀའ་བསྡུས་ཐལ་བར་བརླག །ཅེས་སྟོབས་ལྡན་གསོད་པ་པོ་ནི་ཁྱབ་འཇུག །དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་འདོད་ལྷ། དེའི་དགྲ་ནི་དབང་ཕྱུག་དེ་ལྷར་བསྟེན་པ་ནི་
ཕྱི་རོལ་པ། དེའི་གཙོ་བོ་ནི་མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་གོ །ཁྱུང་ཞོན་ནི་ཁྱབ་འཇུག་དེའི་བུ་ནི་བདུད། དེའི་དམག་ཚོགས་འཇོམས་མཁན་ནི་ཟས་གཙང་སྲས། དེའི་བཀའ་བསྡུ་བ་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་བཅོམ་པའོ། །བཅུ་བཞི་པ་གཅིག་སྒྲིབས་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་དུ་རྟེན་ནི་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་བརྟེན་པ་སྦས་པ་ནི་གཅིག་སྒྲིབས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གབ་བྱ་ནམ་ཡང་མཚོན་དང་བུད་མེད་ཀྱི་ནུ་
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རེག་པའི་བདེ་བ་མ་མྱོང་ཡང༌། མི་མ་ཡིན་པ་དྲི་ཟ་འགའ་ཞིག་
གི་ལག་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཤིང་ཨེ་རེ་ཎྜ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ལོ། ཞེས་བརྟེན་པ་ལག་པའི་ཆུ་ཤིང་ངོ༌། །དེ་གབ་བྱེད་ནི་རྟེན་དྲི་ཟ་དང་མི་མ་ཡིན་གསལ་བར་བྱས་སོ། །གཞན་ལ་མཚོན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་འདི་ལྗོན་ཤིང་ལ་ལང་ལིང་དུ་གཡོ་བ་འདྲ་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡལ་ག་སྦས་ནས་རྟེན་ལྗོན་ཤིང་བརྗོད་པའོ། །དཔེར་ན། རྐང་འཐུང་གསར་པའི་འཁྲི་ཤིང་ལ། །ལོ་འདབ་ཁུར་གྱིས་རྣམ་དུད་པ། །རིན་ཆེན་གདུ་
བུས་སྤྲས་པ་ཡི། །སོར་མོས་མཚན་པ་འགའ་ལྟར་མཛེས། །ཞེས་པ་རྟེན་ལག་པ་སྦས་ནས་བརྟན་པ་སོར་མོ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅོ་ལྔ་པ་གཉིས་ཀ་སྒྲིབས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་
ནི། ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་རྟེན་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀ་སྦས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་

231

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།
སྒྲིབས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གབ་བྱ་སྐྱེས་བུ་སུ་ཞིག་སྐྲ་དང་མགོ་བོ་གང་འགྲོགས་པ་ཡི་དུས་སུ་སྐྲ་བཤད་པ་སོགས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ནི་ཐོབ་སྟེ་བསྒྲུབས་ཤིང༌། གལ་ཏེ་ཁ་ཟས་ཀྱི་དུས་དག་ཏུ། གལ་ཏེ་དེའི་ནང་དུ་སྐྲའི་ཉག་མ་རེ་རེ་ཙམ་སོང་བ་མཐོང་ན་འདོར་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། ས་འཛིན་ཕང་བར་གཏི་མུག་གཉིས་ཀྱི་རོའི། །བཅུད་ཆགས་སྐད་འབྱིན་འགའ་ཞིག་ལྡེམ་ལྡེམ་ལ། །གནས་ཏེ་འབྲས་བུར་འདོད་པ་དེ་དོན་དག །གལ་ཏེ་གྲུབ་ན་བརྐམ་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། །རྟེན་ཆུ་ཤིང་དང་བརྟེན་པ་བྱེའུ་གཉིས་ཀ་སྦས་པའོ། །
བཅུ་དྲུག་པ་ཡོངས་འདྲེས་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གང་ལ་སྔར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་བཅོ་ལྔ་པོ་སྣ་ཚོགས་འདྲེས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གབ་བྱ་ཧ་དྲོ་བ། ཡ་མཐར་གནས། ག་ཀ་སྟེ། ཛ་ཙ་སྡེ། བྷ་པ་སྡེ།
ཊ་ཊ་སྡེ། བཅས་པའི་སྐད་དོད་ས་དང༌། ཡི་གེའི་སྐད་དོད་ཨུ་ན་མཚམས་སྦྱར་བའི་ན་ཏ་སྡེ་སྟེ། སྡེ་འདི་གལ་ཏེ་མ་རྒྱལ་བ་སྟེ་མ་ཤེས་ན། མཱ་ཏྲ་ཀ་སྟེ་ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་ཙམ་ཡང་

ཤེས་པ་མེད་པ་ངེད་ཀྱི་བུ་འདིའི་ཕྱི་རོལ་རིག་བྱེད་རྟག་པ་རང་བྱུང་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་
ཤེས་ཀྱང་བླུན་པོའ། །དེའི་གབ་བོྱེད་ནི། ཧ་ཡ་རྟ་དང༌། ག་ཛ་གླང་པོ། བྷ་ཊ་དཔའ་བོ་སྟེ་དཔུང་བུ་ཆུང༌། སེ་ན་སྡེ་སྟེ། དེ་དག་ལས་མ་རྒྱལ་ན། མ་ཏྲི་ཀ་མ་མེད་པའི་བུ་འདི་ཡི་གེ་ཤེས་ཀྱང་བླུན་པའོ། །དཔེར་ན། མིག་གི་ཁང་པར་མདའ་ཡི་མེ་འབར་ཚེ། །གཉིས་སྐྱེས་ལ་ལ་ཟླ་བ་མཐོང་བ་བཞིན། །གཟུགས་མེད་རྣམས་ནི་དགའ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་བྱེད། །ཁམས་གསུམ་དབང་སྡུད་བརྩེ་ཞིང་དགའ་བ་བསྒོམ། །ཞེས་མིག་

232

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

གཉིས་དང་མདའ་ལྔ་སོགས་གབ་ཚིག་བདུན་པ་དང༌། གཉིས་སྐྱེས་ནི་མང་པོ་ལ་འཁྲུལ་འགྲོ་བས་གཉིས་པ་སླུ་བྱེད་དང༌། གཟུགས་མེད་ནི་འདྲེ་དང་འདོད་ལྷ། ཁམས་གསུམ་དབང་སྡུད་ནི་ལྷ་མོ་ཀུ་རུ་ཀུལླེ་དང་དབང་ཕྱུག་གཉིས་ལ་ངེས་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད་རུང་ཙམ་ཡོད་ཅིང༌། སྡུག་བསྔལ་བྱེད་ཅེས་རྩུབ་མོའི་ཚིག་ཡོད་པས་དྲུག་པ་རྩུབ་མོས་འགོག་པ་དང་གསུམ་ཚང་ལ། གབ་བྱ་མཛེས་མའི་མིག་འདོད་པའི་མདངས་དམར་བ་དང༌། ཆགས་ཅན་རབ་བྱུང་ནག་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་འདྲེ། ལྷ་མོ་རིག་བྱེད་མ། གབ་བྱེད་དབང་ཕྱུག་གི་མིག་གི་མེའི་མདའ། བྲམ་ཟེ་ཁྱབ་འཇུག་གོ །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ནི་མིང་དུ་འདུས་པ་བསྲེས་ཤིང་བསླུས་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ནི་གབ་ཚིག་གཞན་གྱི་ཡང་རྒྱན་འདྲེས་པའི་རིམ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་རྣམས་གབ་ཚིག་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་བཤད་དོ། །
བཞི་པ་གབ་ཚིག་ལྟར་སྣང་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གབ་ཚིག་ངན་པ་གཞན་དག་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་
ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་ངན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞིག་དེ་འདོད་པས། སྐྱོན་
གྱིས་ཡོངས་སུ་དྲང་བར་བྱ་བ་མིན་པར་རིག་ནས། སླར་ཡང་དཎྜཱི་བདག་ཅག་གིས་ལེགས་པ་ཁོ་ན་བཅུ་དྲུག་བརྗོད་པར་བྱས་སོ། །

སྐྱོན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
གསུམ་པ་སྐྱོན་སེལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་

233

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

གཉིས། དང་པོ་ནི། དོན་ཉམས་དོན་འགལ་དོན་གཅིག་པ། །ཐེ་ཚོམ་ཅན་དང་རིམ་པ་ཉམས། །སྒྲ་ཉམས་གཅོད་མཚམས་ཉམས་པ་དང༌། །སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་དང་མཚམས་སྦྱོར་བྲལ། །དགུ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ། ཡུལ་དང༌། དུས་དང༌། སྒྱུ་རྩལ་དང༌། སྣ་ཚོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་དང༌། ལུང་དང་རིག་པ་དག་དང་འགལ་བ་སྟེ་དྲུག་པོ་འདི་གཅིག་ཏུ་སྡོམས་པའི་སྐྱོན་བཅུ་པོ་དེ་དག་སྙན་ངག་ལ་སྙན་ངག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་སྤངས་བར་བྱའོ། །
གཞན་ཡང་དམ་བཅའ། གཏན་ཚིགས། དཔེ་ཉམས་པ་ཞེས་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཡང་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནམ། འོན་ཀྱང་འདིར་མི་འཆད་པ་ནི་རྟོག་པར་གྲགས་ཀྱང་ཕྱོགས་འདིར་མ་གྲགས་པས་ཕལ་ཆེར་དཔྱད་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱར་བ་དེ་ཡིས་ནི་
འབྲས་བུ་ཅི་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་བཅུ་ལས། དང་པོ་དོན་ཉམས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད།
དམིགས་བསལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཚོགས་པ་ལ་བརྗོད་
བྱའི་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་གང་དེ་ནི་ཉམས་པ་ཞེས་པར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་མྱོས་པས་སྨོན་
པ་དང༌། བྱིས་པ་བསམ་མེད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་དེ་དག་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། མི་འདི་ནི་རྒྱ་མཚོ་འཐུང་བར་བྱེད་དེ། བྱིས་པ་བདག་ནི་དེ་རིང་རྒས་པས་གཟིར་ལ། སྤྲིན་པ་འདི་ཡང་འབྲུག་གི་སྒྲ་རབ་ཏུ་སྒྲོག་པར་བྱེད་དེ། །འཕྲོགས་བྱེད་ནི་གླང་པོ་ཆེ་ས་སྲུང་དག་ལ་དགའོ། དཔེར་ན། ཟླ་བ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་དམར། །ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་བསིལ་བར་བྱས། །ཁོ་བོ་ཉལ་ནས་རྒྱུན་དུ་འགྲོ། །ན་ཆུང་ལ་འཁྱུད་
ཚངས་པར་སྤྱོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། འདི་ལྟ་བུ་སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་པས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་སྨད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་

234

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

སྙན་ངག་མཁན་པོ་སུ་ཞིག་གིས་སྦྱོར་ཏེ་མ་སྦྱོར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་འགལ་བ་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། དམིགས་བསལ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ངག་གཅིག་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱར་བ་ཡིས་ངག་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་ནུས་པ་གཞན་འཇོམས་པ་འགལ་བའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་འདི་ནི་དོན་འགལ་ཞེས་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། དགྲ་རིགས་མཐའ་དག་འཇོམས་པ་དང༌། སྣ་ཚོགས་པའི་བྱ་བའི་ཁུར་ལྡན་འདི་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག་འབྱུང་པོ་ཀུན་ལ་བརྩེ་བ་ཅན་ཁྱོད་ལ་དགྲ་ནི་སུ་ཡང་མེད་དོ། །དཔེར་ན། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་བཅོམ་པ་ཡི། །གནས་བརྟན་དགྲ་བཅོམ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །རི་དྭགས་མིག་ཅན་མ་འདི་ལ། །ལོག་གཡེམ་སྤྱོད་པར་མ་མཛད་ཅིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ལ་འགའ་ཞིག་འདོད་ཚུལ་དང༌། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ལ་ནི་མུ་ཅོར་སྨྲ་བའི་སྐབས་དེ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པས་ན་ཆགས་པ་ཕུལ་བྱུང་བརྗོད་པ་གང་ལ་འགལ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་

ཚིག་དག་ཀྱང་མངོན་པར་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་བུད་མེད་ལ་སྲེད་པ་འགའ་ཞིག །ཚུལ་དེ་ནི་འཕགས་པ་དག་གིས་ཀྱང་ག་ལ་མི་རིག་པས། མཛེས་མ་དེ་ཡི་སོའི་སྒྲིབ་བྱེད་གཡོ་བ་དང༌། བདག་གིས་ནི་ནམ་ཞིག་འཐུང་བར་
འགྱུར་རམ། དཔེར་ན། ཧ་ཅང་ཆགས་མྱོས་དྲག་པོ་ཡིས། །མྱོས་ཏེ་སྐྱབས་མེད་གནས་ཁང་དུ། སྤྱད་དེ་སྐྱེ་བོ་གཞན་ཅི་སྨོས། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བས་ག་ལ་གཟིགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་དོན་གཅིག་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། དམིགས་བསལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཉིད་དམ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་
གང་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྔར་བརྗོད་པ། གལ་ཏེ་སླར་ཡང་རབ་ཏུ་སྒྲིགས་པ། དེ་

235

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ནི་དོན་གཅིག་པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་སྲེད་པ་ལ་སྲེད་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་བུ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ནི་དེ་རྣམས་སྐྲའི་ལན་བུའི་འོད་
ཟེར་ནག་པོ་ཅན་དང༌། ཆུ་འཛིན་དང༌། གློག་དང་ལྡན་པ་དང༌། འབྲུག་སྒྲ་ཟབ་མོ་སྒྲོག་པ་འདི་དག་གོ །ཞེས་སྲེད་པ་དང་སྲེད་བྱེད་དོན་གཅིག་ལ། ཆུ་འཛིན་སོགས་ཀྱང་སྤྲིན་དུ་དོན་གཅིག་པས་དགོས་པ་མེད་པར་ལྡབས་པའོ། །དཔེར་ན། ཉོན་མོངས་སྡིག་
པ་སྒྲིབ་པ་ཀུན། །མ་ལུས་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །རྒྱལ་བས་ཆོས་འཆད་ཆོས་འཁོར་
བསྐོར། །བཀའ་ཡི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་གསུང༌། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྗེས་སུ་བརྩེ་སོགས་ཁྱད་པར་ལས། གལ་ཏེ་དགའ་བས་གཏམ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པར་འདོད་ན་ནི་ཡང་ཡང་བརྗོད་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ་འདི་ནི་རྒྱན་དུ་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། འདོད་པས་བཀབ་པ་མིན་པ་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་འཁོན་པ་ཡིས་བུད་མེད་མཆོག་འདི་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཡན་ལག་ཀུན་མཛེས་པ་འདི་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ། །ངག་སྙན་ཅིང་འཇམ་པར་སྒྲོག་མ་འདི་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ། །དཔེར་ན། ཡིད་དུ་འོང་བའི་མཛའ་བོ་ཁྱོད། །སྐྱིད་པའི་གནས་ཁང་འདི་རུ་ཤོག །ཞིམ་པའི་ཁ་
ཟས་ཟ་ཕྱིར་འདོང༌། །སྙིང་གྲོས་ལྷུག་པར་སྨྲ་ཕྱིར་གཤེགས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། །བཞི་པ་
ཐེ་ཚོམ་ཅན་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། དམིགས་བསལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ངེས་པའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཚིག་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་བྱེད་མི་དགོས་པ་ལ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི་འདི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁྲིག་པའི་རེ་འདོད་ཀྱི་དགའ་བས་བལྟ་བ་ཡིས་རོ་ལ་མིག་ཟུར་གཡོ་བར་བྱེད་

236

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

པའི་གྲོགས་མོ་དག །འདི་འདྲ་བས་ཁྲིས་ན་ཡོད་ན་བལྟ་བར་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་
ན་འདུག་པའི་མ་མ་འདིས་ཀྱང་ངོ༌། །
རྒྱ་དཔེར་ཨ་ར་རྟ་ཅེས་པ་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བ་མཆོག་གང་གིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་
ཕྱིར་གོ་ཡི་སྒྲ། །གསུངས་པ་འདི་ཡི་དོན་དུ་ནི། །འགྱུར་རམ་ཡང་ན་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འདི་འདྲ་བའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སླད་དུ་ནི་གལ་ཏེ། འགའ་ཞིག་ཏུ་སྦྱར་བ་ན། དེ་ནི་རྒྱན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། གཉིས་པ་ནི། མ་སྨད་པ་དེ་ནི་ལུས་སྐྱེས་ཏེ་འདོད་པའམ་ཚ་བའི་འཇིགས་པས་གཟིར་ཞིང་སྦྱོར་བ་རྩུབ་མོ་ཡིས་དུས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བཟུང་བར་མཐོང་སྟེ། ད་ནི་བདག་ཅག་ཁྱོད་ལ་འདོད་པའི་རེ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དཔེར་ན། འཇམ་དབྱངས་གྲུབ་བམ་དབྱངས་ཅན་མས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཁྱོད། སྙན་ཚིག་གཞུང་བརྒྱ་སྨྲ་བ་ལ། རྨད་བྱུང་བློ་གྲོས་ཅན་དེར་སྨོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། འདོད་པས་གཟིར་རམ་ཚ་བས་གདུངས་ཞེས་པ་ངེས་མེད་ཐེ་ཚོམ་བྱེད་པའི་ཚིག་གིས་རྩེད་འཇོས་ཀྱལ་ཀའི་སྒོ་ནས་མཛའ་བོ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཡིད་འཁྲུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕོ་ཉ་མོས་སྨྲས་སོ། །
ལྔ་པ་རིམ་པ་ཉམས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། དམིགས་བསལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་བཤད་བྱའི་དོན་མང་པོ་དག་སྔ་མར་མདོར་བསྟན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་རྣམས་གོ་རིམས་མ་འཁྲུགས་པར་སྦྱར་དགོས་པ་ལ། གལ་ཏེ་གོ་
རིམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་མ་བྱས་ནས། རིམ་པ་ཉམས་པར་མངོན་པར་བརྗོད་

237

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

པའི་སྐྱོན་དུ་དེ་དག་ནི། བཤད་དེ། དཔེར་ན། གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་

པའི་རྒྱུ་ཁྱབ་འཇུག །སྤྲུལ་པའི་རྒྱུ་ཚངས་པ། འཇིག་པའི་རྒྱུ་དབང་ཕྱུག་ཅེས་མདོར་བསྟན་ནས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ། མ་སྐྱེས་པ་བདེ་འབྱུང་དང༌། སྲེད་མེད་ཀྱི་བུ་

དང་ཆུ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ཅན་གྱིས་ཁྱེད་རྣམས་ལ་སྲུངས་ཤིག་ཅེས་གོ་རིམས་
འཆོལ་བའོ། །དཔེར་ན། ཁ་དོག་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་སུ་ཝརྞ། །གངས་རིའི་མདངས་དང་ལྡན་པའི་ལྷག་པའི་ལྷ། །ཕྱག་ན་པདྨ་འཇམ་མགོན་གསང་བདག་གིས། །དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་དགེ་ལེགས་སྩལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། བརྗོད་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར་གོ་རིམས།
འཁྲུགས་པའི་སྦྱོར་བ་གང་ཡང་གལ་ཏེ་འབད་པར་བྱས་ནས་རིམ་པ་ཟློས་ཀྱང་སྐྱོན་མིན་པར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲ་སྟེ། དཔེར་ན། གཉིས་པ་ནི། གཉེན་དང་བྲལ་བས་
གཏོང་བ་དང༌། ཤི་སྟེ་ལུས་གཏོང་བ་དང༌། ཡུལ་དང་བྲལ་ནས་གཏོང་བ་ཞེས་པ་གསུམ་པོ་ལ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རིང་བ་ཡིན་ལ། བར་མ་ལུས་དང་བྲལ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་གི་གདུང་བ་སྟེ་ཡུན་ཐུང་ངོ༌། །དཔེར་ན། པད་དཀར་མེ་ཏོག་བ་ཀུ་ལ། །ཀུ་མུ་ཏ་ཡི་ཆུ་སྐྱེས་གསུམ། །དང་མཐའ་ཉི་ཟླས་ཁ་འབྱེད་ཀྱང༌། །བར་པ་ཁ་ཡི་ཆང་གིས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
དྲུག་པ་སྒྲ་ཉམས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དཔེར་བརྗོད། དམིགས་བསལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བརྗོད་དོན་གྱི་མཚོན་བྱ་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
ལམ་ལ་མཚོན་ན། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚིག་སྦྱོར་ནི་མཆོག་མིན་པ་མི་མཁས་པ་དག་འདོད་པ་ནི་སྒྲ་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། མཆོག་གི་མཁས་པ་རྣམས་དག་འདོད་པ་འདི་

238

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ནི་སྐྱོན་ལྟར་སྣང་ཡང་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། ས་གཞི་རྒྱ་མཚོའི་སྐ་རགས་ཅན་དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་དཔུང་

པས་སྲུངས་ཤིག །ཅེས་རྒྱ་དཔེར། རྒྱལ་ཆེན་གྱི་སྐད་དོད་མ་ཧཱ་རཱ་ཛ་ན་ཞེས་ལས་
འཛིན་གྱི་བསྡུ་བ་ཡོད་པས་དེའི་མཐར། ཙནྡྲ་པའི་མདོ་ལས་ཚིག་སྡུད་ཀྱི་
མཐའོ། །ཞེས་སྤྱིར་བཏང་ནས། ས་ཁི་དང༌། ཨ་ཧར྄་དང༌། རཱ་ཛན་རྣམས་ཀ྄ྱི་ཊཙ྄འོ།
ཞེས་པས་ཊཙ྄འི་རྐྱེན་བྱིན། ཙ྄་དབྱངས་དོན་དང༌། ཊི་ཏ་དྷ། ཨཎ྄ ། ཨཉ྄྄། ཋཀ ཋཉ྄྄།
ནཉ྄། སྣཉ྄། ཀཉ྄་ཀྭ་རཔ྄་ཁྱུན་ལས་སོ་ཞེས་པའི་ཁྱད་དོན་གྱིས་ཊ་ཕྱིས་ཨ་བཞག །ནའི་
ཨཙ྄་ལ་སོགས་པ་ལ་ངོས་མཐའི་ཨཎྲ་ཕྱིས་ཤིང་དབྱངས་མེད་དབྱངས་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བས། རཱ་ཛ་ཞེས་འབྱུང་དགོས་པ་ལ་འདིར་དེ་མེད་པར་རཱ་ཛན་ཞེས་པ་དང༌། ྄རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པའི་ཚབ་ལ་བཞི་པ་བྱིན་པའི་སྐྱོན་གྱིས། རྒྱལ་ཆེན་ཁྱོད་ལ་དཔུང་
པས་བསྲུངས་ཞེས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཚིག་འབྱུང་བས་མཚོན་ཏེ། རྒྱ་དཔེར། རྐྱེན་དང་རྣམ་དབྱེ་ནོར་བའི་དཔེར་བརྗོད་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །སྐྱོན་འདི་ཤིན་ཏུ་སྤང་བའི་གནས་ཡིན་ཀྱང༌། ད་ནི་དུས་དབང་གིས་མང་པོ་འབྱུང་བར་ངེས་ཏེ་ཀར་ལུགས་ཀྱི་དྲུང་པ་སི་ཏོ་བར་ཁ་ཁྲལ་ཕོག་ནས། མཚམས་སྦྱོར་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པ་བརྗོད་བྱ་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་བརྩམས། དེའི་མཇུག་ཏུ་ལོ་ཙཱ་བ་བརྟན་པ་མིང་ལེ་དྲུག་པ་བསྒྲལ་ནས་བསླབ་མ་མྱོང་བ་དེ་ལ་བློ་བརྟན་ལྔ་པ་ཞེས་པ་བསྔགས་བརྗོད་བྱེད་པ་སོགས་བླུན་པོའི་སྣང་ཚུལ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ༌། །ཞེས་པ་སྔར་བཤད་པ་དེ་ནི། ཚིག་འདི་ལ་ནི་ཉམས་འགྱུར་ཡོད་པ་མི་ནུས་པ་ན་ཤེས་འདོད་མེད་དོ། །དཔེར་ན། འཁོར་བར་འཁྱམས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །གཏན་བདེ་ཐོབ་ལས་ཕྱག་བཙལ་ཏེ། །སངས་རྒྱས་

239

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།
རྣམས་ལ་བྱིན་བརླབས་ནས། །འདོད་པའི་དོན་ཀུན་གྲུབ་པར་གྱུར། །ཅེས་གཏན་བདེ་
ཐོབ་ཕྱིར་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྟ་བུ་དགོས་པ་ལ་མ་བྱུང་ཞིང༌། སྒྲ་སྒྲུབ་ལ་ཡང༌།
སུ་ཁ་ལ་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པའི་དེ་དགོས་རྒྱུ་ལ། ལྔ་པའི་དེས་བྱིན་པ་དང༌། བུདྡྷ་ལ་རྣམ་

དབྱེ་གསུམ་པའི་བྷིས྄་དགོས་རྒྱུ་ལ། བདུན་པའི་སུཔ྄་བྱིན་པས་འཁྲུལ་ལོ། །
གསུམ་པ་ལ་དཔེར་བརྗོད་དང༌། སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྷོ་ཡི་རི་ལས་ཉེ་བར་བཏུད་པའི་རླུང་གིས་ཙཱུ་ཏའི་རྐང་འཐུང་གི་ནི་ཡལ་འདབ་རྣམས་པར་རོལ་ཞིང་རྩེ་བ་ལྟར་བསྐྱོད་པ་ཡིས་མྱུ་གུ་མཛེས་པ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀ་ཙནྡ་གྱི་བསྟན་བཅོས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་ལ་ལྟ་བ་ལ་གཡེལ་བའི་
སེམས་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་ལ། རི་ལ་ཞེས་པ་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་ཐོབ་མོད་སྙམ་པ་འབྱུང་བའི་སྒྲ་ཉམས་པ་བཞིན་དུ་སྣང་མོད་ཀྱི། མིང་ལེ་བཞི་པར་གཉིས་ཐོབ་པ་ལ་ཕ་
རོལ་སྟེར་བར་བཤད་པས་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐལ་བཟང་འདི་ནམ་ཡང་གཏོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། རྒྱལ་བས་ཐུགས་རྗེ་ཆེར་འཕེལ་བས། །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་ཞི། །ཕན་བདེའི་འཁྲི་ཤིང་མྱུ་གུ་དེ། །དབྱར་གྱི་མཚོ་ལྟར་འཕེལ་བར་
གྱུར། །རྒྱལ་བའི་ཞེས་དྲུག་པ་ཐོབ་པ་འདྲ་ཡང་བྱེད་ཚིག་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །བདུན་པ་ངལ་སོ་ཉམས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། དམིགས་བསལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཚིགས་བཅད་རྣམས་ལ་ངལ་སོ་ངེས་པའི་གནས། སྡེབ་སྦྱོར་
གྱི་ཚིག་གི་གཅོད་མཚམས་ངལ་སོ་བར་རིག་དགོས་ལ། དེ་ཉམས་གཅོད་མཚམས་མིང་མ་རྫོགས་པར་ངལ་སོ་བ་ནི་ཉམས་པ་སྟེ། ཉན་པ་པོ་དག་དགའ་བ་མིན་པ་སྐྱེད་དེ། དཔེར་ན། གཉིས་པ་ནི། བུད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་ཚིག་གླུ་

240

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

གར་སོགས་སྙན་པའི་རོ་དང་ཉམས་མེད་པ་ལ། སྐབས་འདིར་སྐྱེས་བུའི་མཆོག་རྣམས་ནད་འགྲོགས་པའི་མིའི་དབང་པོ་ཉི་མའི་རིགས་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་འདིས་ལྟ་བར་བྱེད་དོ། །ལ་སོགས་པ་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ་ནི་སྐྱོན་ནོ། །རྒྱ་དཔེར། སྟྭཱིཎཱཾ་སཾ་གཱི་
ཏི། བརྗོད་པའི་སྐད་དོད་གཱི་ཏི་མ་རྫོགས་པར་ངལ་སོས་པས་ངལ་སོ་ནོར་བ་སོགས་
ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དཔེར་ན། མཆོག་རྣམས་འདྲེན་སངས་རྒྱས་པ་དག །ལུས་ཅན་ཀུན་བརྩེ་ལྡན་མ་མ། །གང་དེ་ཡིས་བདག་ལ་ཕན་འདོགས། །མྱུར་སྩོལ་ཤིག་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཀྱེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང༌། སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཙུག་ལག་གཉིས་
ཀྱི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བླང་དོར་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ལུང་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྟ་བར་བྱེད་ཅིང༌། གཞན་ཡང་མི་བདག་འདི་ཡི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ས་འཛིན་ཀུན་སྲུང་བར་བྱེད་ཅེས་པ་དེ་ལྟར་མིང་གི་དབུས་སུ་ངལ་སོ་སྦྱོར་བ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དོ། །རྒྱ་དཔེར། ཀཱརྻ་ནྱ་ཞེས་པའི་ཡཱ་ནི་རྣམ་དབྱེའི་ཤུགས་ལས་རིང་པོར་གྱུར་ལ། ཎི་
ནི་རྣམ་དབྱེ་ཡིན་པས། དབུས་སུ་ངལ་སོ་བྱུང་བ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཅིང༌། ཡ་བཏགས་བྱུང་བ་ནི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་སྟོབས་སོ། །དཔེར་ན། དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་སྨོས་ཅི་
དགོས། །འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་བློ་གྲོས་ཀུན། །འབད་པ་མེད་པར་སྩལ་བ་
ཡིས། །རྣམ་པར་དཔྱོད་འདི་དེ་རྨད་བྱུང༌། །ཞེས་འཇམ་དབྱངས་དང་ཀྱིས་གཉིས་ཀྱི་
བར་བཅད་པ་དང༌། དེ་རྨད་ཅེས་སྦྲེལ་བ་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་རྣམ་དབྱེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚིག་གི་མཐའ་ཕྱིས་པར་བྱས་པ་ལ་ལྷག་མ་ཚིག་ཉིད་དུ་ངེས་
པ་དེ་བཞིན་དུ། མཚམས་སྦྱོར་རྣམ་འགྱུར་གྱི་མཐའ་ཡང་ཚིག་ཉིད་ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་

241

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་རྣ་བར་རྩུབ་པས་སྙན་ངག་མཁན་རྣམས་མི་སྦྱོར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དེའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཏོག་གི་ཆུ་འཛིན་བསྐུལ་ཞེས་པ་འདིའོ། །རྒྱ་དཔེར། ཏོག་གི་
སྐད་དོད་ཀེ་ཏུའི་ཀེ་ནི་རྐང་པ་དང་པོའི་མཐའ་བྱུང་བ་བདུན་པའི་ཚིག་ཡིན་ཡང་མི་སྙན་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །
བརྒྱད་པ་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་དུ་ཡི་གེ་ཆད་ལྷག་ཤོར་བས་རིང་ཐུང་དང་ལྕི་ཡང་སྡེབ་སྦྱོར་ལས་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་གནས་པ་དེ་ནི་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱོན་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་སྨད་པའི་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆད་ལྷག་དཔེར་བརྗོད་ནི། ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་རབ་བསིལ་བས་རེག་ཅེས་པ་རྒྱ་དཔེར་ཡི་གེ་རྐང་པ་བདུན་ལས་མེད་པས་ཉུང་བ་ཉིད་དང༌། ས་ཧ་ཀཱ་རའི་ལོ་འདབ་གསར་པ་རྣམས་སྣུམ་ཞིང་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཡི་གེ་དགུ་ཡོད་པས་ལྷག་པའོ། །དཔེར་ན། ཀྱེ་མ་བོད་རྒན་བླུན་པོ་རྣམས། །ཐ་ག་པ་འདྲའི་བླ་ཆེན་རྣམས་ལ་དགའ། །ཤེས་བྱ་ཤེས་པའི་བློ་ལྡན་རྣམས་ལ། །ཕག་རྒོད་ལྟ་བུར་གཟུར་བར་བྱེད་པ་དེའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ལྕི་ཡང་གི་དཔེར་བརྗོད་ནི། འདོད་པའི་མདའ་རྣོན་པོ་དེ་དག་རི་དྭགས་མིག་ཅན་མ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་འཕངས། ཞེས་པ་དབང་པོ་རྡོ་རྗེའི་ཐོག་མ་ཏ་ཡིན་པས་དེའི་ལྕི་ཡང་དང་མ་མཐུན་པས་ཇི་བཞིན་མིན་ལ། མཛེས་མའི་མིག་ཅན་དག་ལ་མྱོས་བྱེད་འདོད་ལྷའི་མདའ་རྣོན་པོ་ལྷུང་ཞེས་པ་ཡང༌། ཉེ་དབང་རྡོ་རྗེའི་ཐོག་མར་ཛ་ཡོད་པས་དེ་དང་མཐུན་པས་ཇི་བཞིན་མིན་ནོ། །
དཔེར་ན། མཧཱཀརུཎྱཱགགནཱཏྶུ

མཏིཡཙྪཀརཿ དེཝབམརཱ་

242

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

མཛྙུཤྲཱིགྷོཥཱཡནམསྶརྦྦཀཱལ། །
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཁའ་དབྱིངས་ལས། །བློ་གྲོས་ཉིན་བྱེད་སྩོལ་མཛད་པ། །ལྷ་མཆོག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ནི། །དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་བྲམ་ཟེ་ཕྲུག་གུ་རྩེན་གྱི་སྡེབ་སྦྱོར་འདི་ལ། བྷ་ཏ་ལ་ག་ཐོབ་ཀྱང༌།
འདིར་ཧཱ་ཤྲི་ཀཱ་ཛུ་རྣམས་ཡང་བ་དགོས་པ་ལ་ལྕི་བ་དང༌། ཏི་མ་ལྕི་བ་དགོས་པར་ཡང་བ་ལྟ་བུའོ། །
དགུ་པ་མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། དམིགས་བསལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བསྡུས་པའི་ཚིག་མཚམས་སྦྱར་བ་བརྗོད་པར་མི་འདོད་ཅེས། ཚིག་གཅིག་གམ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་མཚམས་སྦྱོར་ཐོབ་ཀྱང་མེད་པའི་རིགས་གང་ཞིག །དཔེར་ན། ན་མ་ཨཱ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་བཅད་དང་ཨེ་ཨ་ཡའི་ཡ་
ཕྱིས་ཤུལ་སོགས་དམིགས་བསལ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ལ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་མཚམས་སྦྱོར་བྲལ་བ་ཞེས་བསྟན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། མཁའ་དང་བདག་གི་ཡིད་ཕྲོགས་པ་ལ་ཡང༌། རླུང་གིས་དལ་བུར་རྒྱུ་བ་ཡིས་ནི་འདོད་པ་འཕེལ་ཏེ་འཁྲིག་པ་བསྟེན་པ་ནི། བུད་མེད་ཀྱི་འགྲམ་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྔུལ་གྱི་ཆུ་རྒྱས་པ་ནི་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །རྒྱ་དཔེར། ཙ་ར་ཏཱ། ཨངྒ་
ནཱ་གཉིས་མཚམས་མ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཇི་བཞིན་
དུ། །རབ་གསལ་མ་ཏི་ཨཱ་ཀ་ཤ། །ཇི་བཞིན་མཐའ་ཡས་པ་ནི། །བླ་མ་ལྷ་ཡི་དྲིན་ལས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། མཚན་མོ་འདི་ལ་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ཀྱི་མགོའི་ཨཱ་
དང༌། ཚིགས་བཅད་སྔ་མའི་གཤམ་གྱི་པི་གཉིས་པོ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བ་ནི་ཤད་ཉིས་

243

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

བརྩེགས་ཀྱིས་ཆོད་པས། འདི་འདྲ་མཁས་པས་ཉམས་པའི་སྐྱོན་དུ་རིག་པར་མི་བྱེད་
དོ། །དཔེར་ན། མཁས་དབང་ཙནྡྲ་གོ་མི་ཡི། །འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་བི་ཙཱ་ར་ཨ་ཏི་ཤ་ཡི་ངོ་མཚར་ནི། ཆེ་ཞེས་ཀུན་གྱིས་གླེང་བར་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་པ་ཡུལ་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ལ། འགལ་བ་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་
མདོར་བསྟན། སོ་སོའི་དཔེར་བརྗོད་རྒྱས་པར་བཤད། གནས་སྐབས་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་དུ་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རི་དང༌། ནགས་དང༌། ཡུལ་འཁོར་ལ་སོགས་ཡུལ་དང༌། ཉིན་མཚན་དང༌། དབྱར་སོགས་དུས་དྲུག་ལ་སོགས་དུས་དང༌། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་ལྔ་ལ་བརྟེན་པ་ཡི་གར་དང་གླུ་སོགས་སྒྱུ་རྩལ་ཏེ་འབྱུང་
པོ་སེམས་ཅན་རྒྱུ་བ་དང༌། མི་རྒྱུ་བ་བེམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་
གྱི་མིང་ཅན་ནོ། །རིག་པ་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་རྟོག་གེའི་བདག་ཉིད་དང༌། ཐོས་པ་རིག་བྱེད་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་ལུང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་སྙན་ངག་མཁན་པོ་མིང་ཤེས་རློམ་གྱི་བག་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་ལས། ཚུལ་དང་ལྡན་
པས་ཡུལ་དུས་དང་མི་འགལ་བ་དང་དེར་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན་སྦྱོར་གྱི། གནས་

ལུགས་ཇི་བཞིན་མིན་པར་གལ་ཏེ་སྦྱོར་བ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ན་འདིར་ནི་ཡུལ་སོགས་འགལ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ཡུལ་འགལ་བ་ནི་ག་བུར་རྐང་འཐུང་ལ་རེག་པའི་མ་ལ་ཡའི་རླུང་གི་དྲི་བཟང་པོ་ཅན་ཞེས་པ། རི་དེ་ན་ག་བུར་གྱི་ཤིང་མེད་པས་འགལ་ལོ། །ཀ་ལིངྒཱ་ཡི་ནགས་སུ་སྐྱེས་པའི་གླང་པོ་འདི་དག་རི་དྭགས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་པ་ནི། རི་དེའི་གླང་པོ་རྣམས་བྷ་དྲའི་རིགས་ཡིན་པས་འགལ་ལོ། །ཙོ་ལའི་ཡུལ་

244

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།
གྱི་ཆུ་ཀླུང་ཀ་ཝེ་རིའི་འགྲམ་ངོགས་ཀྱི་སའི་ཨ་ཀ་རུ་ནག་པོ་ནི་སྔོན་པོ་ཞེས་པ། ཆུ་
དེའི་འགྲམ་ན་ཨ་ག་རུ་མེད་པས་འགལ་ལོ། །ཞེས་པ་ཡུལ་དང་འགལ་བ་ཡི་ཚིག་གི་འཇུག་པ་འདི་འདྲ་བ་མང་ངོ༌། །དཔེར་ན། ཀེ་ལ་ཤ་རྩེར་འགྱིང་བའི་སྟག་མོ་དེས། །ང་
རོ་ཙམ་གྱིས་རི་དྭགས་མ་ལུས་འདར། །སཱ་ལའི་ལྗོངས་ཀྱི་སྐྱེད་ཚལ་ན་འཁྲུངས་
པའི། །རྣམ་རྒྱལ་གསེར་མདོག་ནད་ཀུན་འཇོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་དུས་དང་འགལ་བ་ནི། མེ་ཏོག་པདྨ་ཅན་ནི་མཚན་མོ་རྒྱས་ཤིང༌། ཉིན་པར་ཀུ་མུ་ཏ་ལྡན་པ་དག་གསལ་ལོ། །ཤིང་ནི་ཙུ་ལ་ནི་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་རབ་ཏུ་རྒྱས་སོ། །སོ་
ཀ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་དངས་པ་ལ་སྤྲིན་གྱིས་གཏབས་སོ། །ངང་པའི་སྒྲ་ནི་དབྱར་མི་
སྙན་པ་ལ་དེ་ཉན་པར་འོས་སོ། །སྟོན་ནི་རྨ་བྱ་མི་དགའ་བ་ལ་དགའ་བས་མྱོས་པ་སྟེ། དགུན་སྟོད་རླུང་དང་སྤྲིན་པ་ལྡང་བ་ལ་ཉི་མ་དྲི་མ་མེད་དོ། །དགུན་བསིལ་བའི་དུས་
ཙན་དན་གྱིས་དགོས་པ་མེད་པ་ལ་དེ་བསྔགས་པར་འོས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་འདྲ་དུས་
དང་ནི་འགལ་བའི་ལུགས་དག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། ཟླ་གཞོན་ཟེར་གྱིས་ཕྱེ་
བའི་པདྨ་ལ། །རྩེ་དགའ་ཁོང་ནས་རྒོད་པའི་བུང་བ་ལྡིང༌། །དགུན་དུས་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་ཨུཏྤ་ལ། །མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣ་བའི་རྒྱན་དུ་འཇེབས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་
སྒྱུ་རྩལ་དང་འགལ་བ་ལ་དམ་བཅའ། དཔེར་བརྗོད། དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྒྱུ་རྩལ་དག་དང་འགལ་བའི་ལམ་ཅུང་ཟད་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། གཉིས་པ་ནི། དཔའ་བ་དང་སྒེག་པ་དག་གི་དངོས་པོའི་ཉམས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྟན་པ་ནི་སྤྲོ་དགའ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཁྲོ་བ་དང་ཡ་མཚན་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། འབོད་གྲོགས་མགྲིན་གཅོད་རཱ་མ་ཎ། །མི་སྡུག་ཁྲོ་བའི་ཉམས་དག་

245

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

གིས། །ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་འཛུམ་དང་བཅས། །རྩེ་བའི་ཟློས་གར་དག་གིས་བྲེལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དྲང་སྲོང་སོགས་དབྱངས་བདུན་རྫོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཚང་པའམ་གང་རུང་དམན་པ་དང༌། ཐ་དད་པའི་ལམ་སྟེ་ཡུལ་དང་མཐུན་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ །འདི་ལྟར་སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིར་འགལ་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་ལེའུ་བཞི་པ་ཞིག་སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་ལས། དེར་ནི་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །
བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བ་ནི། །གླང་པོ་དག་ལ་ནི་རལ་པ་མེད་པར་དེ་
གཡོ་བ་དང༌། རྟ་ལ་ར་ནི་མེད་པར་དེ་རྣོ་བ་ཡིན་པ་དང༌། སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཆུ་ཤིང་ཨེ་རཎྜ་ལ་སྙིང་པོ་ལྕིའོ། །སྙིང་པོ་ལྕི་བའི་སེང་ལྡེང་ལྗོན་པ་ལ་སྙིང་པོ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་ཉིད་དང་འགལ་བས་ཀུན་གྱིས་སྨད་དོ། །དཔེར་ན།
དབྱར་གྱི་ཆར་སྤྲིན་སྟུག་པོ་ལས། །བྱུང་བའི་ཚ་སྲེག་མེ་ལྕེ་ཡིས། །བསྲེགས་པའི་དུད་
སྤྲིན་འཐུལ་བ་ཡིས། །ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ལྡེམ་ལྡེམ་གཡོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
ལྔ་པ་རིག་པ་དང་འགལ་བ་ལ། དམ་བཅའ། དཔེར་བརྗོད། མཇུག་བསྡུ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིག་པ་སྟེ། དེ་དང་འགལ་བ་བསྟན་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པས་འདུས་
བྱས་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་ནི་གསུངས་པ་བདེན་མོད། །དེ་ལྟ་ནའང་ཙ་ཀོ་རའི་མིག་ཅན་མ་དེ་ནི་བདག་གི་སྙིང་ལ་ད་དུང་རྟག་པར་གནས་སོ། །དཔེར་ན། དུག་གསུམ་

246

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ངན་པའི་ཁ་ལོ་པས། །འགྲོ་རྣམས་ངན་འགྲོར་འཁྲིད་བྱེད་ཀྱང༌། །མཛའ་མོ་འདི་ལ་སྤྱད་
པ་ཡིས། །མངོན་མཐོའི་ས་ལ་འགྲོ་བར་ངེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སེར་སྐྱའི་སློབ་མ་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྔར་ནས་དངོས་པོར་གནས་པ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་
རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཉེ་བར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་སྔར་མེད་པ་ཉིད་ནི་བདག་ཅག་གི་ཕྱིས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་གང་གི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་
ན། འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་ཚངས་པ་ནི། །ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་རྫུན་པ་སྟེ། །མེས་པོའི་སྔོན་ནས་སྲིད་པ་འདི། །གྲུབ་པ་བདག་གིས་ངེས་པར་མཐོང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུར་གསུམ་པ་ནི། རིག་པ་དག་དང་འགལ་བ་ཡི་ལུགས་ནི་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པར་བྱས་ཟིན་ནོ། །
དྲུག་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་ལ་དམ་བཅའ། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་
ནས་ལུང་དང་འགལ་བ་ཡི། འཇུག་པ་དང་ནི་བསྟན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། མེ་མ་བཞག་ཀྱང་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་ལུང་དང་འགལ་ཚུལ། ཆོ་ག་མ་བྱས་ཀྱང་རིག་བྱེད་
ཀླག་པ་ལུང་དང་འགལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་བཙས་དུས་ཀྱི་མེའི་རྒྱུན་ནི་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཡང་རང་གི་བུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་བྲམ་ཟེ་རང་གི་སྤྱོད་པ་མ་ཉམས་པས་བརྒྱན་པ་འདི་དག་ནི་བཻ་ཤྭཱ་ན་རཱི་སྟེ་མེའི་མཆོད་སྦྱིན་སླར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་མ་བཞག་ཀྱང་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱུན་
དུ་སྲོག་ཆགས་དུ་མ་དག །བསད་པའི་ཤ་ཁྲག་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང༌། །རྙེད་བཀུར་ཆེད་དུ་བྲམ་ཟེ་ཡིས། །གཙང་སྤྲའི་སྤྱོད་པ་འཛིན་པར་བྱེད། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལས། བུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྔོན་ལ་ཆོ་ག་བྱས་
ནས། རྗེས་སུ་རིག་བྱེད་ཀླག་དགོས་པར། འདིར་ནི་ཆོ་ག་མ་བྱས་ཀྱང༌། བླ་མའི་

247

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

གནས་སྐབས་དག་ལས་སྲིད་སྲུང་ལ་སོགས་པའི་རིག་བྱེད་བཀླགས་སོ། །དཔེར་ན། རང་བཞིན་དག་པའི་ཤེལ་དག་ནི་དབྱི་བ་སོགས་འདུ་བྱེད་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལུང་དང་འགལ་ལོ། །དཔེར་ན། གཙུག་ལག་ཡོན་ཏན་མ་བསླབ་པའི། །དེ་ཉིད་གཞན་ལ་འཆད་ཅིང་སྟོན། །དབང་ཁྲིད་གདམས་པ་མ་ཐོབ་པར། །སློབ་
མ་སྨིན་གྲོལ་ལམ་ལ་འགོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགལ་སྐྱོན་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང༌། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་སྐྱོན་ནི་མཐའ་དག་འདི་ལ་ཡང་རེས་འགའ་སྙན་ངག་མཁན་མཁས་པས་སྐྱོན་གྱི་གྲངས་ལས་རབ་ཏུ་འདས་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ལམ་ནི་རྣམ་
པར་འཛིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ཡུལ་དང་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་ནི། དེ་ཡི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དཔག་བསམ་གྱི་

ལྗོན་པ་ཡལ་འདབ་ཀྱི་གོས་དམར་པོ་དང་ལྡན་པ་དག་གི་གནས་སུ་གྱུར་རོ། །དཔེར་
ན། བོད་ཡུལ་ཚོང་འདུས་འགུར་མོའི་སྐྱེད་ཚལ་དུ། །སྨན་རྒྱལ་གཡུ་ཐོག་མགོན་པོའི་ལེགས་བྱས་ཀྱིས། །རྣམ་རྒྱལ་གསེར་མདོག་ཕྱུར་བུར་སྤུངས་པ་ཡིས། །ལྟ་ན་སྡུག་
གི་གྲོང་ཁྱེར་བཞིན་དུ་མཛེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་དུས་དང་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལྟས་ངན་པའི་ཚེ། དུས་གཅིག་ཏུ་ཀ་དམ་པ་ཡི་མེ་ཏོག་རྡུལ་དང་འགྲོགས་ལ། འདབ་མ་བདུན་པ་ལས་འཁྲུངས་པའི་མེ་ཏོག་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང༌། དྲག་པོ་ཡི་རླུང་དག་རྒྱུ་བར་བྱེད་དོ། ཞེས་ཀ་དམ་པ་དང་འདབ་བདུན་པ་གཉིས་གཅིག་དབྱར་དང་གཅིག་སྟོན་གྱི་དུས་མ་

གཏོགས་མི་འབྱུང་བས་སྤྱིར་འགལ་ཡང༌། རྒྱལ་པོ་འཆི་བའི་ལྟས་ངན་ལ་སྐྱོན་མེད་

248

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

དོ། །དཔེར་ན། རྩ་རླུང་ལས་སུ་རུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །དགུན་དུས་གྲང་བའི་རེག་བྱ་ཀུན་བཅོམ་ནས། །ས་གཞི་རི་ཀླུངས་དྲོས་པས་སྤང་ལྗོངས་ཀུན། །མ་རྒད་གཞོན་ནུའི་འོག་པག་གྱོན་སྙམ་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་སྒྱུ་རྩལ་དང་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། ཁྱོགས་ཀྱིས་བཏེག་ནས་
གཡོ་ཞིང་རབ་ཏུ་བསྐུལ་བས་ཡིད་སྐྲག་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་སྟེང་ནས་ཁས་གླུ་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་བོ་བུད་མེད་རྣམས་མྱུར་བས་གླུའི་སྟབས་མི་མཉམ་པས་སྤྱིར་མི་སྙན་ཡང་འདོད་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་སྙན་པས་ཆགས་པ་དག་ནི་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། འདོད་པས་མྱོས་པའི་ཚ་གདུང་གིས། །ལུས་ཕྲའི་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག་རྣམས། །སྙིགས་
ཀྱང་གར་གྱི་ལྡེམ་ལྡེམ་ལ། །ཆགས་ལྡན་མཛེས་པའི་སྣང་བ་འཆར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་བསིལ་བ་ཡིན་ཡང༌། རང་གི་བུད་མེད་དང་བྲལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཡིད་འཁྲུགས་པ་འདི་
རྣམས་ཚ་བའི་བསྲེག་བྱ་འཛིན་པར་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་བརྩི་བར་བྱེད་
དོ། །དཔེར་ན། ད་དྷུ་ར་ཡིས་ཆེར་མྱོས་པ། །འགའ་ཞིག་ཀུན་གསལ་འགྲམ་པ་ལ། །ཆུ་ཤེལ་དབང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །དུ་མ་ཤར་བའི་ལྟད་མོ་མཐོང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
ལྔ་པ་རིག་པ་དང་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་ནི་ཉི་མ་སོགས་གསལ་བས་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཡང༌། འགའ་ཞིག་ཏུ་མི་སྣང་བས་གཞལ་བྱ་མིན་ལ། ས་སོགས་ཆ་ལྡན་ཡིན་ཡང༌། རང་གི་ངོ་བོ་ཆ་ལྡན་མིན་ལ། རང་གི་གཟུགས་རྟག་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཡང་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་པས་གཅིག་ཉིད་མིན་པ། སྣ་ཚོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། དཔེར་ན། བརྒྱ་ཕྲག་ལོ་ལྡན་བཅུ་

249

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

དྲུག་ངང་ཚུལ་འཆང༌། །འགྲོ་ཀུན་ལ་བརྩེ་འདོད་ལྷ་འཇོམས་ལ་བརྩོན། །ཉོན་མོངས་བཅོམ་ཀྱང་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ལ། །ཆགས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་འཁྱུད་པ་འཇམ་དཔལ་

དབྱངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
དྲུག་པ་ལུང་དང་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། སྐྱ་སེང་གི་བུ་ལྔ་པོ་དག་གི་ནི་ཆུང་མ་རྒྱལ་པོ་ལྔ་ལེན་གྱི་བུ་མོ་དྲཽ་པཱ་དི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་བུད་མེད་འཆོལ་བའི་སྐྱོན་
གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་འདྲ་ལྷ་ཡིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུའོ། །སྐྱེས་པ་ལྔ་ཙམ་དང་འགྲོགས་པའི་བུད་མེད་
ལ་འཆོལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པ་ནི་སྤྱིར་འགལ་ཡང༌། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་ལུང་

ནས་བཤད་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །དཔེར་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ནས་སྐད་ཅིག་ལ། །གསང་སྔགས་ཐབས་ལམ་ཟབ་མོའི་མན་ངག་གིས། །མཆོག་གི་དང་པོའི་ལམ་བཟང་ཐོབ་པ་འདི། །རྒྱུད་སྡེ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་དགོངས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

མཇུག་གི་དོན།

བཞི་པ་འཇུག་གི་དོན་ལ། དངོས་དང༌། ཕན་ཡོན། རྩོམ་པ་པོ་སྒྱུར་བྱེད་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་རྒྱན་ནི་རྣམ་པར་བཀྲ་
བ་དང༌།ཚེགས་ཆུང་བ་བྱ་སླ་བ་དང་ཚེགས་ཆེ་བ་བྱ་བ་དཀའ་བ་དག་གི་ལམ་མ་ནོར་བ་དང༌། སྙན་ངག་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་གྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་གོང་དུ་མདོར་བསྡུས་
ནས་རབ་ཏུ་བསྟན་ཟིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྙན་ངག་གི་རིག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་
ཐབས་སུ་དཎྜི་བདག་གིས་བསྟན་པའི་ལམ་འདིར་ནི་སྙན་ངག་གི་སྤང་བླང་གི་སྐྱོན་
དང་ཡོན་ཏན་དག་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོས་ཅན་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་

250

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

གྱུར་པའི་སྙན་ངག་གི་ཚིག་དང་མངོན་པར་འགྲོགས་པར་བྱས་ན་ལེགས་ཚོགས་འབྱུང་བའི་དཔེ། ཆང་མིག་མ་སྟེ་མིག་ཟིམ་བུར་ལྟ་བའི་མཛེས་མ་དག་དང་ལང་ཚོ་
དར་ལ་བབ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་དགྱེས་དགུར་རྩེ་བཞིན་པའི་ཡིད་ལ་དགའ་བ།
ལུས་ལ་བདེ་བ་དང༌། འཕྲལ་ཡུན་ཀུན་ཏུ་དགེ་བའི་སྙན་པའི་གྲགས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྙན་ངག་མེ་ལོང་ལས། ལེའུ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་དཔེར་བརྗོད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་ནི། འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སྙན་ངག་མཁན་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་
ནོར་བུ་སློབ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་མཛད་པའི་ཤར་ལྷོའི་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་མཐའ་
དག་བསྡུས་པའི་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མེ་ལོང་གི་གཞུང་འདི། འཇམ་དབྱངས་གོང་མའི་ཏི་ཤྲི་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པ་བླ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང༌། དེའི་ཉེ་གནས་བོད་
ཆོལ་ཁ་གསུམ་ལ་དབང་སྒྱུར་བའི་དཔོན་ཆེན་ཤཱཀྱ་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མཐུན་པའི་རྐྱེན་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དཔལ་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། གནས་ལྔ་རིག་པའི་པཎྜི་ཏ་ལཀྵྨི་ཀ་ར་དང༌། འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་གཅིག་པུ་ལོ་ཙཱ་བ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
ཤོང་ལོ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྒྱུར་ཅིང༌། དེའི་རྗེས་སུ་དཔང་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་གོ་དཀའ་
བའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པ་དང༌། དོན་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་འགྱུར་བཅོས་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དུས་ཕྱིས་རང་ཅག་ཐ་སྙད་མཁན་པོ་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་པ་མེད་པ་མ་ཧཱ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས་ཀྱང་འགྱུར་བཅོས་མཛད་ཅིང༌། སྙེ་ཐང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་བཞི་པས་ཀྱང་ལེགས་པར་འགྱུར་བདེ་བར་བཅོས་པ་ཡིན་ནོ། །

251

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

སྨྲས་པ། སྨིན་ལེགས་བྱེ་བའི་སྙེམས་པ་ཡོངས་འཕྲོག་མཚན་དཔེའི་ངོ་མཚར་མཛེས་མའི་ལང་ཚོར་གྲུབ་པའི་སྣང་བ་སྟེར་མཁས་དཔལ། །མཉེན་ལྕུག་སོར་རྩེས་བསྐུལ་པའི་རྒྱུད་ལས་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དབྱངས་སུ་མཚར་བའི་ཚངས་པའི་
གསུང་གི་དཔེ་ཟླ་ཅན། །ཟག་མེད་བདེ་ཆེན་དཔལ་གྱི་རྩེ་དགའ་ཁོང་ནས་རྒོད་ཀྱང་
ཆགས་པའི་ཉམས་ཀྱི་འཇོ་སྒེག་གར་མཁན་ཀུན་དགའི་དཔྱིད། །སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་
ངག་གི་མཆོད་སྦྱིན་འདོད་དགུར་སྩོལ་བའི་སྔོན་མེད་དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུ་
གསར་པ་དབྱངས་ཅན་ལྷ། །གང་གིས་རྗེས་བཟུང་ཕུལ་བྱུང་མཁྱེན་དཔྱོད་དྲི་བྲལ་མེ་ལོང་གཙང་མའི་ངོས། །རྨད་བྱུང་གཏམ་སོགས་བརྗོད་དོན་སྲོག་ལྡན་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མའི་ཕྲ་ལྡེམ་ལུས། །སྒྲ་དོན་སྣ་ཚོགས་རྒྱན་གྱིས་ལེགས་སྤུད་ཉམས་འགྱུར་སྟོང་གི་གར་བསྒྱུར་བའི། །ཤེས་ལྡན་གཟིགས་མོར་འཚར་དུ་དངར་བའི་བྱེད་པོ་དཎྜིའི་གཙུག་
ལག་མཆོག །དཔྱད་གསུམ་དག་པའི་ནོར་བུས་ལེགས་དྲུངས་རིག་གནས་རྒྱ་མཚོར་
འཁྱིལ་བའི་ཆབ། །རྣམ་དཔྱོད་གསེར་གྱི་སྐྱོགས་ལས་བཅུས་པའི་ལེགས་བཤད་རིན་
ཆེན་ཕྲེང་འཛིན་ལ། །འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུ་དགྱེས་པས་མགྲིན་འཁྱུད་སྙན་ཚིག་
འབྱུང་གནས་དབང་གི་རྒྱལ། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་འཇིགས་མེད་རྡོ་རྗེ་མཁས་དབང་སྨོན་འགྲོ་པཎ་ཆེན་དེའི། །གསུང་རྒྱུན་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་པི་ཝང་སྒྲ། །འཆད་མཁས་
སོར་མོས་ལེགས་བསྐུལ་རྣ་བའི་དཔྱིད། །ལེགས་བཤད་དགའ་སྟོན་འཇོ་བའི་བདུད་
རྩིའི་བཅུད། །ཐོས་བརྩོན་ཤེས་རབ་ཡོལ་གོར་འཕྱུར་བ་ལས། །གྲངས་མེད་རིག་གནས་ལྗོན་པས་ཉེར་དུད་དབུས། །སྙན་འགྱུར་བྱེ་བའི་འབྲས་བུ་གཡུར་ཟ་བའི། །མི་ཟད་གཏེར་གྱི་ལེགས་བཤད་རོ་བརྒྱའི་དཔལ། །བསྟན་བཅོས་ཡོངས་འདུའི་དབང་པོ་

252

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ཆེ་འདི་གྲུབ། །རྗོད་བྱེད་ཙམ་གྱི་དབུ་བའི་དོ་ཤལ་དང༌། །ཉེས་བཤད་ཆུ་སྲིན་གདུག་པས་མ་གཙེས་པའི། །དཀའ་གནས་ཞིབ་མོར་འགྲེལ་བ་ཡོལ་མེད་རླབས། །སྙན་ངག་ནོར་བུའི་འབྱུང་ཁུངས་འདི་གཅིག་པུ། །ཚིག་ཉུང་དོན་རྒྱས་རྒྱུད་ལས་ཉེར་དྲངས་པའི། །དཎྜིའི་བཞེད་དོན་རྫོགས་པར་བླངས་པའི་གླུ། །སྐལ་བཟང་རྣ་བར་འཇེབས་པའི་དགའ་སྟོན་འདི། །དབྱངས་ཅན་མགྲིན་པར་ཆགས་ལས་གཞན་དུ་ཅི། །བརྟན་གཡོའི་
ཆོས་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཡངས་པའི་ཟླ། །གཙུག་ལག་ག་བུར་འཛག་པའི་ཀུན་དགའི་དཔྱིད། །སྙན་འགྱུར་སྣང་བའི་བསིལ་ཟེར་འབུམ་འཕྲོ་བས། །རྒྱལ་བསྟན་ཀུན་ད་ཁོང་ནས་འཛུམ་པ་བཞིན། །འཁྲུལ་པའི་རང་འཚང་ངོམ་པའི་སྲིད་སྒྲུབ་མགོ །དཔྱད་གསུམ་དག་པའི་མཚོན་གྱིས་ཉེར་བྲེགས་པས། །དགག་སྒྲུབ་དྲི་ངའི་རོ་དེས་པད་དཀར་མིག །གཉིས་པ་སཱ་ལའི་ལྗོངས་སུ་འོངས་མིན་ནམ། །མང་ཐོས་ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་མིག །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་འཇུག་པའི་དཀྱུས་རིང་ལ། །རྗེས་ཆགས་རྒྱལ་གསུང་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་མ། །མཛའ་བའི་སྐལ་བཟང་གཏོང་མིན་དམ་དུ་འཁྱུད། །མཐའ་མེད་ཁེངས་པའི་རོ་ལྡན་སྲིད་ཞིའི་དངོས། །སྒྲ་དོན་རྒྱུད་དུ་འདྲེན་ལ་དབྱངས་ཅན་མ། །ཁྱོད་དང་ཐ་དད་དབྱེ་བ་མ་ནུས་ཞེས། །ཕུར་བུས་དབང་པོའི་མདུན་སར་གཏམ་དུ་གླེང༌། །ཤོང་དཔང་རྙོག་བྲལ་(ཤོང་ལོའི་དབྱངས་ཅན་མགུལ་རྒྱན་དཔང་ལོ་གཞུང་དོན་གསལ་བ། ཞ་ལུ་བའི་གནད་བསྡུས་པ་ལྟ་བུ།)གསུང་གི་གངྒཱའི་རྒྱུན། །ཐོས་བརྩོན་ཧུབ་ཀྱིས་འདྲེན་
ཞིང་སྐྱུག་མཁས་པའི། །ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པའི་ཛཧྣུ་མཆིས་ཞེས། །ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་ལྟ་
ཕྱིར་མཁའ་ལ་ལྷགས། །མཁས་མང་(འཇམ་ཁ་སྣང་ཐང་པ་རིན་སྤུངས་པ་དཔལ་སྒང་པ་ཟུར་མཁར་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་པ།)རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བའི་མ་ལ་ཡར། །ལེགས་བཤད་ཙནྡན་ལྗོན་པའི་ཕྲེང་བ་

253

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ལ། །འཁྲུལ་བའི་བྲང་འགྲོའི་ལྕེ་གཉིས་རྐྱོང་བ་དག །སྒྲུབ་དང་སུན་འབྱིན་དྲི་ཡིས་
བསལ་བར་བྱས། །མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་བཤེས་གཉེན་རྫུ་བག་གིས། །མུ་ཅོར་(དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་པའི་མཆན་དང༌། འབྲི་སྟག་ཀར་འབྲུག་བཞིའི་འགྲེལ་བ་དཔེར་བརྗོད་སོགས།)དུག་མདས་བཤད་

སྒྲུབ་རིགས་པའི་ཚོགས། །འཇོམས་པའི་དམ་བཅའ་བསད་པའི་དམར་བའི་ཁྲག །མཚམས་སྤྲིན་ཇི་བཞིན་ཐུབ་བསྟན་མཁའ་ལ་མཛེས། །མོངས་རྟུལ་ཆང་གིས་ཆེར་མྱོས་ཚུལ་འཆོས་ཀྱི། །འཁར་བ་ལ་བརྟེན་རྣམ་དཔྱོད་གོམ་འཁྱོར་བས། །གཟིག་
ཤུན་མགྲིན་བཟང་གོས་སུ་ཉེར་ཀླུབས་པའི། །བཤེས་གཉེན་(དེང་དུས་ཀྱི་ཕལ་ཆེར།)དེ་
རྣམས་སྨྲ་བཅད་ངལ་སོ་མཛོད། །བ་ལང་ཚིག་ལྡན་རྟོག་གེའི་ཨེ་རཎྜར། །ཉམས་དང་འགྱུར་བའི་རོ་བཅུད་ཆེས་མངར་བའི། །སྙན་ངག་འབྲས་བུ་རེ་བའི་གཞུང་ལུགས་
པ། །མཁའ་དབྱིངས་ཨུཏྤལ་ཕོན་པོ་ཐོད་དུ་འཆིང༌། །གཏི་མུག་ཁུང་བུར་སེམས་
གནས་བདེ་བའི་རོར། །རྗེས་ཆགས་ཉོན་མོངས་དུག་གིས་ཐར་པའི་སྲོག །གཅོད་པའི་རྫུན་གཏམ་ཕུད་སྒྲོག་སྒོམ་ཆེན་གྱི། །རྣ་བར་ལེགས་བཤད་འདི་འདྲ་ཚེར་མའི་གྲོགས། །དཀའ་གནད་ཀུན་གསལ་འདྲེན་བྱེད་ལས་འོངས་མེས། །ཚིགས་བཅད་དམ་དུམ་སྦྱོར་(པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པ་དང་སྒོམ་སྡེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་རང་ཕྱོགས་པ་མང་པོ་དང༌། རྗེ་དྲུང་མི་བསྐྱོད་པ་ཆོས་རྗེ་གོ་རམས་པ། རྟ་ནག་མཁན་པོ་ཆོས་རྣམ་རྒྱལ་སོགས།)ལ་སྙན་ངག་པར། །ཁེངས་ལྡན་འདོད་ལྷ་བསྲེགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །ཅུང་ཟད་(གསེར་མདོག་ཅན་མཁན་པོ་ལྕང་འདམ་པ། འབྲུག་པ་སངས་རྡོར་བ་སྡེ་པ་མདར་བ་སོགས།)སྦྱངས་པའི་སྔོན་གྱི་ལྷ་རྣམས་འདར། །ཚིག་སྦྱོར་
རྗོད་བྱེད་བཀྲ་བའི་དབང་པོའི་གཞུ། །དོན་གྱི་སྙིང་པོར་དཔྱད་ཚེ་སྟོང་པའི་
གཟུགས། །གནད་འགག་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ལྟད་མོ་ལ། །བྱིས་པའི་བློ་ཅན་(གནས་རྙིང་

254

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ཆོས་རྗེ་དང་སྡེ་པ་མདར་པས་བརྩམས་པའི་འགྲེལ་པ། པཎ་ཆེན་ཤཱཀ་མཆོག་གི་དཔེར་བརྗོད།)དོན་མེད་ངལ་བས་མནར། །དེ་ཕྱིར་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་རིག་པའི་འཕྲུལ། །མཐའ་དག་མགྲིན་པར་

ཆགས་པའི་བང་མཛོད་ལས། །དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་གླུ་དབྱངས་ནོར་བུའི་དཔྱ། །ཤེས་ལྡན་རྣ་བར་འདོད་པ་ཅི་ཡང་འཇོ། །རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་ལོ་ཡིས། །འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་བདར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན། །དོན་བཟང་རིག་པའི་ཚ་
ཟེར་འབུམ་འཕྲོ་བ། །ཁོ་བོའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་མཁའ་ལ་ཤར། །དེ་ལྟའི་མངར་བའི་ཁྱད་པར་ཕྲ་མོའི་རྡུལ། །སྦྲང་རྩིར་འཁྱིལ་བའི་གླེགས་བམ་འདབ་བརྒྱ་བ། །རྣམ་པར་
བཞད་ལ་ཤེས་ལྡན་རྐང་དྲུག་ཚོགས། །ཀུན་ཡིད་འགུགས་པའི་སྙན་འགྱུར་གླུར་ལོང་ཞིག །གྲགས་བླ་ཆེན་ཕལ་ཆེར།སྐམ་ཆེན་པོར་འགྱིང་བའི་སྟོབས་ལྡན་དཔུང༌། །རབ་
རྨོངས་ནོར་འཛིན་འོག་ཏུ་ཉེར་བཏང་ནས། །ཀུན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། །གདུགས་དཀར་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་འཁོར་འདིར་ལྟོས། །འཇམ་དབྱངས་
དབྱངས་ཅན་ལྷ་ཡིས་རྗེས་བཟུང་ཞིང༌། །མཁས་དབང་དབང་པོའི་དཔེ་ཟླ་ཉེར་བསྟེན་པས། །སྙན་ཚིག་ཚིག་གི་སྤྲོས་པ་ནམ་མཁའི་མཐའ། །མི་འཛད་འཛད་པ་མེད་པའི་གཏེར་བཞིན་སྤེལ། །ཕུར་བུའི་བློ་ལྡན་བློ་གྲོས་རྣམ་པར་ཡངས། །ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་ཀུན་མཁྱེན་ལོ་ཙཱ་བ། །ཚེ་དབང་དོན་གྲུབ་དོན་གྱི་པཎྜི་ཏ། །རིགས་ཆོས་
རྒྱུད་འཛིན་རྒྱུད་ལྡན་ངག་གི་ལྷའི། །མང་མང་མཐའ་མེད་རིག་པའི་གནས་རྣམས་ཀུན། །ཆིལ་ཆིལ་རླབས་ཕྲེང་གཡོ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །མངར་མངར་ཚིག་གི་ཕྲེང་བར་ལེགས་བརྒྱུས་ནས། །གསལ་གསལ་བློ་ཡི་ནོར་འཛིན་ཁྱོན་ཀུན་བཀང༌། །རྗོད་བྱེད་
ལུས་ཀྱི་མཛེས་མཛེས་དར་བབ་མར། །སྣ་ཚོགས་སྙན་པའི་ཁྲོལ་ཁྲོལ་རྒྱན་སྤུད་ནས། །དོན་བཟང་ཉམས་ཀྱི་ལྡེམ་ལྡེམ་གར་བསྒྱུར་བས། །ཡིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཡང་

255

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ཡང་སྤེལ་བའི་མཆོག །བུང་བའི་མདངས་འཛིན་དབུ་སྐྲ་འཁྱོག་ལྡེམ་ལྡེམ། །ཡིད་འོང་ཟླ་བ་ཚེས་པ་དཀར་གསལ་གསལ། །རིན་ཆེན་རྩ་ཕྲན་རྣ་བས་འོད་འཚེར་འཚེར། །དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་དགྱེས་པའི་ཞལ་འཛུམ་འཛུམ། །འཛུམ་བག་ཉམས་ཀྱིས་

སྒེག་པའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་གར། །གར་སྟབས་ཁོ་བོའི་མགྲིན་པའི་པད་མཚོའི་
དཀྱིལ། །དཀྱིལ་འཁོར་གང་བའི་ཟླ་ལྟར་མཛེས་བཞིན་དུ། །དུ་མར་སྤྲུལ་པའི་ཟློས་
གར་དེ་རྨད་བྱུང༌། །བརྩོན་པའི་དཔྱིད་ཀྱི་མངལ་ལས་སྦྲུམ། །ཤེས་རབ་དབྱར་གྱི་

རྒྱལ་མོ་དར། །ལེགས་བཤད་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱིས་དུད། །རིག་པའི་དྲི་བསུང་ཆེས་ཆེར་རྒྱས། །ལུང་གི་ལོ་འདབ་ཕང་ཕུང་ཅན། །མི་འཇིག་དམ་བཅའ་རྩ་བ་བརྟན། །ངག་གི་དོན་ཀུན་འབད་མེད་དུ། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔག་བསམ་དབང༌། །བློ་གྲོས་ཀུན་གསལ་ཡངས་པ་ལ། །སྨྲ་མཁས་བཅུ་གཉིས་བདག་པོའི་དཔལ། །སྐལ་བཟང་པད་དཀར་གཞོན་ནུའི་ཚོགས། །དགའ་སྟོན་སྟེར་བའི་གཉེན་གཅིག་བུ། །རྒྱ་ཆེན་རྣམ་དཔྱོད་ལྕགས་ཀྱུ་ཡིས། །མཚོ་བྱུང་ལྷ་མོ་འགུགས་བྱེད་པའི། །འཇིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཀྱིས། །མ་རྨད་གོ་ཆ་བཙན་པོ་གྱོན། །ཐུབ་པའི་བསྟན་ལ་འཆད་རྩོད་དང༌།
རྩོམ་པའི་ལང་ཚོ་དར་བའི་ཁ། ལྷག་པའི་ལྷ་ཡི་རབ་ཕྱེ་བས། །ཀུན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྡེས། །མང་ཐོས་གསེར་གྱི་རྩིབས་སྟོང་གིས། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་
བའི་དཔལ། །འདོད་པ་མེད་པར་ལྷུན་གྲུབ་པའི། །རྫོགས་ལྡན་དགའ་སྟོན་དཔལ་དེ་དར། །དེ་ལྟར་དགེ་ཚོགས་ཤུགས་དྲག་དྲི་གཞོན་གྱིས། །མི་མཐུན་རྒུད་པའི་ཆུ་འཛིན་
མཐར་བསྐྲད་ནས། །བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་ཉེར་འཚོའི་རྟ་ལྗང་ཅན། །ཕན་བདེའི་སྣང་བས་སྲིད་འདི་ལེགས་ཁྱབ་ཅིང༌། །ཕུལ་བྱུང་བློ་གྲོས་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་

256

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

མཆོག་གང་གི །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་འདོད་དགུར་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡི། །གྲགས་སྙན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣ་ལུང་རབ་མཛེས་ཀུན་མཁྱེན་བཙོང་ཁ་པའི། །ཆོས་དང་
སྲིད་ཀྱི་དཔལ་ཀུན་སྲིད་མཐར་འཕེལ་ཞིང་དར་བ་དང༌། །བཅུ་ཕྲག་རིག་པའི་གསེར་
གྱི་ཁྲིར་འགྱིང་ཆོས་ཀུན་ལྟ་བའི་མིག་སྟོང་ཅན། །རྣོ་ངར་རིག་པའི་རྩེ་བརྒྱ་འཛིན་
མཁས་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ལྷ། །མཁས་མང་འཆི་བ་མེད་པའི་དབང་ཕྱུག་ཤོང་དཔང་བརྒྱུད་པའི་བསྟན་པ་ཡི། །ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིས་ཀུན་ནས་འཚོ་བའི་དགའ་སྟོན་མཆོག་ཏུ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །
དེ་ལྟར་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་བླ་ན་མེད་པའི་སྙན་ངག་མེ་ལོང་
འདི་ཉིད། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཤོང་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བས་བསྒྱུར་བ་ནས་བཟུང༌། སྙིགས་
དུས་ཀྱི་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་ཞ་ལུ་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་བར་དུ་དར་རྒྱས་ཆེ་ཞིང༌། དེ་ནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་གཅིག་པུ་དེའི་དྲིན་གྱི་བློ་གསལ་
མང་པོར་འཕེལ་བའི་རྒྱུད་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། སྒང་རྒན་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན་དང༌། གྲངས་ཆེན་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པ་སྨོན་འགྲོ་པཎྜི་ཏ་རིག་གནས་རྒྱ་མཚོའི་ཕྲེང་བ་འཛིན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས།
ཚུལ་བཞིན་སྦྱངས་པས་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ཉུང་བར་གྱུར་ཅིང༌། ཁྱད་པར་དིང་དུས་གཞུང་གི་གནད་ཕྱོགས་ཙམ་མ་རིག་པར། སྔོན་གྱི་མཁས་པའི་སྙན་ཚིག་དཔེར་
བླངས་ན་ཚིགས་བཅད་དམ་དུམ་སྦྱོར་བ་ལ་སྙན་ངག་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་སོགས་གཞུང་ལུགས་ཐ་སྙད་རིག་པ་གང་ལ་ཡང་མ་བསླབས་པར་ཤེས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དང་པཎྜི་

ཏ། ལམ་གྱི་གནད་ཅུང་ཟད་མ་བསྒོམས་པར་ཐོབ་པའི་གྲུབ་ཆེན་དང་སྤྲུལ་སྐུ། ཁ་ཟས་

257

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

འདི་ཙམ་གྱིས་ལྟོ་བ་ཁེངས་མི་ཁེངས་ཀྱི་ཚོད་ཀྱང་མི་ཐིངས་པར་དུས་གསུམ་རྟོགས་
པའི་མངོན་ཤེས་སོགས་རྒྱུ་མེད་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་སྣང་ཚུལ་ཅི་མང་ཞིག་གངས་ཅན་འདིར་མཆིས་ཀྱང༌། ཁོ་བོ་ནི་འོ་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པ་ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་རྒྱུ་
འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོ་སྡེ་དུ་མར་བཀའ་སྩལ་བ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པའི་དབང་གིས་
ན། ཚིགས་བཅད་ཙམ་རྩོམ་ཤེས་པའི་བློ་རྩ་མ་གཏད་པར། སྨོན་འགྲོ་པཎ་ཆེན་གྱི་རིགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་འཛིན་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་དཔྱོད་ལྡན་འཇམ་དབྱངས་དབང་
རྒྱལ་རྡོ་རྗེ་ལ་ལམ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམས་ལ་བཟུང༌། སྐྱོན་བཅུ་སྤོང་བའི་བར་གྱི་གཞུང་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཀའ་གནད་དང་བཅས་པ་ནན་ཏན་དུ་ཐོས་ཤིང༌། དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་རྩོམ་རྒྱུགས་སོགས་ཞིབ་མོར་བྱས་ཏེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བརྟེན། སློབ་
དཔོན་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལེགས་སོ་དང་བཅས། འགྲེལ་པ་ཞིག་བརྩམས་ན་
ལེགས་པའི་མཚམས་སྦྱར་ཞིང༌། སོ་ཟུར་གནུབས་གསུམ་སྔགས་པའི་རྒྱལ་པོར་གྲགས་པའི་ཟུར་གྱི་རིགས་སྔགས་འཆང་པའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་ཞིང༌། གསང་སྔགས་
གསར་རྙིང་དང་ཐ་སྙད་རིག་པ་སོགས་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྣང་བ་མཆོག་ཏུ་ཡངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་སྔགས་རམ་པ་དཔལ་འབྱོར་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས། རང་གི་
གམ་དུ་ཉེ་བར་བཅར་པའི་ཕྱོགས་འདི་ལ་མོས་པ་གྲོང་སྨད་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། གསོ་རིག་སྨྲ་བ་བློ་བཟང་གཞན་ཕན་དབང་པོ། ཡིག་རིགས་བཅུ་ཕྲག་ཤེས་པའི་སོར་མོའི་འདུ་བྱེད་པ་ངག་དབང་དགེ་ལེགས། སའི་ཚངས་པ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་

པོའི་མདུན་དུ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཅན་དཀའ་བཅུ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་
ཀྱིས་བསྐུལ་བ་དང༌། བླ་མ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་ཞལ་མི་གཉིས་པ་གང་གི་

258

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་སྔོན་ཆད་ཞང་ཞུང་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་དང་དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་དུ་མ་བྱོན་ཡང༌། དེང་དུས་ཕྱོགས་འདི་ལ་ལྗགས་ཀྱི་དབང་པོ་རྐྱོང་བ་ཉིན་སྐར་ལྟར་གྱུར་པ་ནས། གཞན་ཕྱོགས་པ་
འགས་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་ཞེས་ཁ་ཟེར་བ་འགོག་པ་དང༌། ཤོང་དཔང་བརྒྱུད་པའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་པོར་གནས་པའི་ཆེད་དུ་ལྷག་བསམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ། གཞུང་
དོན་རྫོགས་པར་བཀྲལ། གྲོལ་བ་དང་ནི་རིགས་དང་མཛོད། ཅེས་པ་ནས་སྐྱ་སེང་བུ་ལྔ་དག་གི་ནི། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དཔེར་བརྗོད་མཐའ་དག་རང་བློས་བསྐྲུན། གོ་སླ་བ་རྣམས་ཚིག་ཉུང་ངུ་དང་དཀའ་གནས་ཀུན་ཞིབ་མོར་བཀྲོལ་བའི་སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་དཀའ་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་གླུ་དབྱངས་ཞེས་པ་འདི་ཡང༌། གནམ་སྐོས་ཀྱི་

རྒྱལ་པོ་དཔལ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་བློན་པོ། འཕགས་ཡུལ་པའི་རྒྱལ་རིགས་སཱ་ལ་པ་ཆེན་པོ་ཟ་ཧོར་གྱི་རིགས་ལས་བྱུང་ཞིང༌། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་འཇམ་
མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་པ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་བློ་
བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་མེད་གོ་ཆ་ཐུབ་བསྟན་ལང་ཚོའི་སྡེའམ་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་སྙན་ངག་མཁན་ཚངས་སྲས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་གདོང་དྲུག་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་འབོད་པས། རྒྱལ་བ་ཟས་གཙང་གི་སྲས་པོ་དྲག་པོ་ཞེས་པ་ལྕགས་སྤྲེལ་ལ་སྐུ་བལྟམས་ནས་ཉིས་སྟོང་དྲུག་རྒྱ་དྲུག་ཏུ་སླེབ་ཅིང༌། རང་ལོ་སོ་གཅིག་པ། འཕགས་ཡུལ་བ་ཨཱ་ཛི་ཏ། ཕྱོགས་འདིར་ཐམས་ཅད་འདུལ་དུ་གྲགས་པ། རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཏིང་ཧ་ཞེས་མེ་ཕག་ཆུ་ཤེལ་གྱི་དབང་པོ་སྨིན་དྲུག་གིས་ཉ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་

དགའ་བ་གསུམ་པ། དུས་འཁོར་བའི་ཡ་ཎའི་དབྱངས་ཧ་གསལ་བྱེད་ཇི་འཆར་ཞིང༌།

259

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ཁམས་ནམ་མཁའ། སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་གསལ་ཆེན་པོའི་བུ་མོ་དབྱངས་
འཆར་བའི་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགའ་བ་གསུམ་པ། དབྱངས་ཨ་གསལ་བྱེད་ཝ་ཁམས་
ས། འདོད་ཡོན་དྲི་འཆར་བའི་ཚེས་ལ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་

གཟིམ་ཁང་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མདུན་ས་དགའ་ལྡན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་
རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་དུ་དབུ་བཙུགས། ལོ་དེ་ཁའི་མགོ་ཟླ་བའི་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་

གཉིས་པའི་ཚེས་ཀྱི་ཏཏྐཱལ་གཞུའི་དུས་སྦྱོར་ལ་རྫོགས་པར་གྲུབ་པའི་མཐུས། གནས་ལྔ་རིག་པའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་བའི་ལེགས་ཚོགས་སིདྡྷིར་སྟུ། །ནམ་སྶརསྭསྟྱཻ། འཛད་པ་མེད་པ་རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཕུང་པོར་སྤུངས་པའི་ནོར། །མཛེས་སྡུག་དྲི་ཟའི་བུ་མོའི་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པའི་ལང་ཚོ་ཅན། །རྒྱུད་མང་འཕྲུལ་ལས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་གླུ་ཡི་དབྱངས་སྙན་པོ། །གདུ་བུའི་སྒྲ་དང་ལྷན་ཅིག་
སྒྲོགས་ཤིག་ངག་དབང་ལྷག་པའི་ལྷ། །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕ་མཐའ་བྲལ་བའི་མཁའ། །མཐའ་ཀླས་ཚིག་གི་སྦྱོར་བའི་གཤོག་རླབས་ཀྱིས། །འཇམ་པའི་བྱེད་པོ་
མཁས་དབང་དཎྜི་ཡི། །ངོ་མཚར་གཞུང་བརྒྱའི་རྩེར་སོན་མེ་ལོང་མ། །ཚུལ་འདིའི་
གཞུང་དོན་འཆད་དང་རྒྱན་གསུམ་ཚིག །སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཤོང་པང་ལོ་ཙཱ་བའི། །དྲི་མེད་བརྒྱུད་པ་འཛིན་པའི་འཇིག་རྟེན་མིག །ཕལ་ཆེར་དུས་ཀྱི་བསྐལ་བས་ཆེས་ཆེར་ནོངས། །མཁས་པའི་ངག་སྒྲོས་རྐུ་དང་གྲོང་པའི་ཚིག །རྣམ་པར་བཅད་ལ་སྙན་ངག་པར་རློམ་དང༌། །མགྲིན་པའི་རྩ་འཁོར་གྲོལ་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཅན། །སྙིང་མེད་ཆུ་ཤིང་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བོས་གང༌། །འོན་ཀྱང་དེང་དུས་གཙུག་ལག་བྱེ་བའི་སྒོ། །འབྱེད་ལ་འཇམ་དབྱངས་སྨོན་གྲོ་ལོ་ཙཱ་བ། །འཇིག་རྟེན་མེས་པོ་རྣ་བ་བརྒྱད་པ་ཡིས། །བསམས་

260

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

བཞིན་སྤྲུལ་པར་ངེས་ལས་གཞན་དུ་ཅི། །གང་དེའི་དྲིན་ལས་མི་འཇིགས་སྤོབས་པ་མཆོག །དགེ་བའི་བློ་གྲོས་མི་དམན་ཡངས་པ་ལས། །དཀའ་བའི་གནད་ཀྱིས་མདུད་

ཀུན་འགྲོལ་བྱེད་པའི། །མཁས་རྣམས་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་འདི་བསྐྲུན། །སྙན་འགྱུར་ཆ་ཤས་རྫོགས་པའི་པུསྟ་ཀ །སྔོན་མེད་ཟླ་བ་འདྲེན་པའི་ཆོ་ག་མཁན། མི་ཟད་
པར་གྱི་རླུང་གི་ཤིང་རྟ་ཡིས། །ཤེས་ལྡན་གླིང་བཞིའི་མུན་པ་ཅིག་ཅར་སེལ། །གཟིགས་མོར་ཚར་དུ་དངར་བྱེད་ཡི་གེའི་གཟུགས། །སོར་མོའི་འཕྲུལ་ལྡན་བློ་བཟང་མཆོག་གྱུར་དང༌། །བསོད་ནམས་བསམ་འགྲུབ་སྨིན་གྲུབ་བསྟན་པ་རྣམས། །བི་ཤྭ་ཀརྨ་ས་འདིར་འོངས་པ་བཞིན། །ཚུལ་འདིར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འབད་པ་ཡིས། །རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་འབྲས་བུའི་བཀྲ་ཤིས་དུང༌། །མ་སྨད་གཡས་སུ་
འཁྱིལ་བའི་ཕན་བདེའི་སྒྲ། །སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་སྒྲོག་གྱུར་ཅིག །བསོད་ནམས་ཆུ་གཏེར་འཁྱིལ་བའི་རྫིང་ཆེན་པོར། །ཚེ་དཔལ་འབྱོར་པའི་གཉིས་སྐྱེས་ལུས་དཀར་ཙམ། །བདེ་བའི་སྙན་འགྱུར་གླུ་དབྱངས་སྒྲོག་བཞིན་དུ། །སྐྱིད་པའི་ཕུར་ལྡིང་རྩེ་འཇོར་རོལ་གྱུར་ཅིག །དག་པ་དོན་དམ་འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེའི་ཁམས། །ལྷུན་གྲུབ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་གར་མཁན་མ། །ཟུང་འཇུག་སྐུ་བཞིའི་དཔལ་དེ་མངོན་འགྱུར་ནས། །དོན་གཉིས་འབྲས་བུར་ལོངས་སུ་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །
འཕགས་ཡུལ་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་དཎྜིའི་ལེགས་བཤད་མེ་ལོང་གི་དཀའ་འགྲེལ་འདི་རྩོམ་པ་ལ། ཐོག་མར་རང་གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབ་སྦྱང་བྱས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། རྒྱ་གར་ཆུ་བོ་གངྒཱ་ཚུན་ཆད་དུ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་ཡང་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ། སྨོན་འགྲོ་ལོ་ཙཱ་བ་རིག་

261

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

གནས་རྒྱ་མཚོའི་ཕྲེང་བ་འཛིན་པ་ཚེ་དབང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྲས་འཇམ་དབྱངས་

དབང་རྒྱལ་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་དུ་རིག་གནས་འདི་ལ་སྦྱངས་སྐབས། གོ་དོན་དང་རྩོམ་རྒྱུགས་ལ་བསྔགས་བརྗོད་འདི་ལྟར་མཛད་དོ། །
ཟ་ཧོར་རྒྱལ་རིགས་ཡོངས་འདུའི་འཁྲི་ཤིང་རྩེར། །འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དགྱེས་པའི་མེ་ཏོག་དཀར། །ཡོངས་འཛིན་ལྷ་དང་བཅས་པའི་གཙུག་རྒྱན་དུ། །བསྔགས་འོས་འདི་ནི་ངོ་མཚར་ཨེ་མ་ཕུལ། །གང་གི་མཁྱེན་བཟང་སྤྲིན་གྱི་བ་

གམ་རྩེར། །སྙན་ཚིག་ཉམས་ཀྱི་འབྲུག་སྒྲ་བཞད་པའི་ཚེ། །བདག་ལུས་ཙནྡན་ནགས་
ཀྱི་ཁང་བུ་ན། །སེམས་ཀྱི་མདོངས་མཐའ་དགའ་བའི་གར་གྱིས་བྲེལ། །ཤོང་པང་བླ་
མའི་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན། །མ་ལུས་ཐུགས་ཀྱི་བུམ་པར་ལེགས་བསྡུས་ནས། །བློ་གསལ་འགྲོ་ལ་ཨ་བྷི་ཥཱི་ཉྩའི་ཆུ། །རིགས་མེད་འགྱེད་པའི་སྨོན་འགྲོ་ལོ་ཙཱ་བ། །དེ་རིགས་ག་བུར་འཐུལ་བའི་ནགས་ཀླུང་ནས། །རིག་གནས་དྲི་ཡིས་དབེན་པ་ཕལ་པའི་ཤིང༌། །སྙོམ་ལས་ལོ་མའི་ཁུར་གྱིས་དུད་པ་དེའི། །ལག་པའི་ཡལ་འདབ་འཛུམ་ཞིང་འདི་སྐད་ཞུ། །གང་ཚེ་སྙན་ཚིག་ཨུ་དུམྦཱ་རའི་ཕྲེང༌། །མཁས་མང་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་སྐུ་རྒྱན་དུ། །གསལ་བར་འགོད་པའི་མཁྱེན་ལྡན་དགེ་དབང་ཡང༌། །ཁེངས་པ་ཉམས་ཏེ་མཐོ་རིས་བྲོས་སམ་སྙམ། །ཞེས་སོ། །
དཀའ་འགྲེལ་འདི་བརྩམས་ཟིན་ཕྲལ་པཎ་ཆེན་སྨོན་འགྲོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དྲུང་དུ་

རྩོམ་ཕུད་དང་ཞུས་དག་ལ་བསྲིངས་པའི་ཚེ། སྐུ་མདུན་ཆེན་མོས་ལན་དུ་འཕྲིན་ཡིག་འདི་ལྟར་རོ། །
མདོ་སྔགས་སྡེ་སྣོད་གཙུག་ལག་གི་འབྱོར་བ་མ་ཚང་བ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་

262

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

འབྱོར་བའི་མིའི་ཉི་མ། མཁྱེན་རབ་ནོར་བུ་འབུམ་ཕྲག་གིས་གཏམས་པའི་ས་མུ་དྲ། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་འོད་སྣང་ལྷག་པར་གསལ་བའི་ཟླ་བ། མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་
གི་ཅོད་པན། ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོར། རྒན་བུའི་སོར་བཅུ་
སྙིང་ཁར་བཀོད་ནས་ཞུ་བ། བྱང་ཕྱོགས་གངས་རིའི་ལྗོངས་འདི་ན། ཐ་སྙད་གཙུག་ལག་བརྫུན་གྱི་འཁྲུལ་གཏམ་དབྱངས་སུ་ལེན་པར་སྤྲིན་གྱི་རྔ་གསངས་སྒྲོག་མཁན་
ཤིན་ཏུ་མང་ཡང༌། ལེགས་བཤད་འཆི་མེད་ལྷའི་རྔ་སྒྲ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང༌། སྨྲ་བྱེད་ཉི་
མས་ཀུན་མུད་ཟུམ་པ་ལྟར་གྱིས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་མཛད་བཟང་ཁོར་མོར་བསྐོར་
བའི་སྐབས་ནས། བཀའ་དམ་ཡིད་ཀྱི་གསོས་སྨན་དུ་གྱུར་པ་སྔ་ཕྱིར་ཕེབས་པས་

དངོས་མཇལ་གྱི་དགའ་སྤྲོས་གྱུར་ལགས། སྔོན་མེད་པའི་སྙན་ངག་གི་འགྲེལ་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར་ངེས། ལྕམ་བུ་དང་ཟོལ་སྦྱོར་སྤངས་པའི་
འདྲེན་བྱེད་ནས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་ཡང་འཛག་པ་འདི་ཁར་གྱུར་པ། སྙན་ཊཱིཀ་འདི་ལ་
ལྕགས་ནན་ཐར་གསུམ་གྱིས་དཔྱད་བརྡར་བྱས། བློ་ནས་ཅུང་ཟད་མི་གསལ་བ་
རྣམས་ལ་པང་ལོ། གུང་ཐང་བདེ་བློའི་འགྲེལ་པ་སོགས་ཚད་ཐུབ་ལ། བདག་གཉིས་ཀས་ཞིབ་བལྟས་བྱས། རྒན་བུའི་མིག་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཡང༌། བབ་ཐེག་པོ་རང་མི་ཡོང་འདུག་པས། ཨོ་ལོས་བསྒྲགས། རྒན་བུས་སེམས་གཞན་ལ་མ་ཡེངས་པར་ཉན་ནས། དོགས་པ་ཡོང་འདྲ་སྙམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ། སློབ་དཔོན་མཁས་པ་རྩོད་བྲལ་ཡོངས་ལ་གྲགས་པའི་གསུང་རྒྱུན་ཟབ་མོ་མ་བརྗེད་པ་རྣམས་ཤོག་ཟེར་ལ་ཡིག་ཆུང་དུ་བཀོད་པ་ལྟར། མཁྱེན་རབ་རྡོ་རྗེ་ཕ་ལམ་གྱིས་ཐུགས་གཞིག་འཇུག་པ་གནང་ཆ་དང༌། ཞུ་
དག་གྲུབ་ནས་འགྱང་ཙམ་སོང་ཡང༌། སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱའི་དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་ལ་མཆན་

263

སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ།

ཞིབ་གྲགས་ཞུ་དག་བྱེད་པ་འདི་ཁས། ད་བར་འགྱངས་པ་ལ་དགོངས་ཁྲེལ་མི་འཇུག་པ་དང༌། སྙིང་པོའི་ཞུ་མཆིད། ད་ལམ་སྙན་ཚིག་གི་འགྲེལ་པ་འདི་པར་དུ་རྐོ་བ་གནང་ཚེ། རིག་གནས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པ་གཞལ་དུ་མ་མཆིས་པ་འབྱུང་བ་ལྟར། དམ་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཆབ་ཤོག་ནས་བཟུངས་གསུང་རྩོམ་ཐམས་ཅད་པར་ལ་བཀོད་པ་མཁྱེན་མཁྱེན། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེར་ཕན་ངེས་ལགས། སླར་ཕེབས་འོས་ཚོགས་དལ་འགྲོའི་རྒྱུན་ལྟར་དང༌། རྒན་བུ་ལྔ་པའི་མཐར་གཏུགས་འདུག་པས། འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུ་

ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་མཁྱེན་མཁྱེན་མཁྱེན། ཞུ་ཡིག་རྟེན་བཀྲ་ཤིས་ཁ་བཏགས་ལ་རྒྱ་མཛེས། ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགའ་བ་

གསུམ་པའི་ཚེས་བཟང་ལ་ཕུལ་བའི་ཞུ་ཡིག །སྲས་ཀྱི་འཕྲིན་ཡིག་འདི་ལྟར་རོ། །
དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་གཟུགས་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་ཞབས་དྲུང་དུ། ཞུ་བ། སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསེར་གྱི་རི་དབང་གུར་གུམ་གྱི་ཆར་པས་

བཀྲུས་པ་ལྟར་བརྟན་ཞིང༌། བརྗིད་ཆགས་པར་བཞུགས་པའི་རིང་ནས། ཉམས་དང་འགྱུར་བས་ཡོངས་སུ་སྒེག་པའི་ཐུགས་དམ་སྙན་ཚིག་གི་ཕྲེང་བ་དང༌། རྨ་བྱའི་མགྲིན་

པའི་ཁ་དོག་ལ་འགྲན་པའི་གོས་བཟང༌། ལྷ་རྫས་ཟླ་བའི་གྲོགས་པོ་དང་ཆབས་ཅིག་པར། དཎྜིའི་ཞལ་ལུང་དང་མཐུན་པའི་ཚིག་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཟླ་མ་མཆིས་པ་རྣམས་
སྤྱི་བོའི་ཅོད་པན་དུ་འབྱོར་ཞིང༌། ཉེ་བར་ཡང༌། ཐུགས་དམ་ཞིབ་འཁོད་བཀྲ་ཤིས་པའི་དར་དང་བཅས་ཕྱག་རྒྱའི་རེ་ཁ་མ་ཉམས་པར་ཟུར་ཕུད་ཀྱི་རྒྱན་དུ་ཐོབ་པས། བདག་
སེམས་ཀྱི་གཉིས་སྐྱེས་གཞོན་ནུ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་རྩེ་དགའ་ལ་རེག་པར་གྱུར་ལགས། ཆེད་ཞུས། སྤྱིར་པང་ལོ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་པ་ཚད་གཏུག་ཏུ་སྣང་ཡང༌།

264

༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ།

ཧ་ཅང་ཚིག་སྣེ་བསྡུས་གྲགས་ཤིང༌། གཞན་མ་གངས་རིའི་ལྗོངས་འདིར་སྙན་ངག་སྨྲ་བ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་ཉེས་བཤད་མུན་པའི་ལམ་དུ་འཁྱམས་པ་ཁོ་ན་ལས། གཞན་དུ་མ་མཐོང་ལགས་ཀྱང༌། ད་ལམ་དཎྜིའི་དགོངས་དོན་པདྨའི་ཚལ་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཕྱེ་
བ་ལ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཉི་མ་མཆོག་འདི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འོད་སྟོང་སྤྲོ་བཞིན་པར་
ཤར་བས། བདག་སོགས་རིག་གནས་པའི་བུང་བ་རྣམས་གཏམ་སྙན་གྱི་གླུ་དབྱངས་

ཕྱོགས་བཅུར་སྒྲོག་པ་ལ་ཆས་པར་གྱུར་ལགས་ཤིང་བཀའ་རྩོམ་གསར་གནང་ལ། ལགས་དྲུང་དང་ཐུན་མོང་ནས་ཞུ་དག་ཞིབ་ཏུ་གྲུབ་བསྟུན། ཅུང་ཟད་ཐེ་ཚོམ་པ་ཙམ་
གྱི་རིགས་ལ་ཤོག་ཟེར་དང་བཅས་སྟག་ཚང་པའི་དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་ཞལ་བཤུས་
གྲུབ་པར་ཞུས་དག་དིང་སང་བྱེད་རྩིས་ཀྱི་འཕྲལ་ཉིད་དུ་འབུལ་རྩིས་ལགས་ནའང༌།

ད་ལམ་སྡེབས་སུ་འབུལ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བར། རྣམ་དབྱིངས་དམ་པ་མི་ཁྲེལ་བ་མཁྱེན་
མཁྱེན་ཞིང༌། སླད་ནས་དུས་འཁོར་གྱི་སྤྱི་དོན་འབུལ་བ་དང་བཅས། སྐུ་ཞབས་སུ་
འཕྲལ་ཉིད་རྫོང་སྟར་ཞུ་དགོས་འདུག་པ། ཞིབ་ཞུས་ནང་སོ་གྲོང་སྨད་ནས་ཀྱི་ཞུ་ཤོག་
ཏུ་ཕུལ་བ་ལྟར། དབྱིངས་བཞུགས་མཁྱེན་ངོས་ཕེབས་འོས་ཀྱང་གངྒཱའི་རྒྱུན་ལྟར་
མཁྱེན་མཁྱེན་ལགས། ཞུ་ཡིག་འདེགས་རྟེན་བཀྲ་ཤིས་པའི་ལྷ་རྫས་གངས་རིའི་མདངས་ལྡན་ལ་རྒྱ་མཛེས་དང་བཅས་ཉེ་བར་ཞུ་ཐོ། དེ་ལྟར་ཅུང་ཟད་ཐེ་ཚོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ལ་ཤོག་ཟེར་འདུག་པར་དཔྱད་པ་བྱེད་དགོས་རྣམས་ཁོ་བོ་ཤར་ཕྱོགས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་བགྲོད་པ་སོགས་ཀྱིས་གཡེངས་ཏེ་འགྱངས་པ་ལས་
སླར་ཡང་ལོ་བཞི་བཅུ་པ་མེ་མོ་སྤྲེའུའི་ལོར་ཞུས་དག་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ། ། །

265

པར་བྱང་སྨོན་ཚིགརྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང༌།།ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །

དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།

དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

༄༅། །ནམཿ སམནྟབུདདྷཱནཱཾ། ཨཙིནཏྱཱདབྷུཏརཱུཔཱིཎཱཾ། ༀཏཱརེསྭཱཧཱ། །
ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཚེ་འགོམ་ཡུག་གིཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །